

การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง

สิรรุจ กิตติวรเชษฐ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2553

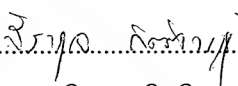
Copyright © Mahidol University

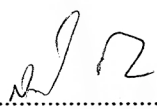
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

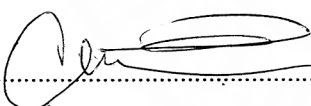
วิทยานิพนธ์

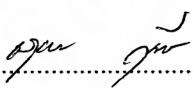
เรื่อง

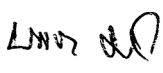
การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music
จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง

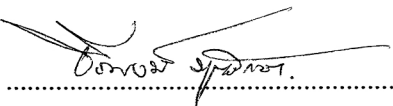

นางสาวสิราจ กิตติวรรณ
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุขมาดี จำหิรัญ, M.A.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์กฤตยา อกนิษฐ์, ศศ.ม.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์สุภาพร ฤดีจำเริญ, ศศ.ม.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,
พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ธีรพงษ์ บุญรักษา, ปร.ด.
ประธานหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย
มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

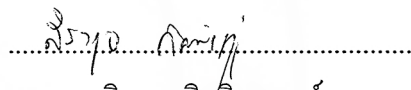
เรื่อง

การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music

จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง

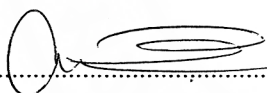
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

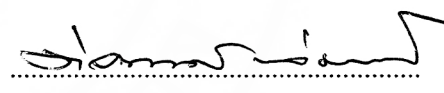
นางสาวสิราจุ กิตติวรเชษฐ

ผู้วิจัย

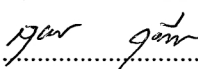
อาจารย์กฤตยา อกนิษฐ์, ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

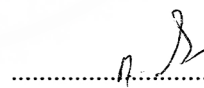
อาจารย์ต่อพงศ์ แจ่มทวี, ปร.ค.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

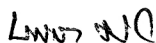
อาจารย์สุภาพร ฤดีจำเริญ, ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกุมมาวดี จำหิรัญ, M.A.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

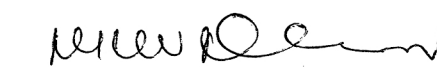

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. อธิปไตยคดี

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ดวงพร คำคุณวัฒน์, M.A.

ผู้อำนวยการ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุขุมาวดี ขำหิรัญ อาจารย์กฤตยา อกนิษฐ์ และ อาจารย์สุภาพร ฤดีจำเริญ ที่ได้คำปรึกษาในการดำเนินการ และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ด้วยความเมตตาตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ธีรพงษ์ บุญรักษา ที่ได้ให้คำปรึกษาในเรื่องการทำแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณอาจารย์อนันต์ สบฤกษ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและตรวจทานความเรียบร้อยในเรื่องของคนตรี และขอขอบพระคุณอาจารย์ต่อพงศ์ แจ่มทวี ที่ได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการแก้ไขและปรับปรุงงานวิจัย

ขอขอบคุณนายศรุพงษ์ สุดประเสริฐ นางสาวกุลวรรณ สถิตย์ศุภมาส และนางสาวอุมา ไพฑูรย์ สำหรับเสียงร้องอันไพเราะและเวลาอันมีค่า ขอขอบคุณนายชมพล พรจินดารักษ์ ที่เอื้อเพื่อเวลา สถานที่และความสามารถในการอัดเสียง โดยมีหวังผลตอบแทนใดๆ

ขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ได้สละเวลาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการฟังและประเมินบทเพลงฉบับแปล ให้สัมภาษณ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์มากมาย ทุกท่านเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

และเหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมารดาและบิดาเป็นอย่างยิ่ง สำหรับทุนการศึกษา คำแนะนำ และสำคัญที่สุดคือกำลังใจที่ทั้งสองท่านมอบให้เสมอมา

สิรารุจ กิตติวรเชษฐ์

การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง

TRANSLATION OF ORIGINAL SOUNDTRACK IN *THE SOUND OF MUSIC* FROM ENGLISH INTO THAI FOR SINGING

สิรารุจ กิตติวรเชษฐ์ 4937877 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุขุมาวดี จำหิรัญ, M.A., กฤตยา อกนิษฐ์, ศศ.ม., สุภาพร ฤดีจำเริญ, ศศ.ม.

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยผู้วิจัยทดลองแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จำนวน 12 เพลง ซึ่งบทแปลที่ได้สามารถนำไปขับร้องได้ และผู้วิจัยได้นำบทเพลงฉบับแปลไปให้นักร้องขับร้องและบันทึกเสียง จากนั้นจึงประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยแบ่งผู้ฟังเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ฟังทั่วไป และผู้ฟังเฉพาะทาง

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า ในการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้องนั้น มีข้อจำกัดบางประการที่ผู้แปลต้องคำนึงถึง ได้แก่ เสียง จำนวนพยางค์ ความหมาย และความคล้องจอง กลวิธีที่ใช้แบ่งเป็น 1) การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของเสียง นำหนักคำ และการลงคำ 2) การใช้สัมผัสคล้องจอง ได้แก่ การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับ การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทย การใช้กลอนเปล่า และการใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน และ 3) การถ่ายทอดความหมาย ได้แก่ การเพิ่ม การตัด การเปลี่ยน การถอดความ การเรียบเรียงใหม่ และการทับศัพท์

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟัง พบว่าผู้ฟังทั่วไปพึงพอใจบทแปลเพลงในระดับสูงมาก และให้ความสำคัญกับความหมายและความไพเราะของคำร้อง ส่วนผู้ฟังเฉพาะทางพึงพอใจในระดับสูง และให้ความสำคัญกับความหมาย และความเข้ากันของคำร้องกับทำนองเพลง

คำสำคัญ: การแปล / การแปลเพลง / การขับร้อง / ภาพยนตร์เพลง / The Sound of Music

TRANSLATION OF ORIGINAL SOUNDTRACK IN *THE SOUND OF MUSIC*
FROM ENGLISH INTO THAI FOR SINGING

SIRARUJ KITTIVORACHATE 4937877 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND
DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUKUMA-VADEE KHAMHIRAN, M.A.,
KRITTAYA AKANISDHA, M.A., SUPAPORN RUEDEECHAMROEN, M.A.

ABSTRACT

This research's objective is to study song translation for singing from English into Thai by translating 12 songs from *The Sound of Music* film. The translated songs were recorded and the listeners' satisfaction toward the translated songs was evaluated through questionnaires and interviews by 2 groups of listeners: non-professional listeners and professional listeners.

The research showed a number of considered factors for song translation, namely sounds, the number of syllables, meaning, and rhyming. The translation methods used can be categorized into: 1) the use of words and sounds, i.e. tones, word length, stress, and rhythm, 2) the use of rhymes, i.e., the original rhyming, adaptation of Thai rhyming, use of blank verse and combined rhymings, and 3) conveying the meaning which included addition, deletion, changing, paraphrasing, rearrangement, and transliteration.

The evaluation results of listeners' satisfaction toward the translated songs showed that the satisfaction of non-professional listeners was at the "very high" level and mostly focused on the meaning and melodiousness, whereas the professional listeners' satisfaction was at the "high" level and mostly focused on the meaning and the harmony of the lyrics and the tunes.

KEY WORDS: TRANSLATION / SONG TRANSLATION / SINGING /
MUSICAL FILM / THE SOUND OF MUSIC

183 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	6
1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิดด้านการแปล	7
2.1.1 แนวคิดด้านการแปลทั่วไป	7
2.1.2 แนวคิดด้านการแปลเพลง	14
2.1.3 แนวคิดด้านการแปลกวีนิพนธ์	16
2.2 แนวคิดด้านการแต่งเพลง	20
2.2.1 คุณสมบัตินักแต่งเพลง	20
2.2.2 การวิเคราะห์เพลง	21
2.2.3 แนวทางเพื่อความสำเร็จในการแต่งเพลง	21
2.2.4 การเขียนคำร้อง	22
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.1.1 การศึกษาทฤษฎีและแนวคิดด้านการแปล	26
3.1.2 การศึกษาแนวคิดด้านการแต่งเพลง	27
3.1.3 การทบทวนงานวิจัยด้านการแปลเพลงและกวีนิพนธ์	27
3.2 การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล	27
3.2.1 ก่อนการแปล	27
3.2.2 ระหว่างการแปล	28
3.2.3 หลังการแปล	28
3.3 การเสนอผลการวิจัย	30
บทที่ 4 บทแปลภาษาไทย	31
บทที่ 5 การแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย	50
5.1 การวิเคราะห์ต้นฉบับ	50
5.2 กลวิธีการแปล	65
5.2.1 การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง	65
5.2.1.1 เสียงวรรณยุกต์	67
5.2.1.2 ความสั้นยาวของเสียง	68
5.2.1.3 น้ำหนักคำ	72
5.2.1.4 การลงคำ	73
5.2.2 การใช้สัมผัสคล้องจอง	75
5.2.2.1 การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับ	75
5.2.2.2 การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทย	77
5.2.2.3 การใช้กลอนเปล่า	80
5.2.2.4 การใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน	81
5.2.3 การถ่ายทอดความหมาย	82
5.2.3.1 การเพิ่มคำหรือข้อความ	83
5.2.3.2 การตัดคำหรือข้อความ	84
5.2.3.3 การเปลี่ยนคำหรือข้อความ	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2.3.4 การถอดความ	86
5.2.3.5 การเรียบเรียงข้อความใหม่	87
5.2.3.6 การทับศัพท์	88
บทที่ 6 การประเมินความพึงพอใจของผู้ฟัง	91
6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟัง	92
6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟังทั่วไป	92
6.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟังเฉพาะทาง	94
6.2 ผลการประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟัง	97
6.2.1 ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟัง	97
6.2.1.1 ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไป	98
6.2.1.2 ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทาง	101
6.2.2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟัง	105
6.2.2.1 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟังทั่วไป	105
6.2.2.2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟังเฉพาะทาง	118
6.3 อภิปรายผลการประเมิน และข้อควรคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง	138
6.3.1 การอภิปรายผลการประเมินบทแปลเพลง	138
6.3.1.1 ตัวอย่างความคิดเห็นที่ผู้วิจัยเห็นด้วย	138
6.3.1.2 ตัวอย่างความคิดเห็นที่ผู้วิจัยไม่เห็นด้วย	140
6.3.2 สรุปข้อควรคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง	141
บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	142
7.1 สรุป	142
7.1.1 กระบวนการวิจัย	142
7.1.2 ผลการวิจัยจากการทดลองแปลเพลง	143
7.1.3 ผลการสำรวจความพึงพอใจจากผู้ฟัง	143

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7.2 อภิปรายผล	144
7.2.1 ข้อจำกัดในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง	144
7.2.2 ความเห็นของผู้วิจัยต่อผลงานแปล	146
7.2.3 การประเมินผลงานเพื่อเปิดรับมุมมองจากผู้ฟังหรือผู้บริโภคร	146
7.2.4 ประสิทธิภาพของผู้แปลที่ส่งผลต่อคุณภาพของบทแปลเพลง	147
7.2.5 ความแตกต่างในการขับร้องเพลงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	147
7.3 ข้อเสนอแนะ	149
7.3.1 การเผยแพร่ความรู้ด้านการแปลเพลง	149
7.3.2 การนำผลงานไปใช้ประโยชน์	149
7.3.3 การใช้จินตนาการในการฟังเพลง	149
7.3.4 การศึกษาด้านการแปลเพลง	150
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	151
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	160
บรรณานุกรม	169
ภาคผนวก	173
ภาคผนวก ก เนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ The Sound of Music	174
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อประเมินบทเพลงภาษาไทย แปลจากเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music	175
ประวัติผู้วิจัย	183

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
5.1 การวิเคราะห์เพลง The Sound Of Music	51
5.2 การวิเคราะห์เพลง Maria	52
5.3 การวิเคราะห์เพลง I Have Confidence	53
5.4 การวิเคราะห์เพลง Sixteen Going on Seventeen	55
5.5 การวิเคราะห์เพลง My Favorite Things	56
5.6 การวิเคราะห์เพลง Do-Re-Mi	57
5.7 การวิเคราะห์เพลง The Lonely Goatherd	58
5.8 การวิเคราะห์เพลง Edleweiss	59
5.9 การวิเคราะห์เพลง So Long, Farewell	60
5.10 การวิเคราะห์เพลง Climb Ev'ry Mountain	61
5.11 การวิเคราะห์เพลง Something Good	62
5.12 การวิเคราะห์เพลง Sixteen Going on Seventeen (Reprise)	63
5.13 การแสดงความยาวของเสียงของแต่ละพยางค์ในเพลงเสียงดนตรี	70
5.14 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลง เสียงดนตรี	71
5.15 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลงเสียงดนตรี	74
5.16 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลง โด เร มี	74
5.17 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลง สิ่งดีๆ	76
5.18 การเปรียบเทียบลักษณะการสัมผัสคล้องจองระหว่างต้นฉบับกับฉบับแปล เพลง The Sound of Music	78
5.19 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 2 และร่างสุดท้ายของเพลง ฉันมันใจ	79
6.1 อายุของผู้ฟังทั่วไป	92
6.2 เพศของผู้ฟังทั่วไป	92
6.3 ระดับการศึกษาของผู้ฟังทั่วไป	93
6.4 สาขาที่ผู้ฟังทั่วไปสำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่	93
6.5 อาชีพของผู้ฟังทั่วไป	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
6.6 อายุของผู้ฟังเฉพาะทาง	94
6.7 เพศของผู้ฟังเฉพาะทาง	95
6.8 ระดับการศึกษาของผู้ฟังเฉพาะทาง	95
6.9 สาขาที่ผู้ฟังเฉพาะทางสำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่	95
6.10 อาชีพของผู้ฟังเฉพาะทาง	96
6.11 ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไป	98
6.12 ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทาง	101

สารบัญรูปภาพ

ภาพ

5.1 แผนผังพื้นที่ลักษณะก่อนสุภาพ

หน้า

77

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ดนตรีและเพลง สองสิ่งที่แยกกันออกได้ยาก เป็นสิ่งบันเทิง จรรโลงใจ ที่อยู่คู่มนุษยมาช้านาน และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ที่ลึกซึ้งได้เป็นอย่างดี ดังคำจำกัดความของคำว่า “ดนตรี” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 394) ว่า “เสียงที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง, เครื่องบรรเลงซึ่งมีเสียงดังทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์รัก โศก หรือรื่นเริง เป็นต้นได้ตามทำนอง” Oxford Advanced Learner’s Dictionary (2000, p. 873) ได้ให้คำจำกัดความของ “Music” ไว้ว่า “sounds that are arranged in a way that is pleasant or exciting to listen to. People sing music or play it on instruments.” หรือ เสียงที่นำมาเรียบเรียงเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน หรือตื่นเต้นเมื่อได้ยิน คนจะขับร้องหรือเล่นดนตรีด้วยเครื่องดนตรี และคำจำกัดความของคำว่า “Music” ใน Reader’s Digest Word Power Dictionary (1996, p. 560) ระบุว่า “an arrangement of instrumental or vocal sounds” หรือ เสียงที่เรียบเรียงจากเครื่องดนตรีหรือเสียงร้อง ส่วนคำว่า “เพลง” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 799) ได้ให้คำจำกัดความที่เกี่ยวข้องในทางดนตรีไว้ว่า “สำเนียงขับร้อง, ทำนองดนตรี” Oxford Advanced Learner’s Dictionary (2000, p. 1281) ให้คำจำกัดความของ “Song” ไว้ว่า “a short piece of music with words that you sing” หรือ งานดนตรีขนาดสั้นที่มีถ้อยคำสำหรับขับร้อง

ในการที่เพลงเพลงหนึ่งสามารถสื่อความหมายและอารมณ์ได้นั้น เพลงต้องมีองค์ประกอบสำคัญอันได้แก่ ทำนอง จังหวะ ระดับเสียง การประสาน โดยองค์ประกอบดังกล่าวเหล่านี้ต้องมีความสอดคล้องกันและมีความเหมาะสมในทางดนตรี เพื่อสื่อเนื้อหาและอารมณ์สู่ผู้ฟังได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของเพลง และแม้เพลงจะสามารถสื่ออารมณ์ได้ด้วยการประสมประสานอย่างดีขององค์ประกอบข้างต้น หากเพลงใดประกอบด้วยคำร้องอีกสิ่งหนึ่ง เพลงนั้นจะสามารถสื่อสารได้อย่างเฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น เนื่องจากคำร้องทำหน้าที่ถ่ายทอดเนื้อหาและอารมณ์ของเพลงโดยตรง ในการประพันธ์คำร้องสำหรับเพลง ผู้ประพันธ์สามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ เช่น ประพันธ์เป็นร้อยแก้ว หรือร้อยกรองโดยส่วนใหญ่ในการประพันธ์คำร้องมักใช้คำที่สัมผัสคล้องจองกัน บางครั้งคำร้องถูกประพันธ์ขึ้นคล้ายร้อยกรอง เพื่อให้มีความสละสลวยชวนฟัง ดังคำจำกัดความของ “Song” ใน Reader’s Digest Word Power Dictionary (1996, p. 871) ที่ว่า “a poem or

words set to music and meant to be sung” หรือ บทกวีหรือถ้อยคำที่ใช้กับดนตรีเพื่อการขับร้อง ทั้งนี้ ผู้ประพันธ์คำร้องต้องมีความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อเรื่องราว เนื้อหาสาระ และก่อให้เกิดจินตนาการและอารมณ์ต่อผู้ฟังได้ตามวัตถุประสงค์ของเพลง บางครั้งยังมีการนำบทกวีมาแต่งทำนองเพื่อใช้ขับร้องเป็นเพลง ตัวอย่างเช่น เพลง “คำมั่นสัญญา” ที่เป็นบทกวีจากวรรณคดีเรื่อง “พระอภัยมณี” ของสุนทรภู่ ซึ่งเนื้อหาของเพลงเป็นเรื่องของการสัญญาที่จะรักอีกฝ่ายไปตลอดกาล โดยบทกวีนี้มีถ้อยคำที่สละสลวยอ่อนหวาน มีการเปรียบเทียบ ใช้โวหารภาพพจน์เพื่อพรรณนาความคิดได้อย่างวิจิตรและลึกซึ้ง เหมาะสำรับนำมาใช้เป็นคำร้องในเพลงรักอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่า เพลงจะสื่อความหมายยังผู้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น นอกจากจะต้องได้รับการเรียบเรียงทำนอง จังหวะเป็นอย่างดี ใช้ระดับเสียงและการประสานเสียงดนตรีที่เหมาะสมแล้ว คำร้องที่ได้รับการคัดกรองเลือกสรรคำและร้อยเรียงเป็นอย่างดีเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่เพิ่มพลังในการสื่อสารของเพลงได้

ด้วยความสามารถในการสื่อสารของเพลงนี้เอง เพลงจึงแทรกซึมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมมนุษย์มาช้านาน โดยถูกนำมาใช้สร้างความบันเทิงและใช้ประกอบการสื่อสารหลายรูปแบบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแสดงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงของท้องถิ่นต่างๆ ทั่วโลก เช่น โขน ลิเก ของไทย การรำ “โอดอรี” (Odori) ของญี่ปุ่น และการร้องและเต้นแบบ “ซอว์น โนส” (Sean Nos) ของไอร์แลนด์ รวมถึงการแสดงสมัยใหม่ที่เป็นสากล เช่น ละคร ละครเวที โฆษณาทาง โทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

ภาพยนตร์เป็นความบันเทิงรูปแบบหนึ่งที่ใช้ศิลปะการแสดงที่มีเพลงเป็นองค์ประกอบสำคัญ เห็นได้จากการนำเพลงที่มีเนื้อร้องหรือทำนองที่เข้ากับเรื่องราว ฉาก หรืออารมณ์ของภาพยนตร์มาใช้สอดแทรกในเนื้อเรื่อง เช่น การใช้เพลง “ช่างไม่รู้เลย” เพื่อสะท้อนอารมณ์ผิดหวังของตัวละครในภาพยนตร์เรื่อง “เพื่อนสนิท” (พ.ศ. 2548) การใช้เพลง “We Will Rock You” เพื่อแสดงอารมณ์ฮึกเหิมในการประลองทวนในภาพยนตร์เรื่อง “A Knight’s Tale” (พ.ศ.2544) นอกจากนี้ บางครั้งเพลงประกอบภาพยนตร์ยังใช้ในการโฆษณาภาพยนตร์เพื่อดึงดูดผู้ชม เช่น เพลง “จับมือฉัน” และเพลง “กอด” จากภาพยนตร์เรื่อง “กอด” (พ.ศ.2551) โดยถึงแม้ทั้งสองเพลงจะนำมาใช้เพื่อการโฆษณาภาพยนตร์ แต่พบว่าเพลงดังกล่าวมีปรากฏในภาพยนตร์เพียงเล็กน้อยเท่านั้น บางครั้งเพลงประกอบภาพยนตร์บางเพลงได้รับความนิยมและโด่งดังกว่าตัวภาพยนตร์เองเสียอีก เช่น เพลง “Way Back into Love” จากภาพยนตร์เรื่อง “Music and Lyrics” (พ.ศ.2550) จะเห็นได้ว่า เพลงนั้นมีความสำคัญกับภาพยนตร์อย่างมาก ทั้งในการสร้างหรือเสริมอารมณ์ของเนื้อเรื่อง และใช้ในการโฆษณา หากภาพยนตร์เรื่องใด ไร้อะไรซึ่งเพลงและดนตรี ภาพยนตร์เรื่องนั้นจึงเหมือนภาพยนตร์ที่ไม่สมบูรณ์

เพลงประกอบภาพยนตร์นั้นมีหลายประเภท แม้ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยหรือคำราใดที่แยกประเภทของเพลงประกอบภาพยนตร์อย่างชัดเจน แต่จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่าเพลงประกอบภาพยนตร์นั้นแบ่งได้เป็น 5 ประเภทด้วยกัน ได้แก่

1. เพลงที่ใช้ในการขับร้องเพื่อดำเนินเรื่อง สำหรับนักแสดงหรือตัวละครใช้ในการขับร้องควบคู่ไปกับการแสดง มักปรากฏในภาพยนตร์การ์ตูน และภาพยนตร์เพลง เช่น เพลง “My Favorite Things” ในภาพยนตร์เรื่อง “The Sound of Music” (พ.ศ.2508) เพลง “Spring Spring Spring” ใน “Seven Brides for Seven Brothers” (พ.ศ.2497) และเพลง “สิบหมื่น” ใน “มนต์รักลูกทุ่ง” (พ.ศ.2513) เพลงเหล่านี้อาจนำมาเป็นดนตรีพื้นหลัง และเป็นเพลงตอนท้ายเมื่อขึ้นชื่อรายชื่อนักแสดงและทีมงานผู้ผลิตภาพยนตร์ได้เช่นกัน

2. เพลงที่ใช้ในเนื้อเรื่องเมื่อเนื้อเรื่องกำหนดให้มีการเปิดเพลง เช่น เพลง “You’re So Vain” ในภาพยนตร์เรื่อง “How to lose a guy in 10 days” (พ.ศ.2548) และเพลง “วิญญาณในภาพถ่าย” ใน “Shutter” (พ.ศ.2547) เพลงประเภทนี้อาจมีคำร้องหรือไม่มี ใช้เป็นเพลงพื้นหลังได้ และอาจนำมาเป็นเพลงตอนท้ายเมื่อขึ้นชื่อรายชื่อนักแสดงและทีมงานผู้ผลิตภาพยนตร์ได้

3. เพลงที่ใช้ในเนื้อเรื่องเมื่อเนื้อเรื่องกำหนดให้ตัวละครแสดงดนตรี ร้องเพลงหรือฮัมเพลง ดังเช่นเพลง “Cancion Del Mariachi” ในภาพยนตร์เรื่อง “Desperado” (พ.ศ.2538) เพลง “Queen of The Night” ใน “The Body Guard” (พ.ศ.2535) และเพลง “โหมโรงจินตอกไม้” ใน “โหมโรง” (พ.ศ.2547) เพลงเหล่านี้อาจมีคำร้องหรือไม่มี นำมาเป็นดนตรีพื้นหลังได้ และเป็นเพลงตอนท้ายเมื่อขึ้นชื่อรายชื่อนักแสดงและทีมงานผู้ผลิตภาพยนตร์ได้

4. เพลงที่ใช้เป็นดนตรีพื้นหลังของภาพยนตร์ (Background music) เกิดจากกระบวนการตัดต่อภาพยนตร์ โดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำใดๆของตัวละครในเนื้อเรื่องที่ทำให้เกิดเสียงเพลงนั้นได้ เพลงเหล่านี้อาจมีคำร้องหรืออาจเป็นการนำเพลงที่มีคำร้องมาเรียบเรียงเป็นเพลงบรรเลงเพื่อใช้เป็นดนตรีพื้นหลังในภาพยนตร์และตั้งชื่อเพลงใหม่ เช่น เพลง “Maid Marian” ในภาพยนตร์เรื่อง “Robin Hood: Prince of Thieves” (พ.ศ.2534) ซึ่งเป็นเพลงบรรเลง ใช้เป็นดนตรีพื้นหลัง โดยเรียบเรียงมาจากเพลง “Everything I Do (I Do It for You)” ในภาพยนตร์เรื่องเดียวกัน โดยทั่วไปภาพยนตร์หนึ่งเรื่องมักมีเพลงหลัก (Theme) เพื่อใช้เป็นดนตรีพื้นหลังในภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ โดยเฉพาะ เช่น เพลง “Theme from Armageddon” ใน “Armageddon” (พ.ศ.2541) และเพลง “Hedwig’s Theme” ในภาพยนตร์ชุด “Harry Potter” ทั้ง 5 ภาค (พ.ศ. 2544, 2545, 2547, 2548 และ 2550) เพลงสำหรับใช้เป็นดนตรีพื้นหลังนี้อาจนำมาเป็นเพลงตอนท้ายเมื่อขึ้นชื่อรายชื่อนักแสดงและทีมงานผู้ผลิตภาพยนตร์ได้เช่นกัน

5. เพลงที่ไม่ปรากฏในเนื้อเรื่อง แต่ใช้เป็นเพลงตอนจบเมื่อขึ้นรายชื่อนักแสดงและทีมงานผู้ผลิตภาพยนตร์ เช่นเพลง “Uh Oh” ในเรื่อง “Drumline” (พ.ศ.2545) และเพลง “เคียงข้างเธอ” ในเรื่อง “สี่ยามา” (พ.ศ.2551) เพลงประเภทนี้อาจมีคำร้องหรือไม่ก็ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น เพลงมีบทบาทสำคัญในวงการภาพยนตร์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์เพลง (Musical films) ที่ใช้เพลงที่มีคำร้องควบคู่การแสดงโดยตรง มิใช่ใช้เป็นเพียงดนตรีพื้นหลัง หรือใช้เป็นเพียงเพลงตอนจบของเรื่องเท่านั้น เพลงในภาพยนตร์เพลงมีส่วนสำคัญในการดำเนินเรื่อง มีคำร้องที่สื่อเรื่องราว ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกรักนึกคิดของตัวละคร บ่งบอกสถานการณ์และสถานภาพของตัวละคร เล่าถึงอดีต เบื้องหลัง ความสัมพันธ์ ความใฝ่ฝันของตัวละคร รวมถึงใช้เป็นบทสนทนาระหว่างตัวละครได้อีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ในการแปลบทภาพยนตร์เพลงทั่วไปไม่นิยมแปลเพื่อทำบทพากย์ แต่เป็นการแปลเพื่อทำบทบรรยายได้ภาพเป็นส่วนใหญ่ กลวิธีการแปลเพลงในภาพยนตร์เพลงเพื่อการพากย์หรือเพื่อการขับร้องจึงเป็นประเด็นการศึกษาด้านการแปลที่ยังได้รับความสนใจไม่มากนัก

ภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music นั้น เดิมเป็นละครเวทีที่สร้างอิงอัตชีวประวัติของ มาเรีย ฟอน ทรอปป์ (Maria Von Trapp) เรื่อง The Story of the Trapp Family Singers ละครเวทีเรื่อง The Sound of Music แสดงครั้งแรกใน Broadway ในปี ค.ศ.1959 ต่อมาในปี ค.ศ. 1961 ได้จัดแสดงที่โรงละคร Palace ในกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และโรงละคร Melbourne’s Princess ในประเทศออสเตรเลีย โดยคณะแสดงต่างๆ ละครเวทีเรื่องนี้ได้รับความนิยมอย่างมาก เปิดแสดงหลายพันรอบ และได้มีการบันทึกเพลงจากในเรื่องเพื่อจำหน่าย ละครเวทีเรื่องนี้ถูกนำมาดัดแปลงเป็นภาพยนตร์เพลง The Sound of Music และฉายครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม ค.ศ. 1965 และต่อมาจึงฉายในประเทศต่างๆ อาทิเช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น ฮองกง อาร์เจนตินา ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เป็นต้น ภาพยนตร์เรื่องนี้โด่งดังไปทั่วโลกและได้รับรางวัลมากมายเช่น Academy Award สาขา Best Picture, Best Sound, Best Music และ Best Director รางวัล Golden Globe สาขา Best Motion Picture-Musical และ Best Motion Picture Actress-Musical

ภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music มีเพลงที่ใช้ในการขับร้องเพื่อดำเนินเรื่องจำนวน 12 เพลง แต่ละเพลงประกอบด้วยสาระ วัตถุประสงค์ อารมณ์ คำร้องและท่วงทำนองที่แตกต่างกัน เช่น การให้คำแนะนำ การปรึกษาหารือ การแสดงความซาบซึ้ง การเกี่ยวพาราสี การสอนร้องเพลง และเพลงที่ใช้ในการแสดงร้องเพลงของตัวละคร ซึ่งเพลงทั้งหมดนั้นใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ตามเนื้อเรื่อง เพลงจากภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จึงมีความหลากหลายทั้งทางวัตถุประสงค์ เนื้อหา อารมณ์ ทำนองเพลง การใช้ภาษา และยังมีเรื่องของวัฒนธรรมปรากฏอยู่ในเนื้อเพลง ซึ่งเหมาะสมในการศึกษาวิธีการแปลเพลงเพื่อการขับร้องอย่างยิ่ง ผู้วิจัยพบว่าการแปลบท

ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาฝรั่งเศส และภาษาสเปนเพื่อใช้ในการพากย์ มีการแปลเพื่อทำคำบรรยายใต้ภาพ (Subtitles) ภาษาไทย สำหรับ วีซีดี ดีวีดี และเพื่อออกอากาศในโทรทัศน์เคเบิล และมีการนำเพลง “Do Re Mi” มาแปลเป็นภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการเพื่อการขับร้อง แต่ยังไม่พบว่ามีมีการแปลเพลงทั้งหมดในภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง อีกทั้งยังไม่พบบงานวิจัยที่ศึกษากลวิธีการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่องนี้จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อขับร้องแต่อย่างใด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรว่าเพลงประกอบภาพยนตร์เพลงเรื่อง The Sound of Music มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการศึกษากลวิธีการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง อันเป็นการประมวลความรู้ด้านการแปลมาใช้ในสถานการณ์จริง และที่สำคัญคือเพื่อศึกษากลวิธีการแปลเนื้อเพลงเพื่อใช้ในการขับร้องและศึกษาปัญหาในการแปลเพลงและวิธีแก้ไข เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาด้านการแปลเพลง และบันเทิงคดีประเภทอื่นๆ สืบไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อประมวลความรู้ด้านการแปลมาใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง
- 1.2.2 เพื่อให้ทราบหลักสำคัญในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง
- 1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขในกระบวนการแปลเพลง
- 1.2.4 เพื่อสำรวจความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงฉบับแปล

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทราบถึงกลวิธีการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง
- 1.3.2 ทราบถึงหลักสำคัญในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง
- 1.3.3 ทราบถึงปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขในกระบวนการแปลเพลง
- 1.3.4 ทราบถึงความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงฉบับแปล
- 1.3.5 เป็นแนวทางในการศึกษาด้านการแปลเพลงและร้อยกรอง รวมถึงบันเทิงคดีประเภทอื่นๆ

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

1.4.1 ผู้วิจัยแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เพลงเรื่อง The Sound of Music ประพันธ์ทำนองดนตรีโดย ริชาร์ด โรเจอร์ส (Richard Rogers) และเขียนคำร้องโดย ออสการ์ แฮมเมอร์สไตน์ที่สอง (Oscar Hammerstein II) จำนวน 12 เพลง โดยแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง รายชื่อเพลงและตัวละครหลักที่ร้องมีดังนี้

1. The Sound of Music	ร้องโดย มาเรีย
2. Maria	ร้องโดย กลุ่มแม่ชี
3. I Have Confidence	ร้องโดย มาเรีย
4. Sixteen Going on Seventeen	ร้องโดย รอฟ และ ลีเชิล
5. My Favorite Things	ร้องโดย มาเรีย
6. Do-Re-Mi	ร้องโดย มาเรีย และเด็กๆ
7. The Lonely Goatherd	ร้องโดย มาเรีย และเด็กๆ
8. So Long, Farewell	ร้องโดย เด็กๆ
9. Edelweiss	ร้องโดย ผู้การฟอน ทรัปป์
10. Climb Ev'ry Mountain	ร้องโดย อธิการินี
11. Something Good	ร้องโดย มาเรียและผู้การฟอน ทรัปป์
12. Sixteen Going on Seventeen(reprise)	ร้องโดย มาเรีย และลีเชิล

1.4.2 การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษากลวิธีการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง ดังนั้น การวิเคราะห์และอภิปรายข้อมูลจะจำกัดอยู่ในส่วนของเนื้อเพลง ไม่รวมถึงการแปลชื่อเพลงแต่อย่างใด

1.5 ข้อตกลงเบื้องต้น

เพลงทั้ง 24 เพลงในงานวิจัยนี้ อันได้แก่เพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ต้นฉบับ จำนวน 12 เพลง และเพลงฉบับแปลจำนวน 12 เพลง นั้น ใช้สำหรับการศึกษการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้องสำหรับงานวิจัยนี้เท่านั้น ห้ามทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่า อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ์ หรือกระทำการใดๆ อันมีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไร ผู้ละเมิดจะมีความผิดตามกฎหมายอาญา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ข้อมูลด้านการแปล การแต่งเพลง และทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดในบทต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งการทบทวนเป็นหัวข้อต่างๆ ดังจะนำเสนอต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดด้านการแปล
- 2.2 แนวคิดด้านการแต่งเพลง
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดด้านการแปล

แนวคิดด้านการแปลที่ผู้วิจัยจะนำเสนอต่อไปนี้แยกเป็นแนวคิดด้านการแปลทั่วไป การแปลบันเทิงคดี การแปลเพลง และการแปลกวีนิพนธ์

2.1.1 แนวคิดด้านการแปลทั่วไป

ผู้วิจัยขอนำเสนอแนวคิดด้านการแปลทั่วไปที่ครอบคลุมการแปลสารประเภทต่างๆ โดยแบ่งเป็น นิยามการแปล บทบาทผู้แปล คุณสมบัติผู้แปล ลักษณะงานแปลที่ดี ขั้นตอนการแปล วิธีการแปล และการปรับบทแปล

2.1.1.1 นิยามการแปล

การแปลเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งที่มีผู้แปลเป็นสื่อกลางระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยที่ผู้แปลนั้นต้องสามารถสื่อความหมายของข้อความที่แปลได้อย่างถูกต้องเป็นสำคัญ

ปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark, 1982, p. 7) กล่าวว่า การแปลเป็นงานฝีมือที่ประกอบด้วยการพยายามแทนที่ข้อเขียนหรือคำพูดของภาษาหนึ่งด้วยอีกภาษาหนึ่งโดยที่ยังคงไว้ซึ่งสาระเดิม นิวมาร์ค (1991, p. 1) ยังเสนออีกว่า การแปลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและความจริง เมื่อผู้อ่านสามารถจับความจริงนั้น ได้ก็เท่ากับเป็นการส่งสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเป้าหมายและจุดสิ้นสุดของการแปล

มารีอานน์ เลเดเรอร์ (Marianne Lederer, 2540, อ้างในสุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548, หน้า 4) เห็นว่าการแปลเป็นการสื่อความหมายอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงการหาความหมายของคำ หรือทำโครงสร้างภาษาหนึ่งให้ตรงกับอีกภาษาหนึ่ง

สัญวิ สายบัว (2542, หน้า 1 -4) กล่าวว่า การแปลเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่ง เป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านหรือผู้ฟังโดยมีผู้แปลเป็นตัวกลางในการรับและส่งสาร งานแปลที่ดีจึงต้องสามารถสื่อความหมายได้ครบถ้วนและถูกต้อง

ในแง่ของภาษา การแปลมิใช่เป็นเพียงการเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์เท่านั้น มิลเดรด แอล ลาร์สัน (Mildred L. Larson, 1984, p. 3) กล่าวว่า ธรรมชาติของภาษาคือแต่ละภาษามี “รูป” (form) แตกต่างกัน มีความหมายที่สอง (second meaning) และมีความหมายเชิงอุปมา (figurative meaning) ที่ทำให้การแปลมีความซับซ้อนขึ้น อย่างไรก็ตาม เป้าหมายที่สำคัญที่สุดในการแปลคือการส่งผ่านความหมายที่ถูกต้องไปยังผู้อ่าน สิ่งที่เปลี่ยนไปเมื่อทำการแปลคือ “รูป” เท่านั้น การแปลจึงเป็นการศึกษาคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ สถานการณ์ และวัฒนธรรมจากต้นฉบับ เพื่อวิเคราะห์หาความหมายและใช้คำและโครงสร้างไวยากรณ์ในอีกภาษาหนึ่งในการถ่ายทอด

2.1.1.2 บทบาทของผู้แปล

เนื่องจากการแปลเป็นเรื่องของการสื่อความหมายจากต้นฉบับไปยังผู้อ่าน โดยผ่านฉบับแปล บทบาทของผู้แปลจึงมีความสำคัญเนื่องจากการสื่อความหมายนั้นจะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับผู้แปลซึ่งเป็นผู้สร้างสรรค์ฉบับแปลขึ้นมา

เป็นที่ทราบกันดีว่าบทบาทหลักของผู้แปลหรือนักแปลคือการแปลสารจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง หากพิจารณาลึกลงไปจะทราบได้ว่าผู้แปลมีบทบาทมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดความหมาย ดังที่สัญวิ (2542, หน้า 12) เสนอบทบาทของผู้แปลโดยพิจารณาจากภาระการกระทำและผลของการกระทำของผู้แปล แบ่งบทบาทของผู้แปลได้เป็น 3 แบบได้แก่

บทบาทที่ 1 นักแปลในฐานะตัวกลาง คือเป็นผู้ที่รับสารจากผู้เขียนต้นฉบับและส่งสารในอีกภาษาหนึ่งให้ผู้รับสาร ผู้แปลจึงต้องเคารพต้นฉบับ ไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงในบทแปลหากไม่จำเป็น

บทบาทที่ 2 นักแปลในฐานะนักสร้างสรรค์งานศิลปะ คือ นอกจากนักแปลถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับแล้วยังต้องรู้จักใช้ภาษาให้มีความงดงามด้วยโดยเฉพาะในงานแปลวรรณกรรม

บทบาทที่ 3 นักแปลในฐานะผู้ริเริ่ม และผู้ทดลอง คือ การที่นักแปลประดิษฐ์คำและทดลองใช้คำนั้นๆ เนื่องจากไม่สามารถหาคำแปลที่มีความหมายเทียบเคียงต้นฉบับได้

2.1.1.3 คุณสมบัติของผู้แปล

การที่ผู้แปลจะผลิตงานแปลที่มีคุณภาพได้นั้น คุณสมบัติสำคัญที่ผู้แปลพึงมีคือต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต้นทาง ต้องทราบความหมายแฝง อารมณ์ที่ซ่อนอยู่ในคำ และเข้าถึงลีลาภาษาที่มีอิทธิพลต่ออรรถรสของข้อความ มีความซาบซึ้งในสารที่ตนแปล มีความรู้ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นของภาษานั้นๆ และความรู้พื้นฐานในงานแปลเฉพาะทาง มีความสามารถในการใช้ภาษาปลายทางเป็นอย่างดี เพื่อถ่ายทอดข้อความเป็นภาษาปลายทางที่สามารถสื่อความหมายและอารมณ์ได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ ดังที่ยูจีน เอ. ไนดา (Eugene A. Nida, 1964, p. 151) กล่าวว่า แม้ผู้แปลจะมีความรู้อย่างดีในภาษาทั้งสองภาษา เข้าใจสาระสำคัญ และมีความซาบซึ้งในต้นฉบับ แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรับประกันได้ว่าผู้แปลจะสามารถผลิตฉบับแปลได้อย่างมีประสิทธิภาพหากผู้แปลไร้ซึ่งความสามารถในการถ่ายทอดเป็นภาษาเขียน

นพพร ประชากุล (2539, หน้า 196 - 198) กล่าวว่าในการแปลสารให้มีประสิทธิภาพ ผู้แปลต้องมีความเข้าใจไม่ใช่เพียงความหมายและไวยากรณ์ แต่ต้องมีความเข้าใจองค์แท่งในสารต้นฉบับ เข้าใจถึงอารมณ์ และความคิดที่สอดแทรกอยู่ในสารด้วย เมื่อทำความเข้าใจแล้วผู้แปลจึง “สกัดออกมาให้เป็นอิสระจากโครงสร้างภาษาเดิมนำเนื้อความมาใส่ภาษาใหม่อย่างเป็นธรรมชาติ” โดยที่ยังสามารถคงเนื้อหาสาระ ลีลาภาษา และผลทางอารมณ์จากต้นฉบับได้ และมีให้บทแปลได้รับอิทธิพลจากภาษาเดิม ผู้แปลนั้นจึงทำหน้าที่เสมือนเป็น “ร่างทรงต่างภาษา” ให้แก่ผู้เขียนต้นฉบับนั่นเอง

สัจญลวี (2542, หน้า 14-19) เสนอคุณสมบัติ 4 ประการที่นักแปลพึงมีเพื่อการผลิตผลงานได้อย่างมีคุณภาพดังนี้

ประการที่ 1 ผู้แปลควรมีความสามารถในการใช้ภาษา คือมีทักษะทางภาษาทั้งภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง ทั้งนี้รวมถึงคำ ประโยค ความหมาย การประกอบคำ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ความเชื่อ ค่านิยม ซึ่งความรู้ในสิ่งเหล่านี้แสวงหาได้จากการเรียนรู้และการฝึกฝน

ประการที่ 2 ผู้แปลควรมีความรู้และภูมิหลังในเรื่องที่จะแปล สิ่งนี้จะช่วยให้สะดวกในการเลือกศัพท์และรูปประโยคให้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่แปล

ประการที่ 3 ผู้แปลควรมีความสามารถในการเอาตัวเองเข้าไปแทนที่ผู้เขียนต้นฉบับ คือการที่ผู้แปลสามารถละวางความเป็นตัวเองและสวมใส่ “วิญญาณ” ของผู้เขียนแทน ในการนี้ผู้แปลต้อง “รู้จัก” ผู้เขียนเป็นอย่างดี เช่นรู้ประวัติ รู้จักผลงาน แนวคิด และสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้เขียน เป็นต้น

ประการที่ 4 ผู้แปลควรมีศิลปะของการเขียน ผู้แปลต้องรู้จักเลือกใช้คำ
รูปประโยค เพื่อเรียงร้อยถ้อยคำให้เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับความมุ่งหมายของต้นฉบับ การ
เพิ่มพูนความสามารถทางศิลปะในการเขียนนี้ทำได้โดยการศึกษางานเขียนประเภทต่างๆ และการ
ฝึกฝน

2.1.1.4 ลักษณะงานแปลที่ดี

ไม่ว่าต้นฉบับเป็นสารประเภทใด บทแปลที่ดีควรมีลักษณะคล้ายกันใน
แง่ของการสื่อความหมาย ลีลาภาษา ความเป็นธรรมชาติ และปฏิบัติริยาของผู้อ่าน ดังแนวคิดเกี่ยวกับ
ลักษณะของงานแปลที่ดีของนพพร ประชากุลและยูจิน เอ ไนดา ที่กล่าวไว้ได้ใกล้เคียงกันดังนี้

นพพร (2539, หน้า 196 - 198) กล่าวถึงลักษณะงานแปลที่ดี 3 ประการ
ได้แก่

ประการที่ 1 บทแปลสามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้เที่ยงตรงครบถ้วนตาม
ต้นฉบับ ทั้งเนื้อหาสำคัญ รายละเอียด และความหมายแฝง

ประการที่ 2 บทแปลมีลีลาภาษาตรงกับลีลาภาษาของต้นฉบับ เช่น ภาษา
เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ และภาษาที่ใช้ใช้นั้นต้องเป็นธรรมชาติ

ประการที่ 3 บทแปลสามารถก่อให้เกิดผลทางอารมณ์ได้เทียบเท่ากับ
ต้นฉบับ

ส่วนไนดา (Nida, 1964, p. 164) กล่าวถึงลักษณะงานแปลที่ดี คือต้องมี
ความหมาย มีลีลาภาษาเดียวกันกับต้นฉบับ มีความเป็นธรรมชาติ และสามารถก่อให้เกิดการ
ตอบสนองเช่นเดียวกันกับต้นฉบับได้

2.1.1.5 ขั้นตอนการแปล

การแปลที่จะสร้างผลงานแปลที่มีคุณภาพได้นั้น นอกจากผู้แปลต้องมี
ทักษะทางภาษาที่ดีแล้ว ย่อมต้องมีการปฏิบัติการเป็นขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ ผู้วิจัยขอยก
วิธีการปฏิบัติในการแปลของปัญญา บริสุทธิ์ และกระบวนการแปลของ ไนดา ดังนี้

ปัญญา บริสุทธิ์ (2537, หน้า 52 - 57) กล่าวถึงวิธีปฏิบัติในการแปลไว้
โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนหลักได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมตัวก่อนแปล คือการอ่านต้นฉบับโดยมุ่งจับ
ประเด็นของเรื่องราว สังเกตการใช้ภาษาเพื่อช่วยในการตัดสินใจแปล จากนั้นเมื่อตัดสินใจแปลแล้ว
จึงค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องแปลเพื่อให้เข้าใจในสารมากขึ้นและเพื่อให้คุ้นเคยกับภาษา
เฉพาะทาง

ขั้นตอนที่ 2 การลงมือแปล ผู้แปลต้องทำความเข้าใจกับต้นฉบับเสียก่อน อ่านให้เข้าใจวัตถุประสงค์ ความหมาย ความหมายแฝง วาทศิลป์ ฯ แล้วจึงกำหนดหน่วยการแปล เป็นประเด็น จากนั้นจึงผละออกจากภาษาดั้งเดิม คือการแยกความหมายออกจากภาษาโดยสิ้นเชิง เพื่อให้ฉบับแปลไม่ได้รับอิทธิพลจากภาษาดั้งเดิม

ขั้นตอนที่ 3 การถ่ายทอดความหมายในอีกภาษาหนึ่ง โดยมีให้มีร่องรอยของภาษาเดิมปรากฏอยู่ จัดการการแปลให้เป็นระเบียบโดยแปลตามหน่วยที่แบ่งไว้ และตรวจสอบเป็นหน่วยๆ โดยเทียบความถูกต้องจากต้นฉบับ ในการตรวจสอบควรเว้นระยะเพื่อตรวจสอบหลังการแปลอย่างน้อย 1 สัปดาห์เพื่อให้ลืมสำนวนภาษาที่ใช้ และทำตัวเสมือนเป็นผู้อ่าน เมื่อพบข้อบกพร่องจึงแก้ไขให้เหมาะสม

ไนดา (Nida, 1964, pp. 241 - 245) เสนอกระบวนการแปล 3 ขั้นตอนไว้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ภาษาดั้งเดิมและภาษาปลายทาง โดยผู้แปลต้องมีความรู้ความสามารถในทั้งภาษาดั้งเดิมและภาษาปลายทาง มีความเข้าใจถ่องแท้ในความหมายระดับคำ มีความซาบซึ้งในวัฒนธรรม ทราบที่มาของคำ และมีความรู้เฉพาะทาง มีความสามารถในการเขียนและถ่ายทอด และสามารถสร้างฉบับแปลที่มีลีลาภาษาเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สารต้นฉบับ โดยวิเคราะห์รูปแบบของสารต้นฉบับ จากนั้นจึงวิเคราะห์ความหมายอันได้แก่ลักษณะไวยากรณ์ และความหมายของคำ วิเคราะห์บริบทของประพจน์เพื่อให้ทราบประเด็นสำคัญของข้อความ วิเคราะห์บริบททางการสื่อสาร เช่น สถานการณ์ เวลา สถานที่ ผู้เขียน ผู้ชม วัตถุประสงค์ และการตอบสนองที่เคยปรากฏ วิเคราะห์บริบททางวัฒนธรรมของภาษาดั้งเดิม เพื่อทำความเข้าใจข้อความมากขึ้นเพราะวัฒนธรรมมีผลโดยตรงต่อความหมายของต้นฉบับ วิเคราะห์บริบททางวัฒนธรรมของภาษาปลายทางเพื่อให้สื่อข้อความได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การพยายามเทียบเคียงกันระหว่างภาษาดั้งเดิมกับภาษาปลายทาง ทำได้โดยการย่อยต้นฉบับให้เข้าใจง่ายและชัดเจน จากนั้นจึงเรียบเรียงเป็นภาษาปลายทางอย่างประนีประนอม โดยที่ยังสื่อเนื้อหาสาระได้เหมาะสมทั้งปริมาณและคุณภาพ

2.1.1.6 วิธีการแปล

ภาษาที่ใช้ในต้นฉบับมีลักษณะแตกต่างกันไปตามลักษณะของต้นฉบับ เช่น ภาษาที่เป็นนอร์ธสาร เช่น งานวิชาการ และข่าว มักใช้ภาษาตรงไปตรงมาเพื่อเน้นการสื่อข้อเท็จจริงให้ได้มากที่สุดและเข้าใจง่าย ในขณะที่ภาษาที่ใช้ในนอร์ธสารเช่น บทร้อยแก้วเชิงพรรณนา และบทกวี มักเน้นที่ความสละสลวย เน้นการพรรณนา เพื่อบรรยายความรู้สึกและอารมณ์ บางครั้งมี

การใช้ข้อความที่คลุมเครือเพื่อกระตุ้นความคิดในผู้อ่านอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ การแปลต้นฉบับที่มีลักษณะต่างกันย่อมมีวิธีการที่แตกต่างกัน โดยผู้แปลต้องทราบวัตถุประสงค์ในการแปล รวมถึงความมุ่งหมายของการเขียนต้นฉบับเหล่านั้น และแปลโดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดปฏิกิริยาจากผู้อ่านฉบับแปลได้ใกล้เคียงกับผู้อ่านต้นฉบับ

ผู้แปลสามารถเลือกวิธีการแปลได้ตามความเหมาะสม ผู้วิจัยขอยกการแบ่งประเภทการแปลของนักวิชาการ 2 ท่านดังต่อไปนี้

ลาร์สัน (Larson, 1984, pp. 15 - 17) แบ่งชนิดของการแปลออกเป็นสามประเภทใหญ่ได้แก่

ประเภทที่ 1 การแปลตรงตัว (Literal translation) คือการแปลคำต่อคำ โดยใช้รูปที่เหมือนหรือใกล้เคียงกับต้นฉบับที่สุด การแปลแบบนี้มักไม่สื่อความหมาย แต่มักเป็นประโยชน์ในการศึกษาโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับ นักแปลยังได้ปรับการแปลตรงตัวนี้ (modified literal translation) โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง และการเรียงคำแบบภาษาปลายทาง เพื่อให้สื่อสารเข้าใจได้ แต่ยังใช้คำเดิมตามต้นฉบับ ฉบับแปลจึงขาดความเป็นธรรมชาติ

ประเภทที่ 2 การแปลตามสำนวน (Idiomatic translation) เป็นการแปลอิงความหมายเป็นหลัก ผู้แปลจะพยายามสื่อความหมายให้เป็นธรรมชาติที่สุด โดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์และคำที่เป็นไปตามธรรมชาติของภาษาปลายทาง ผลงานแปลที่ออกมาจะไม่เหมือนงานแปลแต่เหมือนงานเขียน

ประเภทที่ 3 การแปลอิสระ (Unduly free translation) เป็นการแปลที่มีการตัดเสริมเติมแต่ง ทำให้ความหมายบิดเบือนไปจากเดิม บางครั้งผู้แปลใช้วิธีการแปลนี้ในเพื่อสร้างอารมณ์ขันหรือเมื่อต้องการให้เกิดการตอบสนองที่พิเศษ แต่วิธีนี้ไม่ได้รับการยอมรับในการแปลสารที่เป็นทางการ

เจ ซี แคทฟอร์ด (J.C. Catford อ้างถึงใน สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548, หน้า 18) แบ่งการแปลเป็น 2 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 การแปลบางส่วน คือการถ่ายทอดความหมาย และเรียบเรียงเป็นภาษาแปล มิได้แปลโดยตรง ทั้งนี้เป็นเพราะความที่ผู้แปลไม่สามารถแปลบางข้อความได้อันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านภาษาเช่น การอุปมาอุปไมย คำที่มีความหมายแฝง หรือมาจากการที่ผู้แปลจงใจคงไว้ซึ่งภาษาของต้นฉบับเพื่อให้มีกลิ่นอายของวัฒนธรรมภาษาของต้นฉบับอยู่ในฉบับแปล

ประเภทที่ 2 การแปลทั้งหมด คือการที่ผู้แปลแปลทุกส่วนของเนื้อหาต้นฉบับ และแทนที่ด้วยภาษาปลายทาง

2.1.1.7 การปรับบทแปล

นอกจากขั้นตอนการแปลตามที่ได้ยกมาข้างต้น วิธีการอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญในการแปล คือการปรับบทแปล โดยสัญญาวิ (2542, หน้า 63 - 75) กล่าวถึงการปรับบทแปลว่าเป็นการทำให้บทแปลนั้นอ่านได้เข้าใจง่ายขึ้น ทั้งนี้ผู้แปลต้องคำนึงถึงความมุ่งหมายของการแปล และทราบความสามารถในการเข้าใจของกลุ่มผู้อ่าน เพื่อปรับระดับภาษาหรือลักษณะภาษาให้เหมาะสม การปรับบทแปลตามที่ สัญญาวิเสนอมี 2 ระดับ ได้แก่

ระดับแรก คือ การปรับระดับคำ ทำเมื่อผู้แปลไม่สามารถหาคำหรือสำนวนที่มีความหมายเทียบเคียงกับคำในต้นฉบับได้ การปรับระดับคำทำได้โดยการเติมคำอธิบาย การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ การใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้น การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิดต่างๆ และการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป

ระดับที่ 2 คือ การปรับระดับโครงสร้าง ทำเพื่อให้ลักษณะภาษาที่ใช้เหมาะสมกับบริบท การปรับระดับโครงสร้าง มีทั้งการปรับระดับเสียง ระดับโครงสร้างของคำ ระดับประโยค และการปรับโครงสร้างในระดับที่สูงกว่าประโยค

นิดา (Nida, 1964, pp. 226 - 233) เสนอวิธีการในการปรับบทแปลโดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อสร้างบทแปลที่มีลักษณะที่เหมาะสมตามโครงสร้างภาษาปลายทาง 2) เพื่อสร้างความเทียบเคียงกันทางความหมาย 3) เพื่อให้มีลีลาภาษาที่เทียบเท่าและเหมาะสม และ 4) เพื่อสื่อสารเนื้อหาได้เท่าเทียมกับต้นฉบับ โดยวิธีการปรับบทแปลแบ่งเป็น 3 วิธีหลัก ได้แก่ การเพิ่ม (Addition) การตัด (Subtraction) และการเปลี่ยน (Alteration) โดยทั้งสามวิธีนี้ใช้เพื่อสร้างความชัดเจนให้แก่ผู้อ่านภาษาปลายทาง เนื่องจากภาษาต้นทางและปลายทางมีความแตกต่างกันทั้งทางโครงสร้างภาษา ไวยากรณ์ การใช้งาน สำนวน การใช้ภาพพจน์ การละไว้ในฐานที่เข้าใจ การบอกลักษณะ การสร้างความเชื่อมโยง และการระบุกาล เป็นต้น

สุพรรณิ ปันมณี (2548, หน้า 70-100) สรุปการปรับปรุงบทแปลได้เป็น 2 ด้านหลัก คือ

ด้านที่ 1 การปรับปรุงด้านไวยากรณ์และโครงสร้างประโยค ผู้แปลควรตรวจสอบอย่างละเอียดว่าบทแปลมีลักษณะคล้ายการแปลคำต่อคำหรือไม่ มีโครงสร้างประโยคคล้ายภาษาต้นฉบับหรือไม่ หากเป็นเช่นนั้น บทแปลอาจมีความซับซ้อนหรือคลุมเครือ ทำให้ยากต่อการเข้าใจ เนื่องจากโครงสร้างของภาษาสองภาษามีความแตกต่างกัน เช่นภาษาอังกฤษใช้กรรมวาจกได้ในกรณีทั่วไป แต่ภาษาไทยมักใช้ในแง่ลบ การละคำสรรพนามหรือนามเป็นเรื่องปกติในภาษาไทย ในขณะที่คำสรรพนามหรือนามเป็นสิ่งจำเป็นในโครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษ เป็นต้น

ด้านที่ 2 การปรับปรุงด้านสำนวนภาษาและการเลือกใช้คำ เนื่องจากแต่ละภาษามีสำนวน และการผสมคำที่มีความหมายเฉพาะตัว การแปลสำนวนแบบตรงไปตรงมานั้นย่อมไม่สามารถสื่อความหมายได้หรืออาจทำให้ขาดความเป็นธรรมชาติในบทแปลได้ ผู้แปลจึงจำเป็นต้องสามารถแยกแยะได้ว่าข้อความใดเป็นสำนวน หรือข้อความใดมีความหมายแฝง หรือความหมายเชิงเปรียบเทียบ มีความรู้เรื่องความหมายของสำนวนในภาษาต้นทาง และรู้จักใช้สำนวนเทียบเคียงในภาษาปลายทาง ได้อย่างเหมาะสม

2.1.2 แนวคิดด้านการแปลเพลง

เพลงเป็นงานประพันธ์ประเภทบันเทิงคดีอย่างหนึ่ง ในการแปลสารประเภทบันเทิงคดีย่อมมีความแตกต่างจากการแปลสารประเภทสารคดี ดังที่ วินิตา คิติยนต์ (2541, หน้า 61 – 70) ได้ให้แนวคิดเรื่องการแปลบันเทิงคดีว่า ไม่ว่าจะเป็งานเขียนประเภทร้อยแก้วหรือร้อยกรองนั้น การแปลงานบันเทิงคดีแตกต่างจากการแปลงานประเภทอื่น เนื่องจากการแปลงานบันเทิงคตินั้นนอกจากผู้แปลต้องรักษาความหมายที่ถูกต้องตามต้นฉบับแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในงานประเภทนี้คือ “รส” ของภาษา และ “บรรยากาศ” ของข้อความ การแปลสารประเภทนี้มีใช้การถ่ายทอดความหมายอย่างเดี่ยวแต่เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมด้วย เพราะฉะนั้น ผู้แปลไม่สามารถใช้วิธีเปิดพจนานุกรมเพื่อแปลเพียงอย่างเดียว หากแต่ต้องใช้ความสามารถในการเลือกสรรถ้อยคำและเรียบเรียง “รส” ของภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่งให้ได้บรรยากาศและจุดมุ่งหมายของต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

จากแนวคิดข้างต้นแสดงให้เห็นว่า “รส” หรือ อรรถรส เป็นสิ่งสำคัญในงานบันเทิงคดี เพลงก็เช่นกัน ในการแปลเพลงผู้แปลจึงไม่สามารถเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายและแปลออกมาได้ หากแต่ต้องเข้าถึงความหมายที่แท้จริงและอารมณ์ของเพลงให้ได้เสียก่อน

ผู้วิจัยขอยกแนวคิดด้านการแปลเพลงของธานี พุนสุวรรณ (2551) ที่มาจากประสบการณ์การทำงานด้านการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนมาเป็นเวลานาน ที่กล่าวไว้ใน การเสวนาการแปลและล่ามประจำปี 2551 ดังนี้

การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เพื่อการพากย์มีข้อจำกัดในเรื่องทำนองเพลง ซึ่งทำให้การแปลสารประเภทนี้ยากกว่าการแปลสารชนิดอื่น โดยผู้วิจัยสรุปขั้นตอนการแปลเพลงของธานี พุนสุวรรณ ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ดูภาพยนตร์ต้นฉบับเพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องราว น้ำเสียงของเรื่อง ลักษณะตัวละคร ยุคสมัย ทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้คำในการแปล

ขั้นที่ 2 ฟังเพลงประกอบภาพยนตร์หลายรอบจนขึ้นใจ อ่าน โฉนดเพลงที่ได้รับมา เพราะ โฉนดเพลงสามารถช่วยให้ผู้แปลจดจำทำนองได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ตั้งโจทย์เพื่อเป็นกรอบในการแปลของคน ได้แก่ 1) บทแปลต้องมีความหมาย 2) ผู้ฟังสามารถรู้เรื่องและเข้าใจเพลงบทแปลได้ในการฟังครั้งเดียว 3) มีความไพเราะแบบทำนองเพลงไทยที่คนฟังคุ้นเคย

ขั้นที่ 4 ลงมือแปล โดยเน้นใช้คำที่เรียบง่าย ต้องเป็นคำที่สื่ออารมณ์ได้ และมีความหมายชัดเจน

สิ่งรอบข้างสามารถกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในงานแปลเพลงได้ ธานีกล่าวว่า เมื่อผู้แปลฟังเพลงต้นฉบับจนขึ้นใจจนมีทำนองเพลงอยู่ในใจ บางครั้งผู้แปลสามารถคิดคำแปลที่ดีมากขึ้นมาได้แม้ไม่ได้ฟังเพลงหรือทำงานแปลอยู่ก็ตาม การที่ผู้แปลชอบอ่านหนังสือ ฟังเพลงมาก และร้องเพลงได้เป็นข้อได้เปรียบในการสร้างสรรค์ผลงานแปลเพลง ธานีเห็นว่าเพลงไทยประเภทเพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุงมักมี “ลูกเล่น” ในการใช้คำ และมีฉันทลักษณ์ที่ดีซึ่งผู้แปลสามารถนำมาปรับใช้ในการแปลเพลงได้

สำหรับปัญหาที่พบในขั้นตอนการแปล คือความแตกต่างระหว่างเสียงภาษาดั้งเดิมและภาษาฉบับแปล คือภาษาอังกฤษไม่มีเสียงวรรณยุกต์ ดังนั้นเพลงภาษาอังกฤษสามารถใช้คำใดๆ ในตัวโน้ตที่มีเสียงสูงหรือต่ำได้ทั้งสิ้น ในขณะที่ภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์ เป็นสิ่งที่บังคับให้ผู้แปลต้องใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่ำในตัวโน้ตที่ให้เสียงต่ำ และใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สูงในตัวโน้ตที่ให้เสียงสูง มิเช่นนั้นเพลงภาษาไทยจะมีความหมายที่ผิดเพี้ยนไป ไม่ใช่ความหมาย หรืออาจทำให้เพลงขาดความไพเราะได้ ในการปฏิบัติจริง บางครั้งผู้แปลต้อง “สละความหมายเพื่อให้ได้สัมผัสและเสียงวรรณยุกต์” โดยการเลี่ยงการใช้คำหรือข้อความที่มีความหมายตรง และใช้คำหรือข้อความที่มีความหมายอ้อมแทน หรือใช้คำหรือข้อความที่แสดงความคิดหลัก ดังตัวอย่างการแปลเพลง “Reflection” จากภาพยนตร์การ์ตูนเรื่อง “Mulan” (ค.ศ. 1998)

ต้นฉบับ	ฉบับแปล
Look at me	ตัวเรานี้
I can never pass for a perfect bride	อาจจะเป็นเจ้าของสาวแสนดีไม่ได้
Or a perfect daughter	คงจะอายุทั้งครอบครัว
Can it be I'm not meant to play this part	บทบาทนี้ ไม่ใช่ตัวของเรานี่นา

จะเห็นว่าผู้แปลมิได้ใช้คำที่มีความหมายตรงกับคำในต้นฉบับทุกคำ บางคำแปลให้ความหมายไม่เทียบเท่าต้นฉบับทั้งที่มีคำแปลตรง เช่นคำว่า “Perfect” ที่ผู้แปลใช้คำว่า “แสนดี” บางครั้งผู้แปลใส่ความคิดรวบยอดลงในเพลงแทนการแปลตามต้นฉบับ เช่นแปล “Look at me” เป็น

“ตัวเรานี้” ซึ่งเปลี่ยนภาพความคิดในการ “มอง” ตัวเองเป็นการกล่าวพรรณนาถึงตัวเอง และการแปล “Or a perfect daughter” ว่า “คงจะอายุทั้งครอบครัว” ซึ่งเป็นการนำความคิดรวบยอดของเพลงมาใช้ ในบทแปล คือของการที่ตัวละครผู้ร้องไม่สามารถบรรลุสิ่งที่ครอบครัวคาดหวังคือการผ่านการดูตัว เจ้าสาว ทั้งนี้เป็นเพราะผู้แปลต้องการให้เสียงวรรณยุกต์ของคำในฉบับแปลเข้ากันกับเสียงโน้ตเพลง ต้นฉบับและเพื่อให้รูปปากใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามความหมายที่สื่อจากเพลงฉบับแปลมิได้ ผิดเพี้ยน หรือสร้างความเข้าใจผิดในผู้ชมแต่อย่างใด

โดยสรุปแล้ว การแปลเพลงต่างจากการแปลสารจำพวกสัญญา หรือกฎหมายที่ต้องการ ความหมายที่ถูกต้องและตรงไปตรงมาที่สุด แต่ “เพลงต้องมีสัมผัสใจ” ผู้ฟังจะซาบซึ้งในเพลงได้ หากเพลงมีความไพเราะ ผู้แปลเพลงจึงสามารถยืดหยุ่นกรอบความคิดได้และรู้จักเลือกใช้คำให้ ไพเราะ สิ่งสำคัญคือต้องพิจารณาสถานการณ์และบริบท บางครั้งเนื้อเพลงต้นฉบับมีความหมายที่ ตายตัวจนผู้แปลไม่สามารถพลิกแพลงได้ ผู้แปลต้องแปลตรง เช่นการนับเลข เป็นต้น แต่โดยส่วน ใหญ่ผู้แปลควรให้ความสำคัญทั้งความหมายและความไพเราะควบคู่กันไป

2.1.3 แนวคิดด้านการแปลกวีนิพนธ์

ดังที่กล่าวไว้ในบทนำ เพลงมักมีลักษณะภาษาคลายบทกวี เช่นมีการใช้สัมผัสคล้อง จอง มีจังหวะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของแต่ละเพลง ทั้งเพลงและบทกวียังเป็นวรรณสารที่มีการใช้ ภาษาในการพรรณนา มีการใช้โวหารต่างๆ ด้วยความคล้ายคลึงกันของเพลงและบทกวีนี้ ผู้วิจัยเห็น ว่าแนวคิดด้านการแปลบทกวีจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการแปลเพลงเพื่อขับร้องได้เป็นอย่างดี

2.1.3.1 แนวคิดโดยทั่วไปด้านการแปลกวีนิพนธ์

งานเขียนประเภทกวีนิพนธ์มักมีการใช้คำที่มีความหมายโดยนัยเพื่อสร้าง ภาพพจน์ต่างๆ โดยความหมายแฝงเหล่านี้อาจสูญหายไประหว่างการแปลอันเนื่องมาจากความ แตกต่างทางวัฒนธรรมของสองภาษา นอกจากนี้ กวีนิพนธ์ยังมีความเป็นเอกลักษณ์ในเรื่องฉันท ลักษณะ การเรียงคำ จังหวะ การสัมผัสอักษร การสัมผัสสระ ซึ่งอาจทำให้การแปลกวีนิพนธ์มีความ ซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น ผู้แปลบทกวีจึงต้องมีความสามารถทางภาษาค่อนข้างสูงและสามารถเข้าถึง บทกวีได้อย่างแท้จริง

ไนดา (Nida, 1964, p. 152) กล่าวไว้ว่า การแปลสารที่เป็น “ข้อความ ส่วนตัว” เช่นบทกวี นั้น ผู้แปลจำเป็นต้องมีความซาบซึ้งและมีความสามารถทางภาษาที่สูงกว่าใน การแปลร้อยแก้ว และนิวมาร์ค (Newmark, 1995 อ้างถึงใน David Connolly, 1999, p. 142) กล่าวไว้ ว่า ทั้งการใช้คำและการเรียงคำล้วนมีส่วนสำคัญในบทกวี ดังนั้นเมื่อคำในต้นฉบับมีความสำคัญมาก เท่าใด คำที่ใช้ในฉบับแปลควรมีความใกล้เคียงกับต้นฉบับมากขึ้นเท่านั้น คนจึงคาดหวังว่าฉบับ

แปลของบทกวีต้องเป็นการแปลที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด อย่างไรก็ตาม สิ่งนี้เป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากภาษาในบทกวีประกอบด้วยสิ่งต่างๆที่ไม่เหมือนกับงานเขียนทั่วไป เช่น จังหวะ ทักษะ จังหวะ การสัมผัสอักษร การสัมผัสสระ เสียง การเล่นคำ ฯลฯ ซึ่งนิวมาร์คเห็นว่าการแปลบทกวีเป็นเรื่องที่คุ้มค่าที่จะพยายาม และบทแปลกลอนที่ดีที่สุดเรียกได้ว่าเป็น “ปาฏิหาริย์แห่งความใกล้เคียง” นิวมาร์ค (Newmark, 1982, p. 65) ยังให้ความเห็นอีกว่า ไม่มีความหมายที่แน่นอนอยู่ในงานประพันธ์ประเภทกวีนิพนธ์ แต่มีความหมายที่หลากหลาย หากผู้แปลไม่สามารถรักษาความหมายเหล่านั้นไว้ได้ เท่ากับผู้แปลได้ทำให้งานประพันธ์นั้นด้อยค่าลงหรือบิดเบือนไป หากผู้แปลใช้การสัมผัส หรือการเรียงคำอย่างไม่ประณีตจะทำให้บทกวีเสียสุนทรียภาพไปได้ นิวมาร์คเสนอปัจจัยสามอย่างที่สร้างสุนทรียภาพในกวีนิพนธ์ ได้แก่ โครงสร้าง การอุปมาอุปไมย และเสียง ซึ่งผู้แปลจะละเลยปัจจัยทั้งสามนี้ไม่ได้ แต่อาจให้ความสำคัญปัจจัยใดมาก่อนหลังได้ตามสมควร

ปัญหาในการแปลกวีนิพนธ์มักเป็นเรื่องของการคงไว้ซึ่งรูปหรือเนื้อหา และเป็นที่ทราบกันว่าหากผู้แปลยึดการแปลตามรูปเป็นหลัก บทแปลมักเสียธรรมชาติของต้นฉบับไป แจ็คสัน แมทเธวส์ (Jackson Mathews, 1959, p. 67, อ้างถึงใน Nida, 1964, p. 161) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแปลกวีนิพนธ์ไว้ว่า การแปลบทกวีทั้งบทคือการการแต่งบทกวีขึ้นใหม่อีกบท การแปลบทกวีทั้งบทนั้นผู้แปลจะให้ความสำคัญกับเนื้อหาเป็นหลัก และจะใช้รูปแบบที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับ บทแปลจะมีชีวิตของมันเองซึ่งก็คือเสียงจากผู้แปลนั่นเอง ส่วนวิลเลียม เอ. คูเปอร์ (William A. Cooper, 1928, p. 484, อ้างถึงใน Nida, 1964, p. 161) ให้ความเห็นว่า หากภาษาต้นทางสร้างความยากลำบากอย่างมากในการแปลตามรูป และมีการใช้ภาษาพจน์ที่ไม่เป็นที่รู้จักหรือเข้าใจได้ในอีกภาษาหนึ่ง ผู้แปลควรยึด “จิตวิญญาณ” ของบทกวีเป็นหลัก และแต่งบทกวีโดยใช้ภาษาและภาพพจน์ที่เป็นอิสระจากรูปเดิมที่เข้าใจยากหรือคลุมเครือ การแปลแบบนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นการแปลจากวัฒนธรรมหนึ่งสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่ง

2.1.3.2 ประเภทและวิธีการแปลกวีนิพนธ์

การแปลกวีนิพนธ์นั้นสามารถทำได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการแปล อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้วิธีการแปลที่แตกต่างกันนั้นย่อมส่งผลต่อฉบับแปลในทางต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของโครงสร้าง ความหมาย อารมณ์ หรือสุนทรียภาพ

มีผู้ให้แนวคิดและแบ่งประเภทหรือวิธีการแปลกวีนิพนธ์ที่แตกต่างกันไป ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกแนวคิดเกี่ยวกับการแบ่งประเภทการแปลกวีนิพนธ์ขององเดร เลอเฟฟวร์ (André Lefevre) ขึ้นตอนและประเภทการแปลของ เซวง จันทรเขตต์ และวิธีการแปลกวีนิพนธ์ของมนตรี อุมะวิชนี ดังนี้

องเดร เลอเฟฟวร์ (André Lefevere, 1975, อ้างถึงใน Bassnett, 2002, p. 84) แบ่งการแปลกวีนิพนธ์ออกเป็น 7 วิธีด้วยกันคือ

วิธีที่ 1 การแปลตามเสียง (Phonemic translation/phonological translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลพยายามถ่ายทอดเสียงจากต้นฉบับไปยังฉบับแปลให้มากที่สุดโดยใช้การถอดความที่ขอมรับได้และคงไว้ซึ่งอารมณ์ วิธีนี้อาจทำให้ความหมายคลาดเคลื่อนได้

วิธีที่ 2 การแปลตรง (Literal translation) เป็นการแปลที่ผู้แปลแปลตามคำของต้นฉบับทุกประการ หากใช้การแปลแบบนี้ในการแปลบทกวีอาจทำให้อารมณ์ของบทกวีคลาดเคลื่อน

วิธีที่ 3 การแปลตามจังหวะ (Metrical translation) เป็นการแปลที่เน้นการคงไว้ซึ่งจังหวะจะโคนของต้นฉบับ การใช้วิธีนี้มักทำให้นื้อหาบิดเบือนไป

วิธีที่ 4 การแปลเป็นร้อยแก้ว (Poetry into prose) เป็นการแปลที่เปลี่ยนรูปแบบของข้อความจากบทกวีเป็นร้อยแก้ว การแปลแบบนี้มักไม่สามารถสื่ออารมณ์ได้เท่าต้นฉบับและเสียคุณค่าทางการสื่อสาร รูปแบบ และโครงสร้างของต้นฉบับไป

วิธีที่ 5 การแปลตามการสัมผัส (Rhymed translation) เป็นการที่ผู้แปลแปลให้มีสัมผัสแบบเดียวกับต้นฉบับ

วิธีที่ 6 การแปลเป็นกลอนเปล่า (Blank verse translation) คือการแปลโดยจัดรูปแบบของฉบับแปลคล้ายบทกวีแต่ไม่มีการสัมผัส การแปลแบบนี้มีความแม่นยำมากในเรื่องของความหมาย

วิธีที่ 7 การตีความ (Interpretation) คือการที่ผู้แปลตีความหมายของต้นฉบับตามความเข้าใจของตน และเขียนใหม่

เซวง จันทรเขตต์ (2528, หน้า 205-208) แบ่งขั้นตอนการแปลบทกวีเป็น 3 ขั้นด้วยกัน ได้แก่

ขั้นที่ 1 การวินิจฉัยหรือการตีความ เป็นการทำความเข้าใจบทกวีต้นฉบับทั้งในเรื่องภาษา อารมณ์ โครงสร้าง การใช้คำ จำนวนพยางค์ เสียงสูงต่ำ เสียงหนักเบา จังหวะ ความถี่ การเล่นคำ และการสัมผัสคำ

ขั้นที่ 2 การแปล สามารถแบ่งตามลักษณะการถ่ายทอดได้ดังนี้

ก. การแปลตรงตัว เป็นการแปลที่รักษารูปแบบเดิมให้มากที่สุด มีหน่วยการแปลเล็กระดับคำต่อคำ เลือกคำแปลที่มีความหมายและเรียงร้อยถ้อยคำใกล้เคียงต้นฉบับที่สุด ไม่ตัด หรือเติมถ้อยคำตามความคิดของผู้แปล

ข. การแปลแบบเอาความ เป็นการตีความต้นฉบับเพื่อถ่ายทอดความหมายสารเป็นหลัก มีหน่วยการแปลระดับกลุ่มคำ วรรค หรือประโยค มีการเพิ่มหรือตัดบางอย่างได้เพื่อให้เหมาะสมกับสำนวนและรูปแบบของบทแปล

ค. การแปลแบบกึ่งตรงตัวกึ่งเอาความ มีลักษณะผสมกันระหว่างสองแบบแรก หน่วยการแปลอาจอยู่ในระดับคำ กลุ่มคำ หรือประโยค แล้วแต่ผู้แปลจะสามารถตีความได้ แต่จะไม่พยายามเพิ่มหรือทอนข้อความเดิมถ้าไม่จำเป็น และไม่สอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัว

ขั้นที่ 3 ถ่ายทอดเป็นรูปแบบฉบับแปล ผู้แปลต้องมีความสามารถทางภาษา มีจินตนาการและพรสวรรค์ ในการถ่ายทอดผู้แปลสามารถเลือกรูปแบบของบทแปลได้เช่น

- ก. แปลเป็นร้อยแก้ว โดยถือความหมายเป็นหลัก
- ข. แปลเป็นกลอนเปล่า โดยรักษาหน่วยการแปลในระดับหมู่คำ วรรค หรือประโยค และเรียบเรียงความคิดให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับให้มากที่สุด
- ค. แปลเป็นกลอนแปดหรือกลอนหก โดยการตีความต้นฉบับและเรียบเรียงเป็นกลอนแปดหรือกลอนหก ถือความไพเราะของภาษาในบทแปลเป็นหลัก
- ง. แปลโดยรักษาสัมผัสของต้นฉบับไว้ คำนิ่งถึงจังหวะ จำนวนคำ พยางค์ การใช้เสียงหนักเบาตามแบบต้นฉบับให้มากที่สุด
- จ. แปลโดยรักษาจังหวะตามแบบต้นฉบับ คำนิ่งถึงจำนวน พยางค์ในวรรค แต่ไม่รักษาสัมผัส
- ฉ. แปลโดยรักษาเสียง ใช้คำในฉบับแปลที่มีเสียงพยัญชนะ และสระ และมีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับ เป็นการแปลแบบเอาความ

มนตรี อุมะวิชนี (2520, หน้า 4 – 8) เสนอแนวคิดในการถ่ายทอดความหมาย “ดนตรีแห่งกวีนิพนธ์” (The Music of Poetry) ของ ที เอส เอเลียต (T.S. Eliot) ที่กล่าวถึงความหมายหลายระดับดังนี้

- ก. เสียงของถ้อยคำ
- ข. คำที่อยู่ในสถานะที่มีความสัมพันธ์ต่อกัน คือระเบียบจังหวะ
- ค. ความหมาย โครงสร้างความคิดและความรู้สึกที่ถ่ายทอดโดยภาพพจน์
- ง. ลักษณะความขัดแย้งเช่นภาษาของกวีนิพนธ์กับภาษาพูด หรือของฉันทลักษณ์มนตรี มีแนวคิดเกี่ยวกับการแปลกวีนิพนธ์โดยการคงไว้ซึ่งฉันทลักษณ์ของภาษาต้นฉบับ เพื่อเป็นการรักษาความเป็น “ดนตรี” ในบทกวี หลักในการแปลกวีนิพนธ์ที่ได้จากการทดลองแปลหลายครั้งของมนตรีมีดังนี้

หลักที่ 1 ไม่แปลเป็นฉันทลักษณ์ไทย แต่ใช้วิธีเทียบเสียงสัมผัสของ
ต้นฉบับและถ่ายทอดเป็นภาษาไทยที่มีเสียงคล้ายคลึงกับต้นฉบับมากที่สุด

หลักที่ 2 เอาใจใส่ความสัมพันธ์ระหว่างคำต่อคำ ความหมายต่อ
ความหมาย และพัฒนาการของภาพพจน์ในบทกวี ไม่เปลี่ยนแปลงการกำหนดคำในแต่ละบรรทัด

หลักที่ 3 แปลโดยอ่านต้นฉบับเพื่อเก็บเสียง พูดยตามจังหวะจนขึ้นใจและ
ใส่คำแปลในทำนองเดิม

ตัวอย่างผลงานแปลบทกวีนิพนธ์ของมนตรี

The Pasture

I'm going out to the pasture spring;
I'll only stop to rake the leaves away
(And wait to watch the water clear, I may):
I shan't be gone long.- You come too.

ชีวิตชานา

ฉันจะออกไปดูแลน้ำพุที่ในทุ่ง
ฉันเพียงจะหยุดกวาดใบไม้ออกไป
(และคอยให้น้ำใสเสียก่อน เท่านั้นก็ได้)
ฉันไม่ไปนานหรือก่อน เธอมาด้วยนะ

Robert Frost

2.2 แนวคิดด้านการแต่งเพลง

การศึกษาเรื่องการแต่งเพลงมีประโยชน์อย่างมากในการแปลเพลง เนื่องจากแนวคิด
ด้านการแต่งเพลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การเขียนคำร้อง และการใช้เสียง ซึ่งสามารถนำมา
ประยุกต์ใช้ในการแปลเพลงเพื่อการขับร้องได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอยกแนวคิดด้านการแต่งเพลงของ
เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์ และแนวคิดด้านการเขียนคำร้องของไพรัช มากกาญจนกุล ดังนี้

เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์ (2545) เสนอแนวคิดและวิธีการแต่งเพลงไทยในหนังสือ คิดคำ
ทำเพลง โดยเนื้อหาทั้งหมดเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์การแต่งเพลงมาเป็นเวลานาน เนื้อหาที่
เกี่ยวข้องกับการแต่งเพลงไทยสากลและสามารถนำมาปรับใช้ในการแปลเพลงได้มีดังนี้

2.2.1 คุณสมบัตินักแต่งเพลง

คุณสมบัตินักแต่งเพลงที่ดี คือ นักแต่งเพลงต้องมีความรู้เบื้องต้นในฉันทลักษณ์
สามารถร้องเพลงได้ สามารถจับความรู้สึกและอารมณ์เพลงได้ สามารถเล่นดนตรีได้ และสามารถ
เขียนความที่สั้นกระชับได้

2.2.2 การวิเคราะห์เพลง

โครงสร้างเพลงไทย มี 2 แบบหลักได้แก่

แบบที่ 1 คือ A A B A โดยท่อน A มีทำนองเหมือนกัน ส่วนท่อน B เรียกว่า “ท่อนแยก” ทำให้เพลงไม่น่าเบื่อ

แบบที่ 2 คือ A B A B ท่อน B นี้มีทำนองที่โดดเด่นกว่าท่อน A และมีเนื้อร้องนำฟังและจำง่าย โดยทั่วไปเรียกท่อน B แบบนี้ว่า “ท่อนสุก”

แต่บางครั้งมีการแต่งเพลงที่เป็นมีรูปแบบเดียวกันทุกท่อนตลอดเพลง

การวางโครงเรื่องในเนื้อเพลงมี 3 แบบ ได้แก่ 1) ผู้ร้องพูดกับตัวเอง เป็นการบรรยายความรู้สึก 2) ผู้ร้องพูดให้บุคคลที่สองฟัง 3) ผู้ร้องไม่อยู่ในเหตุการณ์ เป็นการถ่ายทอดเหตุการณ์ของคนอื่น

2.2.3 แนวทางเพื่อความสำเร็จในการแต่งเพลง

เขตต์อรัญได้ให้แนวทางเพื่อความสำเร็จในการแต่งเพลงไว้ 13 ประการด้วยกันซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในการแปลเพลงได้อย่างดี ได้แก่

ประการที่ 1 การดำเนินเรื่อง ประกอบด้วยการใช้ภาษาเรียบง่าย เป็นภาษาพูด และเป็นสามัญ หากผู้แต่งใช้ภาษากวี ควรใช้ตลอดเพลงไม่ปนภาษาปาก เนื้อเพลงต้องมีจุดยืนเรื่องทิศทางของผู้ร้องและบุคคลที่สองในเพลง เพื่อเลือกใช้คำแสดงทิศทางให้ถูกต้องเพลง และเนื้อเพลงต้องมีเหตุผล

ประการที่ 2 ใช้ภาษาที่มีความชัดเจนและกระชับ ไม่กำกวม ไม่ฟุ่มเฟือย

ประการที่ 3 วางคำสำคัญของประโยคในจุดที่ทำให้คำเด่น ส่วนใหญ่อยู่ที่ท้ายประโยค หลีกเลี่ยงประโยคซ้อนประโยคและประโยคยาว

ประการที่ 4 เลือกภาษาที่จะใช้ในเพลงให้ถูกหมวดและสม่ำเสมอ เช่น ภาษากวี และภาษาธรรมดา

ประการที่ 5 ใช้คำที่เจาะลึกถึงความรู้สึก ใช้คำแสดงรูปธรรมโดยแสดงรายละเอียดของเหตุการณ์ ทำให้เนื้อเพลงกระชับใจผู้ฟังได้ดีกว่าใช้คำที่เป็นนามธรรม

ประการที่ 6 รู้จักใช้การซ้ำคำและสัมผัสพยัญชนะ หากผู้แต่งเพลงไม่สามารถหาคำคล้องจองได้ การใช้การซ้ำคำสามารถทำให้เกิดความไพเราะได้เช่นกัน ส่วนการสัมผัสพยัญชนะเป็นการเพิ่มสีสันให้เพลง

ประการที่ 7 คำร้อง เรืองราว เหตุการณ์และฉากในเนื้อร้องต้องกลมกลืนกัน

ประการที่ 8 ผู้แต่งเพลงต้องวัดผลด้วยความรู้สึกรู้สึกของตัวเองว่าฟังแล้วคล้อยตามหรือไม่ การเขียนเพลงที่มีเนื้อหาเกินจริงทำให้เพลงดูไม่จริงใจ

ประการที่ 9 ใช้การเปรียบเทียบในบทเพลง ใช้สัญลักษณ์แทนคน สิ่งของ หรือความรู้สึก

ประการที่ 10 การใช้ภาษาส่วนตัว (Poetic license) เป็นการประดิษฐ์คำใหม่ขึ้นมา ส่วนใหญ่เป็นนักแต่งเพลงที่ประสบความสำเร็จแล้วใช้ภาษาส่วนตัวในการแต่งเพลงให้นักร้องที่ประสบความสำเร็จ จะได้รับการยอมรับจากผู้ฟัง

ประการที่ 11 สัมผัสคำในเนื้อเพลง ในเพลงไทยส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการสัมผัสแบบกลอนแปด แต่ปัจจุบันเพลงสมัยใหม่มีรูปแบบที่หลากหลายขึ้นและอาจใช้การสัมผัสแบบเพลงตะวันตก

ประการที่ 12 ลงน้ำหนักคำให้เข้ากับทำนองเพลง ภาษาไทยมีการลงน้ำหนักคำแต่ละคำไม่เท่ากัน บางคำลงที่พยางค์หรือคำแรก บางครั้งลงที่พยางค์หรือคำแรกและสุดท้าย ในข้อนี้ ผู้แต่งเพลงต้องมีความชำนาญในการแต่งเพลงพอสมควรในการเลือกคำที่ลงน้ำหนักให้เข้ากับทำนองเพลง

ประการที่ 13 ถามตัวเองด้วยคำถามเหล่านี้ก่อนแต่งเพลง 1) ใครร้อง ผู้ชายหรือผู้หญิง เป็นการประสานเสียงหรือร้องสลับกัน 2) ร้องถึงใคร 3) เป็นความคิดหรือเป็นคำพูด 4) มีห้วงเวลาหรือไม่ เคลื่อนตามเวลาหรือหยุดนิ่ง 5) มีฉากหรือไม่ ที่ใด 6) มีฉากเดียวหรือเปลี่ยนไปตามเนื้อเพลง 7) ความสัมพันธ์ระหว่างบุรุษที่หนึ่งและบุรุษที่สองเป็นอย่างไร 8) เพลงเป็นทำนองแบบใด A A B A หรือ A B A B หรือแบบอื่น 9) สรุปรูปเนื้อเพลงเป็นประโยคเดียวได้หรือไม่ 10) สรุปรูปอารมณ์ร่วมที่ผู้ฟังจะมี และเข้าใจได้หรือไม่ 11) เพลงชื่อว่าอะไร

2.2.4 การเขียนคำร้อง

ไพรัช มากกาญจนกุล (2535, หน้า 54) กล่าวถึงการเขียนเนื้อร้องและการแต่งเพลงไว้ว่า ผู้เขียนต้องมีความสามารถทางภาษาไทยมากพอสมควร และมีความสามารถในการประพันธ์กวีนิพนธ์ได้ ในการเขียนเนื้อร้องควรต้องมีการสัมผัส การสัมผัสแบ่งได้เป็น 3 แบบต่อไปนี้

แบบที่ 1 สัมผัสสระ คือการใช้คำที่มีสระและมาตราสะกดเดียวกัน เช่น กา มา ฉัน กัน

แบบที่ 2 สัมผัสพยัญชนะ คือการใช้คำที่มีพยัญชนะที่ให้เสียงเดียวกัน เช่น ไก่ กก กอด

แบบที่ 3 สัมผัสวรรณยุกต์ คือการใช้คำที่มีวรรณยุกต์เดียวกัน หรือผันตามเสียงวรรณยุกต์ สามัญเอกโท เช่น สักว่าว่าวุ่นวุ่นซุกหุนหัน

นอกจากนี้ไพรัช (2535, หน้า 61) ยังให้แนวคิดเรื่องการการแต่งเพลงที่สามารถนำมาใช้ในการแปลเพลงเพื่อแต่งเนื้อร้องไทยให้ไพเราะ โดยมีเทคนิคดังต่อไปนี้

ก. ไม่ควรให้คำที่เป็นพยัญชนะเสียงสูงหรือคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ ตรี หรือจัตวา อยู่ในเสียงต่ำ เพราะอาจทำให้ความหมายเปลี่ยนไปเมื่อขับร้อง

ข. คำที่เป็นเสียงกลางและเสียงต่ำไม่ควรอยู่ในเสียงสูง

ค. ใช้การเกลาเสียงเพื่อลดความกระด้างของคำ โดยคำที่เป็นเสียงเอก ตรี และจัตวาให้เกลาเสียงขึ้น ส่วนคำเสียงโทให้เกลาเสียงลง

จะเห็นได้ว่าทั้งเขตต์อรัญ และไพรัชกล่าวถึงการเขียนคำร้องที่ทำให้เพลงไพเราะด้วยการรู้จักใช้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นการสัมผัสคำแบบต่างๆ การลงน้ำหนักคำ การใช้คำให้กระชับ ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้แต่งเพลงยังต้องคำนึงถึงความเข้ากันของทำนองเพลงกับเสียงและการลงน้ำหนักของคำอีกด้วย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลเพลงและกวีนิพนธ์จำนวน 6 เรื่องด้วยกัน เพื่อให้ทราบวิธีการและแนวคิดที่หลากหลายในการแปลสารดังกล่าว งานวิจัยทั้ง 6 เรื่องสรุปได้ดังนี้

สรณ์ มานะวานิชเจริญ (2549) วิจัยการแปลบทเพลงในภาพยนตร์เรื่อง Jesus Christ Superstar เพื่อการทำคำบรรยายได้ภาพและเพื่อการขับร้อง โดยทดลองแปลเพลงด้วยตนเองจำนวน 3 เพลง ในการแปล ผู้วิจัยใช้หลักการวิเคราะห์ต้นฉบับ หลักการวางแผนการแปล หลักการแปลเพื่อทำคำบรรยายได้ภาพ หลักการแปลพระคัมภีร์ไบเบิล และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการร้องเพลง ผลคือบทแปลที่เป็นคำบรรยายได้ภาพสามารถนำมาเป็นประโยชน์ในการแปลเพื่อการขับร้องได้

สกุณฑลา ผาติธรรมรักษ์ (2547) วิจัยเรื่องการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อนำแนวคิดและทฤษฎีด้านการแปลมาใช้ในการแปลเพลงเพื่อการขับร้องและศึกษาวิธีการแปลและปัญหาในการแปล โดยแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จำนวน 12 เพลงที่มีความหมายและอารมณ์แตกต่างกัน ผู้วิจัยแปลสองขั้นตอนหลักคือ การแปลเพื่อถ่ายทอดความหมายแบบตรงตัว และการแปลเพื่อการขับร้อง พบว่าในการแปลแบบตรงตัวนั้นผู้วิจัยพยายามทำให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติโดยการใช้กลวิธีต่างๆ เช่น การเพิ่มความ การทับศัพท์ การปรับการใช้คำสรรพนาม การใช้คำอุทานและโครงสร้างประโยคภาษาไทย การใช้ภาษาภาพและสำนวนไทย การใช้คำซ้อน และการใช้ภาษาทวิ ในส่วนของการแปลเพื่อการขับร้อง ผู้วิจัยวิเคราะห์ปัจจัย

ทางดนตรีเพื่อให้ทราบเสียง จังหวะ การเน้น จำนวนพยางค์ สัมผัส และรูปแบบท่อนเพลง ผู้วิจัยใช้การแปลตรงตัว และให้ผู้มีความรู้ทางดนตรีตรวจสอบ ผลคือความหมายของเนื้อเพลงเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องมาจากผู้วิจัยต้องการรักษารูปแบบทำนองดนตรีไว้

สิริรัตน์ วิเศษสุข (Sirirat Wisedsook, 2002) วิจัยเรื่องเทคนิคการแปลเนื้อเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับพากย์ไทยซึ่งแปลโดยธานี พูนสุวรรณ มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์หาวิธีการแปลเนื้อเพลง และปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการแปล วิเคราะห์จากเพลงประกอบภาพยนตร์การ์ตูนจำนวน 26 เพลง จากภาพยนตร์จำนวน 4 เรื่อง ผลการศึกษาคือได้พบว่าผู้แปลใช้การแปลตรงตัวและเอาความ ขึ้นอยู่กับโครงสร้างรูปประโยคของวรรคเพลงต้นฉบับ โดยวรรคเพลงที่มีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นเอกเทศ จะใช้การแปลตรงตัว ส่วนวรรคเพลงที่มีความสัมพันธ์กับวรรคอื่นผู้แปลใช้การแปลเอาความ ปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการแปลได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับเนื้อร้อง ความคล้องจอง และอารมณ์ของเพลง ซึ่งมีผลต่อการเลือกใช้คำของผู้แปล ไม่ว่าจะเป็น คำสแลง คำลงท้าย สรรพนาม และคำแสดงอารมณ์

ยศยอด คลังสมบัติ (2545) วิจัยการแปลบทเพลงในภาพยนตร์เรื่อง Moulin Rouge โดยศึกษากระบวนการแปลและปัญหาในการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจากภาพยนตร์เรื่อง Moulin Rouge จำนวน 3 เพลง เพื่อใช้เป็นบทบรรยายได้ภาพและเพื่อใช้ขับร้อง ผลการวิจัยคือในการแปลเพลงเพื่อทำบทบรรยายได้ภาพผู้วิจัยใช้ภาษาทวิและใช้การคล้องจองของคำเพื่อแสดงถึงลักษณะของเพลง โดยต้องคำนึงถึงการจำกัดจำนวนตัวอักษรและระยะเวลาที่บทแปลปรากฏบนจอ ส่วนการแปลเพื่อการขับร้องผู้วิจัยนำบทแปลสำหรับทำคำบรรยายได้ภาพมาปรับเป็นเพลง โดยคำนึงถึงการลงน้ำหนักเสียง และการใช้วรรณยุกต์ให้เข้ากับระดับเสียงสูงต่ำของเพลง

นฤพนธ์ สอนศรี (2544) วิจัยการแปลเพลงสมัยนิยมของนักร้องหญิงอเมริกัน โดยการทดลองแปลเพื่อถ่ายทอดความหมายเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจำนวน 21 เพลง ผลคือในการแปลเพลงผู้วิจัยยึดการรักษาลักษณะเด่นของเพลงต้นฉบับไว้ ซึ่งเป็นเพลงสมัยนิยมที่มีภาษาตรงไปตรงมาเหมือนภาษาพูด และทำให้เป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ เช่นการใช้คำลงท้าย คำอุทานและคำสรรพนามที่เหมาะสม ปัญหาที่พบในการแปลคือการถ่ายทอดที่ไม่ได้ธรรมชาติตามต้นฉบับอันเนื่องมาจากการเดาสำนวน การเลือกใช้คำที่ไม่สื่ออารมณ์ และการที่ผู้วิจัยตั้งกรอบในการแปล ในการแก้ปัญหา ผู้วิจัยค้นหาความหมายจากพจนานุกรมหลายเล่ม สอบถามเจ้าของภาษา และเปิดรับข้อมูลและสารงานแปลต่างๆ เพื่อให้ได้ความรู้และคำศัพท์เพิ่มเติม

ทองทิพย์ ฉลาดสุนทรวาทิ (2544) วิจัยการแปลบททกวีในภาพยนตร์เรื่อง Cyrano de Bergerac ด้วยการทดลองแปลบททกวีจากภาพยนตร์ดังกล่าวจำนวน 3 ตอนด้วยกัน ในการแปลผู้วิจัยยึดกรอบทฤษฎีในแนวปริเฉทวิเคราะห์ (Discourse Analysis) คือการวิเคราะห์ด้วยทวิในระดับมหภาค

แล้วจึงวิเคราะห์ระดับจุลภาค จากนั้นจึงแปลโดยเลือกรูปแบบกลอนสุภาพแบบไม่สมบูรณ์ อุปสรรคในการแปลคือการรักษาสัมผัสให้ถูกต้อง และปัญหาในการใช้ภาษา เช่น คำอุทาน การเล่นคำ การเปรียบเทียบ ทั้งนี้ในกระบวนการแปลนั้น การปรับ หรือการเปลี่ยนข้อความใดๆ ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของผู้แปลเอง

การทบทวนวรรณกรรมข้างต้นช่วยให้ผู้วิจัยได้ทราบแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการแปลซึ่งเป็นหนึ่งในหลายขั้นตอนในการทำงานวิจัยฉบับนี้ โดยผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยแต่ละขั้นตอนในบทต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยแปลเพลงด้วยตนเองเพื่อให้สามารถนำไปขับร้องได้ มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการแปล แนวคิดด้านการแต่งเพลง และงานวิจัยด้านการแปลเพลงและกวีนิพนธ์ดังต่อไปนี้

3.1.1 การศึกษาทฤษฎีและแนวคิดด้านการแปล

ในการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดด้านการแปลนี้ แบ่งได้เป็นแนวคิดด้านการแปลทั่วไป การแปลเพลง และการแปลกวีนิพนธ์ โดยทบทวนแนวคิดด้านการแปลทั่วไปของ สัญญาวิ สายบัว (2542) มาริอานน์ เลเดเรร์ (Marianne Lederer, 2540 อ้างถึงในสุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548) นพพร ประชากุล (2539) ปัญญา บริสุทธิ์ (2537) ปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark, 1982, 1991) มิลเดรด แอล ลาร์สัน (Mildred L. Larson, 1984) เจ ซี แคทฟอร์ด (J.C. Catford อ้างถึงใน สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548) และยูจีน เอ ไนดา (Eugene A. Nida, 1964) เพื่อให้ทราบแนวคิดด้านการแปลและขั้นตอนการแปลเพื่อเป็นแนวทางในการแปล ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการแปลเพลงของธานี พูนสุวรรณ (2551) และแนวคิดเกี่ยวกับการแปลบันเทิงคดีของ วินิตา คิถิยนต์ (2541) เพื่อเป็นแนวทางในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการแปลกวีนิพนธ์ของ เซวง จันทรเขตต์ (2528) ปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark, 1982) มนตรี อุมะวิชนี (2520) อองเดร เลอเฟฟวร์ (André Lefevre, 1975 อ้างถึงใน Susan Bassnett, 2002) ยูจีน เอ ไนดา (Eugene A. Nida, 1964) แจ็คสัน แมททิวส์ (Jackson Mathews, 1959 อ้างถึงใน Eugene A. Nida, 1964) และวิล เลียม เอ คูเปอร์ (William A. Cooper, 1928 อ้างถึงใน Eugene A. Nida, 1964) เพื่อให้ทราบแนวคิดและกลวิธีการแปลร้อยกรองแบบต่างๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการแปลเพลงได้

3.1.2 การศึกษาแนวคิดด้านการแต่งเพลง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดด้านการแต่งเพลงของเขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์ (2545) และไพรัช มากกาญจนกุล (2535) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เพลงต้นฉบับและสามารถนำเทคนิคในการเขียนคำร้องเช่น การใช้เสียงวรรณยุกต์ และการสัมผัสคำมาใช้เป็นแนวทางประกอบการเขียนบทเพลงฉบับแปล

3.1.3 การทบทวนงานวิจัยด้านการแปลเพลงและกวีนิพนธ์

ผู้วิจัยทบทวนงานวิจัยด้านการแปลเพลงและร้อยกรองจากวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ สรณั มานะวานิชเจริญ (2549) สกุนตลา ผาติธรรมรักษ์ (2547) สิทธิรัตน์ วิเศษสุข (Sirirat Wisedsook, 2002) ยศยอด คลังสมบัติ (2544) นฤพนธ์ สอนศรี (2544) และทองทิพย์ ฉลาดสุนทรวาทิ (2544)

3.2 การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากรายงานวิจัยนี้ดำเนินการโดยการแปล การวิเคราะห์กลวิธีการแปล และการประเมินผลงาน ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ได้แก่ ขั้นตอนการแปล ขั้นระหว่างการแปล และขั้นหลังการแปล โดยแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 ก่อนการแปล

3.2.1.1 คัดเลือกภาพยนตร์เพลงเพื่อนำเพลงทั้งหมดจากภาพยนตร์นั้นมาแปล ผู้วิจัยกำหนดหลักในการเลือกดังนี้

ก. เป็นภาพยนตร์เพลงที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพ มีคุณค่าในแง่ของศิลปะและการบันเทิง และเป็นที่รู้จักอย่างเป็นสากล

ข. เป็นภาพยนตร์ที่ใช้เพลงประกอบการดำเนินเรื่อง และมีความหลากหลายของวัตถุประสงค์ เนื้อหา อารมณ์ และทำนองเพลง

ค. เป็นภาพยนตร์ที่มีเพลงที่ยังไม่ได้มีการแปลเป็นภาษาไทยเพื่อการจับร้องอย่างเป็นทางการ

3.2.1.2 วิเคราะห์เพลงต้นฉบับ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของตัวละครผู้ร้องเพลง เนื้อหาหลักของเพลง วัตถุประสงค์ในการร้องเพลง อารมณ์เพลง ความสำคัญของเพลง

3.2.1.3 วิเคราะห์โครงสร้างเพลง เพื่อให้ทราบถึงจำนวนท่อนเพลง จำนวนวรรคในแต่ละท่อน และลักษณะการสัมผัสคำ

3.2.1.4 เลือกการใช้สัมผัสคล้องจองในบทแปลแต่ละเพลง ในการเลือกสัมผัสคล้องจองนี้ ผู้วิจัยพิจารณาหลังจากที่ได้วิเคราะห์โครงสร้างเพลงที่ทำให้ทราบถึงจำนวนท่อนเพลง และจำนวนวรรคในแต่ละท่อน รวมถึงลักษณะการสัมผัสคำของเพลงต้นฉบับ ขั้นตอนนี้เชื่อมโยงกับขั้นตอนต่อไปอย่างมาก

3.2.2 ระหว่างการแปล

3.2.2.1 ผู้วิจัยลองคิดคำแปลอย่างง่าย เมื่อเห็นว่าการแปลโดยใช้การสัมผัสแบบใดเหมาะสมจึงเลือกใช้การสัมผัสคล้องจองตามนั้น แล้วจึงลงมือแปลอย่างจริงจังตามลักษณะการสัมผัสคล้องจองที่เลือกใช้โดยคำนึงถึงการสื่อความหมายเป็นหลัก และคำนึงถึงการให้เสียงให้เข้ากับเสียงเพลงต้นฉบับ

3.2.2.2 แก้ไขบทแปลที่ไม่สามารถแปลตามลักษณะการสัมผัสคล้องจองตามที่เลือกไว้ โดยเปลี่ยนเป็นลักษณะการสัมผัสคล้องจองแบบอื่น และแก้ไขในส่วนของการใช้คำ เพื่อให้สื่อความหมายได้ดีขึ้น และการใช้คำให้เข้ากับทำนองมากขึ้น

3.2.2.3 รวบรวมร่างฉบับแปลตามลำดับการแก้ไข เพื่อเปรียบเทียบ และเลือก หรือนำบางส่วนจากแต่ละร่างมาประกอบกันเพื่อให้ได้บทแปลที่ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

3.2.2.4 ทดสอบร้องเพลงภาษาไทยเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องขั้นสุดท้าย

3.2.3 หลังการแปล

3.2.3.1 ประเมินบทแปลโดยผู้มีความรู้ด้านการแปล คนตรีและการขับร้องจำนวน 3 ท่านเพื่อแก้ไขและเตรียมนำเพลงไปขับร้องและบันทึกเสียง มีขั้นตอนดังนี้

- ก. ให้ผู้ประเมินฟังเพลงต้นฉบับควบคู่กับอ่านบทแปล
- ข. ขอข้อคิดเห็นและคำแนะนำเรื่องบทแปลและการนำไปขับร้องจริง
- ค. แก้ไขบทแปลขั้นสุดท้ายตามคำแนะนำของผู้ประเมิน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้วิจัย

3.2.3.2 วิเคราะห์การแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย อันประกอบด้วยการวิเคราะห์เพลงต้นฉบับ และการวิเคราะห์กลวิธีการแปล ซึ่งมีรายละเอียด คือ การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง การใช้สัมผัสคล้องจอง และการถ่ายทอดความหมาย

3.2.3.3 บันทึกเสียงร้องบทแปลภาษาไทยซึ่งขับร้องโดยผู้มีประสบการณ์ด้านการขับร้องและการแสดง ทั้งนี้ผู้วิจัยเน้นการบันทึกเสียงร้องหลัก

3.2.3.4 ประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังที่มีต่อบทแปลภาษาไทยโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ก. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดกลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเป็นผู้ที่เคยชม ซีนชอบ และจดจำภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ได้ และเนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่า ภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music นั้นเป็นภาพยนตร์ที่เข้าฉายมานานมาแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 ผู้ที่ได้รับชมเรื่องนี้จึงน่าจะอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป หรือเป็นคนรุ่นลูกหลานของกลุ่มคนที่ได้ชมภาพยนตร์เรื่องนี้ จึงกำหนดให้ผู้ฟังกลุ่มเป้าหมาย มีอายุ 20 ปีขึ้นไป

ผู้วิจัยแบ่งผู้ฟังเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ฟังทั่วไป และ 2) กลุ่มผู้ฟังเฉพาะทาง คือผู้ฟังที่มีความเชี่ยวชาญด้านดนตรี การแสดง และการขับร้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนผู้ฟังในแต่ละกลุ่มไม่ต่ำกว่า 5 คน และจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จึงได้จำนวนผู้ฟังในกลุ่มผู้ฟังทั่วไปจำนวน 6 คน และได้จำนวนผู้ฟังในกลุ่มผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 7 คน รวมแล้วเป็น 13 คน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ฟังในการประเมินบทเพลงฉบับภาษาไทย โดยผู้วิจัยจะมอบแผ่นซีดีเพลงต้นฉบับและฉบับภาษาไทย เนื้อร้องฉบับภาษาไทย และแบบสอบถาม แก่ผู้ฟัง เพื่อให้ผู้ฟังสามารถกรอกได้ตามเวลาที่สะดวก มีกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามคือภายใน 2 - 3 สัปดาห์ โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟัง ในส่วนนี้กำหนดให้ผู้ฟังกรอกรายละเอียดของตนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ อันได้แก่ ชื่อ อายุ เพศ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ และอาชีพ

ส่วนที่ 2 การประเมินบทเพลงภาษาไทยจากผู้ฟัง ในส่วนนี้กำหนดให้ผู้ฟังแสดงความคิดเห็นที่มีต่อแต่ละบทเพลง โดยจำแนกความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” = 5 คะแนน “เห็นด้วย” = 4 คะแนน “เฉยๆ” = 3 คะแนน “ไม่เห็นด้วย” = 2 คะแนน และ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” = 1 คะแนน โดยแบ่งการประเมินเนื้อเพลงของทุกเพลงเป็น 4 ประเด็น อันได้แก่ “เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี” “ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ” “เนื้อเพลงมีความไพเราะ”

และ “เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง” นอกจากนี้ ยังมีพื้นที่ให้ผู้ฟังกรอกความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับแต่ละเพลง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟัง ส่วนนี้ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดจำนวน 3 ข้อ โดย 2 ข้อแรกเป็นคำถามเพื่อสอบถามว่าผู้ฟังชอบบทแปลของเพลงใดมากที่สุด และน้อยที่สุด พร้อมให้ระบุเหตุผล ส่วนข้อที่ 3 ให้กรอกความเห็นอื่นๆ และเพื่อบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากการสัมภาษณ์

หลังจากที่ผู้ฟังได้กรอกแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยจึงนัดผู้ฟังเป็นรายบุคคลเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ทราบความคิดเห็นอื่นๆ ของผู้ฟัง

ก. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ สรุปผล และอภิปราย โดยรายละเอียดในเรื่องการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังจะนำเสนอต่อไปในบทที่ 6

การประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังนี้ เป็นไปเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย นอกจากนี้ การประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังซึ่งมีทั้งกลุ่มผู้ฟังที่เป็นผู้บริหารและกลุ่มผู้ฟังที่เป็นผู้ผลิตของงานดนตรีประเภทภาพยนตร์เพลง การแสดงและการขับร้องจะเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยโดยจะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของผลงานเพลงฉบับแปล ความรู้สึกของผู้ฟัง ข้อดีและข้อเสียของผลงาน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลงานในอนาคตต่อไป และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักแปลท่านอื่นที่สนใจจะแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในอนาคต

3.3 การเสนอผลการวิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้แปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จำนวน 12 เพลง วิเคราะห์กลวิธีการแปลของผู้วิจัยเอง และรวบรวมและสรุปข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำเสนอบทเพลงฉบับแปลในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลในบทที่ 5 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังในบทที่ 6 และนำเสนอข้อสรุป การอภิปราย และข้อเสนอแนะในบทที่ 7

ในบทต่อไป เป็นการนำเสนอบทแปลภาษาไทยทั้ง 12 เพลง โดยจะนำเสนอบริบทของเพลงแต่ละเพลงและบทเพลงต้นฉบับพร้อมบทแปล เพื่ออำนวยความสะดวกและความเข้าใจและการเปรียบเทียบ

บทที่ 4

บทแปลภาษาไทย

ในบทนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอบทแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ทั้ง 12 เพลง โดยหลักเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้ในการแปลเพลงเพื่อการจับร้องในงานวิจัยนี้คือ การสื่อความหมายของบทแปลภายในกรอบความคิดเดียวกันกับต้นฉบับ และการสามารถนำเพลงไปจับร้องได้จริงตามทำนองเดียวกันกับต้นฉบับ โดยเพลงแต่ละเพลงในภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music นั้น ปรากฏในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยขออธิบายถึงบริบทของแต่ละเพลงประกอบกับบทแปล ดังต่อไปนี้

เพลงที่หนึ่ง คือเพลง The Sound of Music เป็นเพลงที่ใช้เปิดภาพยนตร์ ในฉากที่มาเรียกำลังผลิตเพลินอยู่บนเนินเขา และทันทีที่มาเรียร้องเพลงนี้จบ เธอก็ได้ยินเสียงระฆังดังมาจากอาราม เธอจึงนึกได้ว่าต้องรีบกลับแล้วจึงรีบวิ่งกลับไป

Song 1: The Sound of Music

Singer: Maria

The hills are alive with the sound of music
With songs they have sung for a thousand years
The hills fill my heart with the sound of music
My heart wants to sing every song it hears

My heart wants to beat like the wings of the
birds that rise from the lake to the trees
My heart wants to sigh like a chime that flies
from a church on a breeze
To laugh like a brook when it trips and falls over
stones on its way
To sing through the night like a lark who is
learning to pray

เพลง 1: เสียงดนตรี

ผู้ร้อง: มาเรีย

เนินเขาขึ้นชีวิ เมื่อดนตรีกล่อมบรรเลง
ด้วยเพลงที่ดำเนิน มาเนิ่นนานพันปี
เนินเขาเต็มเต็มใจได้ด้วยเสียงแห่งดนตรี
ใจฉันอยากจะร้องเพลงทุกเพลงที่อื่น

ดวงใจอยากระร่ำราวกับนกที่กระพือปีกโผจาก
นที่ยังคืนไม้
ถอนใจราวกับเพลงจากระฆังกังวาน ลอยผ่านลม
โชยชายมา
ขึ้นบานราวกับธารหลังกระทบก้อนหินไปตลอด
ทางธารา
จะร้องดั่งนกป่า ทุกเวลาจะมีดนตรีเรื่อยไป

I go to the hills when my heart is lonely	คราใดใจเปล่าเปลี่ยว ฉันมาเที่ยวเนินเขา
I know I will hear what I've heard before	ฉันรู้ว่าจะมีสิ่งที่เคยได้ยิน
My heart will be blessed with the sound of music	เพลงเพราะอุ่นดวงใจให้ความหวังเวงหายสิ้น
And I'll sing once more	จะร้องเพลงอีกครั้ง

เพลงที่สองคือเพลง Maria เป็นเพลงที่ใช้ร้องแทนบทสนทนาของตัวละคร ซึ่งเป็นตอนที่อิคารินิถามเหล่าแม่ชีถึงพฤติกรรมของมาเรีย จากนั้นจึงเป็นการปรึกษาและถกเถียงกันถึงมาเรียว่าเป็นคนเช่นไร และโดยสรุปแล้วเธอไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมจะอยู่ในอาราม และยังไม่ทันที่เหล่าแม่ชีจะคุยกันจบ มาเรียก็วิ่งกลับเข้ามาด้วยหน้าตาตื่น และพบว่าตนเองกลับมาไม่ทันการสวดมนต์ช่วงเช้าเสียแล้ว

Song 2: Maria**เพลง 2: มาเรีย****Singers: the Nuns****ผู้ร้อง: เหล่าแม่ชี**

She climbs a tree and scrapes her knee	เธอชอบไปปีนต้นไม้ประจำ
Her dress has got a tear	และทำตัวเองเป็นแผล
She waltzes on her way to Mass	เธอพลิ้วลีลาไปร่วมพิธี
And whistles on the stair	และผิวปากไปไม่แคร์
And underneath her wimple	และใต้ผ้าคลุมของเธอนั้น
She has curlers in her hair	เธอใช้โรลม้วนผมแน่ๆ
I even heard her singing in the abbey	ฉันยังได้ยินเธอร้องเพลงอยู่ในวัดเลย
She's always late for chapel	เธอสายเวลาทำวัตรกัน
But her penitence is real	แต่กระนั้นศรัทธายังมี
She's always late for everything	เธอสายประจำไม่ว่าอะไร
Except for every meal	แต่รับมากินทุกที
I hate to have to say it	ฉันไม่อยากจะพูดออกมา
But I very firmly feel	แต่ว่าฉันมั่นใจนะ
Maria's not an asset to the abbey	มาเรียไม่เหมาะจะได้มาอยู่ที่วัดเลย

I'd like to say a word in her behalf

Maria makes me laugh

How do you solve a problem like Maria?

How do you catch a cloud and pin it down?

How do you find a word that means Maria?

A flibbertigibbet! A will-o'-the-wisp! A clown!

Many a thing you know you'd like to tell her

Many a thing she ought to understand

But how do you make her stay

And listen to all you say

How do you keep a wave upon the sand

Oh, how do you solve a problem like Maria?

How do you hold a moonbeam in your hand?

When I'm with her I'm confused

Out of focus and bemused

And I never know exactly where I am

Unpredictable as weather

She's as flighty as a feather

She's a darling! She's a demon! She's a lamb!

She'd outpester any pest

Drive a hornet from its nest

She could throw a whirling dervish out of whirl

She is gentle! She is wild!

She's a riddle! She's a child!

She's a headache! She's an angel! She's a girl!

ให้ฉัน ได้พูดอะไรแทนเธอสักคำ

มาเรียทำให้ฉันหัวเราะ

จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหาที่มารีนา

จะดึงเมฆลงมาที่พื้นได้อย่างไร

จะเอาคำที่เข้ากับเธอคือคำไหน

เธอมันจุกจิกขุกขิก เธอมันชวนเป็นลิง ตลก

อะไรเยอะแยะที่เราต้องการจะบอกเธอ

อะไรเยอะแยะที่เธอควรจะเข้าใจ

แต่แล้วเราจะจับเธออยู่

ให้ดูและให้ฟังยังไง

คลื่นยังไม่ยอมให้ตรงไว้บนพื้นทราย

โอ จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหาที่มารีนา

เหมือนการจะอุ้มโอบแสงจันทร์ในมือเรา

อยู่กับเธอแล้วฉันมีงง

อีกสับสนต้องทบทวนปวดหัว

และไม่เคยรู้ตัวเลยว่าฉันอยู่ที่ใด

เธอแปรปรวนเหมือนดังลมฟ้าณะ

เปลี่ยนไปมาเหมือนเธอต้องลอยไป

เธอน่ารักนะ เธอนะร้ายนะ เธอใจดี

เธอกระเจิงนกดหนูกะจู๋

เธออาจลุยไล่ตัวต่อแตน

เธออาจทำพระณรมดมานวิปัสสนา

เธออ่อนโยนนะ เธอก้อกวน

เธอขี้ขวนนะ ไร้เดียงสา

เธอเป็นปัญหา เธอเป็นนางฟ้า เป็นเด็กสาว

How do you solve a problem like Maria?	จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหามาเรียหน้า
How do you catch a cloud and pin it down?	จะดึงปุยเมฆลงมาที่พื้นอย่างไร
How do you find a word that means Maria?	จะเอาสักคำที่เหมาะสมกับเธอคือคำไหน
A flibbertigibbet! A will-o'-the-wisp! A clown!	เธอมันจุกจิกขุกขิก เธอมันชวนเป็นลิง ตลก
Many a thing you know you'd like to tell her	อะไรเยอะแยะที่เราต้องการจะบอกเธอ
Many a thing she ought to understand	อะไรเยอะแยะที่เธอสมควรเข้าใจ
But how do you make her stay	แต่แล้วเราจะจับเธออยู่
And listen to all you say	ให้ดูและให้ฟังยังงี้
How do you keep a wave upon the sand	คลื่นยังไม่ยอมให้ครึ่งไว้บนพื้นทราย
Oh, how do you solve a problem like Maria?	โอ จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหามาเรียหน้า
How do you hold a moonbeam in your hand?	เหมือนการจะอุ้มโอบแสงจันทร์ในมือเรา

เพลงที่สาม คือเพลง I Have Confidence เป็นเพลงที่มาเรียร้อง หลังจากที่อยู่ริคาร์นิได้เรียกตัวมาเรียไปพบเพื่อมอบหมายให้เธอไปเป็นครูพี่เลี้ยงเด็กเจ็ดคนซึ่งเป็นลูกของผู้การฟอนทรูปปี ทหารเรือเกษียณอายุผู้เป็นพ่อหม้าย มาเรียจึงออกมาจากอารามเพื่อจะเดินทางไปยังบ้านของผู้การฟอนทรูปปี แต่แล้วเธอก็รู้สึกกังวลจึงร้องเพลงนี้ ซึ่งเป็นการคุยกับตัวเอง แสดงความกังวลพร้อมทั้งให้กำลังใจตัวเอง

Song 3: I Have Confidence

Singer: Maria

What will this day be like? I wonder.
 What will my future be? I wonder.
 It could be so exciting,
 To be out in the world, to be free
 My heart should be wildly rejoicing
 Oh, what's the matter with me?

I've always longed for adventure
 To do the things I've never dared

เพลง 3: ฉันมั่นใจ

ผู้ร้อง: มาเรีย

เรื่องราววันนี้จะเป็นอย่างไรกัน
 อนาคตฉันจะเป็นอย่างไรกัน
 มันคงจะตื่นเต้นเหลือเกิน
 ได้โลดเล่นอิสระในโลกนี้
 หัวใจควรจะสุขสมเต็มสุดปรี
 โอ นี่เราเป็นอะไรไป

ใฝ่รอคอยวันเพื่อผจญภัย
 วันที่ได้มีโอกาสมากมาย

And here I'm facing adventure

Then why am I so scared

A captain with seven children

What's so fearsome about that?

Oh, I must stop these doubts, all these worries

If I don't I just know I'll turn back

I must dream of the things I am seeking

I am seeking the courage I lack

The courage to serve them with reliance

Face my mistakes without defiance

Show them I'm worthy

And while I show them, I'll show me

So, let them bring on all their problems

I'll do better than my best

I have confidence they'll put me to the test

But I'll make them see I have confidence in me

Somehow I will impress them

I will be firm but kind

And all those children (Heaven bless them!)

They will look up to me

And mind me with each step I am more certain

Everything will turn out fine

I have confidence the world can all be mine

They'll have to agree I have confidence in me

I have confidence in sunshine

I have confidence in rain

เมื่อสิ่งที่รอเป็นไปดังใจ

แต่แล้วทำไมจึงกลัว

กัปตันและลูกทั้งเจ็ดคน

เราจะหวาดหวั่นเรื่องอะไร

โอ เราคงเป็นกังวลมากเกินไป

เป็นอย่างนี้เราเห็นที่ต้องกลับไป

ต้องนึกฝันในทุกอย่างที่จะคว้าไขว่

เราเพียงต้องคว้าพลังใจเท่านั้น

พลังใจเพื่อทำงานด้วยความมั่นใจ

เผชิญความผิดโดยไม่คิดจะต่อต้าน

แสดงคุณค่าความดี

เมื่อเขาเห็นดังนั้น ฉันก็เห็น

ขอ...เชิญเอาทุกปัญหาารุมเร้ามา

ฉันจะท่อมเททุกอย่าง อย่าง

แม้ให้ทำอะไรจะทำสุดใจไม่ยั้ง

จะทำให้ได้เห็นฉันมั่นใจอะไรอย่างนี้

อาจทำประทับใจเต็มๆ

จะคุยจะค้น แต่ดี

และเด็กทุกๆ คน (พระคุ้มครองที)

จะต้องนับถือฉันนี่

และเห็นฉันเป็นผู้นำไม่ว่าเรื่องอะไร

ทุกสิ่งจะเป็นไปด้วยดี

ฉันมั่นใจจนโลกทั้งใบอยู่ในมือฉัน

พวกเขาจะเห็นจริงว่าฉันนี่ มีความมั่นใจ

ฉันมั่นใจในแสงอาทิตย์ส่อง

ฉันมั่นใจในพายุคลั่ง

I have confidence that spring will come again	ฉันมั่นใจสักวันดอกไม้จะบานอีกครั้ง
Besides which you see I have confidence in me	นอกจากเท่าที่เห็น ความเชื่อมั่นอยู่ในฉันนี่
Strength doesn't lie in numbers	พลังไม่มาจากจำนวน
Strength doesn't lie in wealth	พลังไม่มาจากทรัพย์
Strength lies in nights of peaceful slumbers	พลังนั้นแถมมาจากได้นอนเต็มหลับ
When you wake up -- Wake Up!	เมื่อกลับจะตื่น ลูกขึ้น!
It tells me all I trust I lead my heart to	ฉันเชื่ออย่างนั้นแล้วหัวใจจะพาฉันไป
All I trust becomes my own	ได้ตั้งใจไม่มีไหวหวั่น
I have confidence in confidence alone	ฉันมั่นใจในความมั่นใจอย่างเดียวเท่านั้น
Oh help!	ตายหละ
I have confidence in confidence alone	ฉันมั่นใจในความมั่นใจอย่างเดียวเท่านั้น
Besides which you see I have confidence in me!	นอกจากเท่าที่เห็น ความเชื่อมั่นอยู่ในฉันนี่

เพลงที่สี่ คือเพลง Sixteen Going on Seventeen ใช้แทนบทสนทนาระหว่างตัวละครสองตัว เหตุการณ์เกิดขึ้นในวันแรกที่มาเรียเข้าไปทำงานที่บ้านของผู้การฟอน ทรัปป์ หลังอาหารค่ำ ลีเชิล ลูกสาวคนโตของผู้การฟอน ทรัปป์ แอบบอกรับออกบ้านเพื่อมาพบกับรอล์ฟ เด็กหนุ่มที่เป็นทหารเยอรมัน ทั้งสองชอบพอกันและเกี่ยวพาราสักกัน โดยร้องเป็นเพลงที่มีใจความว่าลีเชิลเริ่มโตเป็นสาว และจะมีผู้ชายมากหน้าหลายตาเข้ามาข้องเกี่ยว ซึ่งลีเชิลยังรู้เพียงสามมาก ฉะนั้นรอล์ฟจึงเสนอตัวเป็นคนดูแลเธอเอง ซึ่งลีเชิลตกลง

Song 4: Sixteen Going on Seventeen

Singers: Rolf and Liesl

เพลง 4: สิบหกปีเต็ม

ผู้ร้อง: รอล์ฟ และ ลีเชิล

[Rolf:] You wait, little girl, on an empty stage
For fate to turn the light on
Your life, little girl, is an empty page
That men will want to write on

[รอล์ฟ] เฝ้ารอนเวที เธอตั้งตา คนดี
ให้โชคชะตาชี้ไฟส่อง
ชีวิตเธอไม่ต่าง เหมือนหน้าของกระดาษ
ที่ชายจะอยากเขียนเติมแต่ง

[Liesl] To write on

[ลีเซล] เขียนเติมแต่ง

[Rolf:] You are sixteen going on seventeen
Baby, it's time to think
Better beware, be canny and careful
Baby, you're on the brink

[รอล์ฟ] โฉมงามเธอนี้สิบหกปีเต็มแล้ว
คงได้เวลาแล้วสิ
ต้องคิดต้องคิดและระวังตัวให้ดี
ข้างหน้าเธออาจจะเสี่ยง

You are sixteen going on seventeen
Fellows will fall in line
Eager young lads and rogues and cadswill
Offer you food and wine

โฉมงามเธอนี้สิบหกปีเต็มแล้ว
หนุ่มๆจะมาเรียงราย
ชายกล้าและนักเลงจะเข้ามาทักทาย
ยกไวน์มาบริการ

Totally unprepared are you
To face a world of men
Timid and shy and scared are you
Of things beyond your ken

เธอยังไม่พร้อมสักนิดใช่ไหม
ที่ต้องเจอเจอผู้ชาย
เธอคงทั้งเงินและกลัวและอาย
ในสิ่งที่ไม่คุ้นเคย

You need someone older an wiser
Telling you what to do
I am seventeen going on eighteen
I'll take care of you

เธอต้องมีใครฉลาดพอโตพอ
คอยบอกสิ่งที่ควรรู้
ฉันเองคนนี้สิบเจ็ดปีพอดู
ขอให้ฉันดูแล

[Liesl] I am sixteen going on seventeen
I know that I'm naive
Fellows I meet may tell me I'm sweet
And willingly I believe

[ลีเซล] ตัวฉันคนนี้สิบหกปีเต็มแล้ว
จิตใจยังใสสะอาด
ใครที่เจอฉันอาจชมฉันว่าหวานหยาด
ฉันคงเชื่อเลยทันที

I am sixteen going on seventeen
Innocent as a rose
Bachelor dandies, drinkers of brandies
What do I know of those

ตัวฉันคนนี้สิบหกปีเต็มแล้ว
ไม่ทันแก่ห้กลผู้ใด
ผู้ชายเจ้าชู้และดื่มเหล้าไม่ว่าใคร
ฉันคงไม่ทันกลโกง

Totally unprepared am I
To face a world of men
Timid and shy and scared am I
Of things beyond my ken

ฉันยังไม่พร้อมสักนิดใช้ไหม
ที่ต้องเจอเจอผู้ชาย
ฉันเองทั้งเงินและกลัวและอาย
ในสิ่งที่ไม่คุ้นเคย

I need someone older and wiser
Telling me what to do
You are seventeen going on eighteen
I'll depend on you

ฉันต้องมีใครฉลาดพอโตพอ
คอยบอกสิ่งที่ควรรู้
เธอเองคนนี่สิบเจ็ดปีพอดู
ฉันจะขอเพียงเธอ

ในคืนแรกที่มาเรียมาอยู่ที่บ้านของผู้การฟอน ทรีบีปี เกิดฝนฟ้าคะนอง เด็กๆ กลัวเสียงฟ้าร้อง จึงพากันมาอยู่ที่ห้องของมาเรีย มาเรียจึงร้องเพลง My Favorite Things ซึ่งเป็นเพลงที่กล่าวถึงสิ่งต่างๆ ที่ตนชอบ เพื่อให้เด็กๆ รู้สึกดีขึ้น

Song 5: My Favorite Things

Singer: Maria

Raindrops on roses and whiskers on kittens
Bright copper kettles and warm woolen mittens
Brown paper packages tied up with strings
These are a few of my favorite things

Cream colored ponies and crisp apple strudels
Doorbells and sleigh bellsandschnitzel with noodles
Wild geese that fly with the moon on their wings
These are a few of my favorite things

Girls in white dresses with blue satin sashes
Snowflakes that stay on my nose and eyelashes
Silver white winters that melt into springs
These are a few of my favorite things

เพลง 5: ของถูกใจ

ผู้ร้อง: มาเรีย

หยดฝนบนกุหลาบกับหนวดขาวเจ้าลูกแมว
กาน้ำสีทองแดงและอุ่นไอน้ำในถุงมือ
ห่อพัสดุกระดาษส่งตั้งใจสี่
นี่คือบางสิ่งที่คุณใจฉันจริงๆ

ลูกม้าสีครีมอ่อนและสตรีเคิลแอปเปิ้ลกรอบ
กริ่งบ้านและกระพรวนและเนื้อทอดกับพะหมี่
หมู่หงส์บินผ่านพระจันทร์ในยามราตรี
นี่คือบางสิ่งที่คุณใจฉันจริงๆ

เด็กสาวนุ่งชุดขาวและผูกเอวด้วยซาติน
หิมะที่โรยหล่นบนจมูกและบนขนตา
หน้าหนาวสีเงินละลายเป็นฤดูหน้า
นี่คือบางสิ่งที่คุณใจฉันจริงๆ

When the dog bites	เมื่อสุนัขกัด
When the bee stings	เมื่อโดนผึ้งต่อย
When I'm feeling sad	เมื่อเศร้าสร้อยสุดแสน
I simply remember my favorite things	แค่จดจำสิ่งดีที่ถูกรักใจเข้ามาแทน
And then I don't feel so bad	เรื่องร้ายทั้งหมดนี้ ค่อยคลาย

ระหว่างที่ผู้การไปต่างเมือง มาเรียพาเด็กๆ ออกไปเที่ยวเล่นนอกบ้าน และขึ้นไปบนเนินเขา เธอพบว่าเด็กๆ ร้องเพลงไม่เป็น เธอจึงสอนเด็กๆ ร้องเพลงโดยใช้เพลง Do-Re-Mi

Song 6: Do-Re-Mi

เพลง 6: โด เร มี

Singers: Maria and the Children

ผู้ร้อง: มาเรียและเด็กๆ

Let's start at the very beginning	เรามาหัดกัน โดยการเริ่มดีๆ
A very good place to start	ที่นี่เราจะเรียนด้วยกัน
When you read you begin with A-B-C	เมื่อเธออ่านเธอต้องเริ่มที่ เอ บี ซี
When you sing you begin with do-re-mi	เมื่อร้องเพลงเธอต้องเริ่มที่ โด เร มี
Do-re-mi, do-re-mi	โด เร มี โด เร มี
The first three notes just happen to be	เป็นโน้ตสามตัวมาก่อนกันอย่างนี้
Do-re-mi, do-re-mi	โด เร มี โด เร มี
Do-re-mi-fa-so-la-ti	โด เร มี ฟา โซ ลา ที
[spoken] "Let's see if I can make it easy"	[บทพูด] เดี่ยวจะลองทำให้ง่ายขึ้นนะ
* Doe, a deer, a female deer	* โด คือตั้งขึ้นมาให้เห็น
Ray, a drop of golden sun	เร เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร
Me, a name I call myself	มี คือครอง เราครองสิ่งใด
Far, a long, long way to run	ฟา คือวิ่งลุยไปสุดฟ้า
Sew, a needle pulling thread	โซ่ คือเหล็กต่อกันเป็นสาย
La, a note to follow Sew	ลา เป็นสัตว์ที่มีสี่ขา
Tea, a drink with jam and bread	ที คือบอกจำนวนเป็นครา

That will bring us back to Doe (oh-oh-oh)	แล้วจึงวนกลับมาเป็น โด่ (โอ โอ โอ)
Repeat (*) twice	ซ้ำ (*) 2 ครั้ง
Do-re-mi-fa-so-la-ti-do, So-do!	โด เร มี ฟา โซ ลา ที โด โซ โด
[Spoken]	[บทพูด]
“Now children, do-re-mi-fa-so and so on are only the tools we use to build a song. Once you have these notes in your heads, you can sing a million different tunes by mixing them up. Like this.”	“เอาละ โด เร มี ฟา โซ อะไรพวกนี้มันเป็นเครื่องมือที่ใช้สร้างเพลง พอเรามีตัวโน้ตอยู่ในหัวเราก็ร้องเพลงได้เป็นล้านเพลงเลย แค่เอาโน้ตผสมกัน เช่น”
So Do La Fa Mi Do Re	โซ โด ลา ฟา มี โด เร
[spoken] “Can you do that?”	[บทพูด] “ลองดูซิ”
So Do La Fa Mi Do Re	โซ โด ลา ฟา มี โด เร
So Do La Ti Do Re Do	โซ โด ลา ที โด เร โด
So Do La Ti Do Re Do	โซ โด ลา ที โด เร โด
[spoken] “Now, put it all together.”	[บทพูด] “ทีนี้ก็เอามาต่อกัน”
So Do La Fa Mi Do Re, So Do La Ti Do Re Do	โซ โด ลา ฟา มี โด เร โซ โด ลา ที โด เร โด
[spoken] “Good!”	[บทพูด] “เยี่ยม!”
“But it doesn't mean anything.”	“แต่มันไม่มีความหมายนี่ละ”
“So we put in words. One word for every note. Like this.”	“เราก็ใส่คำลงไป ตัวโน้ตละหนึ่งคำแบบนี้”
When you know the notes to sing	พอเธอรู้ตัวโน้ตจริงจริง
You can sing most anything	เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง
[spoken] “Together!”	[บทพูด] “พร้อมกัน!”
When you know the notes to sing	พอเธอรู้ตัวโน้ตจริงจริง
You can sing most anything	เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง

Doe, a deer, a female deer
 Ray, a drop of golden sun
 Me, a name I call myself
 Far, a long, long way to run
 Sew, a needle pulling thread
 La, a note to follow Sew
 Tea, a drink with jam and bread
 That will bring us back to Doe

โด่ คือตั้งขึ้นมาให้เห็น
 เร เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร
 มี คือครอง เราครองสิ่งใด
 ฟา คือวิ่งลุยไปสุดฟ้า
 โซ่ คือเหล็กต่อกันเป็นสาย
 ลา เป็นสัตว์ที่มีสี่ขา
 ที คือบอกจำนวนเป็นครา
 แล้วจึงวนกลับมาเป็น โด

Do Re Mi Fa So La Ti Do
 Do Ti La So Fa Mi Re
 Do Mi Mi
 Mi So So
 Re Fa Fa
 La Ti Ti

โด เร มี ฟา โซ ลา ที โด
 โด ที ลา โซ ฟา มี เร
 โด มี มี
 มี โซ โซ
 เร ฟา ฟา
 ลา ที ที

When you know the notes to sing
 You can sing most anything

พอเธอรู้ตัวโน้ตจริงจริง
 เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง

Doe, a deer, a female deer
 Ray, a drop of golden sun
 Me, a name I call myself
 Far, a long, long way to run
 Sew, a needle pulling thread
 La, a note to follow Sew
 Tea, a drink with jam and bread
 That will bring us back to

โด่ คือตั้งขึ้นมาให้เห็น
 เร เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร
 มี คือครอง เราครองสิ่งใด
 ฟา คือวิ่งลุยไปสุดฟ้า
 โซ่ คือเหล็กต่อกันเป็นสาย
 ลา เป็นสัตว์ที่มีสี่ขา
 ที คือบอกจำนวนเป็นครา
 แล้วจึงวนกลับมาเป็น

Do . . . So Do
 Re . . . La Fa
 Mi . . . Mi Do
 Fa . . . Re

โด... โซ โด
 เร...ลา ฟา
 มี...มี โด
 ฟา...เร

So . . . So Do	โซ...โซ โด
La . . . La Fa	ลา..ลา ฟา
Ti . . . La So Fa Mi Re	ที...ลา โซ ฟา มี เร
Ti Do - oh - oh -- So Do	ที โด- โอ - โอ โซ โด

หลังจากที่ผู้การฟอน ทรีปีกลับตัวมาเป็นพ่อที่ให้ความอบอุ่นแก่ลูกๆ เขายินดีให้เด็กๆ ร้องเพลง มาเรียสอนเด็กๆ เล่นหุ่นกระบอกและแสดงให้ผู้การฟอน ทรีปีและบารอนเนส คู่หมั้นของเขาได้ชมโดยร้องเพลง The Lonely Goatherd ประกอบการแสดงดังกล่าว เนื้อหาของเรื่อง ที่แสดงคือ ชายเลี้ยงแพะจีเหงาคนหนึ่งได้ตะโกนร้องไปจนใครต่อใครได้ยิน และสาวคนหนึ่งได้ยินเสียงของเขา จึงร้องตะโกนกลับไป ในที่สุดสองคนนี้จึงได้มารักกัน

Song 7: The Lonely Goatherd

Singers: Maria and the Children

High on a hill was a lonely goatherd
 Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o
 Loud was the voice of the lonely goatherd
 Leyee-o-dl layee-o-dl-o
 Folks in a town that was quite remote heard
 Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o
 Lusty and clear from the goatherd's throat heard
 Leyee-o-dl layee-o-dl-o
 O-ho laydee-o-dl-ee-o O-ho laydee-o-dl-ay
 O-ho laydee-o-dl-ee-o Laydee-o-dl-ee o-lay

 A prince on the bridge of a castle moat heard
 Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o
 Men on a road with a load to tote heard
 Leyee-o-dl layee-o-dl-oo
 Men in the midst of a table d'hote heard Leyee-o-

เพลง 7: ชายเลี้ยงแพะจีเหงา

ผู้ร้อง: มาเรีย และเด็กๆ

อยู่สูงบนเขามีเจ้าหนุ่มเลี้ยงแพะเหงา
 เลย์ โอเดิล เลย์ โอเดิล เลย์ อี อู
 ส่งเสียงสะท้อนให้กระฉ่อนดังไปไกล
 เลย์ โอเดิล เลย์ โอเดิล อู
 อยู่ถึงไหนๆ ที่ในเมืองเสียงถึงไป
 เลย์ โอเดิล เลย์ โอเดิล เลย์ อี อู
 เปล่งเสียงใสๆ ให้ได้ยินไปไกลๆ
 เลย์ โอเดิล เลย์ โอเดิล อู
 โอ โฮเลย์ โอเดิล อี โอ โฮเลย์ดี โอเดิล เลย์
 โอ โฮ เลย์ โอเดิล อี โอ เลย์ดี โอเดิล อี โอ เลย์

 เจ้าชายบนสะพานของปราสาทได้ยินว่า
 เลย์ โอเดิล เลย์ โอเดิล เลย์ อี อู
 หนุ่มบนถนนที่ต้องแบกขนของยिन
 เลย์ โอเดิล เลย์ โอเดิล อู
 หนุ่มทานอาหารยินเสียงผ่านแว่วมาว่า

dl layee-o-dl lay-ee-o

Men drinking beer with a foam afloat heard

Leyee-o-dl layee-o-dl -oo

One little girl in a pale pink coat heard

Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o

She yodel back to the lonely goatherd

Leyee-o-dl layee-o-dl-o

Soon her mama with a gleaming gloat heard

Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o

What a duet for a girl and goatherd

Leyee-o-dl layee-o-dl-oo

Hmm hmm hmm hmm Ho-dl-ay-ee O-dl-ay-ee-ee

O-dl-ay-ee

Oh-oh-oh-oh laydee-o-dl-ay-o Laydee-o-dl-ee

Laydee-o-dl-ay

Oh-oh-oh-oh layde-o-dl-ay-o Laydee-o-dl-ee o-

lay

One little girl in a pale pink coat heard

Leyee-o-dl layee-o-dl lay-woo-woo

She yodeled back to the lonely goatherd

Ledee-o-dl ladee-o-dl-oo

Soon her mama with a gleaming gloat heard

Ledee-o-dl ay-mm-hmm

What a duet for a girl and goatherd

Leyee-o-dl layee-o-dl-oo

Happy are they Laydee-o laydoo-lee-o O-laydee-o

laydee-lay-dee-o

Soon their duet will become a trio Laydee-o-dl

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล เลย์ อีอู

หนุ่มที่นั่งซดจิบเบียร์สดยิบเสียงมา

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล อู

มีสาวคนสวยก็ได้ยินเสียงร้องด้วย

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล เลย์ อีอู

เธอนั้นก็ร้องตอบเจ้าหนุ่มเลี้ยงแพะไป

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล อู

จากนั้นคุณแม่ออกมากริมยิ้มพอใจ

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล เลย์ อีอู

เหมาะสมแท้ๆ คู่คู่อีททั้งสองนี้

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล อู

ฮึม ฮึม ฮึม ฮึม โอเคิล เลย์ อี โอเคิล เลย์ อี อี

โอเคิล เลย์ อี

โฮ โฮ โฮ โฮ โฮ เลดี โอเคิล เลย์ โอ เลดี โอ

เคิล เลย์ อี เลดี โอเคิล เลย์

โฮ โฮ โฮ โฮ โฮ เลดี โอเคิล เลย์ โอ เลดี โอ

เคิล อี โอ เลย์

มีสาวคนสวยก็ได้ยินเสียงร้องด้วย

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล เลย์ ฮูฮู

เธอนั้นก็ร้องตอบเจ้าหนุ่มเลี้ยงแพะไป

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล อู

จากนั้นคุณแม่ออกมากริมยิ้มพอใจ

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล เลย์ ฮึมฮึม

เหมาะสมแท้ๆ คู่คู่อีททั้งสองนี้

เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิล อู

สุขสันต์ทั้งนั้น เลย์ดี โอ เลย์ดี ลี โอ โอ เลย์ดี

โอ เลย์ ดี เลย์ดี อู

อีกในไม่ช้าคู่คู่อีทเป็นทริโอ เลย์ โอเคิล เลย์

laydee-o-dl-oo	โอเคิลอู
O-dl-ay-ee O-dl-ay-ee O-dl-ay-ee-ee O-de-ay-ee	โอเคิล เลย์ โอเคิล เลย์ โอเคิลเลย์ อี อี โอเคิลเลย์
O-dl-ay-dee o-dl-ay O-dl-ay-dee o-dl-ay	โอเคิลเลย์ดี โอเคิล เลย์ โอเคิลเลย์ดี โอเคิล เลย์
O-dl-ay-dee o dl-ee O-dl-lay-dee-o-dl lay-dee-o-	โอเคิล เลย์ ดี โอเคิล อี โอเคิล เลย์ ดี โอเคิล
dl-ay	เลย์ ดี โอเคิล เลย์

เพลงที่แปล คือเพลง Edelweiss เป็นเพลงที่มาเรียและเด็ก ๆ ขวนให้ผู้การฟอน ทร์ปป์ ร้อง และเป็นเพลงที่ร้องในการประกวดร้องเพลงตอนท้ายเรื่องอีกด้วย เพลงนี้กล่าวถึงดอกเอเคิลไวส์ที่เป็นสัญลักษณ์แทนประเทศออสเตรีย เพลงกล่าวว่าดอกเอเคิลไวส์เป็นดอกไม้ที่สวยงาม ชาวสะอาดตา ขอให้ดอกไม้เบ่งบานและอยู่คู่บ้านเกิดตลอดไป

Song 8: Edelweiss

เพลง 8: เอเคิลไวส์

Singer: the Captain

ผู้ร้อง: ผู้การฟอน ทร์ปป์

Edelweiss, Edelweiss	เอเคิลไวส์ เอเคิลไวส์
Every morning you greet me	ยามเมื่อตื่นมาเธอทักทาย
Small and white, clean and bright	สะอาดและเล็ก ขาวประกาย
You look happy to meet me	เธอแลยินดีได้เจอเรา
Blossom of snow may you bloom and grow	ขอให้ดอกไม้หิมะจงเบ่งบาน
Bloom and grow forever	เติบโตสวยงามเรื่อยไป
Edelweiss, Edelweiss	เอเคิลไวส์ เอเคิลไวส์
Bless my homeland forever	โปรดอวยพรให้แผ่นดินเรา

ในงานเลี้ยงที่ผู้การฟอน ทรัมป์จัดขึ้นให้บารอนเนส มาเรียได้ให้เด็กๆ ร้องเพลงเพื่อเป็นการลาแขกก่อนเข้านอนด้วยเพลง So Long, Farewell ซึ่งเด็กแต่ละคนจะกล่าวคำอำลาต่างๆ กัน

Song 9: So Long, Farewell

Singers: the Children

There's a sad sort of clanging from the clock in the hall
And the bells in the steeple too
And up in the nursery an absurd little bird
Is popping out to say "cuckoo" Cuckoo, cuckoo
Regretfully they tell us Cuckoo
But firmly they compel us Cuckoo
To say goodbye . . . Cuckoo!
. . . to you

So long, farewell, auf Wiedersehen, good night
I hate to go and leave this pretty sight

So long, farewell, auf Wiedersehen, adieu
Adieu, adieu, to yieu and yieu and yieu

So long, farewell, au revoir, auf Wiedersehen
I'd like to stay and taste my first champagne

So long, farewell, auf Wiedersehen, goodbye
I leave and heave a sigh and say goodbye -- Goodbye!

I'm glad to go, I cannot tell a lie
I flit, I float, I fleetly flee, I fly
The sun has gone to bed and so must I

So long, farewell, auf Wiedersehen, goodbye

เพลง 9: ไปนะ ลาแล้ว

ผู้ร้อง: เด็กๆ

ได้ยินเสียงนาฬิกาข่าวน่าเศร้าใจเมื่อมันตี
หึ่งห่างนั่นเสียงมันดังลอยมา
และยังได้ยินเสียงข้างในหอนอน ได้เวลา
เจ้านกยื่นหน้ามาเอ่ย “คูกู” คูกู คูกู
ถึงเสียงนั้นมันซิมเซานัก คูกู
แต่เสียงนั้นมันมากำซับ คูกู
ว่าถึงเวลา... คูกู
...ลาคุณ

ไปนะ ลาแล้ว ราตรีสวัสดิ์คืนนี้
จำใจต้องลาภาพอันตระการตานี้

ไปนะ ลาแล้ว สักวันคงเจออีกครั้ง
ลานะ ลานะ ถึงคุณ และ คุณ และคุณ

ไปนะ ลาแล้ว ค่อยเจออีกทีได้ไหม
ฉันขอสักครั้ง แค่จิบแชมเปญได้ไหม

ไปนะ ลาแล้ว ขอกล่าวอำลาเต็มเสียง
ฉันไปและถอนหายใจและกล่าวเป็นเสียง กู๊ดบาย

ฉันขอเปิดเผย ฉันอยากเอ่ยลาเสียแล้ว
ฉัน โบกยและบิน ฉันติดปีกบินกลับแล้ว
ตะวันลาฟ้า เข้านอนไม่ต่างกับฉัน

ไปนะ ลาแล้ว ราตรีสวัสดิ์คืนนี้

Goodbye, goodbye, goodbye

ลาแล้ว ลาแล้ว ลาแล้ว

Goodbye!

ลากคุณ

มาเรียนรู้ว่าตนมีใจผู้การฟอน ทรัพย์สิน จึงหนีกลับไปที่อารามและเก็บตัว อธิการิณีเรียกเธอมาพบ และถามไถ่ เมื่อทราบปัญหา อธิการิณีจึงให้คำแนะนำแก่มาเรียด้วยเพลง Climb Ev'ry Mountain ซึ่งบอกให้มาเรียทำตามหัวใจของตน

Song 10: Climb Ev'ry Mountain**เพลง 10: ปีนไปบนภูเขา****Singer: Mother Abbess****ผู้ร้อง: อธิการิณี**

Climb ev'ry mountain

ปีนไปบนภูเขา

Search high and low

ต่ำสูงอย่าท้อ

Follow ev'ry by-way

ตามหาไปไม่รั้งรอ

Every path you know

ทั่วทุกทางที่มี

Climb ev'ry mountain

ปีนไปบนภูเขา

Ford ev'ry stream

ฝ่าสายลำน้ำ

Follow ev'ry rainbow

ตามขึ้นไปสายรุ้งนั้น

'Till you find your dream

เจอฝันเธอซะที

A dream that will need

สิ่งที่เธอเฝ้าฝัน

All the love you can give

ต้องการรักที่เธอมี

Everyday of your life

ทุกคืนวันในชีวิต

For as long as you live

ตราบนานวันที่ยังมี

Climb ev'ry mountain

ปีนไปบนภูเขา

Ford ev'ry stream

ฝ่าสายลำน้ำ

Follow ev'ry rainbow

ตามขึ้นไปสายรุ้งนั้น

'Till you find your dream

เจอฝันเธอเสียที

A dream that will need

สิ่งที่เธอเฝ้าฝัน

All the love you can give

ต้องการรักที่เธอมี

Everyday of your life

ทุกคืนวันในชีวิต

For as long as you live

ตราบนานวันที่ยังมี

Climb ev'ry mountain

ปีนไปบนภูเขา

Ford ev'ry stream

ฝ่าสายลำน้ำ

Follow ev'ry rainbow

ตามขึ้นไปสายรุ้งนั้น

'Till you find your dream

เจอฝันเธอเสียที

เมื่อมาเรียกกลับไปที่บ้านผู้การฟอน ทรัปปี ผู้การฟอน ทรัปปีได้ยกเลิกการแต่งงานระหว่างเขากับบารอนเนส จากนั้นเขาจึงได้เปิดเผยความรู้สึกที่มีต่อมาเรีย ทั้งสองจึงร้องเพลง Something Good ที่มีใจความสำคัญว่า แม่นจะมื่อคิดที่ไม่ดีนัก แต่คงเคยมีความดีที่ส่งผลให้ได้มารักกัน

Song 11: Something Good

เพลง 11: สิ่งดีๆ

Singers: Maria and the Captain

ผู้ร้อง: มาเรีย และ ผู้การฟอน ทรัปปี

[Maria] Perhaps I had a wicked childhood
Perhaps I had a miserable youth
But somewhere in my wicked, miserable past
There must have been a moment of truth

[มาเรีย] เมื่อคราวที่ตัวฉันยังเป็นเด็กอยู่
อาจมีเรื่องราวทุกข์ตรมและอดสู
แต่คงเคยมีสักครั้งในอดีตที่โหดร้าย
ยังมีช่วงเวลาที่ดีค่าชู้

For here you are, standing there, loving me
Whether or not you should
So somewhere in my youth or childhood
I must have done something good

เมื่อคุณอยู่เคียง มอบให้เพียง รักที่มี
ไซ้ว่าฉันนี้ควรคู่
ก็คงเคยมีสักครั้งหากมองดู
ความดีฉันทำมาอ้อมชู

Nothing comes from nothing
Nothing ever could
So somewhere in my youth or childhood
I must have done something good

ทุกสิ่งมาจากทุกสิ่ง
ทุกสิ่งที่เราสู้
ก็คงเคยมีสักครั้งหากมองดู
ความดีฉันทำมาอ้อมชู

[Captain] For here you are, standing there, loving me
Whether or not you should

[ผู้การ] เมื่อคุณอยู่เคียง มอบให้เพียง รักที่มี
ไซ้ว่าฉันนี้ควรคู่

[Maria] So somewhere in my youth or childhood I must have done something good	[มาเรีย] ก็คงเคยมีสักครั้งหากมองดู ความคิดนั้นทำมาอุ้มชู
[Duet] Nothing comes from nothing Nothing ever could	[คู่] ทุกสิ่งมาจากทุกสิ่ง ทุกสิ่งที่เราารู้
[Maria] So somewhere in my youth	[มาเรีย] ก็คงเคยมีสักครั้ง
[Captain:] Or childhood	[ผู้การ] หากมองดู
[Maria:] I must have done something . .	[มาเรีย] ความคิดนั้นทำกลับมา..
[Duet] Something good	[คู่] มาอุ้มชู

หลังจากที่มาเรียแต่งงานกับผู้การฟอน ทรีปีแล้ว ความรักของลีเซลกลับไม่ราบรื่น รอล์ฟ ดูเย็นชากับเธอ ลีเซลจึงปรึกษากับมาเรีย มาเรียให้คำแนะนำด้วยการร้องเพลง Sixteen Going on Seventeen (reprise) ที่มีใจความว่า ลีเซลยังเป็นเด็กสาว ตอนนี้อาจยังไม่พบรักแท้ตามที่ใฝ่ฝัน ฉะนั้น ลีเซลควรรอก่อน

Song 12: Sixteen Going on Seventeen (reprise) เพลง 12: สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ)

Singers: Maria and Liesl

ผู้ร้อง: มาเรีย และ ลีเซล

[Maria] When you're sixteen going on seventeen Waiting for life to start Somebody kind who touches your mind Will suddenly touch your heart	[มาเรีย] พอเธออายุสิบหกปีเต็มแล้ว รอคอยชีวิตข้างหน้า หวั่นไหวอย่างง่ายดาย หากมีใครเข้ามา เข้าตาและเข้าใจเธอ
[Liesl] When that happens, after it happens Nothing is quite the same Somehow I know I'll jump up and go If ever he calls my name	[ลีเซล] เมื่อมีความรัก เมื่อมีใจให้ใคร อะไรก็เปลี่ยนแปลง บางครั้งก็รู้ตัว สะดุ้งไปพบ แก่ได้ยื่นเขาส่งเสียงมา
[Maria] Gone are your old ideas of life The old ideas grow dim	[มาเรีย] ลืมหมดเสียแล้วความคิดเดิมๆ มันช่างมองดูริบหรี่

Lo and behold you're someone's wife
And you belong to him

ไม่ทันไรได้แต่งงานทันที
และเป็นของเขาทุกสิ่ง

You may think this kind of adventure
Never may come to you
Darling sixteen going on seventeen
Wait a year or two

เรื่องราวแบบนี้เธออาจกลัวไม่มี
เข้ามาดังที่ใจฝัน
หนูเคยเรื่องนี้สิบหกปีเท่านั้น
ขอให้หนูรอดู

[Liesl] I'll wait a year . . .

[ลิเซิล] และขอแค่หนู....

[Maria & Liesl] Just wait a year or two

[มาเรียและลิเซิล] แค่ขอให้หนู...รอดู

หลังจากที่ได้แปลเพลงทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์การแปลเพลงเพื่อการขับร้อง ดัง
จะขอนำเสนอรายละเอียดในบทที่ 5 เป็นลำดับต่อไป

บทที่ 5

การแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

ในบทนี้ ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์การแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์ออกเป็น 2 หัวข้อใหญ่ ได้แก่ การวิเคราะห์ต้นฉบับ และกลวิธีการแปล

5.1 การวิเคราะห์ต้นฉบับ

การวิเคราะห์ต้นฉบับ ได้แก่ การวิเคราะห์บริบทของเพลง และการวิเคราะห์โครงสร้างเพลง ซึ่งการวิเคราะห์บริบทของเพลงทำให้ผู้วิจัยทราบรายละเอียดต่างๆ ของบทเพลง ส่วนการวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงจะทำให้ผู้วิจัยทราบจำนวนท่อนเพลง ความเหมือนและความต่างของแต่ละท่อนเพลง และลักษณะของสัมผัสคล้องจองภายในเพลง ประเด็นที่วิเคราะห์ได้แก่

- ก) ตัวละครผู้ร้องเพลง
- ข) จุดประสงค์ในการร้องเพลง
- ค) เนื้อหาหลักของเพลง
- ง) อารมณ์ของเพลง
- จ) ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง
- ฉ) โครงสร้างเพลง
- ช) ลักษณะการสัมผัสคล้องจองภายในเพลง

ต่อไปนี้ผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดจากการวิเคราะห์แต่ละเพลง โดยเรียงตามลำดับเพลงที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ซึ่งสามารถเขียนการวิเคราะห์เพลงเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 5.1 การวิเคราะห์เพลง The Sound Of Music

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรีย
จุดประสงค์	พรรณนาถึงความสุขเมื่อได้ขึ้นไปบนเนินเขา ได้ชมธรรมชาติ
เนื้อหาหลัก	เนินเขาเป็นที่ที่ทำให้มาเรียมีความสุขและอยากร้องเพลง
อารมณ์	เบิกบาน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	แสดงให้เห็นบุคลิกของมาเรีย ที่เป็นคนรักอิสระ
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 3 ลักษณะ ได้แก่ A B และ C ในบทเพลงมี 3 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A B C
การสัมผัสคล้องจอง	<p>ท่อน A สัมผัสแบบ a b a b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O b</p> <p>ท่อน B สัมผัสแบบ a a b b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O O O b</p> <p>ท่อน C สัมผัสแบบ a b c b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O O O c</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O b</p>

ตารางที่ 5.2 การวิเคราะห์เพลง Maria

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	เหล่าแม่ชี
จุดประสงค์	ปรึกษาหารือกันเรื่องของมาเรีย
เนื้อหาหลัก	มาเรียเป็นเด็กสาวที่มีนิสัยรักสนุกจึงไม่เหมาะกับการอยู่ในวัด
อารมณ์	กังวล และขบขัน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	แสดงให้เห็นบุคลิกของมาเรีย และแสดงความคิดของเหล่าแม่ชีที่มีต่อมาเรีย
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 4 ลักษณะ ได้แก่ A B C และ D ในบทเพลงมี 7 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ AABCDDC
การสัมผัสคล้องจอง	<p>ท่อน A สัมผัสแบบ a b c b d b e</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O b</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O c</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O b</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O d</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O e</p> <p>ท่อน B สัมผัสแบบ a a</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O a</p> <p>ท่อน C สัมผัสแบบ a b a b c d e d a d</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O c</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O d</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O O O e</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O d</p> <p style="padding-left: 100px;">O O O O O O O O O O O O a</p>

OOOOOOOOOod

ท่อน D สัมผัสแบบ a a b c c d

OOOOOOa

OOOOOOa

OOOOOOOOOOOb

OOOOOOOoc

OOOOOOOoc

OOOOOOOOOOOd

ตารางที่ 5.3 การวิเคราะห์เพลง I Have Confidence

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรีย
จุดประสงค์	ให้กำลังใจตัวเอง
เนื้อหาหลัก	มาเรียต้องเลิกกลัวและมีความมั่นใจ
อารมณ์	กลัวและกล้าผสมกัน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	แสดงจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงชีวิต และแสดงถึงการมองโลกในแง่ดีของมาเรีย
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 5 ลักษณะ ได้แก่ A B C D และ E ในบทเพลงมี 10 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A B A C D E D E D
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a a b c b/d c OOOOOOOO(a) OOOOOOO(Oa) OOOOOOO(OOb) OOOOOOOoc OOOOOOOOOb/d OOOOOO(OO)c

---

ท่อน B สัมผัสแบบ a b a b

OOOOOOOa

OOOOOOOb

OOOOOOOa

OOOOOb

ท่อน C สัมผัสแบบ a a b b

OOOOOOOOOa

OOOOOOOOOa

OOOOOb

OOOOO OOb

ท่อน D สัมผัสแบบ a b c b

OOOOOOO(OOO)a

OOOOOOOb

OOOOOOOOOOOb

OOOOOOOOOOOoc

(ร้องซ้ำ 2 วรรคสุดท้ายของท่อน D เฉพาะ

ท่อนสุดท้ายก่อนจบเพลง)

ท่อน E สัมผัสแบบ a b a c

OOOOOOa

OOOOOb

OOOOOOOOa

OOOOOc

ตารางที่ 5.4 การวิเคราะห์เพลง Sixteen Going on Seventeen

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	รอล์ฟ และ ลีเชิล
จุดประสงค์	เกี่ยวพาราดี
เนื้อหาหลัก	ลีเชิลเริ่มโตเป็นสาวแต่ยังไม่รู้เลยว่าควรต้องมีชายสักคนมาดูแล โดยรอล์ฟอาสาจะดูแลเธอ และลีเชิลตกลง
อารมณ์	สนุกสนาน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างลีเชิลและรอล์ฟที่มีความชอบพอกันแบบหนุ่มสาว และแสดงถึงความรู้สึกของวัยรุ่น
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 4 ลักษณะได้แก่ A B C และ D ในบทเพลงมี 9 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A B B C D B B C D
การสัมผัสคล้องจอง	<p>ท่อน A สัมผัสแบบ a b a b b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O b</p> <p>ท่อน B สัมผัสแบบ a b c b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O c</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O b</p> <p>ท่อน C สัมผัสแบบ a b a b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O b</p> <p>ท่อน D สัมผัสแบบ a b c b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O a</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O b</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O O O O O c</p> <p style="padding-left: 40px;">O O O O b</p>

ตารางที่ 5.5 การวิเคราะห์เพลง My Favorite Things

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรีย
จุดประสงค์	ปลอบใจเด็กๆ
เนื้อหาหลัก	เมื่อมีเรื่องเลวร้ายให้นึกถึงสิ่งที่ตัวเองชอบเพื่อให้ความรู้สึกแ่ นั้นผ่อนคลายลง
อารมณ์	สนุกสนาน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	เป็นการแสดงการจัดการกับอารมณ์ของมาเรีย และเป็นจุดที่ทำให้ ให้เด็กๆ ชอบมาเรีย
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 2 ลักษณะได้แก่ A และ B ในบทเพลงมี 4 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A A A B
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a a b b <div style="text-align: right;"> OOOOOOOOOOa OOOOOOOOOOa OOOOOOOOOOb OOOOOOOOOOb </div> ท่อน B สัมผัสแบบ a b a b <div style="text-align: right;"> OOOO OOOa OOOOb OOOOOOOOOOa OOOOOOb </div>

ตารางที่ 5.6 การวิเคราะห์เพลง Do-Re-Mi

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรียและเด็กๆ
จุดประสงค์	สอนร้องเพลง
เนื้อหาหลัก	ไล่ตัวโน้ตทั้งเจ็ดตัว
อารมณ์	สนุกสนาน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	เป็นการสร้างความสุขให้เด็กๆ โดยการสอนให้ร้องเพลง
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 2 ลักษณะได้แก่ A และ B ในบทเพลงมี 4 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A B B B
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a b c c c c c c <div style="text-align: right;"> 000000000a 000000b 000000000c 000000000c 000 00c 00000000c 000 00c 000000c </div> ท่อน B สัมผัสแบบ a b c b d e d f (f) <div style="text-align: right;"> 000000a 000000b 000000c 000000b 000000d 000000e 000000d 000000f (000000000f) </div>

ตารางที่ 5.7 การวิเคราะห์เพลง The Lonely Goatherd

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรียและเด็กๆ
จุดประสงค์	ใช้ร้องประกอบการแสดงหุ่นกระบอก
เนื้อหาหลัก	ชายเลี้ยงแพะร้องเสียงดังไปทั่วจนสาวน้อยได้ยินเข้า แล้วทั้งคู่จึงมารักกัน
อารมณ์	สนุกสนาน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	เป็นการแสดงให้เห็นความสุขและความสามารถในการร้องเพลงของเด็กๆ
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 2 ลักษณะได้แก่ A และ B ในบทเพลงมี 5 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ AAAA B
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a b c c c c c c <div style="text-align: right;"> 000000000a 000000000a 000000000a 000000000a </div> ท่อน B ไม่มีการสัมผัส <div style="text-align: right;"> 0000 0000000000 </div>

ตารางที่ 5.8 การวิเคราะห์เพลง Edleweiss

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	ผู้การฟอน ทรัปป์
จุดประสงค์	ร้องให้เด็กๆ และแขกฟัง
เนื้อหาหลัก	ขอให้ดอกเอเดิลไวส์ที่สวยงามอยู่คู่บ้านเกิดตลอดไป
อารมณ์	เบิกบาน ซาบซึ้ง
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	แสดงความรักชาติของผู้การฟอน ทรัปป์
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 2 ลักษณะได้แก่ A และ B ในบทเพลงมี 2 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A B
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a b a b OO a OOa OOOOOb OOa OOa OOOOOb ท่อน B สัมผัสแบบ a b c b OOOOOOOa OOOOOb OOc OOc OOOOOb

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์เพลง So Long, Farewell

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	เด็กๆ
จุดประสงค์	ใช้ประกอบการแสดงของเด็กๆ
เนื้อหาหลัก	เด็กๆ ขอลาจากงานเลี้ยงเพื่อไปเข้านอน
อารมณ์	เบิกบาน
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	เป็นการแสดงให้เห็นความสุขและความสามารถในการร้องเพลงของเด็กๆ
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 2 ลักษณะได้แก่ A และ B โนบเพลงมี 7 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A B B B B B B
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a a b b a a <p style="text-align: right;">O O O O O O O O O O O O O O</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O a</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O O O O O O</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O a (O a O a)</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O b (O a O a)</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O b (O a O a)</p> <p style="text-align: right;">O O O O O a</p> <p style="text-align: right;">O a</p> <p>ท่อน B สัมผัสแบบ a a</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O O a</p> <p style="text-align: right;">O O O O O O O O a</p> <p style="text-align: right;">(O a O a O a O a เฉพาะท่อนสุดท้าย)</p>

ตารางที่ 5.10 การวิเคราะห์เพลง **Climb Ev'ry Mountain**

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	อธิการบดี
จุดประสงค์	ให้คำแนะนำ
เนื้อหาหลัก	จงทำตามความฝัน แม้ต้องฝ่าฟันอุปสรรคมากมายเพียงใด
อารมณ์	ให้กำลังใจ
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	เพลงนี้ทำให้หมาเรียกตระหนักถึงความต้องการของตัวเอง
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 2 ลักษณะได้แก่ A และ B ในบทเพลงมี 6 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A A B A B A
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a b c b <div style="text-align: right;"> OOOOa OOOOb OOOOOc OOOOb </div> ท่อน B สัมผัสแบบ a b c b <div style="text-align: right;"> OOOOa OOOOb OOOOOc OOOOOB </div>

ตารางที่ 5.11 การวิเคราะห์เพลง Something Good

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรียและผู้จัดการฟอน ทรัปปี
จุดประสงค์	เปิดเผยความในใจ
เนื้อหาหลัก	มาเรียคิดว่าแม่ตนมือคิดที่เลวร้าย แต่เคยได้ทำความดีอันส่งผลให้ได้พบกับผู้จัดการฟอน ทรัปปี
อารมณ์	ซาบซึ้ง
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	เป็นการเปิดใจถึงความรู้สึกระหว่างมาเรียและผู้จัดการฟอน ทรัปปี
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 3 ลักษณะได้แก่ A B และ C ในบทเพลงมี 5 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ ABCBC
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a b a <p style="text-align: right;">OOOOOOOa OOOOOOOa OOOOOOOOOOb OOOOOOOOa</p> ท่อน B สัมผัสแบบ a b b b <p style="text-align: right;">OOOOOOOOOa OOOOOOb OOOOOOb OOb OOOOOOb</p> ท่อน C สัมผัสแบบ a b b b <p style="text-align: right;">OOOOOa OOOOb OOOOOOb OOb OOOOOOb</p>

ตารางที่ 5.12 การวิเคราะห์เพลง Sixteen Going on Seventeen (Reprise)

หัวข้อการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
ตัวละครผู้ร้อง	มาเรียและลิเซล
จุดประสงค์	เพื่อขอคำปรึกษาและให้คำปรึกษาเรื่องความรัก
เนื้อหาหลัก	ลิเซลยังเป็นเด็กสาว อาจยังไม่ถึงเวลาที่จะพบรักแท้ จึงไม่ควรวิตกกังวล แต่ควรรอให้ถึงเวลาอันสมควร
อารมณ์	มีความหวัง
ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง	บรรเทาความบั่นทอนความหวังของลิเซลที่ผิดหวังในความรัก และแสดงถึงบทบาทความเป็นแม่ของมาเรีย
โครงสร้างเพลง	ท่อนเพลงมี 3 ลักษณะได้แก่ A B และ C ในบทเพลงมี 4 ท่อน และการเรียงของท่อนเพลง คือ A A B C
การสัมผัสคล้องจอง	ท่อน A สัมผัสแบบ a b c b OOOOOOOa OOOOb OOOOOOOc OOOOb ท่อน B สัมผัสแบบ a b a b OOOOOOa OOOOb OOOOOOa OOOOb ท่อน C สัมผัสแบบ a b c b b OOOOOOOa OOOOb OOOOOOOOc OOOOb OOOO OOOO Ob

เมื่อวิเคราะห์เพลงต้นฉบับแล้ว ผู้วิจัยสามารถทราบได้ว่าเพลงที่ต้องแปลมีความสำคัญอย่างไร ทั้งเรื่องของเนื้อหา อารมณ์ และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเรื่องการใช้ลีลาภาษาในบทแปล และการเลือกใช้สัมผัสคล้องจองภายในบทแปล ขั้นตอนการวิเคราะห์ต้นฉบับจึงมีความเกี่ยวเนื่องกับขั้นตอนการแปลอย่างมาก โดยเฉพาะการวิเคราะห์โครงสร้างของเพลงและลักษณะการสัมผัสคล้องจอง ซึ่งกล่าวได้ว่าผู้วิจัยวิเคราะห์พร้อมทั้งแปลเพลงไปในคราวเดียวกัน ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างที่แสดงให้เห็นความเกี่ยวเนื่องกันของการวิเคราะห์เพลงต้นฉบับกับการแปล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

	“Something Good”	“สิ่งดีๆ”
[Captain]	For here you are, standing there, loving me Whether or not you should	เมื่อคุณอยู่เคียง มอบให้เพียง รักที่มี ใช้ว่าผมนี้ควรคู่
[Maria]	So somewhere in my youth or childhood I must have done something good	ก็คงเคยมีสักครั้งหากมองดู ความดีฉันทำมาอุ้มชู

จากการวิเคราะห์เพลง Something Good ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าเพลงนี้เป็นเพลงที่ร้องโดยผู้การฟอน ทรัปป์และมาเรียในระหว่างที่ทั้งสองเปิดเผยความในใจกัน อารมณ์ของเพลงคือซาบซึ้งในการแปลเพลงนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้คำสรรพนามให้เหมาะสมกับตัวละครผู้ร้อง เช่นวรรคที่ 2 จากตัวอย่างเป็นตอนที่ผู้การฟอน ทรัปป์ร้อง ผู้วิจัยใช้คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คือ “ผม” และคำสรรพนามบุรุษที่สอง คือ “คุณ” ซึ่งหมายถึงมาเรีย ส่วนในตอนที่มาเรียร้อง ผู้วิจัยใช้คำสรรพนามบุรุษที่หนึ่ง คือ “ฉัน” ดังเช่นในวรรคที่ 4 ของตัวอย่าง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังเลือกใช้คำให้เข้ากับอารมณ์ของเพลง คือ ใช้คำที่สื่อความรู้สึกอ่อนโยน เช่นคำว่า “อยู่เคียง” และ “ควรคู่” แทนการใช้คำที่ทำให้ความรู้สึกแข็งกระด้างหรือคำที่ไม่ให้ความรู้สึกใดๆ เช่นคำว่า “อยู่ตรงนั้น” และ “สมควร” เป็นต้น

ในส่วนของโครงสร้างเพลง ตัวอย่างที่ 1 แสดงให้เห็นว่าเพลงต้นฉบับก่อนนี้มีสัมผัสแบบ a b b b ซึ่งหมายถึง มีสัมผัสเสียงสระที่พยางค์สุดท้ายของวรรควรรคที่ 2 3 และ 4 นั่นคือเสียง /-ud/ ส่วนวรรคที่ 1 ไม่สัมผัสกับวรรคใดๆ ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมผัสตามแบบต้นฉบับ โดยให้บทแปลสัมผัสกันที่ท้ายวรรคที่ 2 3 และ 4 ด้วยเสียงสระอู นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังต้องรักษาจำนวนพยางค์ในแต่ละวรรคของบทแปลให้เท่ากับจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ เช่น วรรคที่ 1 มี 10 พยางค์ และวรรคที่ 2 มี 6 พยางค์ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์เพลงต้นฉบับมีความสำคัญต่อการแปลงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ต้นฉบับอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอต่อการแปลง ผู้วิจัยไม่สามารถแปลงเพลงโดยดูจากตารางวิเคราะห์ควบคู่กับการดูเนื้อร้องเพียงเท่านั้น หากแต่ต้องฟังเพลงจนจดจำทำนองและเนื้อร้องต้นฉบับได้ขึ้นใจ เพื่อให้สามารถเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับทำนองและจังหวะของเพลง อันนำมาซึ่งกลวิธีการแปลที่ผู้วิจัยขอเสนอในลำดับต่อไป

5.2 กลวิธีการแปล

ผู้วิจัยขอเสนอกลวิธีการแปลที่ใช้ในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ เสียง สัมผัส และความหมาย ดังหัวข้อต่อไปนี้

5.2.1 การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง

5.2.2 การใช้สัมผัสคล้องจอง

5.2.3 การถ่ายทอดความหมาย

5.2.1 การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง

สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง คือ เสียง เนื่องจากเสียงในเพลงนั้นเป็นสิ่งที่สร้างความหมายและความไพเราะให้แก่บทเพลง เสียงในที่นี้ ได้แก่เสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของคำหรือพยางค์ และการลงน้ำหนักเสียงของคำในการขับร้อง การแปลโดยคำนึงถึงเสียงเหล่านี้ เป็นไปเพื่อให้สามารถนำบทเพลงฉบับแปลไปขับร้องได้เข้ากับจังหวะและมีเสียงคำสูงที่เข้ากับทำนองเพลงต้นฉบับ

ในการอธิบายเรื่องการใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง จำเป็นต้องมีการแสดงข้อมูลเป็นบรรทัดห้าเส้นพร้อมตัวโน้ต ผู้วิจัยขอให้ข้อมูลพื้นฐานเรื่องการอ่านโน้ต โดยสรุปข้อมูลบางส่วนมาจากหนังสือทฤษฎีดนตรี ของฉันทา โสคติยานุรักษ์ (2545: 5-27) ดังนี้

บรรทัดห้าเส้นใช้ในการบันทึกโน้ต โดยแสดงให้เห็นถึงระดับเสียงสูงและต่ำของดนตรี โดยตัวโน้ตที่อยู่ในตำแหน่งที่ต่ำกว่าของบรรทัดห้าเส้นจะมีเสียงที่ต่ำกว่าตัวโน้ตที่อยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่า

กุญแจ เป็นสัญลักษณ์ที่บอกระดับเสียงที่แท้จริงของตัวโน้ต กุญแจที่พบโดยทั่วไป ได้แก่กุญแจโซ (♩) และกุญแจฟา (♮) โดยกุญแจโซมีตำแหน่งอยู่บนเส้นบรรทัดที่ 2 เสมอ ทำให้ตัวโน้ตที่คาบอยู่บนเส้นที่ 2 เป็นโน้ตตัวโซ ส่วนกุญแจฟามีตำแหน่งคาบอยู่บนบรรทัดที่ 4 เสมอ ทำให้

ตัวโน้ตที่คาบอยู่บนเส้นที่ 4 เป็นโน้ตตัวฟา ในการอ่านโน้ตบนบรรทัดห้าเส้นจึงทำได้โดยการดู
 กุญแจเป็นหลักและไล่เสียง โด เร มี ฟา โซ ลา ที ไปตามตำแหน่งของตัวโน้ต

เครื่องหมายแปลงเสียง เป็นสัญลักษณ์ที่ทำให้ตัวโน้ตสูงขึ้นหรือต่ำลง โดยพื้นฐานมี 3
 ชนิด ได้แก่ เครื่องหมายชาร์ป (♯) ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงสูงขึ้นครึ่งเสียง เครื่องหมายแฟล็ต (♭)
 ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงต่ำลงครึ่งเสียง และเครื่องหมายเนเชอรัล (♮) ทำให้ตัวโน้ตเป็นเสียงปกติ

ตัวโน้ตเป็นสัญลักษณ์ที่บอกถึงความยาวของเสียง ตัวโน้ตพื้นฐานที่ควรรู้จักได้แก่

1. โน้ตตัวกลม (๑)
2. โน้ตตัวขาว (๑)
3. โน้ตตัวดำ (๑)
4. โน้ตเข็บบีตหนึ่งชั้น (๑)
5. โน้ตเข็บบีตสองชั้น (๑)

ในแต่ละลำดับชั้น ค่าตัวโน้ตจะเป็นสองเท่า หรือมีความยาวของเสียงเป็นสองเท่าของ
 ชั้นต่อไป เช่น โน้ตตัวกลม 1 ตัวมีค่าเท่ากับโน้ตตัวขาว 2 ตัว โน้ตตัวขาว 1 ตัวมีค่าเท่ากับโน้ตตัวดำ
 2 ตัว โน้ตตัวดำ 1 ตัวมีค่าเท่ากับโน้ตเข็บบีตหนึ่งชั้น 2 ตัว เป็นต้น และเป็นเช่นนี้เรื่อยไป ทั้งนี้ ตัว
 เข็บบีตมีมากกว่าสองชั้นได้อีก

ข้อมูลเรื่องการอ่านโน้ตที่ผู้วิจัยยกมานี้ เป็นเพียงข้อมูลพื้นฐานที่เพียงพอต่อการใช้ใน
 การทำความเข้าใจตัวอย่างที่ยกมาในงานวิจัยฉบับนี้เท่านั้น ต่อจากนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์
 กลวิธีในเรื่องการใช้คำโดยคำนึงถึงเสียงโดยแยกเป็นหัวข้อย่อยได้แก่

- 5.2.1.1 เสียงวรรณยุกต์
- 5.2.1.2 ความสั้นยาวของเสียง
- 5.2.1.3 น้ำหนักคำ
- 5.2.1.4 การลงคำ

5.2.1.1 เสียงวรรณยุกต์

เสียงวรรณยุกต์ คือ เสียงที่เปล่งออกมามีระดับสูงต่ำต่างกัน ทำให้ความหมายของคำแตกต่างกันด้วย ความแตกต่างประการหนึ่งระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ คือ การที่ภาษาไทยมีเสียงวรรณยุกต์ ในขณะที่ภาษาอังกฤษไม่มีเสียงวรรณยุกต์ ในการแปลเพลง ผู้วิจัยต้องพยายามใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ให้เสียงสูงหรือต่ำเข้ากับเสียงตัวโน้ตต้นฉบับ โดยคำไทยที่นำมาใช้จะต้องไม่ให้เสียงเพี้ยนเมื่อนำไปขับร้องพร้อมทำนองเพลง

ตัวอย่างที่ 2

“My Favorite Things”

“ของถูกใจ”

Raindrops on roses and whiskers on kittensหยดฝนบนกุหลาบกับหนวดขาวเจ้าลูกแมวBright copper kettles and warm woolen mittensกาน้ำสีทองแดงและอุ่นไอนถุงมือ

Raindrops on roses and whiskers on kittens Bright copper kettles and warm wollen mittens

ตัวอย่างที่ 2 เป็นเพลงที่ตัวละคร มาเรีย ร้องเพื่อบอกเด็กๆ ถึงสิ่งต่างๆ ที่เธอนึกถึงเพื่อให้ตนเองรู้สึกดีขึ้นในเวลาที่ไมสบายใจ และเพื่อแนะนำให้เด็กๆ คิดถึงสิ่งที่ตัวเองชอบ เพื่อคลายความกังวลใจ

เมื่อดูจากบรรทัด 5 เส้น จะเห็นว่าตัวโน้ตของเพลงนี้ดูคล้ายคลื่น นั่นคือการที่เสียงเพลงมีความสูงต่ำ ขึ้นลงครั้งแล้วครั้งเล่า จากการเปรียบเทียบต้นฉบับและฉบับแปลที่ผู้วิจัยนำเสนอด้านบนนี้ ผู้วิจัยทำสัญลักษณ์โดยให้พยางค์ที่ขีดเส้นใต้คือพยางค์ที่มีเสียงต่ำ ส่วนพยางค์ที่ทำตัวเอียงเป็นพยางค์ที่มีเสียงสูง ในการแปล ผู้วิจัยต้องใช้คำที่ให้เสียงวรรณยุกต์ที่มีเสียงสูงหรือต่ำเช่นเดียวกันเพื่อให้เข้ากับเสียงตามตัวโน้ต นั่นคือการใช้เสียงวรรณยุกต์เอกที่เป็นเสียงต่ำในพยางค์ที่ต้องการเสียงต่ำ เช่นคำว่า “หยด” “หลาบ” “หนวด” และ “อุ่น” และใช้เสียงตรีหรือจัตวาในพยางค์ที่ต้องการเสียงสูง เช่น “ฝน” และ “สี” ส่วนเสียงสามัญสามารถใช้ได้ทั้งเสียงสูงและต่ำ เช่นคำว่า “บน” ที่ให้เสียงสูงในเพลง และคำว่า “กา” ที่ให้เสียงต่ำ

ตัวอย่างที่ 3

“So Long, Farewell”

“ไปนะ ลาแล้ว”

So long, farewell, au revoir, auf wiedersehen
I'd like to stay and taste my first champagne

ไปนะ ลาแล้ว ค่อยเจออีกที่ได้ไหม
ฉันขอสักครั้ง แค้จิบแชมเปญได้ไหม

ตัวอย่างที่ 3 เป็นเพลงที่ร้องโดยเด็กทั้ง 7 คนในงานเลี้ยง เพื่อเป็นการกล่าวอำลาแขกในงานเนื่องจากได้เวลาเข้านอนของเด็กๆ แล้ว

สังเกตจากตัวโน้ตได้ว่า พยางค์ 4 พยางค์แรกของเพลงทั้งสองวรรคให้เสียงต่ำและสูงขึ้น ต่ำและสูงขึ้น ผู้วิจัยใช้คำที่ให้เสียงต่ำและสูงด้วยการใช้เสียงสามัญตามด้วยเสียงตรี เช่น “ไปนะ ลาแล้ว” หรือ พยายามให้พยางค์ที่ 2 และ 4 มีเสียงวรรณยุกต์สูงกว่าหรือเทียบเท่าพยางค์ที่ 1 และ 3 เช่น “ฉันขอสักครั้ง” โดย “ฉัน” และ “ขอ” เป็นเสียงจัตวาเหมือนกัน แต่เมื่อนำไปขับร้องจริงเสียงจะกลมกลืนกันและไม่ฟังดูเพี้ยน ส่วน “สักครั้ง” นั้นให้เสียงเอกและตรีซึ่งเป็นเสียงต่ำและสูงเข้ากับทำนองเพลง

5.2.1.2 ความสั้นยาวของเสียง

ความสั้นยาวของเสียง คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการออกเสียงคำ 1 คำหรือพยางค์ 1 พยางค์ ซึ่งความสั้นยาวของเสียงของคำจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสระที่ใช้ รวมทั้งธรรมชาติในการออกเสียงของผู้พูด การใช้คำในเพลงนั้น ต้องใช้คำที่มีเสียงสั้นและเสียงยาวให้สอดคล้องกับทำนองเพลง ในการแปล ผู้วิจัยจึงพยายามใช้คำที่มีเสียงสั้นยาวใกล้เคียงกับคำในต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 4

“Sixteen Going on Seventeen”

“สิบหกปีเต็ม”

Better beware, be canny and careful

ต้องดูต้องคิดและระวังตัวให้ดี

Baby, you're on the brink

ข้างหน้าเธออาจจะเสี่ยง

ตัวอย่างที่ 4 เป็นเพลงที่ตัวละคร “รอล์ฟ” และ “ลิเซิล” ร้องในการเกี่ยวพาราสิกัน จากตัวอย่างนี้ เมื่อดูจากตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น จะทราบได้ว่าแต่ละพยางค์ออกเสียงสั้นยาวต่างกัน คือ ตัวเข้บ็ต 1 ชั้น (♩) มีเสียงสั้นกว่าตัวดำ (♩) และตัวดำมีเสียงสั้นกว่าตัวขาว (♩) ในการแปล ผู้วิจัยจึงต้องพยายามเลือกใช้คำให้มีความสั้นยาวใกล้เคียงกับทำนองเพลงต้นฉบับ โดยคำนึงถึงความไพเราะเมื่อนำไปขับร้องจริง เห็นได้ชัดที่การใช้คำว่า “ต้องดู” “ต้องคิด” “ระวัง” และ “ข้างหน้า” ที่ให้เสียงเป็นจังหวะสั้นและยาวได้ โดยอาศัยธรรมชาติของการออกเสียงภาษาไทยที่คนมักออกเสียงพยางค์แรกสั้นกว่าพยางค์หลัง (ในกรณีคำหรือข้อความที่มีสองพยางค์) ทั้งนี้ ผู้ร้องมีส่วนสำคัญในการร้องให้ถูกจังหวะสั้นและยาวเช่นเดียวกับเพลงต้นฉบับ ตัวอย่างเช่นการออกเสียงคำว่า “ข้างหน้า” นั้นให้เสียงสั้นและยาวได้โดยคำว่า “ข้าง” เป็นเสียงสั้นและคำว่า “หน้า” เป็นเสียงยาว เนื่องจากการออกเสียงคำนี้ในการพูดจริง คำว่า “ข้าง” มักออกเสียงสั้นกว่ารูปสระที่ปรากฏ คือออกเสียงเป็น “ข้างหน้า” นอกจากนี้ คำที่ออกเสียงยาวที่สุดในประโยคเพลงนี้คือ “Brink” ที่ผู้วิจัยใช้คำว่า “เสียง” ในตำแหน่งเดียวกัน ซึ่งเป็นคำที่ใช้สระผสมและให้เสียงยาว

ตัวอย่างที่ 5

“The Sound of Music”

“เสียงดนตรี”

My heart wants to beat like the wings of the
birds that rise from the lake to the trees

ดวงใจอยากกระร้าวราวกับนกที่กระพือปีกโผจาก
นที่ยังต้นไม้

My heart wants to sigh like a chime that flies
from a church on a breeze

ถอนใจราวกับเพลงจากระฆังกังวาน ลอยผ่าน
ลมโชยชายมา

My heart wants to beat like the wings of the birds that rise from the lake to the trees My

heart wants to sigh like a chime that flies from a church on a breeze

ตัวอย่างที่ 5 เป็นเพลงที่ร้องโดยตัวละคร “มาเรีย” เป็นการพรรณนาถึงความรู้สึกเบิกบานใจของเธอเมื่อได้ขึ้นมาบนเนินเขา

ตารางที่ 5.13 แสดงให้เห็นการใช้คำที่มีเสียงสั้นและยาวแตกต่างกันซึ่งทำให้เกิดจังหวะในเพลง ผู้วิจัยขอแสดงการเปรียบเทียบความสั้นยาวของคำอย่างง่าย โดยให้จำนวนดอกจันแทนความยาวเสียงของแต่ละพยางค์ (อิงตามค่าตัวโน้ตในตัวอย่างที่ 5) กล่าวคือ จำนวนดอกจันที่มากกว่าหมายถึงเสียงของพยางค์นั้นยาวกว่าพยางค์ที่มีดอกจันน้อยกว่า ดังในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5.13 การแสดงความยาวของเสียงของแต่ละพยางค์ในเพลงเสียงดนตรี

ต้นฉบับ	My	heart	Wants	to	beat	like	the	Wings	Of	the	birds
ฉบับแปล	ดวง	ใจ	อยาก	ระ	ร้ว	ราว	กับ	นก	ที่	กระ	พื่อ
ความยาวเสียง	**	**	*	*	**	*	*	**	*	*	**
ต้นฉบับ	that	rise	From	the	lake	to	the	Trees			
ฉบับแปล	ปีก	โผ	จาก	น	ที่	ยัง	ต้น	ไม้			
ความยาวเสียง	**	**	*	*	****	**	**	****			
ต้นฉบับ	My	heart	Wants	to	sigh	like	a	Chime	that	flies	from
ฉบับแปล	ถอน	ใจ	ราว	กับ	เพลง	จาก	ระ	ฆัง	กั๊ง	วาน	ลอย
ความยาวเสียง	**	**	*	*	**	*	*	**	**	**	*
ต้นฉบับ	A	church	On	a	breeze						
ฉบับแปล	ผ่าน	ลม	โชย	ชาย	มา						
ความยาวเสียง	*	****	**	**	****						

ผู้วิจัยใช้คำที่ให้เสียงสั้นยาวใกล้เคียงกับทำนองเพลงต้นฉบับ ในการใช้คำที่ให้เสียงยาวส่วนใหญ่สามารถทำได้ด้วยการใช้คำที่มีเสียงสระเสียงยาว เช่น เสียงสระ ออ ออ อี อือ อู เอ โอ อัว ไอ โอ ฯลฯ เช่นคำว่า “ร้ว” และ “ปีก” หรือใช้คำที่มีเสียงสะกดในแม่ กง กน กม เกษ เกอว เช่นคำว่า “ดวง” “ยัง” “ต้น” “ถอน” “ราว” “เพลง” และ “ลม” หรือแม่ ก กา เช่นคำว่า “ใจ” “พื่อ” “โผ” “ที่” “ไม้” และ “มา” ส่วนคำหรือพยางค์ที่ให้เสียงสั้น ผู้วิจัยใช้คำหรือพยางค์ที่มีเสียงสระสั้น เช่น อะ อิ อุ เอะ โอะ เป็นต้น เช่น พยางค์ “ระ” และ “กระ”

ทั้งนี้ อาจมีคำบางคำที่ให้เสียงสั้นยาวไม่ตรงตามทำนองเพลง เช่นคำว่า “อยาก” “ราว” “จาก” “ลอย” และ “ผ่าน” ที่โดยปกติแล้วให้เสียงยาว แต่ผู้วิจัยให้คำดังกล่าวอยู่ใน

ตำแหน่งของตัวโน้ตที่ให้เสียงสั้น และคำว่า “นก” และพยางค์ “กัง” ที่ให้เสียงสั้นแต่อยู่ในตำแหน่งของตัวโน้ตที่ให้เสียงยาว เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถเรียบเรียงให้คำร้องทุกคำอยู่ในตำแหน่งเสียงสั้นยาวตามตัวโน้ตได้ทั้งหมดภายในข้อจำกัดเรื่องจำนวนคำและเสียงวรรณยุกต์ ในการนี้จึงต้องใช้ความสามารถของนักร้องในการพยายามทำให้เสียงร้องกลมกลืนไปกับเพลง

ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเพลงนี้หลายครั้ง ตารางที่ 5.14 แสดงความแตกต่างของฉบับแปลร่างที่ 1 กับร่างสุดท้าย

ตารางที่ 5.14 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลง เสียงดนตรี

ต้นฉบับ	My heart wants to beat like the wings of the birds that rise from the lake to the trees My heart wants to sigh like a chime that flies from a church on a breeze
ฉบับแปล	ดวงใจอยากจะเต้นราวกับนกกระฟือปีกโผจากนที่ยังยอดไม้
ร่างที่ 1	ถอนใจราวกับเพลงระฆังจากวัด ลอยกับลม โขยมา
ฉบับแปล	ดวงใจอยากระริวราวกับนกที่กระฟือปีกโผจากนที่ยังต้นไม้
ร่างสุดท้าย	ถอนใจราวกับเพลงจากระฆังกังวาน ลอยผ่านลม โขยชามา

จะเห็นได้ว่า ฉบับแปลร่างที่ 1 มีจำนวนพยางค์ไม่ครบ ประโยคเพลงแรกของต้นฉบับมีจำนวนพยางค์ 19 พยางค์ ส่วนฉบับแปลร่างที่ 1 มีเพียง 18 พยางค์ และประโยคเพลงที่ 2 ของต้นฉบับมีจำนวนพยางค์ 16 พยางค์ ส่วนฉบับแปลร่างที่ 1 มีเพียง 14 พยางค์ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยควบพยางค์เสียงสั้นไปกับพยางค์เสียงยาว ส่งผลให้ฉบับแปลขาดลักษณะของเสียงสั้นยาวที่ทำให้เกิดจังหวะเพลงตามแบบต้นฉบับไป ผู้วิจัยจึงแก้ไขบทแปลให้มีจำนวนพยางค์เท่ากับต้นฉบับ และใช้คำที่ให้เสียงสั้นยาวใกล้เคียงกับต้นฉบับเพื่อรักษาลักษณะเด่นของจังหวะเพลงเอาไว้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังแก้ไขบทแปลในเรื่องเสียงสั้นยาวของคำ เช่น “ถอนใจราวกับเพลงระฆังจากวัด ลอยกับลม โขยมา” เป็น “ถอนใจราวกับเพลงจากระฆังกังวาน ลอยผ่านลม โขยชามา” สังเกตคำว่า “จากวัด” ซึ่งตรงกับคำในต้นฉบับคือ “that flies” ซึ่งคำว่า “flies” เป็นพยางค์ที่ให้เสียงยาวเมื่อขับร้อง ผู้วิจัยเห็นว่า คำว่า “จากวัด” แม้ให้ความหมายใกล้เคียงกับ “from a church” แต่ไม่มีความไพเราะเมื่อนำไปขับร้องเพราะคำว่า “วัด” เป็นคำที่มีสระเสียงสั้น และเป็นคำตาย ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนเป็นคำว่า “กังวาน” โดยพยางค์ “วาน” เป็นคำที่มีสระเสียงยาว และเป็นคำเป็น จึงให้เสียงยาวและทำให้มีความไพเราะกว่าเมื่อนำมาขับร้อง

5.2.1.3 นำหนักคำ

นำหนักคำ คือ เสียงหนักหรือเบาในแต่ละคำหรือพยางค์ ที่ผู้พูดเปล่งออกมาในการพูดหรือร้องเพลง ในเพลงต้นฉบับมีการให้เสียงหนักเบาของคำหรือพยางค์ ขึ้นอยู่กับจังหวะเพลง ธรรมชาติของการออกเสียง และการสื่ออารมณ์ของนักร้อง ผู้วิจัยพยายามใช้คำที่ผู้ร้องสามารถลงน้ำหนักคำได้ใกล้เคียงกับการลงน้ำหนักคำในเพลงต้นฉบับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 6

“Maria”	“มาเรีย”
She is <i>gentle</i> ! She is <i>wild</i> !	เธออ่อนโยน <i>นะ</i> เธอก่อกวน
She's a <i>riddle</i> ! She's a <i>child</i> !	เธอขี้ชวน <i>นะ</i> ไร้เดียงสา
She's a <u>headache</u> ! She's an <u>angel</u> !	เธอเป็น <i>ปัญหา</i> เธอเป็น <i>นางฟ้า</i>
She's a <u>girl</u> !	เป็นเด็ก <i>สาว</i>

ตัวอย่างที่ 6 นี้ เป็นส่วนหนึ่งของเพลง “มาเรีย” ก่อนที่ตัวละคร “แม่ชี” กำลังเถียงกันว่ามาเรียเป็นคนเช่นไร ตามธรรมชาติของการถกเถียงมักมีการเน้นเสียงเพื่อแสดงความหนักแน่นในคำพูดของตน เพลงนี้จึงมีการแสดงการลงน้ำหนักคำได้อย่างชัดเจน จากเนื้อเพลงในตัวอย่างที่ 6 ผู้วิจัยกำหนดให้ตัวอักษรที่เป็นตัวเอียงคือพยางค์ที่ลงน้ำหนักเสียงเบาในการขับร้อง ดังคำว่า “gentle” และ “riddle” ซึ่งมีเสียงของพยางค์ท้ายเป็นเสียงเบา ส่วนตัวอักษรที่ขีดเส้นใต้เป็นพยางค์ที่ลงเสียงหนักในการขับร้อง ดังคำว่า “headache” “angel” และ “girl” สำหรับพยางค์ที่ลงเสียงเบาในบทแปลนั้น ผู้วิจัยใช้คำว่า “นะ” เพราะเป็นเสียงสั้นและให้น้ำหนักเสียงเบาโดยธรรมชาติของการพูด ส่วนพยางค์ที่เป็นเสียงหนักนั้น ผู้วิจัยใช้คำไทยที่มีเสียงสระยาว เช่นคำว่า “ปัญหา” คำว่า “นางฟ้า” และคำว่า “สาว” เนื่องจากผู้ร้องจะสามารถลงน้ำหนักคำในคำที่มีเสียงสระยาวได้ง่ายกว่าคำที่มีเสียงสระสั้น

ตัวอย่างที่ 7

“I Have Confidence”	“ฉันมั่นใจ”
<u>I</u> have confidence the <u>world</u> can all be <u>mine</u>	<u>ฉัน</u> มั่นใจจนโลกทั้งใบอยู่ใน <u>มือ</u> นี้
They'll <u>have</u> to <u>agree</u> I have <u>confidence</u> in me	พวกเขาจะเห็น <u>จริง</u> ว่า <u>ฉัน</u> นี้มีความ <u>มั่น</u> ใจ

ตัวอย่างที่ 7 เป็นเพลงที่ร้องโดยตัวละคร “มาเรีย” ขณะที่เธอกำลังเดินทางไปบ้านผู้การฟอน ทรูปป์ เพื่อทำงานเป็นวันแรก ใจความสำคัญของเพลงคือ มาเรียรู้สึกกลัวกับการเริ่มต้นงานดังกล่าว และพยายามให้กำลังใจตัวเองด้วยการย้ำว่าตัวเองมีความมั่นใจเพียงใด

เนื่องจากเพลงนี้แสดงความมั่นใจของตัวละคร ฉะนั้น ในการขับร้องเพลงนี้ ผู้ร้องต้องใช้น้ำเสียงที่หนักแน่น จึงมีการลงน้ำหนักเสียงเป็นช่วงๆ ดังตัวอย่างที่ยกมานี้ ซึ่งมีการลงน้ำหนักที่คำหรือพยางค์ “I have” “world” “mine” “have” “gree” และ “con” ซึ่งคำหรือพยางค์เหล่านี้นอกจากมีเสียงหนักแล้ว ยังมีเสียงสูงเมื่อขับร้องอีกด้วย จะเห็นว่าคำที่ผู้วิจัยใช้ในพยางค์ที่ต้องลงเสียงหนักนั้น เป็นคำที่เป็นคำเป็น เช่นคำว่า “ฉัน” “มัน” “ใบ” “นี้” “เขา” และ “จริง” เนื่องจากในการขับร้องผู้ร้องสามารถลงน้ำหนักคำเป็นได้ง่ายกว่าคำตาย

5.2.1.4 การลงคำ

การลงคำในที่นี้ หมายถึงการจัดคำเพื่อให้คำร้องสัมพันธ์กับจังหวะเพลง มีสัมผัสในประโยคเพลง และเพื่อให้การออกเสียงมีความเป็นธรรมชาติ ถูกต้องตามหลักการออกเสียงและถูกต้องตามลักษณะการเว้นวรรคภายในประโยค ในการแปลเพลงนั้น การลงคำจึงเป็นสิ่งสำคัญในเรื่องของเสียงอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยต้องคำนึงถึง ผู้วิจัยขอเสนอตัวอย่างการลงคำในการแปลเพลงดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 8

“The Sound of Music”	“เสียงดนตรี”
To laugh / like a brook / when it trips /	ขึ้น <u>บาน</u> / ราวกับ <u>ธาร</u> / หลังกระทบ /
and falls/ over stones / on its way	ก้อนหิน / ไปตลอด / ทาง <u>ธารา</u>

ตัวอย่างที่ 8 นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งวรรคไว้เพื่อแสดงให้เห็นถึงจังหวะในการร้องเพลง เมื่อดูจากฉบับแปลจะเห็นได้ว่าการลงคำ ผู้วิจัยสามารถทำให้เกิดความคล้องจองหรือสัมผัสภายในท่อนเพลงนี้ ด้วยการใช้คำที่มีเสียงสระและเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงเดียวกันในพยางค์ท้ายของการลงจังหวะ ดังเช่นพยางค์ที่ขีดเส้นใต้ คือ “บาน” และ “ธาร” ในการนี้ หากผู้วิจัยลงคำผิดจังหวะจะทำให้บทแปลมีสัมผัสที่ไม่ชัดเจน เห็นได้จากตารางเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 กับฉบับแปลร่างสุดท้ายต่อไปนี้

ตารางที่ 5.15 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลงเสียงดนตรี

ต้นฉบับ	To laugh / like a brook / when it trips / and falls / over stones / on its way
ฉบับแปลร่างที่ 1	ขึ้น <u>บาน</u> / รวกับ <u>ลำ</u> / ธารกระทบ / ก้อนหิน / ไปตลอด / ทางธารา
ฉบับแปลร่างสุดท้าย	ขึ้น <u>บาน</u> / รวกับ <u>ธาร</u> / หลังกระทบ / ก้อนหิน / ไปตลอด / ทางธารา

จะเห็นได้ว่าในฉบับแปลร่างที่ 1 ผู้วิจัยใช้คำว่า “ลำธาร” ซึ่งมีได้ลงคำว่า “ธาร” ตรงตามการลงจังหวะของเพลง แต่กลับเป็นคำว่า “ลำ” จึงไม่ทำให้เกิดความคล้องจองของคำว่า “บาน” กับ “ธาร” เมื่อนำไปขับร้องตามทำนองเพลง อีกทั้งยังทำให้คำหนึ่งคำแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ “ลำ” และ “ธาร” จากการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญด้านการขับร้อง ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำให้แก้ไขการลงคำให้ถูกจังหวะ จึงได้ฉบับแปลร่างสุดท้ายซึ่งผู้วิจัยปรับให้คำว่า “ธาร” ลงตามจังหวะเพลง และสัมผัสคล้องจองกับคำว่า “บาน” ได้ในที่สุด

ตัวอย่างที่ 9

“Do-Re-Mi”	“โด เร มี”
La, / a note / to fol / low Sew	ลา / เป็นสัตว์ / ที่มี / สีขา
Tea, / a drink / with jam / and bread	ที / คือบอก / จำนวน / เป็นครา

ตัวอย่างที่ 9 เป็นการแสดงการลงคำโดยไม่เกี่ยวกับการสัมผัสคล้องจอง แต่เป็นการลงคำเพื่อการแบ่งคำหรือวลีให้ถูกต้องตามหลักการออกเสียงและการเว้นวรรคภายในประโยค เช่น ในการออกเสียงประโยคที่ว่า “ลาเป็นสัตว์ที่มีสีขา” ในที่นี้ออกเสียงโดยให้จังหวะดังนี้ “ลา เป็นสัตว์ ที่มี สีขา” ซึ่งเป็นไปตามการลงจังหวะของเพลง และเช่นเดียวกับประโยคถัดมาคือ “ทีคือบอกจำนวนเป็นครา” ที่ผู้วิจัยต้องลงคำให้ถูกจังหวะ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงบทแปลดังตารางเปรียบเทียบต่อไปนี้

ตารางที่ 5.16 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลงโด เร มี

ต้นฉบับ	Tea, / a drink / with jam / and bread
ฉบับแปลร่างที่ 1	ที / คือบอก / <u>เป็นจำ</u> / <u>นวนครา</u>
ฉบับแปลร่างสุดท้าย	ที / คือบอก / <u>จำนวน</u> / <u>เป็นครา</u>

จะเห็นได้ว่าในฉบับแปลร่างที่ 1 นั้น ผู้วิจัยลงคำไม่สัมพันธ์กับการแบ่งจังหวะเพลง ทำให้เมื่อนำไปขับร้อง คำว่า “จำนวน” จะถูกแยกออกจากกัน เป็น “จำ” และ “นวน” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแก้ไขเพลงเพื่อให้คำลงตามจังหวะที่ถูกต้อง และไม่ทำให้คำว่า “จำนวน” ต้องแยกออกเป็น 2 ส่วนอีกด้วย

5.2.2 การใช้สัมผัสคล้องจอง

การใช้สัมผัสคล้องจองคือการที่ผู้วิจัยเลือกใช้คำโดยคำนึงถึงสัมผัสคล้องจองเพื่อให้ถูกต้องตามรูปแบบการสัมผัสคล้องจองของบทแปลตามที่ผู้วิจัยตัดสินใจใช้ การใช้สัมผัสคล้องจองในบทแปล มีทั้งหมด 4 แบบ ดังที่จะนำเสนอรายละเอียดต่อไปนี้ ได้แก่

5.2.2.1 การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับ

5.2.2.2 การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทย

5.2.2.3 การใช้กลอนเปล่า

5.2.2.4 การใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน

5.2.2.1 การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับ

การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับในที่นี้ เป็นเพียงการกำหนดให้คำที่สัมผัสคล้องจองกันในบทแปลอยู่ในตำแหน่งเดียวกับตำแหน่งคำที่คล้องจองกันในเพลงต้นฉบับ โดยยึดสัมผัสที่ทำวรรคเป็นหลัก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงการใช้เสียงสระกดหรือเสียงสระให้ตรงตามต้นฉบับ เพลงที่ผู้วิจัยใช้การสัมผัสคล้องจองแบบเดียวกับต้นฉบับทั้งเพลงนั้นมีเพลงเดียวคือเพลง Something Good ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 10

“Something Good”	“สิ่งดีๆ”
Perhaps I had a wicked childhood	เมื่อคราวที่ตัวฉันยังเป็นเด็กอยู่
Perhaps I had a miserable youth	อาจมีเรื่องราวทุกข์ตรมและอดสู
But somewhere in my wicked, miserable past	แต่คงเคยมีสักครั้งในอดีตที่โหดร้าย
There must have been a moment of truth	ยังมีช่วงเวลาที่ดีบ้าง

ตัวละครที่ร้องเพลงนี้คือ มาเรีย และผู้การฟอน ทรัปป์ โดยเพลงนี้มีใจความว่า ตัวมาเรียนั้นเคยมีอดีตในวัยเยาว์ที่ไม่มีความสุข แต่ในอดีตนั้นเธออาจเคยทำสิ่งดีๆ ที่ช่วยให้เธอได้พบรักกับผู้การฟอน ทรัปป์ในปัจจุบันนี้

จากตัวอย่างที่ 10 ผู้วิจัยใช้การสัมผัสคำแบบเดียวกับต้นฉบับ คือการให้สัมผัสในตอนเพลงเป็นแบบ a b a ซึ่งตรงตามแบบของต้นฉบับ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้คำทำยวรรคที่ให้เสียงสระคล้ายต้นฉบับ เช่น เสียงสระอูที่ท้ายวรรคที่ 1 2 และ 4 และเสียงสระอาที่ท้ายวรรคที่ 3 อีกด้วย ตารางต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นการปรับปรุงทแปลเพื่อให้เกิดการสัมผัสคล้องจอง

ตารางที่ 5.17 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างสุดท้ายของเพลงสิ่งดีๆ

ต้นฉบับ	Perhaps I had a wicked child <u>hood</u> Perhaps I had a miserable <u>youth</u> But somewhere in my wicked, miserable past There must have been a moment of <u>truth</u>
ฉบับแปลร่างที่ 1	ฉันอาจจะเคยทุกข์ทนในวัยเด็ก และอาจจะมีเรื่องราวที่เจ็บช้ำ แต่คงเคยมีสักครั้งในอดีตที่โหดร้าย คงมีช่วงเวลาแห่งความจริง
ฉบับแปลร่างสุดท้าย	เมื่อคราวที่ตัวฉันยังเป็นเด็ก <u>อยู่</u> อาจมีเรื่องราวทุกข์ตรมและอด <u>สู</u> แต่คงเคยมีสักครั้งในอดีตที่โหดร้าย ยังมีช่วงเวลาที่ดี <u>ล้ำ</u>

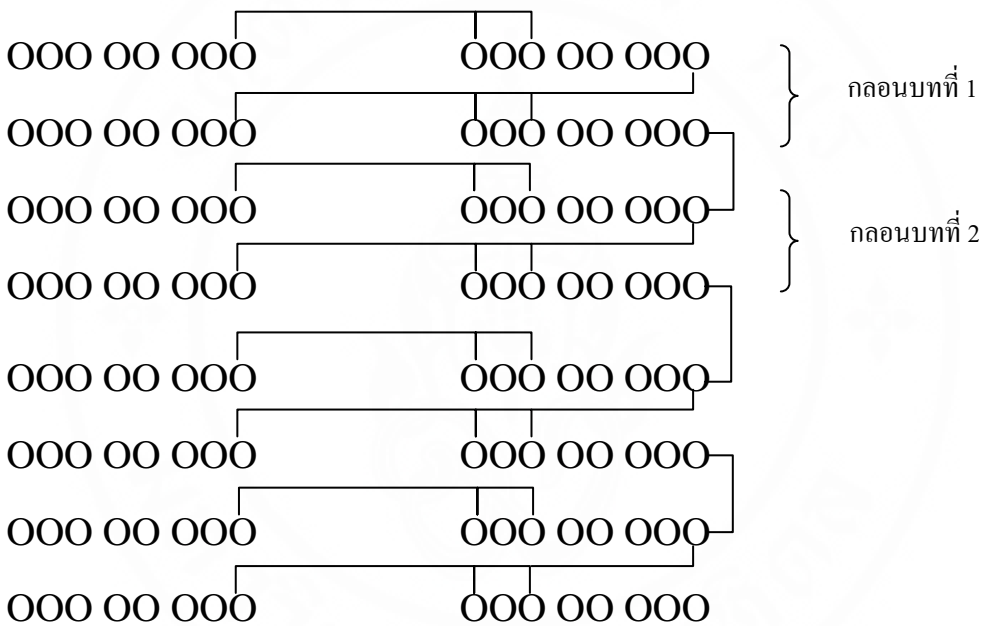
จะเห็นว่าบทแปลร่างที่ 1 ไม่มีสัมผัสคล้องจองแต่อย่างใด ทำให้เมื่อนำบทแปลมาขับร้อง เพลงจึงฟังดูไม่ไพเราะเท่าที่ควร ผู้วิจัยจึงแก้ไขโดยใช้สัมผัสตามแบบต้นฉบับ และใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกันกับต้นฉบับ คือ เสียงสระอู

เพลง สิ่งดีๆ เป็นเพลงเดียวที่ผู้วิจัยใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับทั้งเพลง ส่วนเพลงอื่นบางเพลงนั้น ยังมีการใช้สัมผัสตามต้นฉบับด้วย แต่เป็นเพียงบางส่วน ดังจะนำเสนอในหัวข้อ การใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน

5.2.2.2 การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทย

ลักษณะการสัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทยที่ใช้ในการแปลเพลงมักมีการสัมผัสคล้ายกลอนสุภาพ ในการนี้ เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน ผู้วิจัยขอเสนอแผนผังแสดงฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพพร้อมคำอธิบาย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 5.1 แผนผังฉันทลักษณ์กลอนสุภาพ

ในกลอนสุภาพ 1 บท มี 4 วรรค มีจำนวนพยางค์วรรคละ 8 – 9 พยางค์ การสัมผัสบังคับในกลอนสุภาพ คือ พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับพยางค์ที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่ 2 พยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 3 และสัมผัสกับพยางค์ที่ 3 หรือ 5 ในวรรคที่ 4 ส่วนสัมผัสระหว่างวรรค คือ พยางค์สุดท้ายของกลอนบทแรกสัมผัสกับพยางค์สุดท้ายของวรรคที่ 2 ของกลอนบทถัดไป

การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทยที่ผู้วิจัยใช้ในบทแปลนั้น เป็นการใช้สัมผัสคล้องจองที่คล้ายฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ โดยเน้นที่สัมผัสนอกเป็นหลัก และมีความยืดหยุ่นในการลงสัมผัส กล่าวได้ว่าบทแปลไม่ได้มีลักษณะตามฉันทลักษณ์ของร้อยกรองไทยอย่างครบถ้วน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้วิจัยต้องรักษาจำนวนพยางค์ในบทแปลไว้ให้เท่ากับจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ ตัวอย่างต่อไปนี้แสดงให้เห็นการใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทยในบทแปล

ตัวอย่างที่ 11

ตารางที่ 5.18 การเปรียบเทียบลักษณะการสัมผัสคล้องจองระหว่างต้นฉบับกับฉบับแปล เพลง The Sound of Music

ชื่อเพลง	เนื้อเพลง	
Song: The Sound of Music	<p>The hills are alive with the sound of music</p> <p>With songs they have sung for a thousand years</p> <p>The hills fill my heart with the sound of music</p> <p>My heart wants to sing every song it hears</p> <p>My heart wants to beat like the wings of the birds that rise from the lake to the trees</p> <p>My heart wants to sign like a chime that flies from a church on the breeze</p> <p>To laugh like a brook that it trips and falls over stones on its way way</p> <p>To sing through the night like a lark who is learning to pray</p>	
	เพลง: เสียงดนตรี	<p>เนินเขาชื่น ชีวี เมื่อคน ดนตรี กล่อม บรรเลง</p> <p>ด้วยเพลงที่ ดำเนิน มาเนิ่นนาน พันปี</p> <p>เนินเขาเต็มเต็ม ใจ ได้ด้วยเสียงแห่ง ดนตรี</p> <p>ใจฉันอยากจะร้องเพลงทุกเพลงที่ ยิน</p> <p>ดวงใจอยากกระไรราวกับนกที่กระพือปีก โผจากนที ยัง คันไม้</p> <p>ถอนใจราวกับเพลงจากระ ฆัง กังวาน ลอยผ่าน ลม โขย ชายมา</p> <p>ขึ้นบานราวกับ ธาร หลังกระทบก้อนหิน ไป ตลอด ทาง ธารา</p> <p>จะร้อง ดั่ง นก ป่า ทุกเวลาจะมี ดนตรี เรื่อยไป</p>

จากตารางที่ 5.18 เพลงต้นฉบับมีการสัมผัสในเพลงท่อนแรกเป็นแบบ a b a b และท่อนที่ 2 เป็นแบบ a a b b ส่วนฉบับแปลนั้นมีการสัมผัสคล้ายกลอนสุภาพที่ไม่เคร่งครัดนัก โดยเน้นสัมผัสนอกเป็นหลัก โดยเฉพาะสัมผัสระหว่างวรรคที่ 2 และ 3 แต่ไม่มีการสัมผัสระหว่างท่อนเพลง (สัมผัสระหว่างบท) ดังจะเห็นสัมผัสนอกในเพลงท่อนแรก คือคำว่า “บรรเลง” ที่ท้ายวรรคแรกสัมผัสกับคำว่า “เพลง” ในวรรคที่ 2 คำว่า “ปี” ท้ายวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำว่า “ดนตรี” ท้ายวรรคที่ 3 ส่วนการสัมผัสในท่อนที่ 2 ของเพลงก็เป็นลักษณะเดียวกัน

นอกจากการสัมผัสนอกแล้ว ผู้วิจัยยังได้ใช้สัมผัสในเพื่อเพิ่มความไพเราะให้กับคำร้อง เช่น ในท่อนแรกวรรคที่ 1 คำว่า “ชีวิต” สัมผัสกับคำว่า “ดนตรี” และในท่อนที่ 2 วรรคที่ 2 คำว่า “กังวาน” สัมผัสกับคำว่า “ผ่าน” และในวรรคที่ 3 คำว่า “ชื่นบาน” สัมผัสกับคำว่า “ธาร” เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 12

“I Have Confidence”	“ฉันมั่นใจ”
Strength doesn't lie in number	พลังไม่มาจากจำนวน
Strength doesn't lie in wealth	พลังไม่มาจากทรัพย์
Strength lies in nights of peaceful slumber	พลังนั้นแถมมาจากได้นอนเต็มหลับ
When you wake up, wake up!	เมื่อกลับจะตื่น ลูกขึ้น

ตัวอย่างที่ 12 ผู้วิจัยใช้การแปลอิงร้อยกรองไทย จะเห็นว่าการศึกษาสัมผัสในตัวอย่างนี้ มีการสัมผัสของคำว่า “ทรัพย์” “หลับ” และ “กลับ” ซึ่งนอกจากจะทำให้มีความคล้องจองแล้ว ยังสามารถคงความหมายตามเจตนาของเพลงได้

ตารางที่ 5.19 การเปรียบเทียบฉบับแปลร่างที่ 1 2 และร่างสุดท้ายของเพลง ฉันมั่นใจ

ฉบับแปลร่างที่ 1	ฉบับแปลร่างที่ 2	ฉบับแปลร่างสุดท้าย
พลังไม่ขึ้นอยู่กับจำนวน	พลังไม่มาจากจำนวน	พลังไม่มาจากจำนวน
พลังไม่ขึ้นอยู่กับเงิน	พลังไม่มาจากเงิน	พลังไม่มาจากทรัพย์
พลังนั้นแถมมาจากได้นอนทั้งคืน	พลังนั้นแถมมาจากได้นอนทั้งคืน	พลังนั้นแถมมาจากได้นอนเต็มหลับ
และเมื่อจะตื่น ลูกขึ้น	และเมื่อจะตื่น ลูกขึ้น	เมื่อกลับจะตื่น ลูกขึ้น

ผู้วิจัยได้แก้ไขบทแปลหลายครั้งโดยฉบับแปลร่างที่ 1 และร่างที่ 2 มีสัมผัสคล้องจองเพียงระหว่างวรรคที่ 3 กับ 4 ผู้วิจัยแก้ไขให้มีสัมผัสเพิ่มขึ้นระหว่างวรรคที่ 2 กับ 3 โดยการเปลี่ยนคำว่า “เงิน” เป็น “ทรัพย์” เปลี่ยนวลี “ได้นอนทั้งคืน” เป็น “ได้นอนเต็มหลับ” และเปลี่ยนวลี “และเมื่อจะตื่น” เป็น “เมื่อกลับจะตื่น” เพื่อให้บทแปลมีความคล้องจองและฟังดูไพเราะมากขึ้น

5.2.2.3 การใช้กลอนเปล่า

การใช้กลอนเปล่า เป็นการแปลโดยไม่มีสัมผัสตายตัวแต่พยายามใช้คำให้มีความคล้องจองกันบ้าง มีเพียงเพลงเดียวที่ผู้วิจัยเลือกแปลเป็นกลอนเปล่าทั้งเพลงคือ เพลง The Lonely Goatherd

ตัวอย่างที่ 13

“The Lonely Goatherd”	“ชายเลี้ยงแพะเหงา”
High on a hill was a lonely <u>goatherd</u>	อยู่สูงบนเขามีเจ้าหนุ่มเลี้ยงแพะเหงา
Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o	เลอี โอเคิล เลอี โอเคิล เลอี อี อู
Loud was the voice of the lonely <u>goatherd</u>	ส่งเสียงสะท้อนให้กระฉ่อนดังไปไกล
Leyee-o-dl layee-o-dl-o	เลอี โอเคิล เลอี โอเคิล อู
Folks in a town that was quite <u>remote heard</u>	อยู่ถึงไหนๆ ที่ในเมืองเสียงถึงไป
Leyee-o-dl layee-o-dl lay-ee-o	เลอี โอเคิล เลอี โอเคิล เลอี อี อู
Lusty and clear from the goatherd’s <u>throat heard</u>	เปล่งเสียงใสๆ ให้ได้ยินไปไกลๆ
Leyee-o-dl layee-o-dl-o	เลอี โอเคิล เลอี โอเคิล อู

จากตัวอย่างที่ 13 ดันฉบับใช้สัมผัสเหมือนกันทุกวรรค คือใช้เสียง /-əʊt -3:d/ หรือ /-əʊt -3:t/ ที่ท้ายประโยคเพลง ดังคำว่า “goatherd” “remote heard” และ “throat heard” เป็นต้น นอกจากนี้ ทำนองเพลงนี้มีเสียงสูงต่ำขึ้นลงมาก ทำให้เป็นการยากในการหาคำที่จะนำมาใช้ในบทแปลโดยที่ยังคงไว้ซึ่งสัมผัสแบบเดิมและความหมายตามต้นฉบับ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบบทแปลที่เป็นกลอนเปล่าโดยไม่เน้นสัมผัสระหว่างวรรค แต่พยายามให้มีสัมผัสภายในวรรค เพื่อให้มีความไพเราะและเพื่อให้มีความรู้สึกของความเป็นเพลง ดังเช่นการสัมผัสในของวรรคแรก คำว่า “เขา” กับ “เหงา” การสัมผัสในของวรรคที่ 2 คำว่า “สะท้อน” กับ “กระฉ่อน” การสัมผัสในของวรรคที่ 3 คำว่า “ไหน” กับ “ไป” และการสัมผัสในของวรรคที่ 4 คำว่า “ใสๆ” กับ “ไกลๆ” ทั้งนี้ ความหมายในรายละเอียดของเพลงจะขาดหายไปบ้าง ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายในหัวข้อ การตัดคำและข้อความ ต่อไป

5.2.2.4 การใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน

การใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน ในที่นี้หมายถึง การที่ผู้วิจัยใช้สัมผัสคล้องจองที่มีลักษณะผสมกันระหว่างแบบต้นฉบับกับแบบอิงร้อยกรองไทยในเพลงหนึ่งเพลง และการผสมระหว่างการสัมผัสคล้องจองแบบอิงร้อยกรองไทย กับการใช้กลอนเปล่า ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 14

“Maria”	“มาเรีย”
She's always late for chapel	เธอสายเวลาทำวัดกัน
But her penitence is real	แต่กระนั้นศรัทธายัง มี
She's always late for everything	เธอสายประจำไม่ว่าอะไร
Except for every meal	แต่รีบมากินทุก ที
I hate to have to say it	ฉันไม่อยากพูดออกมาซะ
But I very firmly feel	แต่ว่าฉันมั่นใจ นี้
Maria's not an asset to the abbey	มาเรียไม่เหมาะจะได้มาอยู่ที่วัดเลย
I'd like to say a word in her behalf	ให้ฉันได้พูดอะไรแทนเธอ สักคำ
Maria makes me laugh	มาเรียทำฉัน จำ
How do you solve a problem like Maria?	จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหามาเรีย หนา
How do you catch a cloud and pin it down?	จะดึงปุยเมฆลงมาที่พื้นอย่าง ไร
How do you find a word that means Maria?	จะเอาสักคำที่เหมาะสมกับเธอคือคำ ไหน
A flibbertijibbet! A will-o'-the wisp! A clown!	เธอมันจุกจิกขุกขิก เธอมันชวนเป็นลิง ตลก

ตัวอย่างที่ 14 แสดงให้เห็นการใช้รูปแบบการสัมผัสสองแบบในเพลงเดียว จะเห็นว่า เพลงต้นฉบับท่อนแรกมีการสัมผัสแบบ a b c b d b e ส่วนท่อนที่ 2 ที่มีสัมผัสแบบ a a ผู้วิจัยใช้การสัมผัสแบบเดียวกันกับต้นฉบับทั้งในเพลงท่อนที่ 1 และท่อนที่ 2 ส่วนในท่อนที่ 3 ที่ต้นฉบับใช้การสัมผัสแบบ a b a b นั้น ผู้วิจัยใช้การสัมผัสคล้ายกลอนสุภาพที่ไม่เคร่งครัด

ตัวอย่างที่ 15

<p>“Sixteen Going on Seventeen”</p> <p>You wait, little girl, on an empty stage</p> <p>For fate to turn the light on</p> <p>Your life, little girl, is an empty page</p> <p>That men will want to write on</p> <p>To write on</p> <p>You are sixteen going on seventeen</p> <p>Baby, it's time to think</p> <p>Better beware, be canny and careful</p> <p>Baby, you're on the brink</p>	<p>“สิบหกปีเต็ม”</p> <p>เฝ้ารอบนเวที เธอตั้งตา คนดี</p> <p>ให้โชคชะตาคือไฟส่อง</p> <p>ชีวิตเธอไม่ต่าง เหมือนหน้าของกระดาษ</p> <p>ที่ชายจะอยากเขียนเติมแต่ง</p> <p>เขียนเติมแต่ง</p> <p>โหมงามเธอนี้สิบหกปีเต็มแล้ว</p> <p>คงได้เวลาแล้วสิ</p> <p>ต้องคิดต้องคิดและระวังตัวให้ดี</p> <p>ข้างหน้าเธออาจจะเสี่ยง</p>
--	--

ตัวอย่างที่ 15 เป็นการใช้กลอนเปล่ากับการใช้สัมผัสสองร้อยกรองไทย โดยผู้วิจัยใช้กลอนเปล่าในบทเพลงท่อนแรกซึ่งเป็นบทอินโทรของเพลง ส่วนท่อนต่อมา ผู้วิจัยใช้สัมผัสสองร้อยกรองไทย สังเกตคำท้ายในวรรคที่ 2 ของท่อนที่ 2 ของฉบับแปล แม้ใช้คำว่า “สิ” แต่ผู้วิจัยตั้งใจให้ผู้ร้องร้องคำนี้ด้วยเสียงยาว เนื่องจากคำนี้ตรงกับตำแหน่งตัวโน้ตที่ให้เสียงยาว ผู้ขับร้องจะร้องคำนี้เป็นเสียง “ซี” ซึ่งไม่ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปเพราะเป็นภาษาพูด การร้องคำนี้ด้วยเสียงยาวทำให้คำนี้สัมผัสกับคำท้ายในวรรคต่อไปได้ คือคำว่า “ดี”

5.2.3 การถ่ายทอดความหมาย

การถ่ายทอดความหมายในที่นี้จะกล่าวถึงกลวิธีต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการแปลเพลง เพื่อถ่ายทอดความหมาย ที่นอกเหนือจากการแปลตรงตัว เนื่องจากการแปลเพลงเพื่อให้บทแปลสามารถนำไปขับร้องได้อย่างไพเราะและสื่อความหมายได้ มีข้อจำกัดมากมายดังที่ได้นำเสนอไปข้างต้น ซึ่งทำให้ผู้วิจัยต้องใช้วิธีการในการปรับบทแปล ดังจะนำเสนอตามหัวข้อย่อยต่อไปนี้

- 5.2.3.1 การเพิ่มคำหรือข้อความ
- 5.2.3.2 การตัดคำหรือข้อความ
- 5.2.3.3 การเปลี่ยนคำหรือข้อความ
- 5.2.3.4 การถอดความ
- 5.2.3.5 การเรียบเรียงข้อความใหม่
- 5.2.3.6 การทับศัพท์

5.2.3.1 การเพิ่มคำหรือข้อความ

การเพิ่มคำหรือข้อความ หมายถึงการเพิ่มคำหรือข้อความใดๆ ที่นอกเหนือจากคำหรือข้อความที่มีในต้นฉบับ ลงในฉบับแปล ในบางครั้ง ผู้วิจัยจำเป็นต้องเพิ่มคำหรือข้อความลงไปในเพลงฉบับแปล เนื่องจากผู้วิจัยต้องการให้เพลงฉบับแปลมีสัมผัสคล้องจอง และสามารถนำไปขับร้องได้ตามทำนองของต้นฉบับ ทั้งนี้ ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงความหมายของเพลงควบคู่กันไป

ตัวอย่างที่ 16

“Something Good”	“สิ่งดีๆ”
So somewhere in my youth or childhood	ก็คงเคยมีสักครั้ง <u>หากมองดู</u>
I must have done something good	ความคิดฉัน <u>ทำมา<u>อู่ม</u>ชู</u>

การเพิ่มเนื้อหาในตัวอย่างที่ 16 นี้เป็นการรักษาฉันทลักษณ์ให้เป็นไปตามแบบต้นฉบับที่มีคำลงท้ายเป็นเสียงสระอู ข้อความที่เพิ่มในบทแปลนั้นผู้วิจัยพยายามให้เป็นข้อความที่สอดคล้องไปกับใจความสำคัญของเพลง นั่นคือการมองว่าสิ่งดีๆที่เกิดขึ้นกับตัวละครในปัจจุบันเกิดจากความดีที่ได้ทำในอดีต ข้อความว่า “หากมองดู” ที่เพิ่มขึ้นมานั้น หมายถึงการมองดูอดีต ส่วนข้อความว่า “มาอู่มชู” หมายถึงการที่ความดีที่เคยทำส่งผลดีกลับคืนนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 17

“Climb Ev'ry Mountain”	“ปีนไปบนภูเขา”
Climb ev'ry mountain	ปีนไปบนภูเขา
Search high and low	ต่ำสูง <u>อย่า<u>ท้อ</u></u>
Follow ev'ry by-way	ตามหาไป <u>ไม่<u>รั้ง</u>รอ</u>
Every path you know	ทั่วทุกทางที่มี

ตัวอย่างที่ 17 เป็นอีกกรณีหนึ่งที่มีการเพิ่มข้อความเพื่อบทแปลมีสัมผัสคล้องจอง คือการเพิ่มคำว่า “อย่าท้อ” และ “ไม่รั้งรอ” เพื่อให้มีสัมผัสเสียง “อ” ที่ท้ายวรรคที่ 2 และ 4 ทั้งนี้ ผู้วิจัยพิจารณาแล้วว่าการเพิ่มข้อความดังกล่าวมิได้บิดเบือนวัตถุประสงค์และใจความสำคัญของเพลงแต่อย่างใด เนื่องจากใจความสำคัญของเพลงนี้คือการให้คำแนะนำมาเรียกว่าให้เธอตามหาสิ่งที่ตนใฝ่ฝัน ไม่ว่าจะสิ่งนั้นจะอยู่ไกลและต้องใช้ความพยายามเพียงใด การที่ผู้วิจัยเพิ่มข้อความ “อย่า

ท้อ” และ “ไม่รั้งรอ” จึงเข้ากับบริบทดังกล่าวเพราะเป็นข้อความที่แสดงถึงการใช้ความพยายาม
นั่นเอง

5.2.3.2 การตัดคำหรือข้อความ

การตัดคำหรือข้อความ คือการที่ผู้วิจัยตัดคำหรือข้อความใดๆ ที่มีใน
ต้นฉบับออกจากการแปล ทำให้ไม่มีคำแปลของคำหรือข้อความดังกล่าวในฉบับแปล ในบางกรณี
ผู้วิจัยจำเป็นต้องตัดคำหรือข้อความออกไปบางส่วนเพื่อรักษาทำนองเพลงและจำนวนพยางค์ที่
ถูกต้องไว้ ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 18

“My Favorite Things”	“ของลูกใจ”
Girls in <u>white</u> dresses with <u>blue</u> satin sashes	เด็กสาวนุ่งชุดขาวและผูกเอวด้วยซาติน
Snow <u>flakes</u> that stay on my nose and eyelashes	หิมะที่โรยหล่นบนจมูกและบนขนตา

เนื่องด้วยข้อจำกัดในเรื่องของทำนองเพลงที่มีเสียงขึ้นลงมากและตายตัว
ประกอบกับโครงสร้างประโยคที่ต่างกัน ทำให้การจะแปลเพลงนี้โดยที่ยังคงไว้ซึ่งเสียงวรรณยุกต์ที่
เข้ากับทำนองเพลงและคงความหมายของคำทุกคำหรือเกือบทุกรายละเอียดไว้นั้นเป็นไปได้ยาก ผู้วิจัย
จำเป็นต้องตัดคำบางคำออกไป เช่นการตัดคำว่า “white” และ “blue” ในประโยคเพลงแรกออกไป
ทำให้ในบทแปลมิได้ระบุสีของชุด และสีของผ้าซาติน ส่วนในประโยคเพลงที่ 2 ผู้วิจัยตัดคำว่า
“flakes” ที่หมายถึง “เกล็ด” แต่ยังคงคำว่า “หิมะ” ไว้ โดยใช้คำว่า “โรยหล่น” แสดงกริยาของ
“หิมะ” ที่สามารถสร้างจินตนาการให้ผู้ฟังได้ว่า หิมะนั้นมีความเบา ฉะนั้น หิมะที่โรยหล่นลงมาจึง
ไม่ใช่ “ก้อน” หิมะเป็นแน่

5.2.3.3 การเปลี่ยนคำหรือข้อความ

การเปลี่ยนคำหรือข้อความ หมายถึงการที่ผู้วิจัยใช้คำหรือข้อความที่
ไม่ใช่คำแปลตรงตามต้นฉบับมาใช้แทนคำหรือข้อความในต้นฉบับ ผู้วิจัยอาจใช้วิธีการเปลี่ยนใน
กรณีที่ไม่สามารถหาคำใดมาเทียบเคียงกับคำในต้นฉบับได้ หรือเมื่อเป็นการแปลเพื่อวัตถุประสงค์
เฉพาะ

ตัวอย่างที่ยกมาต่อไปนี้ เป็นการเปลี่ยนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะที่มีความ
จำเป็นอย่างยิ่งต่อการแปลเพลง เนื่องจากเพลงนี้มีข้อจำกัดในเรื่องเสียงและความหมาย

ตัวอย่างที่ 19

“Do-Re-Mi”	“โด เร มิ”
Doe, a deer, a female deer	โด คือตั้งขึ้นมาให้เห็น
Ray, a drop of golden sun	เร เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร
Me, a name I call myself	มี คือครอง เราครองสิ่งใด
Far, a long, long way to run	ฟา คือวิ่งลุยไปสุดฟ้า
Sew, a needle pulling thread	โซ่ คือเหล็กต่อกันเป็นสาย
La, a note to follow Sew	ลา เป็นสัตว์ที่มีสี่ขา
Tea, a drink with jam and bread	ที คือบอกจำนวนเป็นครา
That will bring us back to Do	แล้วจึงวนกลับมาเป็นโด

ตัวอย่างที่ 19 เป็นส่วนหนึ่งของเพลง Do-Re-Mi ซึ่งเป็นเพลงที่ใช้สอนร้องเพลงด้วยการไล่ตัวโน้ตทีละตัว โดยใช้คำพ้องเสียงของคำที่เป็นชื่อตัวโน้ตแสดงความหมายอื่น และอธิบายว่าแต่ละคำหมายถึงสิ่งใด ในการแปลเพลงนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถแปลโดยให้ความหมายตามต้นฉบับได้เนื่องจากชื่อตัวโน้ตเหล่านั้นมีความหมายต่างไปในภาษาไทย เช่นคำว่า “Doe” ที่หมายถึงกวางตัวเมีย พ้องเสียงกับตัวโน้ต “Do” หากแต่คำว่า “โด” ในภาษาไทยนั้น ไม่ได้หมายความว่ากวางตัวเมีย และไม่มีความหมายใดๆ หรือคำว่า “Tea” ที่หมายถึงน้ำชา พ้องเสียงกับตัวโน้ต “Ti” แต่คำว่า “ที” ในภาษาไทยไม่ได้หมายความว่าน้ำชา ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องใช้คำที่มีใช้ในภาษาไทย และมีเสียงพยัญชนะและเสียงสระเดียวกับคำที่เป็นชื่อตัวโน้ตในเพลงต้นฉบับ และปรับเสียงวรรณยุกต์ เช่น ใช้คำว่า “โด” ให้พ้องกับตัวโน้ต “โด” ใช้คำว่า “ฟา” ให้พ้องกับตัวโน้ต “ฟา” ในการนี้ ผู้วิจัยสามารถนำความหมายที่เป็นจริงตามคำภาษาไทยมาใช้อธิบายคำดังกล่าวได้ การเปลี่ยนดังกล่าวนี้จึงเป็นการเปลี่ยนที่จำเป็นสำหรับการแปลเพลงเพลงนี้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการร้องเพลงและรูปแบบของการใช้คำดังกล่าวเท่านั้น นั่นคือการสอนร้องเพลงโดยการไล่ตัวโน้ต

ตัวอย่าง 20

“Maria”	“มาเรีย”
She'd outpester any pest	เธอกระเจิงนกหนูกระจุก
Drive a hornet from its nest	เธออาจลุยไล่ตัวต่อแตน
<u>She could throw a whirling dervish out of whirl</u>	<u>เธออาจทำพระเณรหมดฉนวนวิปัสสนา</u>

ตัวอย่างที่ 20 นี้ นำมาจากเพลง มาเรีย เป็นท่อนเพลงที่แม่ชีพูดว่ามาเรียสามารถทำเรื่องซุกซนอะไรได้บ้าง ตัวอย่างที่ยกมานี้เป็นการเปลี่ยนคำอันเนื่องมาจากปัญหาทางวัฒนธรรม ต้นฉบับกล่าวถึง “whirling dervish” ซึ่งหมายถึงนักบวชอิสลามที่บำเพ็ญตนด้วยการเต้นหมุนตัวเป็นเวลานาน ผู้วิจัยเห็นว่า “whirling dervish” เป็นสิ่งที่ไม่คุ้นเคยในสังคมไทยและเห็นว่าสมควรใช้สิ่งที่เข้าใจง่ายหรือเป็นสิ่งที่รู้จักในสังคมไทยภายในกรอบความคิดเดียวกันแทนการแปลตรงหรือการอธิบาย ผู้วิจัยจึงใช้ “พระ” และ “เณร” มาแทนที่ “whirling dervish” ส่วนอาการ “throw a whirling dervish out of whirl” นั้น เป็นการทำให้นักบวชที่บำเพ็ญตนด้วยการหมุนตัวนั้นหลุดไปจากการหมุนของตัวเอง ซึ่งเท่ากับเป็นการทำลายสมาธินั่นเอง ผู้วิจัยจึงนำกรอบความคิดดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะกับบริบทของ “พระ” และ “เณร” คือการทำให้หมดฉนวนวิปัสสนา

5.2.3.4 การถอดความ

ในกรณีที่ต้นฉบับมีการใช้สำนวนเปรียบเทียบหรือใช้ภาพพจน์ต่างๆ ที่ผู้วิจัยไม่สามารถแปลได้ตรงตามต้นฉบับ โดยที่ยังรักษาไว้ซึ่งทำนองเพลงได้ ผู้วิจัยจำเป็นต้องถอดความ โดยรักษาไว้เพียงวัตถุประสงค์ หรือสารที่ต้องการสื่อที่แท้จริง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 21

“Sixteen Going on Seventeen”	“สิบหกปีเต็ม”
I am sixteen going on seventeen	ตัวฉันคนนี้สิบหกปีเต็มแล้ว
<u>Innocent as a rose</u>	<u>ไม่ทันเล่ห์กลผู้ใด</u>
Bachelor dandies, drinkers of brandies	ผู้ชายเจ้าชู้และดื่มเหล้าไม่ว่าใคร
<u>What do I know of those</u>	<u>ฉันคงไม่ทันกลโกง</u>

ในบางครั้ง ผู้วิจัยประสบปัญหาในการแปลโวหาร หรือสำนวนเฉพาะหรือการกล่าวถึงสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทาง ดังตัวอย่างที่ 21 นี้ เป็นการใช้สำนวนว่า “Innocent as a rose” ที่เป็นการเปรียบเทียบความไร้เดียงสาของหญิงสาวกับดอกกุหลาบ ในวัฒนธรรมไทยนั้น

มักไม่ใช้ดอกกุหลาบเพื่อสื่อถึงความไร้เดียงสา อีกทั้งผู้วิจัยไม่สามารถแปลด้วยโวหารเดิมให้เข้ากับเสียงเพลงได้ ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาโดยการใช้การถอดความโดยดูบริบทรอบข้างว่า ผู้ร้องเพลงกล่าวถึงความไร้เดียงสาของคนที่ไม่รู้เล่ห์กลของผู้ชาย

5.2.3.5 การเรียบเรียงข้อความใหม่

การเรียบเรียงข้อความใหม่ คือการที่ผู้วิจัยเรียงลำดับความหรือสลับที่ใจความ ในประโยคเพลงหรือในท่อนเพลง เพื่อให้ลบบัณฑิตความหมายได้ครบถ้วน เพื่อรักษานันทลักษณ์ และเพื่อให้เสียงวรรณยุกต์สอดคล้องกับทำนองเพลง ผู้วิจัยขอเสนอตัวอย่างการเรียบเรียงข้อความใหม่ในการแปลเพลงดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 22

“Edelweiss”

Edelweiss, Edelweiss

Every morning you greet me

Small and white, clean and bright

You look happy to meet me

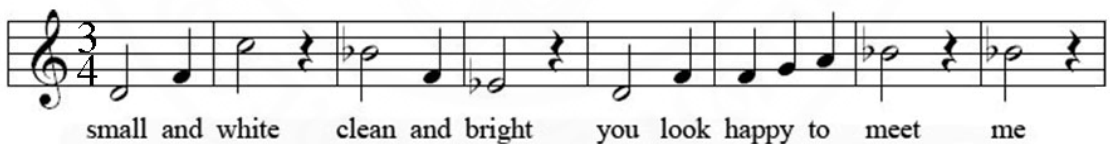
“เอเดลไวส์”

เอเดลไวส์ เอเดลไวส์

ยามเมื่อตื่นมาเธอทักทาย

สะอาดและเล็ก ขาวประกาย

เธอแลยยินดีได้เจอเรา

ข้อความที่ขีดเส้นได้นั้นเป็นการบรรยายลักษณะของดอกเอเดลไวส์ จะเห็นได้ว่าลบบัณฑิตเรียงลำดับความแตกต่างไปจากต้นฉบับ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยคำนึงถึงเสียงสูงต่ำของเพลงที่ต้องเริ่มด้วยเสียงต่ำ คือคำว่า “small” และช่วงต่อมาเริ่มต้นด้วยเสียงสูงคือคำว่า “clean” แต่หากผู้วิจัยเรียงลำดับความตามต้นฉบับว่า “เล็กและขาว สะอาดและสว่าง” จะทำให้เสียงวรรณยุกต์เพี้ยนไปเมื่อขับร้อง เพราะคำว่า “เล็ก” เป็นเสียงสูง ไม่สามารถนำมาวางในตำแหน่งคำว่า “Small” ที่เป็นเสียงต่ำได้ ส่วนคำว่า “สะอาด” นั้นเป็นเสียงต่ำ ไม่สามารถนำมาวางในตำแหน่งคำว่า “clean” ที่เป็นเสียงสูงได้เช่นกัน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังคำนึงถึงการสัมผัสคล้องจองระหว่างวรรคที่ต้องให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ผู้วิจัยใช้คำว่า “ประกาย” แทนคำว่า “สว่าง” เพื่อให้คำว่า “ประกาย” สัมผัสกับคำว่า “ทักทาย”

ตัวอย่าง 23

“Sixteen Going On Seventeen”	“สิบหกปีเต็ม”
Totally unprepared am I	ฉันยังไม่พร้อมสักนิดใช่ไหม
To face a world of men	ที่ต้องเจอเจอผู้ชาย
<u>Timid and shy and scared am I</u>	<u>ฉันเองทั้งเงินและกลัวและอาย</u>
Of things beyond my ken	ในสิ่งที่ไม่คุ้นเคย

ตัวอย่างที่ 23 นี้ เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งในการเรียบเรียงข้อความใหม่ เมื่อดูจากประโยคเพลงที่ขีดเส้นใต้จะเห็นว่า ในต้นฉบับมีคำคุณศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกันอยู่ 3 คำ ได้แก่ “timid” “shy” และ “scared” ผู้วิจัยเรียงลำดับคำทั้งสามในบทแปลโดยให้คำว่า “อาย” ซึ่งเป็นคำแปลของคำว่า “shy” มาอยู่ในตำแหน่งสุดท้ายเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า “ผู้ชาย” ที่ท้ายวรรคที่ 2 ทั้งนี้ ความหมายของประโยคเพลงดังกล่าวไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

5.2.3.6 การทับศัพท์

โดยทั่วไป ผู้วิจัยมักเลือกใช้การทับศัพท์และเป็นทางเลือกสุดท้ายในการแปลคำหรือข้อความที่ไม่ใช่ชื่อเฉพาะ โดยยึดหลักการทับศัพท์ตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน ในการแปลเพลงนั้น มีข้อจำกัดมากมาย เช่น การคำนึงถึงเสียงวรรณยุกต์ จำนวนพยางค์ จังหวะของเพลง และความคล้องจอง สิ่งเหล่านี้อาจทำให้ผู้วิจัยต้องใช้การทับศัพท์ในคำที่สามารถแปล หรือให้คำอธิบายได้ ดังเช่นกรณีต่อไปนี้

ตัวอย่าง 24

“My Favorite Things”	“ของถูกใจ”
Cream colored ponies and crisp <u>apple strudels</u>	ลูกม้าสีครีมอ่อนและ <u>สตรีเดิลแอปเปิ้ล</u> กรอบ
Doorbells and sleigh bells and <u>schnitzel</u> with	กริ่งบ้านและกระพรวน และ <u>เนื้อทอด</u> กับ
noodles	บะหมี่

คำว่า “strudels” เป็นคำในภาษาเยอรมัน หมายถึงขนมชนิดหนึ่งทำจากแป้งอบกรอบใส่ไส้ผลไม้หรือไส้อื่นๆ เป็นของหวานแบบออสเตรีย ในที่นี้ใส่ไส้แอปเปิ้ล ส่วนคำว่า “schnitzel” นั้น เป็นคำในภาษาเยอรมันเช่นกัน ซึ่งหมายถึงอาหารออสเตรียที่ทำจากเนื้อลูกวัวชุบแป้งขนมปังทอด สามารถทานคู่กับอาหารอื่นได้หลายอย่าง เช่น แยมลิงกอนเบอร์รี่ สลัดมันฝรั่ง หรือมันฝรั่งกับเนย เป็นต้น ในภาษาไทยไม่มีคำแปลสำหรับคำดังกล่าว ผู้แปลอาจใช้วิธีการอธิบาย

หรือการทับศัพท์ได้ตามที่เห็นสมควร แต่หลังจากที่ผู้วิจัยได้พยายามคิดคำอธิบายและลองใช้การทับศัพท์แล้ว เห็นว่าการอธิบายคำศัพท์นั้นไม่เหมาะสมเพราะต้องใช้จำนวนพยางค์มากเกินไป ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรในการทับศัพท์คำว่า “strudels” โดยอิงตามหลักการทับศัพท์ภาษาเยอรมันของราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, ม.ป.ป.) ส่วนคำว่า “schnitzel” ผู้วิจัยใช้การอธิบายเนื่องจากสามารถใช้คำอธิบายสั้นๆ ได้คือ “เนื้อทอด” และคำอธิบายที่ใช้นั้นมีเสียงวรรณยุกต์ที่เข้ากับทำนองเพลงต้นฉบับ ส่วนการทับศัพท์คำว่า “apple” นั้น เป็นเพราะผู้วิจัยเห็นว่าเป็นคำใช้กันโดยทั่วไปอยู่แล้วในภาษาไทย

ตัวอย่าง 25

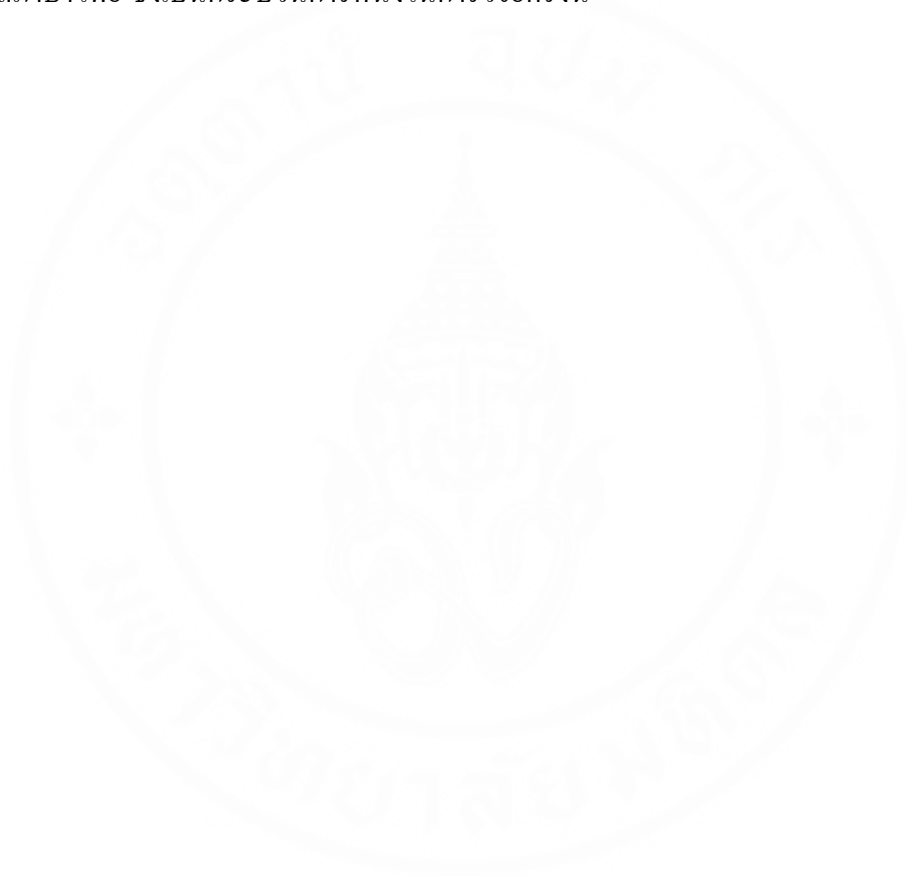
“So Long, Farewell”	“ไปนะ ลาแล้ว”
So long, farewell, au revoir, auf wiedersehen	ไปนะ ลาแล้ว ค่อยเจอก็อีกทีได้ไหม
I'd like to stay and taste my first <u>champagne</u>	ฉันขอสักครั้ง แค่อิน <u>แชมเปญ</u> ได้ไหม
So long, farewell, auf Wiedersehen, goodbye	ไปนะ ลาแล้ว ขอกล่าวอำลาเต็มเสียง
I leave and heave a sigh and say goodbye --	ฉันไป และถอนหายใจและกล่าวเป็นเสียง
<u>Goodbye!</u>	<u>ก๊อดบาย</u>

ในตัวอย่างที่ 25 นี้ เป็นตัวอย่างการทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยทับศัพท์คำว่า “champagne” โดยอิงตามหลักการทับศัพท์ภาษาอังกฤษของราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532) เนื่องจากเป็นคำที่เป็นที่รู้จักในสังคมไทย ไม่จำเป็นต้องหาคำไทยใดๆ มาเทียบเคียงหรืออธิบาย ส่วนคำว่า “Goodbye” ผู้วิจัยใช้การทับศัพท์ เนื่องจากเป็นคำที่มีเสียงสูงมาก เมื่อนำไปขับร้อง ผู้วิจัยเห็นว่าไม่สามารถใช้คำไทยที่ให้ความหมายเดียวกัน และนำไปขับร้องด้วยเสียงสูงโดยที่เสียงของคำไม่เพี้ยนไป เช่นคำว่า “สวัสดี” “ลาก่อน” หรือ “ลาแล้ว” ผู้วิจัยจึงใช้การทับศัพท์เพราะเห็นว่าคำว่า “Goodbye” เป็นคำที่คนไทยเข้าใจความหมายกันอย่างกว้างขวาง

โดยสรุปแล้ว ในการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้องนั้น ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงความหมายและความไพเราะของเพลงควบคู่กันไป โดยสามารถยืดหยุ่นกรอบความคิดของคำ ข้อความ หรือ ประโยค เพื่อให้ได้บทแปลที่มีความไพเราะโดยที่ยังรักษาใจความสำคัญของเพลงไว้ได้ ทุกกลวิธีที่ได้กล่าวมา ไม่ว่าจะเป็นการใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง การใช้สัมผัสคล้องจอง การถ่ายทอดความหมายด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การถอดความ การตัดและการเพิ่มคำหรือข้อความ

หรือการทับศัพท์ ล้วนเป็นกลวิธีในการทำให้เพลงฉบับแปลมีความใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด ทั้งในแง่ของความหมายและดนตรี และสามารถนำไปขับร้องในทำนองเพลงต้นฉบับได้

ในบทต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงฉบับแปลภาษาไทย ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้

บทที่ 6

การประเมินความพึงพอใจของผู้ฟัง

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน อันได้แก่ การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จำนวน 12 เพลง จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย การตรวจแก้บทแปล และการบันทึกเสียงร้องบทเพลงภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยได้ประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟัง โดยกำหนดให้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่เคยชม ชื่นชอบ และจดจำภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ได้ และมีอายุ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ฟังกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล โดยแบ่งกลุ่มเป้าหมายเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ฟังทั่วไปจำนวน 6 คน ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ฟังทั่วไป” และกลุ่มผู้ฟังที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรี การแสดง และการขับร้องจำนวน 7 คน ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ฟังเฉพาะทาง” โดยผู้ฟังกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้ฟังทุกคนจะได้รับแบบสอบถามคนละ 1 ชุด แผ่นบันทึกเสียงเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ภาษาอังกฤษและและเพลงฉบับภาษาไทย จำนวน 1 แผ่น และเนื้อเพลงฉบับภาษาไทย 1 ฉบับ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้นำไปฟังและตอบแบบสอบถาม หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้นำผู้ฟังเป็นรายบุคคลเพื่อสัมภาษณ์ถึงความคิดเห็นที่มีต่อบทเพลงภาษาไทย และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ต่อไปนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการประเมินบทเพลงโดยแยกเป็นการสรุปผลการประเมินด้วยการวัดระดับความคิดเห็น คำแนะนำเพิ่มเติมที่ได้จากจากแบบสอบถาม และจากการสัมภาษณ์ และแยกตามกลุ่มผู้ฟัง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟัง

ก่อนการนำเสนอผลการประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟัง ผู้วิจัยขอ
นำเสนอข้อมูลทั่วไปของผู้ฟังทั้ง 2 กลุ่ม ดังนี้

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟังทั่วไป

ในการประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยจากผู้ฟังทั่วไปนั้น ผู้วิจัยได้แจก
แบบสอบถามให้กับผู้ฟังที่เคยชมและชื่นชอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จำนวน 6 คน
โดยแจกแจงข้อมูลทั่วไปได้ ดังนี้

ตารางที่ 6.1 อายุของผู้ฟังทั่วไป

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ระหว่าง 20 – 29 ปี	1	16.67
ระหว่าง 30 – 39 ปี	1	16.67
ระหว่าง 40 – 49 ปี	1	16.67
ระหว่าง 50 – 59 ปี	2	33.32
60 ปีขึ้นไป	1	16.67

ผู้ฟังทั่วไปส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 50 – 59 ปี คือมีจำนวน 2 คน (ร้อยละ
33.32) นอกจากนั้นเป็นผู้ฟังที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 – 29 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) อยู่
ในช่วงอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 40 – 49 ปี
จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) และมีอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67)

ตารางที่ 6.2 เพศของผู้ฟังทั่วไป

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	4	66.67
ชาย	2	33.33

จากข้อมูลทั่วไปของผู้ฟังทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์จากตารางที่ 6.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ฟังทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คือมีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) และเป็นเพศชาย 2 คน (ร้อยละ 33.33)

ตารางที่ 6.3 ระดับการศึกษาของผู้ฟังทั่วไป

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	2	33.33
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	4	66.67

ผู้ฟังทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า คือมีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี 2 คน (ร้อยละ 33.33)

ตารางที่ 6.4 สาขาที่ผู้ฟังทั่วไปสำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่

สาขาที่สำเร็จ/กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์ทางทะเล	2	33.32
ศึกษาศาสตร์เกษตร	1	16.67
ภาษาศาสตร์	1	16.67
การแปล	1	16.67
การจัดการความมั่นคง	1	16.67

ผู้ฟังทั่วไปได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเลมากที่สุด คือมีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 33.32) นอกจากนั้น ผู้ฟังอีก 3 คน ได้สำเร็จการศึกษาสาขาอื่นๆ ได้แก่ สาขาศึกษาศาสตร์เกษตร จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) สาขาภาษาศาสตร์ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) สาขาการแปล จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) และสาขาการจัดการความมั่นคง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67)

ตารางที่ 6.5 อาชีพของผู้ฟังทั่วไป

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์วิชาเกษตร (เกษียณแล้ว)	1	16.67
ครูอนุบาล	1	16.67
เกษตรกร	1	16.67
พนักงานธนาคาร	2	33.32
นักวิชาการประมง (เกษียณแล้ว)	1	16.67

ในส่วนของอาชีพของผู้ฟังทั่วไปที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์ ผู้ฟังทั้ง 6 คนประกอบอาชีพที่แตกต่างกันไป โดยมีผู้ฟังที่เป็นพนักงานธนาคาร จำนวน 2 คน (ร้อยละ 33.32) อาจารย์วิชาเกษตร จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) ครูอนุบาล จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) เกษตรกร จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) และนักวิชาการประมง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67)

6.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟังเฉพาะทาง

ในการประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยจากผู้ฟังเฉพาะทาง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี การขับร้อง และการแสดง ที่เคยชมและชื่นชอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จำนวน 7 คน โดยแจกแจงข้อมูลทั่วไปได้ ดังนี้

ตารางที่ 6.6 อายุของผู้ฟังเฉพาะทาง

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ระหว่าง 30 – 39 ปี	1	14.29
ระหว่าง 40 – 49 ปี	4	57.13
ระหว่าง 50 – 59 ปี	1	14.29
60 ปีขึ้นไป	1	14.29

ตารางที่ 6.6 แสดงให้เห็นว่า ผู้ฟังเฉพาะทางส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 40 – 49 ปี คือมีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 57.13) นอกจากนั้นเป็นผู้ฟังที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) อายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) และอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29)

ตารางที่ 6.7 เพศของผู้ฟังเฉพาะทาง

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	3	42.86
ชาย	4	57.14

จากตารางที่ 6.7 แสดงให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คือมีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 57.14) และเป็นเพศหญิง 3 คน (ร้อยละ 42.86)

ตารางที่ 6.8 ระดับการศึกษาของผู้ฟังเฉพาะทาง

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	6	85.71
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	1	14.29

ผู้ฟังเฉพาะทางที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คือมีจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29)

ตารางที่ 6.9 สาขาที่ผู้ฟังเฉพาะทางสำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่

สาขาที่สำเร็จ/กำลังศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (โดยประมาณ)
ภาษาศาสตร์ประยุกต์	1	14.29
ดนตรี	1	14.29
วรรณคดี	1	14.29
วิศวกรรมเคมี	1	14.29
สารสนเทศสำนักงาน	1	14.29
รัฐศาสตร์	1	14.29
ออกแบบภายใน	1	14.29

ผู้ฟังเฉพาะทางแต่ละคนสำเร็จการศึกษาจากสาขาที่แตกต่างกัน ได้แก่ สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) สาขาคนตรี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) สาขาวรรณคดี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) สาขาวิศวกรรมเคมี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) สาขาสารสนเทศสำนักงาน จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) สาขารัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) และสาขาการออกแบบภายใน จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29)

ตารางที่ 6.10 อาชีพของผู้ฟังเฉพาะทาง

ผู้กำกับ การแสดง	อาชีพ						จำนวน	ร้อยละ (โดยประ มาณ)
	นัก ดนตรี/ แต่งเพลง	นักร้อง	ครูสอน ร้องเพลง	นัก แสดง	นักแปล เพลง	ผู้จัด รายการ วิทยุ		
✓	-	-	-	-	-	-	1	14.29
-	✓	-	-	-	-	-	1	14.29
-	-	✓	✓	✓	✓	-	1	14.29
-	-	✓	✓	✓	-	-	1	14.29
-	-	-	✓	-	-	-	1	14.29
-	-	-	-	-	-	✓	2	28.55

ในส่วนของอาชีพของผู้ฟังเฉพาะทางที่ตอบแบบสอบถามและได้รับการสัมภาษณ์นั้น ทั้ง 7 คนประกอบอาชีพที่คล้ายคลึงกัน และมีจำนวน 2 คนที่ประกอบอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ โดยผู้ฟังเฉพาะทางประกอบอาชีพผู้กำกับการแสดง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) นักดนตรีและแต่งเพลง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) ครูสอนร้องเพลง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) ครูสอนร้องเพลง นักร้อง และนักแสดง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) ครูสอนร้องเพลง นักร้อง นักแสดง และนักแปลเพลง จำนวน 1 คน (ร้อยละ 14.29) และผู้จัดรายการวิทยุ จำนวน 2 คน (ร้อยละ 28.55)

จะเห็นได้ว่าในอาชีพที่ซ้ำกัน เป็นผู้ฟังเฉพาะทางที่ประกอบอาชีพเป็นครูสอนร้องเพลงมากที่สุด กล่าวคือ มีจำนวน 3 คนจาก 7 คน รองลงมาคืออาชีพนักร้อง จำนวน 2 คน อาชีพนักแสดง จำนวน 2 คน และอาชีพผู้จัดรายการวิทยุ จำนวน 2 คน

6.2 ผลการประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟัง

ในการนำเสนอผลการประเมินความพึงพอใจบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟัง จะแยกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟัง และ ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟัง โดยในแต่ละส่วนจะแยกนำเสนอตามกลุ่มผู้ฟัง

6.2.1 ผลการประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟัง

การประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นนั้น แบ่งเป็น 4 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 1 คือ “เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี” หมายถึง ความสามารถในการสื่อเนื้อหา ข้อความหรืออารมณ์ของเนื้อเพลงหรือคำร้อง ที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้

ประเด็นที่ 2 คือ “ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ” หมายถึง ภาษาที่ใช้ในเนื้อเพลงหรือคำร้อง มีความเป็นธรรมชาติตามลักษณะของภาษาไทย เช่น โครงสร้างภาษาไทยที่ถูกต้อง และการใช้คำที่เหมาะสมกับบริบท

ประเด็นที่ 3 คือ “เนื้อเพลงมีความไพเราะ” หมายถึง คำหรือข้อความที่ใช้ในเนื้อเพลงหรือคำร้องมีลักษณะภาษาที่สละสลวย หรือมีการใช้ภาษาแบบกวีนิพนธ์ร่วมด้วย

ประเด็นที่ 4 คือ “เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง” หมายถึง เนื้อเพลงหรือคำร้องสามารถนำไปใช้ในการขับร้องพร้อมกับทำนองเพลงได้อย่างเหมาะสม

ผู้ฟังจะแสดงระดับความคิดเห็นในแต่ละประเด็น โดยการทำเครื่องหมายลงในช่องวัดระดับความคิดเห็น ซึ่งมีทั้งหมด 5 ระดับ ได้แก่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” = 5 คะแนน “เห็นด้วย” = 4 คะแนน “เฉยๆ” = 3 คะแนน “ไม่เห็นด้วย” = 2 คะแนน และ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” = 1 คะแนน ในการแปลผลค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยกำหนดความหมายค่าเฉลี่ยที่อยู่ในช่วงคะแนนต่อไปนี้ ดังนี้

- 1.00 – 1.80 หมายถึง บทเพลงมีคุณลักษณะตามประเด็นที่ประเมินอยู่ในระดับต่ำมาก
- 1.81 – 2.60 หมายถึง บทเพลงมีคุณลักษณะตามประเด็นที่ประเมินอยู่ในระดับต่ำ
- 2.61 – 3.40 หมายถึง บทเพลงมีคุณลักษณะตามประเด็นที่ประเมินอยู่ในระดับปานกลาง
- 3.41 – 4.20 หมายถึง บทเพลงมีคุณลักษณะตามประเด็นที่ประเมินอยู่ในระดับสูง
- 4.21 – 5.00 หมายถึง บทเพลงมีคุณลักษณะตามประเด็นที่ประเมินอยู่ในระดับสูงมาก

สรุปผลการวัดระดับความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ เป็นคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละประเด็นการประเมินได้ดังต่อไปนี้

6.2.1.1 ผลการประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไป
 ตารางต่อไปนี้ แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากผู้ฟังทั่วไป

ตารางที่ 6.11 ผลการประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไป

เพลง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)									
	เนื้อเพลงสื่อ ความหมายได้ดี		ภาษาที่ใช้เป็น ธรรมชาติ		เนื้อเพลงมีความ ไพเราะ		เนื้อเพลงเข้ากับ ทำนอง		ค่าเฉลี่ยคะแนน แต่ละเพลง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
เสียงดนตรี	4.50	0.55	4.00	1.10	4.50	0.55	4.67	0.52	4.42	0.29
มาเรีย	4.50	0.55	4.67	0.52	4.33	0.82	4.50	0.84	4.50	0.14
ฉันมันใจ	4.17	1.17	4.33	0.52	4.17	0.75	4.67	0.52	4.33	0.24
สิบหกปีเต็ม	4.67	0.52	4.83	0.41	4.67	0.82	4.83	0.41	4.75	0.10
ของถูกใจ	4.50	0.84	4.67	0.52	4.67	0.52	5.00	0.00	4.71	0.21
โต เร มี	4.17	1.17	4.67	0.52	4.17	0.98	4.67	0.52	4.42	0.29
ชายเลี้ยงแกะ	4.50	0.84	4.83	0.41	4.67	0.52	4.83	0.41	4.71	0.16
เอเดิลไวส์	4.33	0.52	4.67	0.52	4.17	0.75	4.50	0.84	4.42	0.22
ไปนะ ลาแล้ว	4.67	0.52	4.67	0.82	4.83	0.41	5.00	0.00	4.79	0.16
ปิ่นไปบนภูเขา	4.50	0.55	4.83	0.41	4.33	0.82	4.83	0.41	4.63	0.25
สิ่งดีๆ	3.83	1.33	4.33	0.82	4.50	0.55	4.67	0.52	4.33	0.36
สิบหกปี(ซ้ำ)	4.50	0.84	4.83	0.41	4.67	0.52	4.83	0.41	4.71	0.16
ค่าเฉลี่ย										
คะแนนเฉลี่ย	4.40	0.24	4.61	0.26	4.47	0.23	4.75	0.17	4.56	0.17
คะแนน										

ในการวัดระดับความคิดเห็นของผู้ฟัง ผู้วิจัยได้จำแนกความคิดเห็นของผู้ฟังออกเป็น 4 ประเด็น คือ เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ เนื้อเพลงมีความไพเราะ และเนื้อเพลงเข้ากับทำนอง

ก. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่า ผู้ฟังทั่วไปมีความคิดเห็นว่าเพลงที่สื่อความหมายได้ดีที่สุด คือเพลง สิบหกปีเต็ม และเพลง ไปนะ ลาแล้ว โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 2 ในประเด็น การสื่อความหมาย มีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) รองลงมาคือเพลง เสียงดนตรี (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.55) เพลง มาเรีย (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.55) เพลง ของอุกใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.84) เพลง ชายเลี้ยงแพะจี๋เหงา (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.84) เพลง ปีนไปบนภูเขา (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.55) และ เพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.84) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 6 ในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนเพลงที่ผู้ฟังทั่วไปเห็นว่าสื่อความหมายได้น้อยที่สุดในจำนวนเพลงทั้งหมด 12 เพลง คือเพลง สิ่งดีๆ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.83; S.D. = 1.33) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นการสื่อความหมายของบทเพลงภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่าบทเพลงภาษาไทยโดยรวมสามารถสื่อความหมายได้ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.40; S.D. = 0.24)

ข. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังทั่วไปมีความคิดเห็นว่าเพลงที่มีการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติที่สุด คือเพลง สิบหกปีเต็ม เพลง ชายเลี้ยงแพะจี๋เหงา เพลง ปีนไปบนภูเขา และเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 4 ในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.83; S.D. = 0.41) รองลงมาคือเพลง มาเรีย (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) เพลง ของอุกใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) เพลง โด เร มี (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) เพลง เอเดิลไวส์ (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) และเพลง ไปนะ ลาแล้ว (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.82) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 5 ในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก เพลงที่ผู้ฟังทั่วไปเห็นว่ามีภาษาเป็นธรรมชาติน้อยที่สุด คือเพลง เสียงดนตรี ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.00; S.D. = 1.10) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติของบทเพลงภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่าบทเพลงภาษาไทยโดยรวมมีภาษาที่เป็นธรรมชาติในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.61; S.D. = 0.26)

ค. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “เนื้อเพลงมีความไพเราะ”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังทั่วไปมีความคิดเห็นว่าเพลงที่มีความไพเราะของเนื้อเพลงมากที่สุด คือเพลง ไปนะ ลาแล้ว โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.83; S.D. = 0.41) รองลงมาได้แก่เพลง สิบหกปีเต็ม (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.82) เพลง

ของถูกใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) เพลง ชายเลี้ยงแพะจี๋เหงา (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) และเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) (ค่าเฉลี่ย = 4.67; S.D. = 0.52) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของทั้ง 4 เพลงมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก เพลงที่ผู้ฟังทั่วไปเห็นว่ามีความไพเราะของเนื้อเพลงน้อยที่สุด ได้แก่ เพลง ฉันมั่นใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.17; S.D. = 0.75) เพลง โด เร มี (ค่าเฉลี่ย = 4.17; S.D. = 0.98) และเพลง เอเดิลไวส์ (ค่าเฉลี่ย = 4.17; S.D. = 0.75) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูง ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นความไพเราะของเนื้อเพลงภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่าเนื้อเพลงภาษาไทยมีความไพเราะในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.47; S.D. = 0.23)

ง. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “เนื้อเพลงเข้ากับทำนองเพลง”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังทั่วไปมีความคิดเห็นว่าเพลงที่มีเนื้อเพลงเข้ากับทำนองเพลงมากที่สุด คือเพลง ของถูกใจ และเพลง ไปนะ ลาแล้ว โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 2 เพลงในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 5.00; S.D. = 0.00) รองลงมาได้แก่เพลง สิบหกปีเต็ม เพลง ชายเลี้ยงแพะจี๋เหงา เพลง ปีน ไปบนภูผา และเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของทั้ง 4 เพลงมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.83; S.D. = 0.41) เพลงที่มีเนื้อเพลงเข้ากับทำนองเพลงน้อยที่สุดในจำนวนเพลง 12 เพลง คือเพลง เพลง มาเรีย และเพลง เอเดิลไวส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนเท่ากันและอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.50; S.D. = 0.84) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นความเข้ากันกับทำนองเพลง ซึ่งให้เห็นว่าเนื้อเพลงภาษาไทยโดยรวมมีความเข้ากันกับทำนองเพลงในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.75; S.D. = 0.17)

สำหรับค่าเฉลี่ยของคะแนนของแต่ละเพลง ผลปรากฏว่าเพลงที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุดคือเพลง ไปนะ ลาแล้ว ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.79; S.D. = 0.16) รองลงมาคือเพลง สิบหกปีเต็ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.75; S.D. = 0.10) ส่วนเพลงที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุดคือเพลง ฉันมั่นใจ (ค่าเฉลี่ย = 4.33; S.D. = 0.24) และเพลง สิ่งดีๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.33; S.D. = 0.36) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมากเช่นกัน

สรุปลำดับความพึงพอใจที่ผู้ฟังทั่วไปมีต่อบทเพลงภาษาไทย โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในแต่ละประเด็นที่ได้จากการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไปได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ความเข้ากันของเนื้อเพลงกับทำนองเพลง (ค่าเฉลี่ย = 4.75; S.D. = 0.17)

ลำดับที่ 2 ความเป็นธรรมชาติของภาษา (ค่าเฉลี่ย = 4.61; S.D. = 0.26)

ลำดับที่ 3 ความไพเราะของเนื้อเพลง (ค่าเฉลี่ย = 4.47; S.D. = 0.23)

ลำดับที่ 4 การสื่อความหมายของเนื้อเพลง (ค่าเฉลี่ย = 4.40; S.D. = 0.24)

เมื่อดูค่าเฉลี่ยคะแนนรวมทั้งหมด พบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.56; S.D. = 0.17) จึงสามารถสรุปผลจากการประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไปได้ว่า ผู้ฟังทั่วไปมีความพึงพอใจในบทเพลงฉบับภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับสูงมาก

6.2.1.2 ผลการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทาง ตารางต่อไปนี้แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากผู้ฟังเฉพาะทาง

ตารางที่ 6.12 ผลการประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทาง

เพลง	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)									
	เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี		ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ		เนื้อเพลงมีความไพเราะ		เนื้อเพลงเข้าใจง่าย		ค่าเฉลี่ยคะแนนแต่ละเพลง	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
เสียงดนตรี	4.14	0.90	3.57	0.98	3.71	0.95	3.43	1.27	3.71	0.31
มาเรีย	4.29	0.76	3.86	0.69	3.71	0.95	3.57	1.13	3.86	0.31
ฉันมันใจ	3.71	1.25	3.71	1.11	3.14	1.35	3.00	1.41	3.39	0.38
สิบหกปีเต็ม	3.43	0.79	3.57	0.79	3.00	1.15	3.29	1.25	3.32	0.24
ของลูกใจ	4.00	0.58	3.71	0.76	3.29	1.25	3.71	1.38	3.68	0.29
โค เร มี	4.14	0.90	3.86	0.69	3.71	0.76	3.71	0.76	3.86	0.20
ชายเลี้ยงแพะฯ	4.00	0.58	3.71	0.95	3.71	0.95	3.57	0.98	3.75	0.18
เอเคิลไวส์	3.71	1.38	3.00	1.15	3.14	1.07	3.43	1.13	3.32	0.32
ไปนะ ลาแล้ว	4.29	0.76	4.14	1.07	3.71	1.38	3.29	1.38	3.86	0.45
ปิ่นไปบนกุศ	4.14	0.90	4.00	0.82	3.29	0.49	3.29	1.11	3.68	0.46
สิ่งดีๆ	3.86	0.69	3.71	0.76	3.71	0.95	3.57	0.98	3.71	0.12
สิบหกปีฯ (ซ้ำ)	4.00	0.82	4.00	0.82	3.71	0.49	4.29	0.76	4.00	0.23
ค่าเฉลี่ยคะแนนแต่ละประเด็น	3.98	0.26	3.74	0.29	3.49	0.29	3.51	0.32	3.68	0.22

ในการวัดระดับความคิดเห็นของผู้ฟัง ผู้วิจัยได้จำแนกความคิดเห็นของผู้ฟังออกเป็น 4 ประเด็น คือ เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ เนื้อเพลงมีความไพเราะ และเนื้อเพลงเข้ากับทำนอง

ก. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางมีความคิดเห็นว่าเพลงที่สื่อความหมายได้ดีที่สุด คือเพลง มาเรีย และเพลง ไปนะ ลาแล้ว โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 2 ในประเด็นการสื่อความหมาย มีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.29; S.D. = 0.76) รองลงมาคือเพลง เสียงดนตรี เพลง โด เร มิ และเพลง ปีนไปบนภูผา โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 3 ในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.14; S.D. = 0.90) ส่วนเพลงที่ผู้ฟังทั่วไปเห็นว่าสื่อความหมายได้น้อยที่สุดในจำนวนเพลงทั้งหมด 12 เพลง คือเพลง สิบหกปีเต็ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.43; S.D. = 1.33) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นการสื่อความหมายของบทเพลงภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางเห็นว่าบทเพลงภาษาไทยโดยรวมสามารถสื่อความหมายได้ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.98; S.D. = 0.26)

ข. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางมีความคิดเห็นว่าเพลงที่มีการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติที่สุด คือเพลง ไปนะ ลาแล้ว โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.14; S.D. = 1.07) รองลงมาคือเพลง ปีนไปบนภูผา และเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 2 ในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.00; S.D. = 0.82) เพลงที่ผู้ฟังทั่วไปเห็นว่ามีภาษาเป็นธรรมชาติน้อยที่สุด คือเพลง เอเดลไวส์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.00; S.D. = 1.15) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นการใช้ภาษาที่เป็นธรรมชาติของบทเพลงภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางเห็นว่าบทเพลงภาษาไทยโดยรวมมีภาษาที่เป็นธรรมชาติในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.74; S.D. = 0.29)

ค. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “เนื้อเพลงมีความไพเราะ”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางมีความคิดเห็นว่าเพลงที่มีความไพเราะของเนื้อเพลงมากที่สุด ได้แก่เพลง เสียงดนตรี (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.95) เพลง มาเรีย (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.95) เพลง โด เร มิ (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.76) เพลง ชายเลี้ยงแพะซีเหงา (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.95) เพลง ไปนะ ลาแล้ว (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 1.38) เพลง สิ่งดีๆ

(ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.95) และเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.49) โดยค่าเฉลี่ยของทั้ง 7 เพลงมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูง รองลงมาคือเพลง ของถูกใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.29; S.D. = 1.25) และ เพลง ปีนไปบนภูผา (ค่าเฉลี่ย = 3.29; S.D. = 0.49) ซึ่งทั้ง 2 เพลงมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง เพลงที่ผู้ฟังเฉพาะทางเห็นว่ามีความไพเราะของเนื้อเพลงน้อยที่สุด คือเพลง สิบหกปีเต็ม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.00; S.D. = 1.15) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นความไพเราะของเนื้อเพลงภาษาไทย ซึ่งให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางเห็นว่าเนื้อเพลงภาษาไทยมีความไพเราะในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.49; S.D. = 0.29)

ง. ระดับความคิดเห็นในประเด็น “เนื้อเพลงเข้ากับทำนองเพลง”

ข้อมูลทางสถิติแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางมีความคิดเห็นว่าเพลงที่มีเนื้อเพลงเข้ากับทำนองเพลงมากที่สุด คือเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูงมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.29; S.D. = 0.76) รองลงมาได้แก่เพลง ของถูกใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 1.38) และเพลง โด เร มี (ค่าเฉลี่ย = 3.71; S.D. = 0.76) โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของเพลงทั้ง 2 เพลงในประเด็นดังกล่าวมีค่าเท่ากัน และอยู่ในระดับสูง เพลงที่มีเนื้อเพลงเข้ากับทำนองเพลงน้อยที่สุดในจำนวนเพลง 12 เพลง คือเพลง ฉันทน์ใจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.00; S.D. = 1.41) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นความเข้ากันกับทำนองเพลง ซึ่งให้เห็นว่าผู้ฟังเฉพาะทางเห็นว่าเนื้อเพลงภาษาไทยโดยรวมมีความเข้ากันกับทำนองเพลงในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.51; S.D. = 0.76)

สำหรับค่าเฉลี่ยคะแนนรวมของแต่ละเพลง ผลปรากฏว่าเพลงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.00; S.D. = 0.23) รองลงมาได้แก่เพลง มาเรีย (ค่าเฉลี่ย = 3.86; S.D. = 0.31) เพลง โด เร มี (ค่าเฉลี่ย = 3.86; S.D. = 0.20) และเพลง ไปนะ ลาแล้ว (ค่าเฉลี่ย = 3.86; S.D. = 0.45) โดยทั้ง 3 เพลงมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมอยู่ในระดับสูง ส่วนเพลงที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำที่สุดได้แก่เพลง สิบหกปีเต็ม (ค่าเฉลี่ย = 3.32; S.D. = 0.24) และเพลง เอเคิลไวส์ (ค่าเฉลี่ย = 3.32; S.D. = 0.32) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปลำดับความพึงพอใจที่ผู้ฟังเฉพาะทางมีต่อบทเพลงภาษาไทย โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในแต่ละประเด็นที่ได้จากการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 การสื่อความหมายของเนื้อเพลง (ค่าเฉลี่ย = 3.98; S.D. = 0.26)

ลำดับที่ 2 ความเป็นธรรมชาติของภาษา (ค่าเฉลี่ย = 3.74; S.D. = 0.29)

ลำดับที่ 3 ความเข้ากันของเนื้อเพลงกับทำนองเพลง (ค่าเฉลี่ย = 3.51; S.D. = 0.32)

ลำดับที่ 4 ความไพเราะของเนื้อเพลง (ค่าเฉลี่ย = 3.49; S.D. = 0.29)

เมื่อดูค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทุกเพลง พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 3.68; S.D. = 0.22) จึงสามารถสรุปผลจากการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางได้ว่า ผู้ฟังเฉพาะทางมีความพึงพอใจในบทเพลงฉบับภาษาไทยโดยรวมอยู่ในระดับสูง

จากการเปรียบเทียบคะแนนในการประเมินบทเพลงที่ได้จากผู้ฟัง 2 กลุ่ม พบว่าคะแนนที่ได้จากผู้ฟังทั่วไปสูงกว่าคะแนนที่ได้จากผู้ฟังเฉพาะทาง (ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมจากผู้ฟังทั่วไปคือ 4.56 ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนรวมจากผู้ฟังเฉพาะทางคือ 3.68) สามารถสรุปได้ว่าผู้ฟังทั่วไปมีความพึงพอใจในบทเพลงภาษาไทยมากกว่าผู้ฟังเฉพาะทาง

ข้อสังเกตที่พบคือ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ฟังทั่วไปให้ความสำคัญต่อการสื่อความหมายและความไพเราะของเนื้อเพลงมาก ในขณะที่ผู้ฟังเฉพาะทางให้ความสำคัญต่อความไพเราะของเนื้อเพลงและความเข้ากันของเนื้อเพลงกับทำนองเพลงมาก ข้อสังเกตนี้มาจากการที่ผู้ฟังทั่วไปได้ให้คะแนนในประเด็นการสื่อความหมายน้อยที่สุดในประเด็นทั้งหมด คือ มีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นดังกล่าวเป็น 4.40 (S.D. = 0.24) ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นความไพเราะของเนื้อเพลง (ค่าเฉลี่ย 4.47; S.D. = 0.23) ในขณะที่ผู้ฟังเฉพาะทางให้คะแนนในประเด็นความไพเราะของเนื้อเพลงน้อยที่สุดในบรรดาประเด็นทั้งหมด คือ มีค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นดังกล่าวเป็น 3.49 (S.D. = 0.29) ซึ่งใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยคะแนนรวมในประเด็นความเข้ากันกับทำนองเพลง (ค่าเฉลี่ย 3.51; S.D. = 0.32) กล่าวคือ การที่ผู้ฟังให้คะแนนในประเด็นใดๆ น้อยนั้นเป็นเพราะผู้ฟังเห็นข้อควรปรับปรุงในประเด็นดังกล่าวมาก อันเนื่องมาจากการที่ผู้ฟังให้ความสำคัญในประเด็นนั้นมากนั่นเอง

6.2.2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟัง

นอกจากการประเมินบทเพลงภาษาไทยแล้ว ผู้ฟังยังได้ให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อบทเพลงภาษาไทยเพิ่มเติม โดยการกรอกความคิดเห็นลงในแบบสอบถาม และโดยการให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ทำให้เห็นความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้ฟัง 2 กลุ่ม คึงจะนำเสนอต่อไปนี้

6.2.2.1 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟังทั่วไป

ผู้ฟังทั่วไปได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเป็นรายเพลง โดยผู้วิจัยขอนำเสนอ ดังต่อไปนี้

เพลง เสียงดนตรี

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม สำหรับเพลง เสียงดนตรี มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - โดยรวมเพลงนี้แปลได้ดี บทเพลงภาษาไทยค่อนข้างตรงกับเนื้อหาเพลงต้นฉบับ และนอกจากเพลงฉบับภาษาไทยจะนำไปขับร้องได้ตรงจังหวะแล้ว ยังมีสัมผัสคล้องจองระหว่างวรรคด้วย เหมาะสมสำหรับละครเพลง
- ผู้ฟังที่ 2: - ระดับภาษาที่ใช้มีการกระโดดระหว่างภาษาไม่เป็นทางการกับภาษาแบบคำประพันธ์ ทำให้รู้สึกไม่ลื่นไหล ไม่เป็นไปในระดับเดียวกัน
- ผู้ฟังที่ 3: - ภาษาเข้าใจง่าย และเข้ากับทำนองเพลง
- ผู้ฟังที่ 4: - ชื่อเพลง “เสียงดนตรี” นั้นน่าจะเป็น “เสียงแห่งดนตรี” ความหมายที่แท้จริงน่าจะเป็น “เสียงแห่งธรรมชาติ” เพราะเสียงที่มีบนเนินเขาไม่ใช่เสียงจากเครื่องดนตรี
  - ในตอนที่ว่า “ดวงใจมันระริวราวกับนกที่กระพือปีกโผจากนทียังต้นไม้” ไม่ถูกต้องเพราะต้นฉบับเปรียบ “ดวงใจ” เป็น “ปีกนก” ไม่ใช่ “นก”
  - คำว่า “ถอนใจ” ให้ความรู้สึกเหนื่อย น่าจะเป็น “ทอดถอน” หรือปล่อยให้ลมหายใจแบบสบายใจมากกว่า
  - คำว่า “มาเที่ยว” ฟังดูแปลกๆ
  - วลีที่ว่า “เพลงเพราะอุ่นดวงใจ” ไม่น่าจะเท่ากับ “my heart will be blessed with the sound of music”
  - คำว่า “นที” เป็นภาษาคนละระดับกับคำว่า “ต้นไม้”

เพลง มาเรีย

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 5 คน (ร้อยละ 83.33) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง มาเรีย มีความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - เป็นบทแปลที่ดีมาก เนื่องจากบทแปลสามารถสื่อลักษณะนิสัยของมาเรียที่แปลก แตกต่างไปจากคนในอาราม บทแปลสามารถเก็บรายละเอียดลักษณะของมาเรียได้มาก และนำมาขับร้องได้เข้ากับทำนองเพลง
- ผู้ฟังที่ 2: - ใช้คำแปลได้เรียบง่ายและฟังดูน่ารัก คำแปลลงจังหวะพอดีกับทำนองเพลง โดยเฉพาะตอนที่ร้องว่า “จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหา มาเรียหนา” นั้นมีจังหวะและสัมผัสคล้ายต้นฉบับที่ว่า “How do you solve the problem like Maria?” ฟังดูรื่นหู
- คำว่า “a clown” นั้นเป็นคำนาม แต่ผู้แปลใช้คำว่า “ตลก” ที่เป็นคำกริยา ควรใช้คำว่า “ตัวตลก” เพื่อให้ตรงกับต้นฉบับ
- ผู้ฟังที่ 3: - ฟังสนุก
- ผู้ฟังที่ 4: - มีพยางค์ที่เกินมาจากจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ คือ “ลมฟ้านะ” “ล่องลอยไป”
- ตอนที่ว่า “เธออาจทำพระเนรมิตตามวิปัสสนา” ยังสื่อความหมายได้ไม่ชัด ผู้ฟังที่ไม่ได้ชมภาพยนตร์ตลอดเรื่องอาจคิดเป็นอย่างอื่นได้
- ในตอนที่ว่า “เหมือนการจะอุ้มโอบแสงจันทร์ในมือเรา” นั้น ความจริงแล้วการ “อุ้มโอบ” ไม่สามารถทำได้ด้วยมือ ต้องใช้แขน
- ผู้ฟังที่ 5: - มีการใช้คำคนละระดับ คือ “อะไรเยอะเยอะ” กับ “หมดตามวิปัสสนา”
- คำร้องไม่สละสลวยเพราะเป็นเรื่องทั่วๆ ไป
- ในความเป็นจริง แม่ชีจะแทนตัวเองว่า “ลูก” เมื่อคุยกับอธิการณี ไม่น่าใช้คำว่า “ฉัน”
- ในตอนที่ว่า “อยู่กับเธอแล้วฉันมีนง อีกสับสนต้องทนปวดหัว และไม่เคยรู้ตัวเลยว่าฉันอยู่ที่ใด” นั้นแปลโดยให้ความหมายที่แรงเกินไป ตรงส่วนที่ใช้คำว่า “ปวดหัว” ความจริงอาจจะเป็นแค่ “ว้าวุ่น ไม่มีสมาธิ หรือยุ่งไปหมด

เพลง ฉันมั่นใจ

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง ฉันมั่นใจ มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - เพลงต้นฉบับมีการใช้เสียงที่หนักแน่น บทแปลของเพลงนี้จำเป็นต้องใช้ความสามารถของนักร้องในการขับร้องให้ไพเราะเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องร้องให้ได้อารมณ์แต่ต้องไม่ให้เสียงฟังดูแข็งกระด้าง ซึ่งนักร้องก็ทำได้ดี
- ผู้ฟังที่ 2: - เนื้อเพลงแต่ละท่อนยังไม่ต่อเนื่องกันเป็นเรื่องราวให้เห็นแนวคิดของเพลงว่า “ฉันมีความมั่นใจ” หรือพยายามสร้างความมั่นใจได้
- เนื้อเพลงบางท่อนยังไม่สื่อความหมายได้เท่าที่ควร เช่น “นอกจากเท่าที่เห็น” “เมื่อกลับจะตื่น” และ “เผชิญความผิดโดยไม่คิดจะคือฉัน”
- คำว่า “ตายหละ” ไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
- ผู้ฟังที่ 3: - เป็นเพลงที่ยาก
- ผู้ฟังที่ 4: - ในท่อนที่กล่าวว่า “จะดูจะฉันแต่ดี” และ “ฉันมั่นใจในพายุคลื่น” ยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน
- มีการใช้สรรพนามไม่คงที่ บางที่ใช้คำว่า “เรา” บางที่ใช้คำว่า “ฉัน”

เพลง สิบหกปีเต็ม

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 3 คน (ร้อยละ 50) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง สิบหกปีเต็ม มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - เป็นเพลงที่ง่ายทั้งเนื้อหาและทำนอง บทแปลจึงนำมาร้องได้ไม่ยาก
- ผู้ฟังที่ 2: - โดยรวมฟังดูรื่นหูดีมาก
- คำว่า “เธอตั้งตา” ต้องตามด้วยคำกริยาถึงจะถูกต้อง
- ผู้ฟังที่ 3: - ท่อนที่กล่าวว่า “ฉันจะขอเพียงเธอ” ยังฟังดูลอยๆ

เพลง ของถูกใจ

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 6 คน (ร้อยละ 100) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง สิบหกปีเต็ม มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - เป็นบทแปลที่ดี สามารถเก็บรายละเอียดของเนื้อหาได้มาก
- ผู้ฟังที่ 2: - ในตอนที่กล่าวว่า “หิมะที่โรยหล่นบนจมูกและบนขนตา” มีจำนวน พยางค์เกินมาจากต้นฉบับ ควรตัดคำว่า “บน” ออกไป
- ในตอนที่กล่าวว่า “หน้าหนาวสีเงินกลายเป็นฤดูหนาว” นั้น การใช้คำว่า “กลายเป็น” ยังสร้างความต่อเนื่องของเวลาได้ไม่ดีนัก
- ในตอนที่กล่าวว่า “นี่คือบางสิ่งที่ถูกใจฉันจริงๆ” เป็นตอนที่แปลได้ดี เนื่องจากมีสัมผัสคล้ายเพลงต้นฉบับที่ว่า “These are a few of my favorite things”
- ผู้ฟังที่ 3: - เป็นเพลงที่สนุก ฟังเพลิน บทแปลเข้ากันดีกับทำนองเพลง
- ผู้ฟังที่ 4: - คำว่า “ฤดูหนาว” ไม่ได้ชี้ชัดเจนว่าหมายถึงฤดูอะไร โดยเฉพาะสำหรับผู้ฟังคนไทย นอกจากนี้ ในบริบทของไทย สิ่งต่างๆ ที่กล่าวถึงในบทเพลง อาจไม่เป็นที่รู้จักหรือทำให้รู้สึกถูกใจได้
- ท่อนสุกตรงและกระชับดี
- สัมผัสคล้องจองในเพลงค่อนข้างชัดเจนดี
- ผู้ฟังที่ 5: - ภาษาสละสลวย และทำให้เห็นภาพได้ดีและชัดเจน
- ผู้ฟังที่ 6: - โดยรวมแล้วดี แต่มีตอนที่กล่าวว่า “ห่อพัสดุกระดาก” ยังไม่สื่อได้ว่า สิ่งนี้คืออะไร

เพลง โด เร มี

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 6 คน (ร้อยละ 100) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง โด เร มี มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - บทแปลมีคำร้องที่คล้องจอง และสามารถนำมาขับร้องได้กลมกลืนกับ ทำนองเพลงต้นฉบับ ผู้ฟังเห็นด้วยกับการเปลี่ยนคำ เพราะเป็นความ จำเป็น นับว่าเป็นข้อยกเว้นในการแปลเพลงเพลงนี้
- ผู้ฟังที่ 2: - โดยรวมแล้ว บทแปลมีความคล้องจองดี แต่คำว่า “เร” ไม่ควรอธิบายว่า “เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร” เพราะจิ้งหรีดไม่ได้ร้องว่า “เรๆ” ควรแก้เป็น “เร มันคือจิ้งหรีดเรไร” แต่ถ้าฟังเพลินๆ โดยไม่คิดอะไรมากก็ถือว่าใช้ได้

- ผู้ฟังที่ 3: - บทแปลมีสัมผัสคล้องจองกันดี ผู้แปลสามารถหาคำพ้องเสียงตัวโน้ตมาใช้ในบทแปลได้ดี
- ผู้ฟังที่ 4: - ผู้แปลมีความคิดสร้างสรรค์ดีในการหาคำไทยที่พ้องเสียงกับตัวโน้ต
- มีบางส่วนที่สื่อความหมายได้ไม่ชัด ได้แก่ คำว่า “เร” “ที” และ “ฝ่า” จึงหรีดไม่ได้ร้องว่า “เรฯ” ส่วนคำว่า “ที” เป็นคำง่าย แต่คำว่า “ครา” เป็นคำยาก เวลาอธิบายคำไม่ควรอธิบายคำให้ยากขึ้น ในส่วนที่กล่าวว่า “ฝ่าคือวิ่งลุยไปสุดฟ้า” นั้น ความจริงแล้วการวิ่ง “สุดฟ้า” ไม่ใช่การฝ่า แต่ก็สามารถใช้เป็นภาพพจน์ได้ ควรอธิบายให้สอดคล้องกับความหมายในภาษาไทยมากกว่านี้ และในตอนที่กล่าวว่า “เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง” นั้น ยังไม่สื่อว่า “ร้องทุกสิ่งออกมาเป็นเพลง” ได้
- ควรแก้ตอนที่ว่า “เป็นโน้ตสามตัวมาก่อนกันแบบนี้” เป็น “เป็นโน้ตสามตัวเรียงต่อกันแบบนี้” เพื่อให้เข้าใจข้อร้องได้เข้าใจยิ่งขึ้น หรือไม่ก็เว้นวรรคให้ดีและลากเสียงคำว่า “ก่อน” ให้ยาวขึ้น เพื่อให้คำชัดเจน
- เพลง โด เร มี น่าจะสามารถใช้ประโยชน์ในการสอนร้องเพลงได้
- ผู้ฟังที่ 5: - เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี สามารถนำไปสอนเด็กได้
- ผู้ฟังที่ 6: - เสียงโน้ตดนตรีสากล มีข้อจำกัดที่ทุกคนจะอ่านว่า โด เร มี ฟา ซอล ลา ที ซึ่งเมื่อนำมาแปลโดยใช้เสียงวรรณยุกต์เพื่อให้มีความหมายในภาษาไทย จะผิดเสียงดนตรี

เพลง ชายเลี้ยงแพะจีเหงา

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 3 คน (ร้อยละ 50) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลงชายเลี้ยงแพะจีเหงา มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - คำแปลใช้ภาษาง่าย แต่มีบางคำที่ยังสื่อความหมายได้ไม่ดีนัก เช่น “ส่งเสียงสะท้อน” เพราะคนเราส่งเสียงสะท้อนไม่ได้ และใช้คำว่า “ถึงไป” ไม่ถูกต้อง ควรเป็น “ไปถึง” และคำว่า “อิน” ควรตามด้วยกรรม ไม่อยู่โดดๆ
- คำว่า “คู่คูเอ็ด” เป็นคำที่คนไทยไม่ค่อยรู้จัก ส่วนใหญ่คนจะรู้จักคำว่า “คู่คูโอ” แต่ก็นับว่าใช้ได้
- ผู้ฟังที่ 2: - ดีมาก

- ผู้ฟังที่ 3: - วลีที่ว่า “อยู่สูงบนเขา” ทำให้เห็นภาพได้ดี ส่วนวลีที่กว่า “กริมยิ้มพอใจ” ก็แปลได้ดี
- มีการใช้คำซ้ำ เช่น “ไหนๆ” “เสียงใสๆ” ซึ่งเหมาะกับลีลาของเพลง ที่เป็นเพลงสำหรับเด็ก
- ผู้ฟังที่ 4: - ผู้ฟังได้รับอิทธิพลจากความชอบที่มีในเพลงต้นฉบับ The Lonely Goatherd ซึ่งทำให้รู้สึกชอบบทแปลไปด้วย และรู้สึกสนุกกับบทแปล เช่นเดียวกันกับที่รู้สึกกับเพลงต้นฉบับ

เพลง เอเดิลไวส์

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง เอเดิลไวส์ มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - “คำแปลยังคงวัตถุประสงค์ที่สื่อถึงความรักบ้านเกิดเมืองนอน และในการบรรยายดอกเอเดิลไวส์นั้น ผู้แปลก็ยังสามารถทำให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับต้นฉบับได้
- ผู้ฟังที่ 2: - คำว่า “small” ในเพลงต้นฉบับให้ความรู้สึกว่าดอกไม้ที่น่าน่ารัก แต่คำว่า “เล็ก” เป็นคำกลางๆ ไม่สื่อถึงความน่ารัก หรือให้ความหมายเชิงบวกได้
- คำว่า “ประกาย” ไม่สื่อถึงดอกไม้ เพราะดอกไม้ไม่มีความประกาย
- ผู้ฟังที่ 3: - ท่อนที่กล่าวว่า “โปรดอวยพรให้แผ่นดินเรา” นั้น สื่อความหมายได้ชัดเจนและตรงตามต้นฉบับที่ว่า “Bless my homeland forever”
- เดิมผู้ฟังชอบเพลง Edleweiss อยู่แล้ว แต่ไม่มีผลต่อการประเมินบทแปล
- ผู้ฟังที่ 4: - เนื้อเพลงไม่สื่อว่าเป็นดอกไม้ตั้งแต่ต้น คนไทยอาจไม่รู้ว่ากล่าวถึงอะไร
- วลีที่ว่า “สะอาดและเล็ก” ตรงคำว่า “เล็ก” ยังฟังดูไม่ลงตัว

เพลง ไปนะ ลาแล้ว

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 4 คน (ร้อยละ 66.67) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง ไปนะ ลาแล้ว มีใจความสำคัญดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ท่อนที่กล่าวว่า “เจ้านกยี่นหน้ามาเอ๋ย ลูกกู” แสดงให้เห็นภาพของนาฬิกาที่เตือนบอกเวลานอนได้ชัดเจน
- ผู้ฟังที่ 2: - ท่อนแรกแปลได้ดีมาก “ไต้ยี่นเสียง...เจ้านกยี่นหน้ามาเอ๋ย ลูกกู” เนื้อหาของเพลงนั้นยาก แต่สามารถแปลได้ตรงและมีสัมผัสดี

- ประโยคที่กล่าวว่า “ฉันโอบและบิน” นั้นไม่ถูกต้อง เพราะคำว่า “โอบ” หมายถึง “ตี” ไม่ใช่ “บิน” ควรแก้ไขให้เป็น “โอบบิน” เช่น “ฉันขอโอบบิน ฉันติดปีกบินกลับแล้ว” หรือ “อ้อโอบบิน...”
  - ในตอนที่กล่าวว่า “ตะวันลาฟ้าเข้านอนไม่ต่างกับฉัน” ให้ความหมายโดยใช้ตัวผู้ร้องเป็นที่ตั้ง ในขณะที่ต้นฉบับ “The sun has gone to bed and so must I” นั้นใช้ “The sun” เป็นที่ตั้ง
- ผู้ฟังที่ 3: - ในตอนที่กล่าวว่า “ตะวันลาฟ้าเข้านอนไม่ต่างกับฉัน” อาจเพิ่มเป็น “ตะวันลาฟ้าเข้านอนไม่ต่างกับตัวฉัน” โดยย่อตัวโน้ต 1 ตัวออกเป็น 2 ตัว น่าจะทำให้ฟังชัดขึ้น
- ผู้ฟังที่ 4: - แปลได้ดี แต่การใช้สรรพนามสำหรับเด็กเล็กนั้น ควรจะแทนตัวเองว่า “หนู”

เพลง ปีนไปบนภูเขา

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 3 คน (ร้อยละ 50) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง ปีนไปบนภูเขา มีความสำคัญดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - บทแปลทำให้เห็นภาพของคนติดตามหาฝัน ซึ่งไม่ว่าจะต้องปีนภูเขา หรือ ฝ่าสายน้ำ ก็จะไม่ทอดทิ้งที่จะตามหาความฝัน ความต้องการ หรือ “ใจ” ของตัวเอง
- ผู้ฟังที่ 2: - คำว่า “เจอฝันเธอซะที” ทำให้เพลงฟังดูไม่เพราะ ไม่อ่อนหวาน ไม่เหมาะจะนำมาใช้ ควรเปลี่ยนเป็น “จนพบฝันของเธอ”
  - ตอนที่กล่าวว่า “ตราบนานวันทีมลาย” นั้นไม่สื่อว่าวันของใคร ควรแก้เป็น ตราบเท่าที่เธอมีชีวิตอยู่
  - โดยรวมแล้วบทแปลยังไม่ได้อารมณ์ของการให้กำลังใจเท่าใดนัก
- ผู้ฟังที่ 3: - เพลงนี้สามารถใช้ในการให้กำลังใจได้

เพลง สิ่งดีๆ

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 5 คน (ร้อยละ 83.33) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง สิ่งดีๆ มีใจความสำคัญดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - บทแปลทำให้ผู้ฟังเข้าใจเนื้อหาต้นฉบับได้ในเรื่องของผลจากการกระทำในอดีต นอกจากนี้ เพลงยังสื่อให้เห็นว่า การที่มาเรียและผู้การมารักกัน ได้นั้น เป็นเพราะความดีเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงความรู้สึกของคนทั้งคู่ มิใช่ความพึงพอใจในเปลือกนอก
- ผู้ฟังที่ 2: - บทแปลมีสัมผัสดี แต่ยังไม่สื่อความหมายไม่ได้
- ผู้ฟังที่ 3: - มีการใช้เสียงสระ อู มากเกินไป ผู้ฟังยอมรับว่าไม่คุ้นเคยกับลักษณะการสัมผัสคล้องจองแบบตะวันตก และชอบลักษณะการสัมผัสคล้องจองแบบไทยมากกว่า
- ผู้ฟังที่ 4: - ท่อนที่กล่าวว่า “ทุกสิ่งมาจากทุกสิ่ง ทุกสิ่งที่เรารู้” ยังสื่อความหมายไม่ได้ เพราะสิ่งที่ถูกต้องคือ ทุกสิ่งมาจากบางสิ่ง
- ท่อนที่กล่าวว่า “มอบให้เพียงรักที่มี” ฟังดูเป็นการให้ที่น้อย และขัดแย้งกับ “ใช่ว่าฉันนี้ควรคู่”
- ผู้ฟังที่ 5: - บทแปลยังไม่ได้ว่าทำไมมาเรียถึงโศก
- ท่อนที่กล่าวว่า “มอบให้เพียงรักที่มี” ทำให้ความรักที่ยิ่งใหญ่นั้นดูด้อยค่าลงไป

เพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ)

ผู้ฟังทั่วไปจำนวน 3 คน (ร้อยละ 50) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเพลง สิ่งดีๆ มีใจความสำคัญดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - แปลได้ดี
- ในท่อนที่กล่าวว่า “บางครั้งก็รู้ตัว สะดุ้งไปพบ” นั้น คำว่า “สะดุ้ง” เป็นอาการที่ทำโดยไม่รู้ตัว จึงไม่เข้ากันกับคำว่า “รู้ตัว”
- เพลงนี้สามารถใช้ในการสอนเด็กได้ ในเรื่องไม่ให้อารมณ์ในเรื่องราว
- ผู้ฟังที่ 2: - ภาษาชัดเจนดี
- ผู้ฟังที่ 3: - บทแปลยังขาดความเชื่อมโยงของเนื้อหาอยู่

ความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยไม่ระบุเพลง

ผู้ฟังทั่วไปทั้ง 6 คน (ร้อยละ 100) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ไม่ระบุเพลงไว้ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ผลงานชิ้นนี้ นอกจากจะแปลบทเพลงให้ตรงตามต้นฉบับแล้ว ยังสามารถคงลักษณะของวรรณศิลป์ได้ สิ่งที่ยากคือเพลงต้นฉบับมีการสัมผัสคล้องจองอยู่ทุกวรรคตอน ซึ่งเมื่อแปลออกมา ผู้แปลยังสามารถถ่ายทอดลักษณะการสัมผัสคล้องจองได้เท่าที่จะทำได้ในภาษาไทย และยังใช้คำที่สอดคล้องกับจังหวะดนตรีได้อย่างพอดี ในท่อนสุกของบางเพลง ผู้แปลยังสามารถคงไว้ซึ่งเสียงตามแบบต้นฉบับได้
- ผู้ฟังที่ 2: - โดยทั่วไปเนื้อเพลงสร้างความรู้สึกสนุกได้ดี หากนำเพลงไปใช้ในการพากย์ภาพยนตร์ จะทำให้คนที่ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษดูภาพยนตร์ได้สนุกขึ้น เพราะจะได้รู้เนื้อหาของแต่ละเพลงด้วย
- ผู้ฟังได้รับอิทธิพลจากความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อเพลงต้นฉบับ และไม่ว่าบทแปลจะสามารถสื่อความหมายได้ดี สามารถนำไปขับร้องได้เข้ากับทำนองเพลงได้หรือไม่ หากผู้ฟังไม่ชอบเพลงใด ก็จะไม่ชอบบทแปลด้วย
- ผู้ฟังที่ 3: - การแปลเพลงนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะการนำเพลงต่างๆ มาแปล ระดับคำต้องเท่ากันกับภาษาต้นฉบับ เนื่องจากทุกคนประทับใจ พอแปลไม่เท่ากันก็เหมือนเก็บความได้ไม่ครบ ข้อจำกัดในการทำเพลงมีมากกว่าการแปลร้อยแก้ว เพราะจำนวนคำจำกัด และเสียงที่ใช้ต้องเหมาะกับเสียงดนตรี และเนื้อความต้องไพเราะ ฟังแล้วได้ใจความในประโยคเดียว ถ้าแปลเนื้อหายาวไป 2 – 3 ประโยค คนจะไม่ค่อยติดตามแล้ว
- ผู้ฟังที่ 4: - คุณภาพเสียงของเพลงภาษาไทยไม่มีอิทธิพลในการประเมินบทเพลง
- บทเพลงภาษาไทยสามารถนำไปจำหน่ายได้ นำไปแสดงละครเวทีได้ นำไปให้ผู้ชมภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ได้ฟัง จะช่วยเพิ่มความรู้สึกสนุก และเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาของเพลงและอารมณ์ของตัวละครในแต่ละเพลงได้
- ผู้ฟังที่ 5: - คุณภาพเสียงของเพลงภาษาไทยมีอิทธิพลต่อการประเมิน เนื่องจากเพลงฉบับภาษาไทยอาจให้อารมณ์ที่ต่างไปจากต้นฉบับ เช่น น้ำเสียงที่ไม่เข้ากับอายุของตัวละคร ความชอบเพลงต้นฉบับบางเพลงก็มีอิทธิพลต่อ

การประเมิน ผู้ฟังสามารถจดจำรายละเอียดของเพลงต้นฉบับที่ชอบ
ได้มาก ทำให้มีความเข้มงวดในการประเมินเพลงที่ชอบมากเป็นพิเศษ
- ผลงานนี้อาจนำไปใช้ประโยชน์ในการพากย์ได้ ทำให้ผู้ชมที่เป็นเด็ก
เข้าใจเพลง

ผู้ฟังที่ 6: - บทแปลสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแปล และการใช้ภาษา เช่น
การใช้สำนวน การผูกเรื่องราว การตีความ และการจับใจความสำคัญได้
- ระหว่างบทแปลที่ความหมายครบถ้วนแต่ร้องไม่รื่นหูกับบทแปลที่ร้อง
ได้รื่นหูแต่ความหมายไม่ครบถ้วน ผู้ฟังเลือกแบบที่ไพเราะ เพราะ
วัตถุประสงค์ในการฟังเพลง คือ ฟังเพื่อเอาความไพเราะ การที่
ความหมายตกหล่นบ้างนับว่าไม่เป็นไร

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟังทั่วไป ทำให้
ทราบได้ว่า ประเด็นที่ผู้ฟังทั่วไปให้ความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่ นั้น เป็นประเด็นเรื่องการสื่อ
ความหมาย นอกจากนั้น เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความไพเราะของคำร้อง ความเข้ากับทำนอง และ
การใช้ภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ก. การสื่อความหมาย

ในการให้ความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไปในประเด็นการสื่อความหมายนั้น
ประกอบด้วย การสื่อความหมายที่ตรงกับต้นฉบับ การเก็บรายละเอียดได้มาก การสื่อความหมายได้
ชัดเจนและเห็นภาพ การรักษาวัตถุประสงค์ของเพลงไว้ได้ การขาดความเชื่อมโยงของเนื้อหา การ
สื่ออารมณ์ไม่ได้ การสื่อความหมายไม่ชัดเจน การให้คำแนะนำเพื่อการแก้ไขบทแปล การใช้คำผิด
หลักภาษา การสื่อความหมายที่ขัดกับความเป็นจริง และการแปลไม่ตรงตามต้นฉบับ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ฟังทั่วไปในประเด็นการสื่อ
ความหมาย สรุปได้ว่า ความคิดเห็นในด้านดีจากผู้ฟังมักเป็นความคิดเห็นที่มีต่อความหมายของบท
เพลงโดยรวม หรือในระดับประโยคและท่อนเพลง ส่วนความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงนั้น
ส่วนใหญ่เป็นการชี้ให้เห็นจุดด้อยในระดับคำ หรือประโยค

ข. ความไพเราะของเนื้อเพลง

ในการให้ความคิดเห็นในประเด็นความไพเราะของเนื้อเพลงหรือคำร้องนั้น สามารถแบ่งเป็นเรื่องของการสัมผัสคล้องจองดี คำร้องที่มีความสละสลวย คำร้องไม่สละสลวย และการสัมผัสคล้องจองแบบตะวันตกซึ่งส่งผลให้ผู้ฟังไม่ชอบ

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่ได้จากผู้ฟังทั่วไปในประเด็นความไพเราะ พบว่าส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการสัมผัสคล้องจอง จึงสามารถสรุปได้ว่าผู้ฟังทั่วไปส่วนใหญ่สังเกตและให้ความสำคัญกับการใช้สัมผัสคล้องจองในบทเพลง นอกจากนั้น ยังมีความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงเรื่องความไพเราะในระดับคำอีกเล็กน้อย

ค. ความเข้ากับทำนอง

ผู้ฟังทั่วไปได้ให้ความคิดเห็นในประเด็นความเข้ากับทำนองเพลง โดยแบ่งเป็นประเด็นย่อย ได้แก่ ความเข้ากันดีของเนื้อร้องกับจังหวะและทำนองเพลง จำนวนพยางค์ที่ไม่เท่ากันกับต้นฉบับ และการให้คำแนะนำในการแก้ไขเนื้อเพลงเพื่อการขับร้องที่ดีขึ้น

การให้ความคิดเห็นในประเด็นความเข้ากับทำนองส่วนใหญ่เป็นการให้ความคิดเห็นในภาพรวมของบทเพลงว่าสามารถนำไปขับร้องได้เข้ากับทำนอง ส่วนความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงนั้นเป็นเรื่องของจำนวนพยางค์ และการให้คำแนะนำในการแก้ไขบทเพลงเพื่อนำไปขับร้อง

ง. การใช้ภาษา

ในการให้ความคิดเห็นด้านการใช้ภาษานั้น สามารถแบ่งความคิดเห็นออกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ ดังนี้ การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย การใช้ระดับภาษาที่ไม่ส่ม่าเสมอ การใช้คำสรรพนามที่ไม่เหมาะสม และการใช้ลีลาภาษาที่เหมาะสม

การให้ความคิดเห็นในประเด็นการใช้ภาษาจากผู้ฟังทั่วไปนั้น คล้ายคลึงกับการให้ความคิดเห็นในประเด็นการสื่อความหมาย คือมีความคิดเห็นในด้านดีต่อบทเพลงโดยรวมหรือในระดับประโยคและท่อนเพลง เช่นการกล่าวถึงการใช้ภาษาที่ง่าย และการใช้ลีลาภาษาที่เหมาะสมสำหรับเด็ก ส่วนความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงนั้น ส่วนใหญ่เป็นการชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในระดับคำ เช่นเรื่องของคำสรรพนาม

จ. ความคิดเห็นอื่นๆ

ความคิดเห็นอื่นๆ ที่ได้รับจากผู้ฟังทั่วไปนั้น สามารถแบ่งเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความคิดเห็นโดยรวมของเพลงโดยไม่ระบุประเด็น ความคิดเห็นต่อวิธีการแปลความรู้สึกเมื่อรับฟัง และความคิดเห็นเรื่องการขับร้อง

ในส่วนของคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ฟังทั่วไประบุบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด และบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุดพร้อมเหตุผล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ฉ. บทแปลเพลงที่ผู้ฟังทั่วไปชอบมากที่สุด

จากแบบสอบถาม ผู้ฟังทั่วไปทั้งหมดจำนวน 6 คน (ร้อยละ 100) ได้ระบุบทแปลเพลงที่ตนชอบมากที่สุดพร้อมเหตุผล โดยเหตุผลสนับสนุนของผู้ฟังแต่ละคนมีทั้งเหตุผลทางด้านเนื้อหา และความเข้ากันของเนื้อเพลงกับทำนอง เพลงที่ได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ผู้ฟังชอบที่สุดมีจำนวน 5 เพลง ในจำนวนนี้มีเพลง 1 เพลง ที่ได้รับเลือกซ้ำกันจากผู้ฟัง 2 คน สรุปได้ดังนี้

- เพลง มาเรีย ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 2 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 33.32) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด เนื่องจากเป็นเพลงที่มีทำนองสนุกอยู่แล้ว มีเนื้อหาตลก บทแปลสามารถวางคำให้ลงจังหวะได้พอดี คำที่ใช้สามารถอธิบายเรื่องราวและสามารถแสดงลักษณะของมาเรียได้ชัดเจน นอกจากนี้ บทแปลเพลงยังมีสัมผัสคล้องจองดีทั้งสัมผัสภายในวรรคและสัมผัสระหว่างวรรค และยังมีกรแปลโดยให้มีสัมผัสคล้องจองแบบตะวันตกด้วย ซึ่งผู้ฟังเห็นว่าไม่ใช่เรื่องง่าย

- เพลง เสียงดนตรี ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่าเป็นบทแปลที่ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข แสดงถึงอิสรภาพและความผูกพันที่มาเรียมีต่อธรรมชาติ ชีวิตและเสียงเพลง บทแปลสามารถถ่ายทอดอารมณ์สุขของตัวละครที่ได้ร้องเพลงบนภูเขาได้

- เพลง ของลูกใจ ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เป็นเพลงที่ใช้ภาษาง่ายแต่สามารถให้ความรู้สึกอบอุ่นได้

- เพลง ไปนะ ลาแล้ว ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า บทแปลใช้ภาษาง่าย มีสัมผัสคล้องจองดี และสามารถเก็บความหมายเดิมได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ

- เพลง เอเดลไวส์ ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า บทแปลมีเนื้อหากินใจ เป็นการบรรยายถึงความรักและความบริสุทธิ์ และให้ความรู้สึกที่ซาบซึ้งในความรักแผ่นดินบ้านเกิดเมืองนอน

ข. บทแปลเพลงที่ผู้ฟังทั่วไปชอบน้อยที่สุด

ในการตัดสินว่าผู้ฟังชอบบทแปลเพลงใดน้อยที่สุดนั้น ผู้ฟังใช้เกณฑ์การตัดสินแตกต่างกันไปเช่นเดียวกับการตัดสินว่าชอบบทแปลเพลงใดมากที่สุด คือตัดสินจากเนื้อหาของเพลง ความชอบเดิมที่มีต่อเพลงต้นฉบับ และการสื่อความหมาย โดยมีเพลงที่ได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ผู้ฟังชอบน้อยที่สุดจำนวน 5 เพลง ในจำนวนนี้มีเพลงที่ได้รับเลือกซ้ำกัน 1 เพลง จากผู้ฟัง 2 คน สรุปผลได้ดังนี้

- เพลง สิ่งดีๆ ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 2 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 33.32) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยผู้ฟังคนแรกให้เหตุผลทางด้านการสื่อความหมายว่า บทแปลไม่สามารถสื่อความหมาย หรือสร้างความเข้าใจให้ผู้ฟังได้ ในขณะที่ผู้ฟังอีกคนให้เหตุผลทางด้านเนื้อหา โดยระบุว่าเนื้อหาของเพลงเป็นเรื่องของคนเพียง 2 คน จึงรู้สึกว่ามันน่าสนใจ และไม่ค่อยมีชีวิตชีวา ในขณะที่เพลงอื่นๆ นั้นมีเนื้อหาเป็นกลางกว่าและฟังได้ทุกเพศทุกวัย

- เพลง เสียงดนตรี ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่าระดับภาษาที่ใช้ในบทแปลไม่สม่าเสมอ

- เพลง โด เร มี ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า ผู้ฟังไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนเสียงโน้ตเพราะผิดไปจากคำที่ใช้เรียกตัวโน้ตจริงๆ

- เพลง ปีนไปบนภูเขา ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่าผู้ฟังไม่ชอบเพลงต้นฉบับอยู่แล้ว จึงทำให้ไม่รู้สึกชอบเพลงฉบับแปลไปด้วย

- เพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 6 คน (ร้อยละ 16.67) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เพลงต้นฉบับเป็นเพลงที่มีเนื้อหาน้อย บทแปลจึงมีเนื้อหาน้อยเช่นกัน อีกทั้งเนื้อหาของเพลงมีลักษณะเป็นการเตือน จึงมิได้มีถ้อยคำที่ก่อให้เกิดจินตนาการ หรือความรู้สึกใดๆ

ซ. การนำเพลงภาษาไทยไปใช้ประโยชน์

จากการสัมภาษณ์ผู้ฟังทั่วไปในเรื่องการนำบทแปลเพลงไปใช้ประโยชน์ พบว่าผู้ฟังทั่วไปเห็นว่าเพลงฉบับภาษาไทยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้ เช่น การนำไปใช้ในการพากย์ภาพยนตร์ โดยระบุว่าการที่ผู้ชมภาพยนตร์ได้ฟังเพลงภาษาไทยจะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของภาพยนตร์และเนื้อหาของเพลงยิ่งขึ้น นอกจากนี้ บทเพลงภาษาไทยยังสามารถใช้ในการแสดงละครเวทีได้ เพลง โด เร มิ สามารถใช้สอนเด็กได้ เพลง ปีนไปบนภูเขา สามารถใช้ในการให้กำลังใจได้ ส่วนเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องช้า) สามารถใช้สอนเด็กได้ในเรื่องไม่ควรรีบร้อนในเรื่องความรัก นอกจากนี้ ผู้ฟังจำนวน 1 คน (ร้อยละ 16.67) เห็นว่า บทเพลงภาษาไทยยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการแปล การใช้ภาษา การใช้สำนวน การผูกเรื่องราว การตีความ และการจับใจความสำคัญได้

จะเห็นได้ว่า แม้ผลจากการประเมิน โดยการวัดระดับความคิดเห็นของผู้ฟังทั่วไปจะมีค่าในระดับสูงมากในทุกประเด็น แต่ผู้ฟังทั่วไปก็ได้ให้ความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงบทแปลเป็นจำนวนมากเช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่องการสื่อความหมาย ซึ่งให้เห็นว่าผู้ฟังทั่วไปให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าวมาก และผู้วิจัยควรแก้ไขบทแปลให้สื่อความหมายได้ชัดเจนกว่านี้

6.2.2.2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟังเฉพาะทาง

ผู้ฟังเฉพาะทางได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเป็นรายเพลง โดยผู้วิจัยขอนำเสนอดังต่อไปนี้

เพลง เสียดดนตรี

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 7 คน (ร้อยละ 100) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง เสียดดนตรี มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - โดยรวมเนื้อเพลงใช้ได้ แต่เมื่อนำไปร้องจะมีส่วนที่ทำให้เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน เช่น คำว่า “กั๊วาน” จะฟังดูเหมือน “กั๊วาน”
- ผู้ฟังที่ 2: - ควรแก้คำบางคำ เช่น คำว่า “อิน” ควรแก้เป็น “ไต้อิน” เพื่อให้เข้าใจได้มากขึ้น
- ควรแก้คำบางคำให้สั้นลง เช่น คำว่า “โชยชยามา” ควรแก้เป็น “โชยมา”

- ควรแก้คำให้สละสลวยขึ้น เช่น คำว่า “ทางธารา” ควรแก้เป็น “ธารธารา” แก้คำว่า “จะร้องตั้งนกป่า” เป็น “ร่ำร้องตั้งนกป่า” และแก้คำว่า “ฉันทมาเทียวเนินเขานี้” เป็น “ฉันทมาเยือนเนินเขานี้”
- ผู้ฟังที่ 3: - ผู้แปลพยายามรักษาความหมายของเนื้อร้องต้นฉบับมากเกินไป แต่คำที่ใช้ยังไม่เข้ากับทำนองและยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน เช่น คำว่า “กังวาน” มีเสียงโน้ตที่ต่างกันมากจึงไม่ควรใช้เสียงสามัญทั้ง 2 พยางค์
- ผู้ฟังที่ 4: - บทแปลโดยตรงที่มีสัมผัสชัดเจน แต่ยังมีเสียงวรรณยุกต์เพี้ยน เช่น “ดวงใจอยากระริว” “จากนที” “ทุกเวลาจะมีคนตรี...” ซึ่งเสียงเหล่านี้เป็นเสียงเอกแต่อยู่ในตำแหน่งที่เสียงไม่ต่ำพอจะใช้เสียงเอกได้ นอกจากนี้ยังมีคำว่า “กังวาน” และ “คราใด” ซึ่งเป็นเสียงสามัญทั้งคู่ แต่ตัวโน้ตในเพลงต้นฉบับมีระดับเสียงต่างกันมาก จึงไม่ควรใช้เสียงสามัญทั้งคู่
- ภาษาไทยจะลงน้ำหนักคำท้ายเสมอ บทแปลมีการลงน้ำหนักคำบางคำไม่ถูกต้อง เช่น “ทุกเวลาจะมีคนตรีเรื่อยไป” และคำว่า “เพลงเพราะอ่อนดวงใจ ให้ความวิ้งว้างหายสิ้น” ควรจัดคำให้ลงน้ำหนักอย่างเป็นธรรมชาติ
- ควรแก้ไขคำว่า “อิน” เป็น “ไต้อิน”
- ผู้ฟังที่ 5: - ทำนองท่อนสุดท้ายค่อนข้างเพี้ยน
- ผู้ฟังที่ 6: - แปลได้ค่อนข้างตรง คำร้องลงตัวกับทำนองที่สุด
- ผู้ฟังที่ 7: - บทแปลลงตัวกับทำนองมาก

เพลง มาเรีย

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง มาเรีย มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ในท่อนที่กล่าวว่า “จะดึงปุยมะฆลงมาที่พื้นอย่างไร” ควรใช้การเปรียบเทียบให้สื่อว่า การจะแก้ปัญหาเรื่องมาเรียนั้นยากพอๆ กับการดึงมะฆลงมาจากฟ้า
- การแปลว่า “เธออาจทำพระเนรมิตตามานวิปัสสนา” เป็นการแปลที่ดีมากเพราะใช้สิ่งที่มีในวัฒนธรรมไทยมาเปรียบเทียบ
- ผู้ฟังที่ 2: - ควรใส่อารมณ์ในการร้องเพื่อเน้นคำสำคัญ หรือใช้วิธีกิ่งร้องกิ่งพูด
- คำว่า “อะไรเยอะเยอะ” ฟังยาก

- ท่อนที่กล่าวว่า “อยู่กับเธอแล้วฉันมีนาง...เธอเป็นปัญหา เป็นเด็กสาว” นั้นแปลได้ดี เห็นภาพ
  - ท่อนที่กล่าวว่า “คลื่นยังไม่ยอมให้ตริงไว้...อ้อมโอบแสงจันทร์ในมือเรา” นั้นมีความไพเราะเมื่อใช้อ่าน แต่เมื่อนำไปร้องผู้ฟังจะเข้าใจไม่ทัน
- ผู้ฟังที่ 3:
- เพลงมีจังหวะเร็ว ผู้แปลใช้คำมาก ควรตัดคำออกบ้างเพื่อให้ฟังง่ายขึ้น
  - คำว่า “อะไยอะไยอะ” ฟังดูไม่ไพเราะ
  - มีเสียงวรรณยุกต์เพี้ยน เช่น “จะทำอย่างไรจะแก้ปัญหามาเรียหนา” คำว่า “ไร” ควรแก้ไขเป็นวรรณยุกต์เสียงสูง
- ผู้ฟังที่ 4:
- เพลงมีจังหวะยาก คือมี 3 พยางค์ ผู้แปลควรวางพยางค์หนัก (ครุ) ไว้ในตำแหน่งที่ 1 และพยางค์เบา (ลหุ) ในตำแหน่งที่ 2 และ 3 เพื่อให้จังหวะราบรื่นเป็นธรรมชาติและฟังเข้าใจง่ายขึ้น ในบทแปลมีการลงจังหวะคำไม่ถูกต้อง เช่น “และผิวปากไปไม่แคร์” ส่วนท่อนสุคนั้น มีการวางคำสำคัญในตำแหน่งเบา เช่น “จะทำอย่างไร” และ “จะคิงปุยเมฆ” ควรวางคำสำคัญในตำแหน่งแรกสุด เพื่อให้ฟังได้ชัดเจน
  - ท่อนที่กล่าวว่า “แต่แล้วเราจะจับเธออยู่...ตริงไว้บนพื้นทราย” นั้น แปลได้ดี
  - มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน ได้แก่ “ฉันไม่อยากพูดออกมาละ” “แต่กระนั้นศรัทธายังมี” “แต่รับมากินทุกที” และ “และผิวปากไปไม่แคร์”
  - การขับร้องคำว่า “มาเรียทำฉัน ข้า” มีใช้การเอื้อนช่วยในการร้องได้ดี
  - ในท่อนที่กล่าวว่า “เธอมันจุกจิกขุกขิก” อาจลดเหลือ “เธอจุกจิกขุกขิก” เพื่อให้ฟังทันได้
- ผู้ฟังที่ 5:
- บางท่อนก็ทำได้ดี
  - ส่วนใหญ่เพี้ยนทำนอง สามารถใช้ทักษะนักร้องแก้ได้
- ผู้ฟังที่ 6:
- ความหมายตรงกับเนื้อเรื่องดี
  - เสียงร้องเมือชื่อธิดาหัวเกินไป

เพลง ฉันทน์ใจ

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง ฉันทน์ใจ มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ภาษาเป็นธรรมชาติเพราะเป็นภาษาปาก
- ผู้ฟังที่ 2: - ท่อนที่กล่าวว่า “อาจทำประทับใจเต็มๆ” ไม่สามารถสื่อความหมายได้
- บางครั้งใช้คำมากเกินไป ควรแปลแบบสรุปความบ้าง ไม่จำเป็นต้องแปลคำต่อคำ
- ผู้ฟังที่ 3: - ผู้แปลพยายามแปลคำต่อคำมากเกินไป แต่เมื่อนำมาร้องแล้วไม่เสนาะหู หลายคำเมื่อนำมาร้องและฟังไม่รู้เรื่อง เช่น คำว่า “พลังไม่มาจากจำนวน”
- ผู้ฟังที่ 4: - มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยนหลายคำ เช่น “เรื่องราววันนี้จะเป็นอย่างไรกัน” “แต่แล้วทำไมจึงกลัว” “กัปตันและลูกทั้ง 7 คน” “เป็นอย่างนี้เราเห็นที่ต้องกลับไป” และ “ฉันทน์ใจจนโลกทั้งใบอยู่ในมือนี้”
- มีคำที่ความหมายคลาดเคลื่อนหรือไม่ชัดเจน ได้แก่ “เมื่อเขาเห็นดังนั้นฉันก็เห็น” “จะดูจะคันแต่ดี” และ “นอกจากเท่าที่เห็น ความเชื่อมั่นอยู่ในฉันนี้” ซึ่งอาจแก้ไขโดยการเรียบเรียงใหม่โดยสื่อความหมายว่า “ฉันเป็นมากกว่าที่เห็น”
- ผู้ฟังที่ 5: - ทำนองเพลงนี้ยาก บทแปลเพลงนี้เพี้ยนทำนองมาก ควรถอดความแล้วเขียนใหม่ท่อนต่อท่อน ถ้าใช้เล่นละครเห็นภาพประกอบอาจเข้าใจได้ แต่ถ้าฟังอย่างเดียวจะฟังยาก ผู้ขับร้องอาจแก้ด้วยการร้องกึ่งพูด และใส่อารมณ์มากกว่านี้ นักร้องยังมีทักษะไม่พอ ควรร้องแบบเอื้อน เพื่อให้เสียงวรรณยุกต์ชัดเจน
- ผู้ฟังที่ 6: - แปลได้ดีมาก โดยเฉพาะในท่อนที่กล่าวว่า “ฉันทน์ใจในแสงอาทิตย์ส่อง”

เพลง เสิบหกปีเต็ม

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 5 คน (ร้อยละ 71.43) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง เสิบหกปีเต็ม มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - เนื้อหาโดยรวมดี
- คำว่า “เวทិ” ในที่นี้ อาจไม่ได้หมายถึงเวทในการแสดง แต่เป็นขั้นของการก้าวเข้าสู่วัยที่สูงขึ้น

- ประโยคว่า “ตัวฉันคนนี้สิบหกปีเต็มแล้ว” ให้ความรู้สึกที่ขัดแย้งกับท่อนที่กล่าวว่า “ไม่ทันเล่ห์กลผู้ใด...ฉันเองไม่ทันกลโกง” เพราะการบอกว่า 16 ปีเต็มแล้ว เหมือนเป็นการแสดงว่าผู้พูดโตแล้ว
  - ในพยางค์ที่ยาว ผู้แปลสามารถแบ่งเป็น 2 คำได้ เช่น “ขอให้ฉันดูแล”
- ผู้ฟังที่ 2:
- แปลตรงตัวเกินไป
  - ประโยคที่กล่าวว่า “ชีวิตเธอไม่ต่าง เหมือนหน้าของกระดาศ ที่ชายจะอยากเขียนเติมแต่ง” มีลักษณะเป็นสำนวนต่างชาติเกินไป อาจปรับการเปรียบเทียบจาก “กระดาศ” เป็น “ผ้าขาว” จะเข้าใจได้ง่ายกว่าสำหรับผู้ฟังคนไทย
  - ท่อนที่กล่าวว่า “ข้างหน้าเธออาจจะเสี้ยว” เข้าใจยาก
  - แต่เดิม ผู้ฟังชอบเพลง Sixteen Going on Seventeen และมีผลต่อการประเมิน เวลาฟังจะนึกภาพตามไปด้วย ถ้าฟังบทแปลแล้วไม่เข้ากับภาพจะทำให้ไม่ชอบ
- ผู้ฟังที่ 3:
- ท่อนแรกมีความหมายเข้าใจยาก เพราะแบ่งข้อความเป็นหลายวลี ไม่ต่อเนื่องกัน
  - วลีว่า “ชายกล้าและนักเลง” นั้น แสดงภาพที่น่ากลัวเหมือนว่าผู้ชายจะมาลวนลาม ควรจะเปลี่ยนเป็น “ชายมากหน้าหลายตา”
- ผู้ฟังที่ 4:
- ในท่อนที่กล่าวว่า “โหมงามเธอนี้สิบหกปีเต็มแล้ว” “ขอให้ฉันดูแล” และ “ฉันจะขอเพียงเธอ” นั้นแปลได้ดี สื่อความหมายได้ และมีเสียงที่เหมาะสม
  - ในการแปลท่อนแรก ลองหารูปแบบการสัมผัสใหม่ๆ มาปรับใช้ได้
  - อาจใส่ลูกเล่นในคำร้องเพื่อให้เห็นชัดว่าผู้ชายจีบผู้หญิง
  - มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน เช่น “ชีวิตเธอไม่ต่าง เหมือนหน้าของกระดาศ” “หนุ่มๆ จะมาเรียงราย” “จิตใจยังใสสะอาด” และ “ตัวฉันคนนี้สิบหกปีเต็มแล้ว”
  - แนะนำว่า ถ้าเป็นไปได้ให้สื่อความหมายแรงกว่านี้ในวรรคสุดท้าย เพราะถ้าคำสุดท้ายของเพลงโดนใจผู้ฟัง จะทำให้เพลงเป็นที่ติดหูและประทับใจ
- ผู้ฟังที่ 5:
- ควรถอดความแล้วเขียนใหม่ท่อนต่อท่อน

เพลง ของถูกใจ

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง ของถูกใจ มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ดีมาก เดิมชอบเพลง My Favorite Things และความชอบมีอิทธิพลต่อการประเมินด้วย คือ เมื่อเห็นว่าแปลได้ดีก็รู้สึกชอบมาก
- ผู้ฟังที่ 2: - ท่อนแรกยังไม่ไพเราะเมื่อนำไปร้อง ส่วนท่อนที่เหลือแปลได้ดี
- ผู้ฟังที่ 3: - แปลได้เก๋อบดี ควรปรับบางคำให้เสียงวรรณยุกต์เข้ากับตัวโน้ตมากกว่านี้ เช่น “ห่อพัสดุกระดาษส่งตั้งใจสื่อ” อาจแก้เป็น “เหมือนใจสื่อ” และ “หม่อมฮังสึบินผ่านพระจันทร์ในยามราตรี” อาจแก้ เป็น “บนฟ้าราตรี” จะทำให้ร้องได้เพราะมากขึ้น
- ผู้ฟังที่ 4: - เพื่อให้เกิดความสละสลวยและเข้าใจง่าย อาจลองปรับชนิดของสิ่งต่างๆ โดยใช้คำใกล้เคียง เช่น คำว่า “ศัตรูเค็ล” อาจใช้ขนมที่เป็นที่รู้จักของคนไทยมาแทน
- ควรเน้นความรวมมากขึ้นแทนการแปลตรง อาจต้องดูว่าภาพที่ปรากฏมีการบังคับมากแค่ไหน และดึงเอาสิ่งของแต่ละชิ้นออกมาให้ชัดเจนว่าเป็นอะไรกันแน่ มาเรียกขานอะไรกันแน่ เช่น ชอบหมวดแมว หรือชอบลูกแมว ชอบถุงมือหรือชอบความอุ่นของถุงมือ
  - มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน เช่น “หม่อมฮังสึบินผ่านพระจันทร์ในยามราตรี”
  - หากสื่อความตอนที่กล่าวว่า “นี่คือบางสิ่งที่ถูกใจฉันจริงๆ” ให้ได้แรงกว่านี้ จะดีมาก
- ผู้ฟังที่ 5: - เพี้ยนทำนองเยอะ แต่เป็นเพราะ โน้ตถี่ และเพลงเร็ว ทำให้ฟังผ่านไปได้โดยไม่ขัดหูนัก
- ผู้ฟังที่ 6: - การจับร้องยังไม่ลื่นไหลนัก
- คำว่า “หยดฝนบนกุหลาบ” เสียงยังไม่ลงตัวกับทำนอง อาจลองเปลี่ยนเป็นดอกไม้อื่น หรืออาจสรุปความ ตัดรายละเอียดออกไปบ้างเพื่อให้ร้องได้ลื่นไหลขึ้น

เพลง โด เร มี

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 7 คน (ร้อยละ 100) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง โด เร มี มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - คำว่า “โซ” มีเสียงเดียวในหนึ่งคำ แต่คำว่า “โซ” มี 2 เสียง จึงไม่ควรใช้คำว่า “โซ”
- ประโยคที่ว่า “เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง” นั้น ยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน
- ผู้ฟังที่ 2: - เป็นความคิดที่ดีในการนำภาษาไทยมาใช้แทนโดยไม่แปลตามภาษาอังกฤษ แต่บางคำผู้ฟังต้องทำใจยอมรับกับการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เช่น “ฟา” หรือ “โซ” และผู้ร้องควรร้องคำว่า “โซ” โดยออกเสียงวรรณยุกต์ให้ชัดเจน
- ท่อนแรกควรแปลแบบสรุปความ
- ท่อนที่กล่าวว่า “พอเธอรู้ตัวโน้ตจริงๆ เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง” ยังสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน ผู้ฟังต้องแปลซ้ำ
- เพลง โด เร มี สามารถนำไปให้เด็กร้องเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ เพราะเมื่อเพลงเป็นภาษาไทยจะง่ายกว่าสำหรับเด็ก
- ผู้ฟังที่ 3: - ในท่อนที่กล่าวว่า “โด” คือตั้งขึ้นมาให้เห็น” ความหมายอาจสื่อไปในทางสองแง่สองง่าม
- ผู้ฟังที่ 4: - มีการปรับความหมายให้เข้ากับภาษาไทย ซึ่งผู้แปลทำได้น่าสนใจ
- มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน ได้แก่ “เป็นโน้ตสามตัวมาก่อนกันแบบนี้” และ “เร มันคือจิ้งหรีดเรไร”
- ท่อนที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน คือ “พอเธอรู้ตัวโน้ตจริงๆ เธอจะร้องเป็นเพลงทุกสิ่ง” ส่วนนี้ควรแปลให้ชัดเจนเพราะเป็นแก่นของเพลง
- เดิมชอบเพลง Do Re Mi ที่สุด แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการประเมินบทแปล
- ผู้ฟังที่ 5: - ผู้แปลหาคำไทยมาใช้แทนตัวโน้ต ทำให้สอดคล้องดี
- ผู้ฟังที่ 6: - การเปลี่ยนมาใช้คำไทยเพื่อให้สื่อความหมายได้นั้น เป็นความฉลาดของผู้แปล
- ผู้ฟังที่ 7: - คำว่า “เร” หาคำแปลในภาษาไทยตรงๆ ได้ยาก ฉะนั้น เนื้อร้องที่ว่า “เร เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร” จึงไม่ตรงนัก เห็นใจผู้แปล แต่นอกจากคำนี้ คำ

อื่นๆ ที่นำมาใช้ เช่น “ฝ่า” “โด่” “โซ่” ก็ใช้ได้ ผู้ฟังเห็นด้วยที่ใช้คำไทยในเพลงนี้

เพลง ชายเลี้ยงแพะจีเหงา

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 5 คน (ร้อยละ 71.43) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง ชายเลี้ยงแพะจีเหงา มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1:
- แปลตรงตัวเกินไป และฟังยาก
  - วลีที่ว่า “หนุ่มเลี้ยงแพะเหงา” ให้ความหมายได้ 2 อย่าง คือหนุ่มเหงา และ แพะเหงา
  - คำว่า “ยีน” ใช้โดดๆ ไม่ได้ไม่ให้ความหมาย
  - คำว่า “คู่อี๊ด” และ “ทรีโอ” คนฟังไทยอาจไม่เข้าใจ
- ผู้ฟังที่ 2:
- แปลได้เกือบดี แต่ควรตัดคำออกบ้าง
  - ควรแก้ไขข้อความว่า “คู่อี๊ดเป็นทรีโอ” เพราะคนฟังอาจไม่เข้าใจ
- ผู้ฟังที่ 3:
- ตัวโน้ตดี ควรแปลโดยลงน้ำหนักคำให้ฟังง่าย ต้นฉบับลงเสียงเบาที่พยางค์สุดท้ายซึ่งตรงข้ามกับธรรมชาติของภาษาไทย ควรให้พยางค์สุดท้ายของวรรคเป็นคำลหุหรือคำที่ไม่สำคัญ เช่น “เง” “ละ” “นะ” เพื่อให้ฟังไปผ่านๆ ได้
  - การลงคำท้ายวรรคของท่อนที่ 2 ใช้ได้
  - ควรดึงเอาคำสำคัญของแต่ละวรรคให้ชัด เช่น “เจ้าชาย” “คนขนของ” ฯลฯ และลดทอนรายละเอียดลง
  - อาจใช้วิธีดูภาพแล้วเล่าเรื่องเอง เพราะเพลงนี้ไม่กระทบต่อการดำเนินเรื่องอยู่แล้ว
- ผู้ฟังที่ 4:
- เพลงทำนองเร็ว ตัวโน้ตดี ทำให้เพลงผ่านไปอย่างรวดเร็ว และฟังดูไม่เพี้ยนมาก
- ผู้ฟังที่ 5:
- น่ารักดี

เพลง เอเดลไวส์

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 5 คน (ร้อยละ 71.43) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง เอเดลไวส์ มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - คำว่า “หิมะ” เมื่อนำมาร้องยังไม่ไพเราะ เพราะ “หิ” เป็นเสียงต่ำ แต่นำมาใช้ในตัวโน้ตเสียงสูง อาจแก้ด้วยการเรียบเรียงใหม่ให้คำนี้อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม
- ผู้ฟังที่ 2: - ควรแก้ไขคำว่า “สะอาดและเล็ก” เป็น “สะอาดสดใส” จะทำให้ฟังดูดีขึ้น
- ผู้ฟังที่ 3: - ควรปรับลีลาภาษาให้เป็นแบบกวีนิพนธ์มากขึ้น เพราะลักษณะของเพลงเป็นเพลงที่ร้องสืบมาแต่อดีตโบราณ ควรเน้นให้มีความสละสลวย และเน้นความรวมมากขึ้น
- ควรตัดคำว่า “หิมะ” ออกไป และใช้การตีความว่า สะอาด สวยงาม บริสุทธิ์แทน
- ผู้ฟังที่ 4: - เพลงค่อนข้างสั้น บทแปลมีความหมายแข็งกระด้างไป ไม่สื่อให้เห็นความสวยงาม ควรใช้คำและการบรรยายให้ดีกว่านี้ ลองนึกถึงการบรรยายดอกไม้แบบไทยๆ แล้วปรับใช้ดู อาจตัดคำที่ไม่เหมาะสมออกไปเลย แล้วเรียบเรียงใหม่ เช่น คำว่า “สะอาด” ไม่ควรใช้กับดอกไม้ อาจใช้คำว่า “บริสุทธิ์” แทน หรือใช้คำว่า “ขาว” สื่อถึงความสะอาดไปในตัวได้
- ผู้ฟังที่ 5: - แปลได้ดี

เพลง ไปนะ ลาแล้ว

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง ไปนะ ลาแล้ว มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ท่อนแรกแปลได้ดี
- คำทำนองของเพลงตั้งแต่ท่อนที่ 2 เป็นต้นไป ควรแบ่งเป็น 2 คำ และใช้ 2 โน้ต
- ผู้ฟังที่ 2: - แปลตรงเกินไป
- ไม่ควรใช้คำว่า “ดีแห่งห่าง” ควรใช้คำว่า “ดังแห่งห่าง”
- ประโยคที่กล่าวว่า “I leave and heave a sigh and say good bye” น่าจะมีความหมายว่า “ฉันรู้สึกใจหายที่ต้องกล่าวลา” ส่วนประโยคที่ว่า “ฉันขอ

- เปิดเผย ฉันอยากเอ่ยลาเสียแล้ว” อาจจะไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้องควรจะเป็น “ฉันขอเปิดเผย ไม่อยากเอ่ยลาเสียแล้ว” อย่างไรก็ตาม คำ “เปิดเผย” ไม่เหมาะให้เด็กใช้เพราะฟังดูเป็นผู้ใหญ่เกินไป
- ผู้ฟังที่ 3: - วรรคที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ฉัน” ควรแก้เป็นเสียงเอก อาจใช้คำว่า “อยาก” แทน เช่น “อยากไป และถอนหายใจออกมาเป็นเสียง กู๊ดบาย”
- ผู้ฟังที่ 4: - ท่อนแรกแปลได้ดี ฟังดูน่ารัก มีการใช้ near rhyme หรือสัมผัสใกล้เคียงได้ดี คือ “ถึงเสียงนั้นมันซิมเซานัก แต่เสียงนั้นมันมากำซับ”
- คำว่า “ลาคุณ” เป็นเสียงสั้นใน โน้ตยาว อาจเปลี่ยนมาใช้คำที่ทำให้เสียงเปิดเพื่อการลากเสียงยาวๆ ได้
- ควรดึงความคิดของเด็กแต่ละคนออกมาให้ชัด ใครอยากไป ใครอยากอยู่ ใครอยากดื่ม ฯลฯ
- มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน ได้แก่ “ราตรีสวัสดิ์คืนนี้” “ลานะ ลานะ ถึงคุณ และคุณ และคุณ” และ “ฉัน โบยและบิน ฉันคิดปีก...”
- เมื่อผู้แปลเลือกใช้วิธีการสัมผัสแบบใดพยายามทำให้สม่ำเสมอทั้งเพลง
- ผู้ฟังที่ 5: - มีคำเพี้ยนจำนวนมาก เช่น “ลาคุณ” ที่ออกเสียงเหมือน “ลาคุณ” โดยเฉพาะเมื่อเพลงช้าลงตอนท้าย เสียงจะฟังดูเพี้ยนอย่างชัดเจน
- การทับศัพท์ “Goodbye” จะทับศัพท์ก็ควรทำให้หมดทุกคำ
- ในการขับร้อง แม้ทำนองจะช้า แต่ไม่ควรร้องแบบยึดคำ ให้ร้องให้ถูกต้องตาม ครุ ลหุ
- ผู้ฟังที่ 6: - แปลได้ดี

เพลง ปีนไปบนภูผา

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง ปีนไปบนภูผา มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - คำว่า “ปีน” ให้ความรู้สึกแรง แต่ก็ไม่มีคำใดที่จะนำมาใช้แทนและให้ความรู้สึกที่อ่อนลงได้
- คำว่า “สายรุ้ง” ควรแก้เป็น “บนรุ้ง” เพราะคำว่า “สาย” เป็นเสียงสูงแต่อยู่ในตำแหน่งตัวโน้ตที่ให้เสียงต่ำ
- ผู้ฟังที่ 2: - คำว่า “ปีนไป” ฟังดูไม่ค่อยสละสลวย

- ในตอนที่ว่า “สิ่งที่เธอเธอเฝ้าฝัน...จนวันทีมลาย” ฟังดูเหมือนกลอนโบราณเกินไป
  - การใช้สระ อี ที่ท้ายวรรคทำให้เปิดเสียงได้ไม่กว้างเมื่อนำไปขับร้อง ควรใช้เสียง โอ อา เพื่อช่วยให้นักร้องใช้เสียงได้ง่าย
- ผู้ฟังที่ 3: - บทแปลค่อนข้างดีและลงตัว แต่ผู้ร้องควรร้องให้มีพลังและสื่ออารมณ์ได้มากกว่านี้
- ผู้ฟังที่ 4: - ผู้แปลควรปรับรูปแบบสัมผัสอีกเล็กน้อย เพื่อให้ไพเราะขึ้น
- เพลงเป็นแนวปลุกใจ ผู้ฟังแนะนำให้ลองหาคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความพยายามที่เข้มข้นขึ้น ซึ่งจะทำให้เพลงน่าสนใจขึ้นและมีพลัง เช่น คำว่า “ฟันฝ่า” “เฝ้ารอ” และ “ข้าม”
  - มีคำที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยน ได้แก่ “ตามขึ้นไปสายรุ้งนั้น” “ต้องการรักที่ เธอมี”
  - คำว่า “ชะที” นั้น ไม่เหมาะจะนำมาใช้ในเพลงนี้ เพราะให้ความหมายเบาสมอง ไม่อึกทึก
- ผู้ฟังที่ 5: - มีคำเพี้ยนเยอะ
- ความหมายแข็งไป ควรใช้คำไทยที่เสนาะกว่านี้ และให้ความหมายและอารมณ์ได้มากกว่านี้ ใช้คำให้เห็นความลำบากมากขึ้น ใช้การพรรณนาให้เห็นบรรยากาศ ความใหญ่โตของภูเขา ความกว้างและเขียวของสายน้ำ และตอนจบซึ่งควรสื่อความหมายให้ลึกซึ้ง

เพลง สิ่งดีๆ

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง สิ่งดีๆ มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - ตอนที่ว่า “ทุกสิ่งมาจากทุกสิ่ง ทุกสิ่งที่เราสู้” แปลใช้ได้
- ผู้ฟังที่ 2: - คำว่า “อ้อมชู” มีความหมายไม่ชัดเจน ผู้แปลเน้นการใช้สัมผัสสระอู มากเกินไป หากจะทำตามต้นฉบับ ควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนด้วย
- ผู้ฟังที่ 3: - พยายามใช้การสัมผัสแบบเดียวกับต้นฉบับ ทำให้การร้องง่ายขึ้น
- ผู้ฟังที่ 4: - เนื้อเพลงโดยรวมค่อนข้างสละสลวย แต่บางท่อนยังฟังแล้วไม่เข้าใจ
- ท่อนแรกแปลได้ลงตัว

- ท่อนที่กล่าวว่า “เมื่อคุณอยู่เคียง มอบให้เพียง รักที่มี” และ “ใช่ว่าฉันนี้ ควรคู่” นั้น แปลได้ดีเพราะมีสัมผัสใน
  - ประโยคที่ว่า “ความดีฉันทำมาอ้อมชู” สื่อความหมายไม่ชัดเจน อาจแก้เป็น “ความดีที่ทำ” และประโยคที่ว่า “ทุกสิ่งทุกสิ่งมาจากทุกสิ่ง ทุกสิ่งที่เราสู้” ยังสื่อความหมายไม่ชัดเจน ลองออกนอกกรอบแล้วเรียบเรียงใหม่
- ผู้ฟังที่ 5:
- ควรรระวัง ไม่ให้คำเพี้ยน โดยเฉพาะคำที่ยาวและเน้นเสียงมาก การเอื้อนเสียงของนักร้องจะช่วยให้บ้าง
  - ผู้แปลอาจต้องทิ้งสัมผัสไปบ้างเพื่อให้เลือกคำใช้ได้มากขึ้นและฟังดูดีขึ้น
- ผู้ฟังที่ 6:
- ฟังดูตลก ไม่โรแมนติค บทแปลยังไม่สร้างอารมณ์ที่ซาบซึ้งได้ ส่วนการสัมผัสแบบตะวันตกนั้นทำได้ดี

เพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ)

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 คน (ร้อยละ 85.71) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับเพลง สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) มีใจความสำคัญ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1:
- ยังขาดความเชื่อมโยงในส่วนที่มาเรียร้องกับส่วนที่ลิเชิลร้อง อาจเป็นเพราะขาดสิ่งที่แสดงให้รู้ว่ามาเรียพูดอยู่กับลิเชิล
- ผู้ฟังที่ 2:
- ท่อนที่กล่าวว่า “เรื่องราวแบบนี้เธออาจกลัว ไม่มีเข้ามาดังที่ใจฝัน” นั้น ข้อความขาดออกจากกัน ทำให้เข้าใจยาก ควรเรียบเรียงใหม่ให้เชื่อมโยงกัน เช่น “เธออาจกลัวจะไม่มีเรื่องราวแบบนี้เกิดขึ้นกับเธอคงใจฝัน”
- ผู้ฟังที่ 3:
- คำร้องลงตัวกับตัวโน้ต และสื่อความหมายได้ตามเนื้อหาต้นฉบับ
- ผู้ฟังที่ 4:
- ท่อนที่กล่าวว่า “บางครั้งก็รู้ตัวสะอื้นไปพบ” มีความหมายที่เข้าใจยาก คำสุดท้ายควรสื่อให้กินใจกว่านี้
- ผู้ฟังที่ 5:
- เนื้อร้องสั้นไหลไปกับทำนองเพลง ความหมายเข้าใจง่าย
  - มีคำเพี้ยนเสียงวรรณยุกต์บ้าง แต่ไม่มากนัก
  - บรรทัดที่ว่า “บางครั้งก็รู้ตัวสะอื้นไปพบ” ไม่สัมผัสคล้องจองกับบรรทัดที่แล้ว และสื่อความหมายไม่เป็นธรรมชาติ
  - คำว่า “สะอื้น” ไม่เหมาะกับเพลงนี้ เพราะเป็นคำที่ไม่ไพเราะ
- ผู้ฟังที่ 6:
- วลีว่า “เข้าตาและเข้าใจเธอ” นั้น เป็นการใช้คำง่ายๆ แต่สื่อความหมายได้ดีมาก

ความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยไม่ระบุเพลง

ผู้ฟังทั่วไปทั้ง 7 คน (ร้อยละ 100) ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ไม่ระบุเพลงไว้ ดังนี้

- ผู้ฟังที่ 1: - เมื่อนำเพลงไปขับร้องจริงควรต้องมีครูฝึกคอยดูแล และผู้ร้องสามารถปรับเสียงโน้ตบางตัวได้เพื่อให้เพลงฟังดูรื่นหู และเพื่อให้เสียงวรรณยุกต์ไม่เพี้ยน หรืออาจใช้วิธีร้องกึ่งพูดบ้าง
- ผู้ฟังที่ 2: - ไม่ควรแปลโดยเรียงคำตามภาษาอังกฤษ เพราะไม่ได้ความหมาย ควรสรุปความแล้วเรียบเรียงใหม่ และไม่จำเป็นต้องเก็บตัวโน้ตทุกตัว อาจควบตัวโน้ตบางตัวเข้าด้วยกันได้ ควรให้เพลงไพเราะไว้ก่อน
- ผู้ฟังที่ 3: - การแปลเพลงอาจทำได้ด้วยการรักษาความ แต่ไม่ควรแปลคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค ผู้แปลควรอ่านตัวโน้ตได้ จะช่วยให้เลือกคำที่เหมาะสมมาลงกับตัวโน้ตมากขึ้น
- หากปรับปรุงบทแปลบางส่วน ก็สามารถนำไปใช้ในการแสดงได้
- ความไพเราะควรมาก่อนรายละเอียด เพราะเป็นวัตถุประสงค์ของการฟังเพลง เพลงต้องกระชับใจและไพเราะ อย่างน้อยควรรักษาอารมณ์และวัตถุประสงค์ของเพลงไว้
- ผู้ฟังที่ 4: - ผู้ฟังแนะนำให้ลองใช้วิธีแปลแบบภาพรวมมากขึ้น แทนที่จะยึดกับความหมายของต้นฉบับมากเกินไป เนื่องจากการแปลเพลงมีปัจจัยอื่นที่สำคัญนอกเหนือจากความถูกต้อง เช่น ความไพเราะ สละสลวย ความเรียบง่าย รูปแบบของสัมผัส ความซาบซึ้งของความเป็นเพลง จึงอาจจะต้องแลกกับการตัดรายละเอียดบางอย่างที่ไม่จำเป็นออกไป
- หากปรับปรุงบางส่วน ก็สามารถนำบทแปลไปใช้ได้
- ผู้ฟังที่ 5: - บทแปลส่วนใหญ่มีคำเพี้ยนเสียงวรรณยุกต์มาก อาจต้องถอดความหมายโดยรวม แล้วเขียนใหม่ อย่างแปลตรงตัว ความหมายนอกจากนี้ ภาษาในบางเพลงยังแข็งไป ควรทำให้ประโยคเพลงมีความเชื่อมต่อ เป็นเหมือนคำพูดที่เราพูดกันเข้าใจได้
- การร้องอาจช่วยให้เพลงไพเราะขึ้นได้ และสำหรับเพลงที่มีโน้ตครึ่งเสียงเยอะนั้น ผู้แปลต้องระวังให้มากๆ
- ผู้ฟังที่ 6: - โดยรวมแล้วนับว่าทำได้ดี มีความกล้าหาญที่แปลเพลง ถ้าให้เกรดโดยรวม ให้ B

- สามารถนำบทแปลมาปรับใช้เป็นบทบรรยายได้ภาพได้ แต่อาจไม่ใช่ทั้งหมด ต้องมีการปรับบ้าง
  - เพลงฉบับแปลควรมีความไพเราะเป็นหลัก แต่ใจความก็ต้องถูกต้องด้วย และมีความลสละสลวย
- ผู้ฟังที่ 7:
- เป็นความพยายามที่น่าชมเชยที่นำบทเพลงอมตะที่รับฟังกันทั่วโลก จากภาพยนตร์โด่งดังเรื่องนี้มาใช้เนื้อร้องภาษาไทย คำแปลโดยรวม “ตรง” ฟังเพลิน และให้ความรู้สึกคล้อยตาม ขอชมเชยผลงานนี้
  - สามารถนำบทแปลไปสอนเด็กร้องเพลงได้
  - เพลงฉบับแปลควรจะไพเราะ เพราะผู้ฟังฟังเพลงเพื่อความเพลิดเพลิน ถ้าเนื้อหาใกล้เคียงไม่สะกด ก็ฟังเพลินๆ ได้

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟังเฉพาะทาง ทำให้ทราบได้ว่า ประเด็นที่ผู้ฟังเฉพาะทางให้ความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่ นั้น เป็นประเด็นเรื่องการสื่อความหมาย และความเข้ากับทำนอง นอกจากนั้น เป็นความคิดเห็นในประเด็นความไพเราะ และการใช้ภาษา

ก. การสื่อความหมาย

ความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางในประเด็นการสื่อความหมายนั้น สามารถแบ่งประเด็นการสื่อความหมายหรืออารมณ์ได้ไม่ชัดเจน การแปลตรงเกินไป การสื่อความหมายได้ดี การขาดความเชื่อมโยงของเนื้อหา การที่เนื้อเพลงสื่อความหมายสองแง่สองง่าม และการให้คำแนะนำเพื่อการแก้ไขบทแปล

จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางในประเด็นการสื่อความหมายนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นการให้ความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงมากกว่าด้านดี ความคิดเห็นที่ระบุว่าบทแปลสื่อความหมายได้ดีนั้น มีทั้งความคิดเห็นต่อบทเพลงโดยรวม ประโยคบางประโยค และเนื้อเพลงบางท่อน ส่วนความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุง หรือคำแนะนำนั้น มีทั้งความคิดเห็นที่ให้ปรับปรุงเพลงทั้งเพลง ระดับท่อนเพลง ระดับประโยค และในระดับคำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแนะนำให้ผู้แปลเรียบเรียงบทแปลใหม่ การใช้วิธีแปลแบบเอาความ การใช้คำที่สื่อความหมายได้กินใจหรือสื่อความหมายรุนแรงขึ้น

ข. ความเข้ากับทำนอง

ผู้ฟังเฉพาะทางได้ให้ความคิดเห็นในประเด็นความเข้ากับทำนองเพลง โดยแบ่งเป็นเรื่องของเนื้อเพลงหรือคำร้องที่เข้ากันกับทำนองเพลง เสียงวรรณยุกต์ที่เพี้ยน การลงจังหวะ และการใช้คำที่ฟังยากเมื่อนำไปขับร้อง

ความคิดเห็นในด้านดีส่วนใหญ่เป็นการกล่าวโดยรวมว่าบทเพลงบางเพลง ประโยคบางประโยค หรือเพลงบางท่อน มีคำร้องที่เข้ากันกับทำนอง ส่วนความคิดเห็นด้านที่ควรปรับปรุงนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของเสียงวรรณยุกต์ที่เพี้ยนไปเมื่อขับร้อง ซึ่งผู้วิจัยขอยกตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างที่ 26

“ดวงใจอยากกระวีรวากับนกที่กระพือปีกโผจากนทียังต้นไม้

ถอนใจราวกับเพลงจากระฆังกังวานลอยผ่านลมโชยชายามา” (จากเพลง เสียงดนตรี)

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 3 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 42.86) กล่าวถึงการใช้เสียงวรรณยุกต์ในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสมในเพลง เสียงดนตรี เช่น การใช้เสียงสามัญในตำแหน่งคำที่เป็นเสียงสูง และการใช้เสียงวรรณยุกต์เอกในตำแหน่งตัวโน้ตที่ให้เสียงไม่ต่ำพอ ซึ่งเมื่อนำไปขับร้องจะทำให้เพลงฟังดูแปร่ง ตัวอย่าง เช่น คำว่า “กังวาน” เป็นเสียงสามัญทั้งสองพยางค์ แต่เสียงโน้ตในแต่ละพยางค์ดังกล่าวมีความสูงต่ำต่างกันมาก ดังจะเห็นได้จากตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นด้านบน โดยตำแหน่ง ของคำว่า “กังวาน” ตรงกับคำในต้นฉบับว่า “that flies” ซึ่งเป็นตำแหน่งของพยางค์ 2 พยางค์ที่มีตัวโน้ตเสียงต่ำไล่ขึ้นไปยังตัวโน้ตที่มีเสียงสูงกว่ามาก ซึ่งเมื่อนำบทเพลงไปขับร้องตามทำนองแล้ว คำว่า “กังวาน” จะฟังดูเหมือนร้องว่า “กั้งวาน”

ทั้งนี้ ผู้ฟังเฉพาะทางส่วนใหญ่ ได้เสนอวิธีการปรับปรุงแก้ไขบทเพลงในเรื่องเสียงวรรณยุกต์ โดยการเรียบเรียงบทเพลงใหม่หรือการเปลี่ยนคำ โดยพยายามให้เสียงวรรณยุกต์สูง เช่น เสียงตรี และจัตวา อยู่ในตำแหน่งตัวโน้ตเสียงสูง และให้เสียงวรรณยุกต์เสียงต่ำ เช่น เสียงเอก อยู่ในตำแหน่งตัวโน้ตเสียงต่ำ และต้องพยายามไม่ให้เสียงสามัญอยู่ในตำแหน่งที่สูงหรือต่ำเกินไป โดยต้องคำนึงถึงเสียงรอบข้างของแต่ละพยางค์ด้วย ทั้งนี้ ผู้วิจัยอาจต้องตัดรายละเอียดบางอย่างของเพลงออกไปบ้าง นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะจากผู้ฟังจำนวน 3 คน (ร้อยละ 42.86) ที่แนะนำให้ในการนำบทเพลงไปขับร้อง อาจให้ผู้ร้องเปลี่ยนเสียงตัวโน้ตบางตัว โดยให้อยู่ในคอร์ด

เดิม เพื่อให้สามารถขับร้องคำที่อาจมีเสียงวรรณยุกต์สูงหรือต่ำกว่าที่ควรได้โดยที่ไม่ฟังดูเพี้ยน หรือใช้วิธีเอื้อนคำเพื่อให้เสียงวรรณยุกต์ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะคำที่เป็นเสียงวรรณยุกต์โท ตรี และจัตวา ซึ่งเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่มีการเอื้อน

ส่วนการลงคำผัดจังหวะนั้น ผู้วิจัยขอยกตัวอย่าง ดังนี้

ตัวอย่างที่ 27

“เชอพลีว/ลีลาไปร่วมพิธิและผิวปากไปไม่แคร์” (จากเพลง มาเรีย)

ผู้ฟังจำนวน 1 จาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ระบุว่าประโยคดังกล่าวมีการลงคำผัดจังหวะตรงคำว่า “ผิวปาก” ซึ่งการลงจังหวะตามทำนองเพลงคือ “เชอพลีว/ลีลา/ไปร่วม/พิธิ/และผิว/ปากไป/ไม่แคร์” ซึ่งเมื่อนำไปขับร้อง คำว่า “ผิวปาก” จะถูกแยกออกจากกัน และทำให้ฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ

จากความคิดเห็นที่ได้จากผู้ฟังเฉพาะทาง จะเห็นได้ว่าบทแปลภาษาไทยยังมีจุดด้อยในเรื่องของเสียงวรรณยุกต์อยู่มาก ซึ่งเสียงวรรณยุกต์เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับเพลงภาษาไทย เพราะการที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยนอาจส่งผลให้ความสามารถในการสื่อความหมายของเพลงบกพร่อง ไม่ว่าจะเป็นการสื่อความหมายไม่ได้ หรือสื่อความหมายผิดไป และไม่เข้ากับทำนองการลงจังหวะก็เช่นกัน การลงคำผัดจังหวะจะทำให้คำไม่ต่อเนื่องกัน และฟังดูไม่ราบรื่น

ก. ความไพเราะของเนื้อเพลง

ความคิดเห็นในประเด็นความไพเราะที่ได้จากผู้ฟังเฉพาะทาง ได้แก่ การใช้คำร้องที่สละสลวย การสัมผัสคล้องจองที่ชัดเจน การใช้คำที่ไม่สละสลวย และคำแนะนำในการแก้ไขบทแปล

ความคิดเห็นด้านดีในประเด็นความไพเราะ ได้แก่ ความสละสลวยของคำร้อง และเรื่องการสัมผัสคล้องจองของบทเพลงโดยรวม การใช้คำที่ไพเราะในท่อนเพลงบางท่อน และในประโยคบางประโยค ส่วนของความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุงนั้น ส่วนใหญ่เป็นการแนะนำเรื่องการเลือกใช้คำ ลีลาภาษา และการสัมผัสคล้องจอง

ง. การใช้ภาษา

ความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นการใช้ภาษาที่ได้จากผู้ฟังเฉพาะทาง สามารถแบ่งได้ดังนี้ การใช้ภาษาที่เหมาะสมกับตัวละคร การใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมกับตัวละคร การใช้สำนวนต่างชาติ และการใช้ลีลาภาษาที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะของเพลง

การให้ความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางในประเด็นการใช้ภาษาส่วนใหญ่ เป็นการให้ความคิดเห็นในด้านที่ควรปรับปรุง โดยเป็นความคิดเห็นในรายละเอียดมากกว่าภาพรวม คือเรื่องของการใช้คำและสำนวน

จ. ความคิดเห็นอื่นๆ

ความคิดเห็นอื่นๆ ที่ได้รับจากผู้ฟังเฉพาะทางนั้น สามารถแบ่งเป็น ประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความคิดเห็นโดยรวมของเพลงโดยไม่ระบุประเด็น ความคิดเห็นต่อวิธีการแปล ความรู้สึกเมื่อรับฟัง และความคิดเห็นและการให้คำแนะนำในการขับร้อง

ในส่วนของคำถามปลายเปิดที่ให้ผู้ฟังเฉพาะทางระบุบทแปลเพลงที่ชอบ ที่มากที่สุด และบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุดพร้อมเหตุผล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ฉ. เพลงที่ผู้ฟังเฉพาะทางชอบมากที่สุด

จากแบบสอบถาม ผู้ฟังเฉพาะทางทั้งหมดจำนวน 7 คน (ร้อยละ 100) ได้ ระบุบทแปลเพลงที่ตนชอบมากที่สุดพร้อมเหตุผล โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลในเรื่องของความเข้ากัน ของเนื้อเพลงกับทำนอง โดยมีเพลงที่ได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุดจำนวน 6 เพลง ในจำนวนนี้มีเพลงที่ได้รับเลือกซ้ำกันจำนวน 1 เพลงจากผู้ฟัง 2 คน สรุปได้ดังนี้

- เพลง โด เร มี ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 2 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 28.57) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด เนื่องจากมีการใช้คำภาษาไทยที่ฟังเสียงกับชื่อตัวโน้ตมา แทนที่ ซึ่งแม้มีความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับแต่สร้างความเข้าใจได้ดี และตรงกับแนวคิดของเพลง

- เพลง เสียงดนตรี ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า บทเพลงมีความลงตัวทั้งภาษาที่ใช้ ความหมาย และความเข้ากับทำนองเพลง

- เพลง มาเรีย ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เนื้อเพลงสามารถสื่อความหมายได้ดีและนำไป ร้องได้เข้ากับทำนองมากที่สุด

- เพลง ของถูกใจ ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า บทแปลมีความลงตัว สื่อความหมายได้ดี และเข้ากันดีกับทำนอง

- เพลง ปีนไปบนภูเขา ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่าคำแปลลงตัวกับตัวโน้ตดี และสื่อความหมายได้ดี สามารถนำไปขับร้องได้ และมีการใช้คำที่เปิดซึ่งทำให้ผู้ร้องสามารถร้องเสียงยาวได้ง่าย เช่นคำว่า “ผา” “ท้อ” “รอ” “มี” เป็นต้น

- เพลง ไปนะลาแล้ว ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เป็นเพลงที่ฟังเพลิน เนื้อหาตรงและลงตัวกับทำนองที่สุด

ข. เพลงที่ผู้ฟังเฉพาะทางชอบน้อยที่สุด

ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 จาก 7 คน (ร้อยละ 85.71) ระบุบทแปลเพลงที่ตนชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลในด้านความเข้ากันของเนื้อร้องกับทำนองเพลง และการนำบทเพลงไปขับร้อง โดยมีเพลงที่ได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุดจำนวน 4 เพลง ในจำนวนนี้มีเพลงที่ได้รับเลือกซ้ำกัน 2 เพลง โดยได้รับเลือกจากผู้ฟังเพลงละ 2 คน ส่วนผู้ฟังอีก 1 คนที่เหลือไม่สามารถระบุได้ว่าชอบเพลงใดน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่าตนมีความพอใจกับเพลงทุกเพลง สรุปผลได้ดังนี้

- เพลง เสียงดนตรี ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 2 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 28.57) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เมื่อนำบทแปลไปขับร้องแล้วมีเสียงวรรณยุกต์เพี้ยนมาก ส่วนอีกเหตุผลหนึ่งคือ คำร้องทำให้ความไพเราะของเพลงลดน้อยลง

- เพลง ฉันทน์ใจ ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 2 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 28.57) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า มีคำจำนวนมากที่เสียงวรรณยุกต์เพี้ยนไปเมื่อนำไปขับร้องกับทำนอง และบางครั้งมีเนื้อหาที่ไม่ต่อเนื่อง และความหมายไม่ชัดเจน

- เพลง ชายเลี้ยงแพะขี้เหงา ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า เป็นเพลงที่เร็ว ทำให้ฟังจับใจความได้ยาก

- เพลง สิ่งดีๆ ได้รับเลือกจากผู้ฟังจำนวน 1 คนจาก 7 คน (ร้อยละ 14.29) ให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุด โดยให้เหตุผลว่า บทเพลงยังไม่สามารถสื่ออารมณ์โรแมนติกได้เท่าที่ควร

ข. การนำบทเพลงภาษาไทยไปใช้ประโยชน์

จากการสัมภาษณ์ ผู้ฟังเฉพาะทางจำนวน 6 จาก 7 คน (ร้อยละ 85.71) แนะนำว่า ควรแก้ไขปรับปรุงเพลงภาษาไทย และจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น ใช้ในการแสดง นำมาปรับใช้เป็นบทบรรยายภาพยนตร์ในส่วนที่เป็นเพลง หรือนำไปสอนเด็กร้องเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินได้ เพราะเด็กสามารถเรียนเพลงภาษาไทยได้ง่ายกว่าภาษาอังกฤษ

สรุปแล้ว ผู้ฟังเฉพาะทางส่วนใหญ่เห็นว่า การแปลโดยรักษารายละเอียดไว้มากจนเกือบเป็นการแปลคำต่อคำนั้น ทำให้น่าฟังไปซ้ำร้องได้ยาก หรือทำให้ฟังไม่ทันซึ่งส่งผลให้ผู้ฟังไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ และผู้ฟังเฉพาะทางส่วนใหญ่ยังแนะนำให้ผู้วิจัยลดทอนรายละเอียดของเพลงลง ให้ใช้วิธีการแปลแบบเอาความ โดยการอ่านเนื้อเพลงแล้วจึงเรียบเรียงขึ้นใหม่ โดยคงใจความสำคัญและวัตถุประสงค์ของเพลงไว้ และพยายามดึงเอาส่วนที่สำคัญที่สุดออกมาให้เด่นชัดที่สุด นอกจากนี้ ในการนำเพลงไปซ้ำร้อง ผู้ร้องต้องออกเสียงให้ชัดถ้อยชัดคำ เพื่อให้ง่ายต่อการรับฟังอีกด้วย

จากการประเมินบทเพลงฉบับภาษาไทยโดยผู้ฟัง 2 กลุ่ม จะเห็นได้ว่าผู้ฟังมีการมุ่งความสนใจในรายละเอียดที่ต่างกัน แม้ในกลุ่มเดียวกันก็ตาม คือ ผู้ฟังในกลุ่มผู้ฟังทั่วไปบางคนใส่ใจในรายละเอียดของความหมายของคำ ในขณะที่บางคนไม่สนใจในรายละเอียดมากนัก แต่ประเมินโดยภาพรวมของเพลง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ฟังจากทั้ง 2 กลุ่มที่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อเพลงต้นฉบับมาประเมินบทแปลเพลงด้วย เช่น จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ฟัง 1 คน ได้ระบุว่าตนไม่ชอบบทเพลงต้นฉบับเพลง Climb Ev'ry Mountain อยู่แล้ว ทำให้ไม่ชอบเพลงฉบับแปลด้วย และผู้ฟังอีก 1 คนระบุว่า ตนชอบเพลง My Favorite Things และเมื่อเห็นว่าฉบับแปลทำได้ดี จึงทำให้รู้สึกชอบเพลง ของถูกใจ มากที่สุด เป็นต้น

คำแนะนำที่ได้จากผู้ฟังทั่วไปส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความหมาย และการใช้คำ ในขณะที่ผู้ฟังเฉพาะทางมุ่งความสนใจไปในเรื่องความหมายควบคู่ไปกับการนำบทเพลงไปซ้ำร้องให้เข้ากับทำนอง จึงมีการให้ความคิดเห็นในเรื่องของการใช้คำโดยคำนึงถึงเสียงอยู่มาก รวมถึงความสามารถในการสื่อความหมายโดยรวมของบทเพลงด้วย คำแนะนำส่วนใหญ่ที่ได้จากผู้ฟังเฉพาะทางเป็นเรื่องของการใช้ข้อความที่สื่อความหมายได้และมีเสียงเข้ากับทำนองเพลง ทั้งนี้ ผู้ฟังเฉพาะทางทุกคนเห็นว่าการนำเพลงไปร้องให้เข้ากับทำนองเพลงนั้นสำคัญกว่าการเก็บรายละเอียดของคำทุกคำที่อยู่ในต้นฉบับ

ผลจากการที่ผู้ฟังระบุบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุดและน้อยที่สุดนั้น ไม่เป็นเอกลักษณ์ เนื่องจากผู้ฟังแต่ละคนเลือกเพลงแตกต่างกันไป มีเพลงที่ได้รับเลือกซ้ำกันบ้าง แต่เป็นการเลือกซ้ำจากผู้ฟังอย่างมากเพียง 4 คนเท่านั้นจากผู้ฟังทั้งหมด 13 คน (ร้อยละ 30.77) นอกจากนี้ เพลงบางเพลงที่ได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุดของผู้ฟังคนหนึ่ง ก็อาจได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุดของผู้ฟังอีกคนหนึ่ง เช่น เพลง เสียงดนตรี ที่ได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุดจากผู้ฟังจำนวน 2 คนจากผู้ฟังทั้งหมด 13 คน (ร้อยละ 15.38) และได้รับเลือกให้เป็นบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุดจากผู้ฟังจำนวน 4 คนจาก 13 คน (ร้อยละ 30.77) ผู้วิจัยเห็นว่า ความแตกต่างของผลการประเมินนี้อาจเป็นผลมาจากการใช้เกณฑ์ในการประเมินที่แตกต่างกันของผู้ฟังแต่ละคน

เกณฑ์ในการประเมินบทเพลงที่แตกต่างกันนี้ อาจทำให้ผลการประเมินโดยการวัดระดับความคิดเห็นกับผลการเลือกบทแปลเพลงที่ชอบมากที่สุดและน้อยที่สุดมีความไม่สัมพันธ์กัน เช่น ผลจากการวัดระดับความคิดเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางปรากฏว่า เพลง ลีบหกปีเต็ม และเพลง เอเคิลไวส์ ได้คะแนนเฉลี่ยรวมน้อยที่สุด แต่ผลการเลือกบทแปลเพลงที่ผู้ฟังเฉพาะทางชอบน้อยที่สุด กลับไม่มีผู้ฟังคนใดเลือกทั้ง 2 เพลงดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เพลงที่ได้คะแนนเฉลี่ยรวมน้อยที่สุด อาจมีข้อด้อยในประเด็นต่างๆ ทุกประเด็น เป็นผลให้ได้คะแนนไม่มากในทุกประเด็น แต่ข้อด้อยที่มีนั้นไม่ได้อยู่ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผู้ฟังเฉพาะทางแต่ละคนอาจให้ความสนใจในประเด็นใดประเด็นหนึ่งเป็นพิเศษ จึงทำให้เลือกบทแปลเพลงที่ชอบน้อยที่สุดจากเกณฑ์การประเมินของตน

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ อายุ และความชำนาญเฉพาะทางของผู้ฟังเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการประเมินบทแปลเพลง เห็นได้จากลักษณะการประเมินบทเพลงฉบับภาษาไทยที่แตกต่างกันของผู้ฟังทั้งในกลุ่มผู้ฟังทั่วไปและกลุ่มผู้ฟังเฉพาะทางในระดับอายุที่ต่างกัน กล่าวคือ ผู้ฟังที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่ประเมินบทเพลงจากภาพรวม ส่วนผู้ฟังในช่วงอายุ 20 – 49 ปี มีความละเอียดในการประเมินบทเพลงมากกว่า โดยฟังเพลงมากกว่า 1 ครั้ง และให้ความสนใจในรายละเอียดของเพลงในระดับคำ หรือประโยค ส่วนความชำนาญเฉพาะทางที่มีผลต่อการประเมินบทเพลงนั้น เห็นได้จากการที่ผู้ฟังซึ่งมีอาชีพนักแต่งเพลง หรือนักแปลเพลง จะให้ความสนใจในแง่ของการเลือกใช้คำ ประกอบกับการคำนึงถึงลักษณะของดนตรี และอารมณ์ของเพลงเป็นหลัก โดยไม่เน้นในเรื่องการเก็บรายละเอียดของคำในต้นฉบับเท่าใดนัก ส่วนผู้ซึ่งมีหน้าที่การทำงานที่ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วนอย่างพนักงานธนาคารและผู้ฟังที่เรียนทางภาษา จะประเมินบทเพลงอย่างละเอียดในระดับคำ และให้ความสำคัญกับคำทุกคำในบทเพลงต้นฉบับ และต้องการให้

ฉบับแปลสื่อคำเหล่านั้นออกมาด้วย ในขณะที่ผู้ซึ่งมีหน้าที่การงานทางด้านวิทยาศาสตร์จะประเมินบทเพลงในภาพรวม และไม่ได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมมากนัก

6.3 การอภิปรายผลการประเมิน และข้อควรคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอการอภิปรายผลการประเมิน โดยนำเสนอประเด็นต่างๆ ที่ยกมาจากความคิดเห็นของผู้ฟัง และสรุปข้อควรคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง

6.3.1 การอภิปรายผลการประเมินบทแปลเพลง

จากผลการประเมินบทแปลเพลง ผู้วิจัยได้รับความคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงเพลงฉบับแปล ซึ่งมีทั้งความคิดเห็นและคำแนะนำที่ผู้วิจัยเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างความคิดเห็นและคำแนะนำ ต่อไปนี้

6.3.1.1 ตัวอย่างความคิดเห็นและคำแนะนำที่ผู้วิจัยเห็นด้วย

ประการที่ 1 ผู้วิจัยเห็นด้วยกับความคิดเห็นของผู้ฟังจำนวน 3 คน จาก 13 คน (ร้อยละ 23.08) ที่ระบุว่า ประโยค “เร เป็นเสียงจิ้งหรีดเรไร” จากเพลง โด เร มี นั้นมีความหมายที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง เนื่องจากจิ้งหรีดไม่ได้ร้องว่า “เร” อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยตระหนักถึงเรื่องนี้ดีตั้งแต่ครั้งแรกที่ตัดสินใจใช้ประโยคดังกล่าว คำว่า “เร” นั้นไม่มีความหมายในภาษาไทย และผู้วิจัยไม่สามารถใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์อื่นที่มีความหมายจริงได้ เช่น “เร” เพราะคำว่า “เร” มีเสียงวรรณยุกต์ที่ไม่เข้ากับตัวโน้ต เสียงวรรณยุกต์ที่ใช้ได้ในตำแหน่งคำนี้ต้องเป็นเสียงสามัญหรือเสียงเอกเท่านั้น เพราะเป็นตำแหน่งที่เป็นตัวโน้ตเสียงต่ำ นอกจากนี้ การจะเปลี่ยนจาก ร เป็น ล เช่น การใช้คำว่า “เหล” ก็ไม่ถูกต้องเช่นกัน เนื่องจากคำว่า “Re” ต้องใช้เสียง ร เท่านั้น ท้ายที่สุดผู้วิจัยจึงต้องใช้คำว่า “เร” จากคำว่า “เรไร” ซึ่งเป็นความจำเป็นอันเนื่องมาจากเหตุผลที่กล่าวมา และผู้วิจัยยังไม่สามารถหาวิธีแก้ไขในส่วนนี้ได้

ประการที่ 2 ผู้วิจัยเห็นด้วยกับความคิดเห็นจากผู้ฟังจำนวน 3 คน จาก 13 คน (ร้อยละ 23.08) ที่ระบุว่า คำว่า “เล็ก” ในประโยค “สะอาดและเล็ก ขาวประกาย” จากเพลง เอเดิล ไวส์นั้นฟังดูไม่ไพเราะ และความคิดเห็นจากผู้ฟังจำนวน 2 คน (ร้อยละ 15.38) ที่ระบุว่า คำว่า “หิมะ” ในประโยค “ขอให้ดอกไม้หิมะจงเบ่งบาน เติบโตสวยงามเรื่อยไป” จากเพลง เอเดิล ไวส์นั้นฟังดูไม่ไพเราะ แต่การที่ผู้วิจัยแปลเช่นนี้ เป็นเพราะต้องการรักษาคำดังกล่าว ซึ่งเป็นคำที่บ่งบอกถึงลักษณะของดอกเอเดิลไวส์ ที่เป็นดอกไม้ขนาดเล็ก และมีสีขาวสะอาดดาราหิมะ ซึ่งไม่สามารถหาคำใดมาใช้แทนได้ ผู้วิจัยเห็นว่า การจะแก้ไขบทแปลเพลงนี้ จำเป็นต้องละคำว่า “เล็ก” และไม่ใช้การ

เปรียบเทียบสีขาวกับหิมะ ซึ่งอาจทำให้บทแปลเก็บความหมายได้ไม่ครบถ้วน แต่อาจทำให้บทเพลงไพเราะขึ้นได้

ประการที่ 3 ผู้วิจัยเห็นด้วยกับคำแนะนำจากผู้ฟังจำนวน 1 คน จาก 13 คน (ร้อยละ 7.69) ที่ว่า ควรแก้ไขเนื้อเพลงจาก “ความคิดฉันทำมาอุ่มชู” เป็น “ความคิดที่ทำมาอุ่มชู” ในเพลง สิ่งดีๆ เพราะเห็นว่าคำแนะนำที่ผู้ฟังเสนอนั้นทำให้ประโยคดังกล่าวสื่อความหมายได้ดีขึ้น

ประการที่ 4 ผู้วิจัยเห็นด้วยอย่างยิ่งกับคำแนะนำที่ให้แปลเพลงโดยการใช้คำที่สื่อความหมายได้รุนแรง หรือกินใจ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักแต่งเพลงควรทำได้ ในขณะที่ผู้วิจัยยังบกพร่องในเรื่องนี้และไม่ได้คำนึงถึงมาก่อน แม้จะได้ศึกษาวิธีการแต่งเพลงมาแล้วก็ตาม ผู้วิจัยเพียงแค่แปลเพื่อสื่อเนื้อหาของเพลงออกมา และพยายามหาคำให้มีสัมผัสคล้องจอง และมีความเข้ากับทำนองเพลง แต่มิได้ตระหนักว่าคุณสมบัติของเพลงที่ดีอีกประการหนึ่ง คือการสร้างความประทับใจให้ผู้ฟัง ซึ่งจะทำให้เพลงเป็นที่นิยม และติดหูติดปาก คำแนะนำนี้ทำให้ผู้วิจัยตระหนักว่า ประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง และเห็นว่า นักแปลที่มีประสิทธิภาพในการแต่งเพลงมามาก ย่อมมีความสามารถในการแปลเพลงได้ดีกว่านักแปลที่มีเพียงประสิทธิภาพในการแปลเอกสารทั่วไป หรือวรรณกรรมเท่านั้น

ประการที่ 5 นอกจากคำแนะนำในเรื่องการใช้คำที่สื่อความหมายรุนแรง และกินใจแล้ว ผู้วิจัยยังเห็นด้วยกับคำแนะนำที่ให้แปลเพลงแบบเอาความแทนการพยายามแปลตรงตัว หรือการพยายามรักษารายละเอียดจนมากเกินไป ลักษณะที่แตกต่างกันของภาษาอังกฤษและภาษาไทย ทำให้การแปลเพลงโดยพยายามรักษาความหมายของคำทุกคำเป็นไปได้ยาก เช่น โครงสร้างภาษาอังกฤษเอื้อต่อการใช้คำคุณศัพท์เพื่อบรรยายสิ่งหนึ่งๆ ได้มากและไม่ทำให้ประโยคยาวเกินไป เช่น “girls in white dresses with blue satin sashes” (จากเพลง My Favorite Things) ในขณะที่โครงสร้างภาษาไทยทำไม่ได้ โครงสร้างประโยคภาษาอังกฤษสามารถเรียงองค์ประกอบของประโยคโดยแทรกคำเรียกขานไว้กลางประโยคได้ เช่น “You wait, little girl, on an empty stage, for fait to turn the light on.” (จากเพลง Sixteen Going on Seventeen) แต่ภาษาไทยทำไม่ได้ หรือหากทำได้ ก็อาจทำให้บทแปลเพลงที่ได้ฟังดูไม่เป็นธรรมชาติ เข้าใจได้ยาก หรือนำไปขับร้องได้ไม่รื่นหูนัก ดังความคิดเห็นจากผู้ฟัง 1 คน จาก 13 คน (ร้อยละ 7.69) ที่ระบุว่า การแปลประโยคข้างต้นจากเพลง Sixteen Going on Seventeen ว่า “เฝ้ารอบนเวที เธอตั้งตาคอนดี ให้โชคชะตาชี้ไฟส่อง” มีโครงสร้างภาษาที่แบ่งเป็นวลีๆ ไม่ต่อเนื่องกัน จึงทำให้เข้าใจได้ยาก

ดังนั้น การแปลเพลงจึงควรเน้นที่ใจความสำคัญเป็นหลัก และมีความยืดหยุ่นสูงในรายละเอียดปลีกย่อยของเพลง เว้นเสียแต่ในกรณีที่ต้องนำเพลงไปใช้ประกอบภาพ ซึ่ง

อาจทำให้มีความจำเป็นต้องสื่อความหมายบางอย่างที่สัมพันธ์กับภาพที่ปรากฏ การยืดหยุ่นกรอบความคิดนี้ จะเอื้อให้ผู้แปลสามารถเลือกคำมาใช้ได้หลากหลายและไพเราะขึ้น สามารถสร้างสรรค์ข้อความที่สื่อความหมายที่กินใจได้มากขึ้น เลือกใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์เข้ากับทำนองได้มากยิ่งขึ้น และจะทำให้สามารถนำบทแปลเพลงไปขับร้องได้ไพเราะรื่นหูยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของเพลง

6.3.1.2 ตัวอย่างความคิดเห็นที่ผู้วิจัยไม่เห็นด้วย

ประการที่ 1 คำแนะนำหนึ่งที่ผู้วิจัยไม่เห็นด้วย คือ การให้ใช้สิ่งต่างๆ ที่มีในบริบทไทยมาแทนสิ่งต่างๆ ในเพลง My Favorite Things เนื่องจากผู้ฟังเห็นว่าสิ่งที่กล่าวถึงในเพลงนั้นไม่สามารถสื่อให้เกิดความรู้สึกดีๆ ได้สำหรับผู้ฟังคนไทย ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยที่จะใช้สิ่งของในบริบทไทยเข้ามาแทนที่ เพราะเห็นว่าบริบทของภาพยนตร์ทั้งเรื่องเป็นเรื่องของชาวตะวันตก คือ เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในประเทศออสเตรีย การคงไว้ซึ่งสิ่งต่างๆ ในบทเพลงต้นฉบับนั้นจึงเป็นการรักษามรดกทางวัฒนธรรมไว้ โดยผู้วิจัยเห็นว่า การเปลี่ยนมาใช้สิ่งของในวัฒนธรรมไทยอาจทำให้เนื้อเพลงขัดแย้งกับเรื่องราวของภาพยนตร์ได้ อีกทั้งยังเห็นว่าการใช้สิ่งของที่ผู้ฟังจะรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่กล่าวถึงในเพลง My Favorite Things สามารถทำให้รู้สึกดีหรือไม่ นั่น เป็นความรู้สึกส่วนบุคคล และสำหรับเพลง My Favorite Things นี้ นับว่าเป็นความรู้สึกส่วนตัวของมาเรีย โดยสิ่งของต่างๆ ที่มาเรียรู้สึกชอบ อาจไม่ใช่สิ่งของที่คนอื่นชอบเสมอไป

ประการที่ 2 ผู้วิจัยเห็นว่า ความคิดเห็นจากผู้ฟัง 1 คน (ร้อยละ 7.69) ที่ระบุว่า ประโยค “โด คือตั้งขึ้นมาให้เห็น” จากเพลง โด เร มี นั้นสื่อความหมายได้สองแง่สองง่ามเป็นความคิดเห็นที่มีเหตุผล เนื่องจากผู้ฟังสามารถจินตนาการถึงอะไรก็ได้ที่มีลักษณะตามเนื้อเพลงอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยเห็นว่า เพลง โด เร มี เป็นเพลงสำหรับเด็ก ผู้ฟังที่เป็นเด็กจึงน่าจะจินตนาการถึงสิ่งที่ตนพบเห็นในชีวิตประจำวัน และไม่คิดว่าประโยคดังกล่าวสื่อความหมายสองแง่สองง่ามแต่อย่างใด อีกทั้งการหาคำที่พ้องเสียงกับคำว่า “Do” ในภาษาไทยนั้น ไม่ว่าจะผันเป็นเสียงวรรณยุกต์ใด ก็ไม่มีคำใดที่มีความหมาย ยกเว้นคำว่า “โด”

ประการที่ 3 ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นจากผู้ฟังจำนวน 1 คน (ร้อยละ 7.69) ที่ระบุว่า ไม่ควรใช้คำว่า “เปิดเผย” ในท่อนเพลงที่เด็กร้องในเพลง ไปนะ ลาแล้ว เนื่องจากเป็นคำที่ฟังดูเป็นผู้ใหญ่เกินตัว ผู้วิจัยเห็นว่าเด็กที่ร้องคำดังกล่าว อยู่ในวัย 10 ปี ซึ่งเป็นวัยที่สามารถเข้าใจคำดังกล่าวได้ อีกทั้งคำว่า “เปิดเผย” ไม่ใช่คำที่ยากเกินความเข้าใจของผู้ฟังที่เป็นเด็ก เพราะมีการใช้คำนี้อย่างแพร่หลาย

นอกจากตัวอย่างที่ได้ยกมาข้างต้นแล้ว ยังมีความคิดเห็นและข้อแนะนำต่างๆ อีกจำนวนมากที่ผู้วิจัยเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตาม การประเมินความพึงพอใจในบทเพลงฉบับ

ภาษาไทยนี้ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงทัศนคติของผู้ฟังที่เหมือนกันบ้าง ต่างกันบ้าง ซึ่งทุกความคิดเห็นล้วนเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้ทั้งสิ้น

6.3.2 สรุปข้อควรคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง

การประเมินบทแปลเพลงนี้ ช่วยให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงข้อดีและข้อเสียของบทแปลเพลงภาษาไทย ซึ่งช่วยเพิ่มความเข้าใจในเรื่องการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง โดยผู้วิจัยสามารถสรุปข้อควรคำนึงถึงในการแปลเพลงเพื่อการขับร้องได้ดังนี้ โดยแต่ละข้อมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

- ก. ใช้คำร้องที่สื่อความหมายได้
- ข. ใช้ภาษาง่ายและชัดเจน
- ค. รักษาวัตถุประสงค์และใจความสำคัญของเพลงต้นฉบับ
- ง. ใช้ลีลาภาษาเหมาะสมกับลักษณะของเพลง
- จ. เลือกคำที่มีเสียงวรรณยุกต์เข้ากับตัวโน้ต
- ฉ. ลงคำตามจังหวะเพลง
- ช. ใช้จำนวนพยางค์ใกล้เคียงกับจำนวนพยางค์ในต้นฉบับ
- ซ. เริ่มและจบเพลงด้วยประโยคที่กินใจ

ในบทต่อไป ผู้วิจัยขอนำเสนอบทสรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป

ผู้วิจัยขอสรุปกระบวนการวิจัย ผลการวิจัยในส่วนของ การแปล และผลการวิจัยใน ส่วนของการประเมินบทเพลงฉบับแปล ดังนี้

7.1.1 กระบวนการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการประมวลความรู้ด้านการแปลมาใช้ในการแปลเพลงจาก ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) การทดลองแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จำนวน 12 เพลง และ 2) การสำรวจ ความพึงพอใจของผู้ฟัง โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อประมวลความรู้ด้านการแปลมาใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์ จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เพื่อให้ทราบหลักสำคัญในการ แปลเพลงเพื่อการขับร้อง และเพื่อศึกษาปัญหาที่พบตลอดจนวิธีการแก้ไขในกระบวนการแปลเพลง

กระบวนการแปลเพลงเพื่อการขับร้องนั้น เริ่มจากการวิเคราะห์เพลงต้นฉบับแต่ละ เพลง เพื่อให้ทราบบริบทของเพลง อันได้แก่ ตัวละครผู้ร้อง วัตถุประสงค์ของเพลง อารมณ์เพลง ความสำคัญของเพลงต่อเนื้อเรื่อง รวมถึงเพื่อให้ทราบถึง โครงสร้างเพลง และลักษณะการสัมผัส สล้องจอง หลังจากวิเคราะห์ต้นฉบับแล้ว ผู้วิจัยจึงแปลเพลง โดยใช้กลวิธีต่างๆ เพื่อให้บทเพลงฉบับ แปลมีเสียงวรรณยุกต์เข้ากับทำนองเพลง มีสัมผัสสล้องจอง และสื่อความหมายได้

สำหรับการประเมินบทเพลงฉบับภาษาไทยนั้น ดำเนินการโดยการใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย การประเมิน โดยการวัดระดับความเห็นเป็นรายเพลง และคำถามปลายเปิด และการ ประเมิน โดยการสัมภาษณ์จากผู้ฟังจำนวน 13 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มผู้ฟังทั่วไป และกลุ่มผู้ฟังในสาย งานด้านดนตรี การแสดง และการขับร้อง ซึ่งในที่นี้เรียกว่า “ผู้ฟังเฉพาะทาง” หลังจากที่ได้ผลการ ประเมินแล้ว ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และอภิปรายผลการประเมิน ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 6

7.1.2 ผลการวิจัยจากการทดลองแปลเพลง

ผลการวิจัยจากการทดลองแปลเพลงทำให้ทราบหลักสำคัญในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง กล่าวคือ การทำให้บทแปลสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของเพลง การคงไว้ซึ่งทำนองเพลงต้นฉบับให้มากที่สุด และการทำให้บทแปลสามารถนำไปใช้ขับร้องได้อย่างไพเราะ ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการแปลเป็นเรื่องของการที่ผู้วิจัยไม่สามารถสรรหาคำที่สื่อความหมายตามรายละเอียดของเพลงต้นฉบับได้อย่างครบถ้วน อันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมต้นทางและปลายทาง และข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนพยางค์ และทำนองเพลง ข้อจำกัดเหล่านี้นำมาซึ่งการเลือกใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง อันได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของเสียง น้ำหนักคำ และการลงคำ ในส่วนของการใช้สัมผัสคล้องจองนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้การสัมผัสคล้องจองแบบต่างๆ อันได้แก่ การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับ การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทย การใช้กลอนเปล่า และการใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของผู้วิจัยว่าการใช้สัมผัสแบบใดจะเหมาะสมที่สุดสำหรับเพลงแต่ละเพลง และสะดวกในการแปล ในส่วนของการถ่ายทอดความหมายภายใต้ข้อจำกัดของการแปลเพลงนั้น ผู้วิจัยได้ใช้กลวิธีต่างๆ อันได้แก่ การเพิ่มคำหรือข้อความ การตัดคำหรือข้อความ การเปลี่ยนคำหรือข้อความ การถอดความ การเรียบเรียงข้อความใหม่ และการทับศัพท์ โดยผู้วิจัยไม่สามารถใช้กลวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียวในการแปล แต่ต้องใช้วิธีการต่างๆ ผสมผสานกันไป และต้องคำนึงถึงข้อจำกัดต่างๆ ไปพร้อมกัน

7.1.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟัง

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังด้วยแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยการวัดระดับความเห็น และคำถามปลายเปิด และจากการสัมภาษณ์ผู้ฟังจำนวน 13 คน ซึ่งแบ่งเป็นผู้ฟังทั่วไปจำนวน 6 คน และผู้ฟังเฉพาะทาง จำนวน 7 คน ทำให้ทราบว่า ผู้ฟังในกลุ่มผู้ฟังทั่วไปมีความพอใจในบทเพลงภาษาไทยในระดับสูงมาก โดยในการประเมินบทเพลงนั้น ผู้ฟังทั่วไปมักให้ความสำคัญกับความหมายและความไพเราะโดยรวมของเพลง ในขณะที่ผู้ฟังเฉพาะทางมีความพอใจในบทเพลงภาษาไทยในระดับสูง และให้ความสำคัญกับความหมายและความเข้ากันของเนื้อร้องกับทำนองเพลงมาก อย่างไรก็ตาม แม้ผลการประเมินด้วยการวัดระดับความเห็นจากผู้ฟังเฉพาะทางจะอยู่ในระดับสูง แต่ผู้ฟังเฉพาะทางได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจำนวนมาก และส่วนใหญ่เห็นว่าผู้วิจัยแปลตรงตัวเกินไป หรือพยายามรักษารายละเอียดมากเกินไปจนทำให้ทำนองแปลไปขับร้องได้ยากและมีเสียงวรรณยุกต์เพี้ยน บทแปลจึงควรได้รับการแก้ไขโดยการแปลเอาความ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการเลือกใช้คำ เพื่อให้สามารถนำเพลงฉบับแปลไปขับร้องได้เข้ากับทำนองมากกว่าเดิม

นอกจากนี้ ผู้ฟังเฉพาะทางยังให้คำแนะนำในการใช้คำที่สื่อความหมายกินใจ ซึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ควรคำนึงถึงในการแปลเพลง

เมื่อนำผลจากการวิเคราะห์หลักวิธีการแปลของผู้วิจัยมาประกอบกับผลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟัง ทำให้ทราบว่า เสียงของคำร้องในฉบับแปลเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งเสียงพยัญชนะ เสียงสระ เสียงสะกด และเสียงวรรณยุกต์ ที่ส่งผลกระทบต่อความสั้นยาวของคำ ความสูงต่ำของเสียง การลงจังหวะ และความคล้องจอง เนื่องจากเสียงเป็นสิ่งทำให้เกิดความไพเราะให้กับบทเพลง หากผู้แปลเลือกใช้คำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เข้ากับทำนองเพลง เช่นการใช้คำที่ให้เสียงยาวในตำแหน่งของตัวโน้ตที่เป็นเสียงสั้น การใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์สูงในตำแหน่งตัวโน้ตที่เป็นเสียงต่ำ และการลงคำไม่ถูกจังหวะ เมื่อนำบทเพลงฉบับแปลไปขับร้องอาจไม่ไพเราะเท่าที่ควร หรือสื่อความหมายที่ผิดเพี้ยนไปได้ เพราะฉะนั้น การเลือกสรรคำแปลสำหรับเนื้อเพลงจึงมิได้จำกัดอยู่เพียงความหมาย ความเป็นธรรมชาติ และความถูกต้องตามหลักภาษาเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงเสียงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถนำคำแปลไปขับร้องตามทำนองต้นฉบับได้อย่างใกล้เคียงที่สุด

7.2 อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัย โดยแบ่งเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ ข้อจำกัดในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง ความเห็นของผู้วิจัยต่อผลงานแปล การประเมินผลงานเพื่อเปิดรับมุมมองจากผู้ฟังหรือผู้บริโภคน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของบทแปลเพลง และความแตกต่างในการขับร้องเพลงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

7.2.1 ข้อจำกัดในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง

จากการทดลองแปลเพลงเพื่อการขับร้องทั้ง 12 เพลง ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงข้อจำกัดในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง อันได้แก่ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม ความหมาย เสียงวรรณยุกต์ เสียงสระ จำนวนพยางค์ และสัมผัสคล้องจอง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบการแปลสารทั่วไปกับการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้องแล้ว พบว่าการแปลเพลงเพื่อการขับร้องมีข้อจำกัดมากกว่าการแปลสารทั่วไป หลักสำคัญในการแปลสารทั่วไปจะเน้นการถ่ายทอดความหมายที่ถูกต้อง ครบถ้วน การคงไว้ซึ่งลีลาภาษาและความเป็นธรรมชาติ ในขณะที่การแปลเพลงเพื่อการขับร้องนั้น การที่จะรักษาไว้ซึ่งรายละเอียดทุกประการของเนื้อหาในต้นฉบับไว้ในฉบับแปลนั้นเป็นไปได้ได้น้อยมาก หรืออาจแทบจะเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากข้อจำกัดดังที่ได้กล่าวมา ผู้แปลเพลงจึงต้องยึดหยุ่นการถ่ายทอดรายละเอียดของเนื้อหาภายใต้กรอบความคิดโดยรวมของเพลง และต้อง

คำนึงถึงการใช้คำที่สัมพันธ์กับทำนองเสมอ มิเช่นนั้น บทแปลเพลงอาจไม่ไพเราะเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ จะเห็นได้ว่าบทแปลเพลงเพื่อการขับร้องอาจมีเนื้อหาที่ขาดหายไป หรือมีข้อความที่เพิ่มเติมเข้ามา นอกเหนือจากข้อความในเพลงต้นฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเพลงที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ

นอกจากนี้ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง คือ ผู้แปลเพลงควรมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เพื่อเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับลักษณะของเพลง เนื่องจากภาษาที่ใช้ในเพลงแต่ละเพลงอาจแตกต่างกัน เช่น เพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักและสื่ออารมณ์ซาบซึ้ง ควรมีภาษาที่สละสลวย และสร้างความรู้สึกซาบซึ้งได้ เพลงที่มีเนื้อหาปลุกใจ ควรมีคำที่ทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกฮึกเหิม และมีกำลังใจได้ เพลงที่มีเนื้อหาโบราณ หรือกล่าวถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในอดีตควรมีภาษาที่เก่า และมีลักษณะของกวีนิพนธ์ เป็นต้น

ข้อค้นพบจากการทดลองแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้องนี้ นำไปสู่ความคิดเห็นของผู้วิจัยในเรื่องการแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง ซึ่งน่าจะมีข้อจำกัดน้อยกว่าการแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง การที่ภาษาอังกฤษไม่มีข้อจำกัดเรื่องเสียงวรรณยุกต์ อาจจะเป็นการง่ายกว่าสำหรับผู้แปลในการวางคำ โดยเมื่อนำเพลงไปขับร้องจะไม่เกิดปัญหาเสียงวรรณยุกต์เพี้ยนได้ ส่วนการคงรายละเอียดของคำในต้นฉบับนั้น การแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ น่าจะสามารถเก็บรายละเอียดได้มากกว่า ด้วยโครงสร้างประโยคที่เอื้อต่อการขยายความได้มาก แต่ก็อาจมีปัญหาลักษณะเดียวกัน คือ ปัญหาเรื่องจำนวนพยางค์ และปัญหาทางวัฒนธรรม เช่น ปัญหาการแปลคำศัพท์เฉพาะ หรือสิ่งของที่ไม่มีในวัฒนธรรมปลายทาง และปัญหาเรื่องการใช้ทำเนียบคำศัพท์ เป็นต้น ดังนั้น การแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษย่อมมีส่วนที่ไม่สามารถสื่อสารได้อย่างครบถ้วนเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ที่แปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจำเป็นต้องมีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ดีเยี่ยมเช่นกัน เพราะลักษณะภาษาที่ใช้ในเพลงย่อมแตกต่างจากภาษาที่ใช้ในงานเขียนทั่วไป

กล่าวโดยสรุปคือ ในการสร้างสรรค์ให้เพลงฉบับแปลสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถนำไปขับร้องได้จริงและมีความไพเราะนั้น ผู้แปลต้องทำตัวเสมือนเป็นผู้แต่งเพลง คือเป็นผู้เขียนคำร้องของเพลงที่ได้รับโจทย์เป็นทำนองและเนื้อหาโดยรวมของเพลงนั้นๆ ผู้แปลต้องคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ ใจความสำคัญของเพลง และทำนองเพลงต้นฉบับ โดยให้ความสำคัญกับความหมายโดยรวมและความไพเราะควบคู่กันไปเป็นอันดับแรก และควรยกรายละเอียดของเนื้อหาเพลงต้นฉบับไว้เป็นเรื่องรอง ยกเว้นในกรณีที่จำเป็น เช่น การใช้คำให้สัมพันธ์กับภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์หรือในการแสดง

7.2.2 ความเห็นของผู้วิจัยต่อผลงานแปล

ในส่วนของความรู้สึกส่วนตัวของผู้วิจัยที่มีต่อผลงานแปลเพลงทั้ง 12 เพลงนั้น แต่เดิมผู้วิจัยมีความพอใจในผลงานในระดับสูง แต่หลังจากที่ได้ประเมินบทแปลเพลงจากผู้ฟังแล้ว ผู้วิจัยได้ทราบถึงข้อดีและข้อเสียของบทแปล โดยได้รับฟังความเห็นในแง่ดีและไม่ดี และได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากจากผู้ฟังทั้ง 2 กลุ่ม ทำให้ความรู้สึกพอใจที่ผู้วิจัยมีต่อผลงานลดลงมาอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการอย่างมากที่จะแก้ไขบทแปลให้ดียิ่งขึ้น

สิ่งหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นข้อดีที่เห็นได้ชัดในบทเพลงฉบับแปลส่วนใหญ่ในงานวิจัยฉบับนี้ คือ การใช้สัมผัสคล้องจอง เห็นได้จากการประเมินบทเพลงฉบับแปลโดยผู้ฟังทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งได้ให้ความเห็นในทางบวกค่อนข้างมากในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้วิจัยมีพื้นความรู้และประสบการณ์ในการแต่งกลอนอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งผู้วิจัยให้ความสำคัญกับสัมผัสคล้องจองมากเกินไปจนทำให้บางข้อความสื่อความหมายไม่ชัดเจน และได้รับความเห็นในทางลบ เช่น ประโยคที่กล่าวว่า “ทุกสิ่งมาจากทุกสิ่ง ทุกสิ่งที่เรารู้” จากเพลง สิ่งดีๆ ซึ่งได้รับความคิดเห็นจากผู้ฟังจำนวน 2 คน จาก 13 คน (ร้อยละ 15.38) ว่าเป็นประโยคที่สื่อความหมายไม่ชัดเจน

7.2.3 การประเมินผลงานเพื่อเปิดรับมุมมองจากผู้ฟังหรือผู้บริโภค

ผลการประเมินและความเห็นที่หลากหลายจากผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงฉบับแปลทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้ฟังได้ประเมินบทแปลเพลงนั้น เป็นการเปิดรับมุมมองจากผู้บริโภค และเป็นการสะท้อนสิ่งที่ผู้ผลิตผลงานอาจมองไม่เห็นหรือมองข้ามไป ด้วยความที่ผู้ผลิตผลงานมักมีความเข้าใจและพึงพอใจในสิ่งที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งอาจเป็นการเข้าใจเพียงฝ่ายเดียว การประเมินผลงานจึงนับว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อการผลิตผลงาน อย่างไรก็ตาม การประเมินผลงานเช่นนี้เป็นสิ่งที่ทำได้ยากในการผลิตผลงานเพื่อการค้า ไม่ว่าจะเป็นผลงานทางดนตรี วรรณกรรม หรือบทภาพยนตร์ เนื่องจากผลงานประเภทนี้มักเป็นความลับทางการค้า ซึ่งจะทำการประเมินในวงแคบโดยบุคลากรในวงการเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ อีกทั้งการประเมินผลงานในระดับกว้างยังมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นการยากที่จะรู้ว่าแท้จริงแล้วผู้บริโภครู้สึกอย่างไรเมื่อได้บริโภคและได้ตัดสินใจด้วยตนเอง มิใช่ความรู้สึกชอบที่มาจากการถูกชักเยียดโดยการประชาสัมพันธ์ หรือการโฆษณาอย่างหนักหน่วงด้วยวิธีการต่างๆ ที่ทำให้ผลงานเป็นที่ติดหูติดปาก และทำให้ผู้บริโภคคล้อยตามได้ในที่สุด

7.2.4 ประสบการณ์ของผู้แปลที่ส่งผลต่อคุณภาพของบทแปลเพลง

แม้ผลงานการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง *The Sound of Music* ในงานวิจัยฉบับนี้จะได้รับคำชมและความเห็นในแง่บวกจากผู้ฟังหลายคน แต่ก็ยังไม่ใช่บทแปลเพลงที่สมบูรณ์แบบ หรืออาจไม่เป็นที่น่าประทับใจมากนักสำหรับผู้ฟังอีกหลายคน เนื่องจากปัจจัยหลัก คือ การอ่อนประสบการณ์ในการแปลเพลงของผู้วิจัย

ผู้วิจัยเองไม่มีประสบการณ์ในการแต่งเพลงมาก่อน จึงทำให้ขาดความชำนาญในด้านนี้ แม้ผู้วิจัยจะมีพื้นฐานความรู้ทางดนตรีอยู่บ้าง ได้ศึกษาวิธีการแต่งเพลงมาก่อน และมีประสบการณ์ในการแปลสารประเภทอื่น เช่น วรรณกรรม และวรรณกรรม ซึ่งสารที่ผู้วิจัยเคยแปลนั้นมีข้อจำกัดน้อยกว่าการแปลเพลงเพื่อการขับร้องดังที่ได้อภิปรายไว้ข้างต้น ความรู้และประสบการณ์ที่ผู้วิจัยมีจึงอาจน้อยเกินไปที่จะสร้างสรรค์บทแปลเพลงที่สมบูรณ์แบบได้

นอกจากนี้ การที่ผู้วิจัยมีประสบการณ์ไม่เพียงพอในการแต่งเพลงและการแปลเพลงนั้น ยังส่งผลให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการแต่งเพลง หรือการแปลเพลง กล่าวคือ ผู้วิจัยมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องตลอดมาในเรื่องการใช้เสียงวรรณยุกต์ ที่เคยคิดว่าเสียงสามัญสามารถใช้ได้กับตัวโน้ตทั้งเสียงสูงและเสียงต่ำ ซึ่งความจริงแล้ว การจะใช้เสียงสามัญในตำแหน่งใดๆ นั้น ต้องให้สัมพันธ์กับเสียงตัวโน้ตรอบข้างด้วย มิเช่นนั้น เสียงวรรณยุกต์ของคำในบทเพลงฉบับแปลอาจเพี้ยนได้ ส่งผลให้ความหมายคำผิดไป หรือทำให้เพลงฟังยาก ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า นอกจากเป็นเพราะความอ่อนประสบการณ์ของผู้วิจัยแล้ว ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องนี้อาจมาจากการที่ผู้วิจัยได้ฟังเพลงไทยสมัยใหม่ในห้องตลาด ที่มีการใช้เสียงวรรณยุกต์เพี้ยนอยู่มากนั่นเอง และแม้ผู้วิจัยจะยึดหยุ่นกรอบความคิดบ้างในการแปลเพลง แต่ผู้วิจัยเองยังมีความเคยชินในวิธีการแปลสารทั่วไป จึงมักให้ความสำคัญกับคำทุกคำ และพยายามเก็บความหมายให้ได้ครบถ้วนที่สุดเท่าที่จะทำได้ในระดับคำ จึงยังเป็นการจำกัดทางเลือกในการใช้คำที่ใช้ในการแปลเพลงเพื่อการขับร้องมากยิ่งขึ้น

7.2.5 ความแตกต่างในการขับร้องเพลงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ คือ จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ฟัง พบว่า ผู้ฟังบางคนเห็นว่า นอกจากในส่วนของคำแปลแล้ว เสียงร้องเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะสร้างความประทับใจให้ผู้ฟังได้ แม้ว่าเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถามจะไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเสียงร้องก็ตาม (แต่ผู้ฟังบางคนก็ระบุว่า เสียงร้องไม่มีผลต่อการประเมินบทเพลงฉบับแปล) ผู้ฟังบางคนได้ให้ความเห็นว่า ควรมีครูฝึกร้องเพลงให้กับนักร้อง เพื่อช่วยให้นักร้องใช้เสียงได้ดีขึ้น เช่น การเอื้อนเสียงเพื่อให้เสียงวรรณยุกต์ของคำร้องไทยชัดเจนขึ้น และการร้องกึ่งพูด เนื่องจากลักษณะการร้องเพลงภาษาอังกฤษและภาษานั้นมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องของเสียงวรรณยุกต์ ตัวอย่างเช่น ในเพลง

ต้นฉบับภาษาอังกฤษนั้น ตัวโน้ต 1 ตัว ออกเสียงแทน 1 พยางค์ได้โดยที่ผู้ร้องไม่จำเป็นต้องเอื้อน แต่สำหรับภาษาไทยนั้น ในพยางค์ที่เป็นเสียงวรรณยุกต์โท ตรี และจัตวา จำเป็นต้องมีการเอื้อนเสียงเพื่อความชัดเจน จึงใช้ตัวโน้ต 2 ตัวใน 1 พยางค์ ซึ่งการขับร้องบทเพลงฉบับแปลในงานวิจัยฉบับนี้ ยังมีส่วนที่ไม่ได้เอื้อนเสียงอยู่หลายจุด ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า กระบวนการทำงานวิจัยฉบับนี้ มีระยะเวลาจำกัด ระยะเวลาในการฝึกซ้อมร้องเพลงฉบับแปลเพื่อบันทึกเสียง และระยะเวลาในการบันทึกเสียง จึงมีจำกัดเช่นกัน แม้ผู้ขับร้องเพลงในงานวิจัยฉบับนี้ต่างเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการร้องเพลงและการแสดง แต่เนื่องด้วยระยะเวลาที่จำกัด ทำให้ผู้ขับร้องไม่ได้ฝึกซ้อมมากเท่าที่ควร อีกทั้งเพลงที่ผู้ขับร้องใช้ฟังเพื่อเป็นตัวอย่างการขับร้องประกอบการฝึกซ้อมนั้น เป็นเพลงต้นฉบับภาษาอังกฤษที่ไม่สามารถใช้เป็นตัวอย่างในการเอื้อนเสียงวรรณยุกต์ได้ จึงทำให้เสียงร้องที่บันทึกเพื่อใช้สำหรับการประเมินบทเพลงฉบับแปลยังมีข้อด้อยในเรื่องการเอื้อนเสียงอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้เสียงวรรณยุกต์ไม่ชัดเจน ดังที่ผู้ฟังได้ให้ความคิดเห็นไว้

จากข้อสรุปที่กล่าวมา ซึ่งให้เห็นว่า การที่จะสร้างสรรค์บทแปลเพลงได้ดีนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์มากพอสมควร ผู้แปลจึงควรศึกษาและฝึกฝนการแปลเพลงให้มาก ต้องรู้จักมองบทเพลงในภาพรวมและแปลโดยยึดต้นฉบับเป็นหลัก แต่มีความยืดหยุ่นสูงในการแปลรายละเอียดของเนื้อหา ซึ่งเป็นวิธีการที่ค่อนข้างแตกต่างไปจากการแปลสารทั่วไป นอกจากนี้ ผู้ขับร้องเองต้องมีการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี ไม่ต่างจากการสร้างสรรค์ผลงานประเภทอื่นๆ ที่ต้องอาศัยความชำนาญและการฝึกฝน

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะให้เป็นที่ตระหนักโดยทั่วกันในวงการการแปลว่า การแปลเพลงเพื่อการขับร้องนั้นเป็นการแปลเฉพาะทาง มีความพิเศษกว่าการแปลสารประเภทอื่น เนื่องด้วยข้อจำกัดที่มากกว่าดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้แปลเพลงและผู้ฟังบทเพลงฉบับแปลควรเปิดใจให้กว้าง และยอมรับการปรับเปลี่ยนในบทแปลที่อาจมากกว่าการปรับเปลี่ยนในการแปลสารทั่วไป トラบใดที่บทแปลเพลงนั้นยังสามารถคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ ใจความสำคัญ และอารมณ์ของเพลงต้นฉบับได้ นอกจากนี้ ผู้ฟังหรือผู้ศึกษาด้านการแปลก็ไม่ควรนำหลักการหรือแนวคิดในการแปลสารทั่วไปมาประเมินบทแปลเพลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดที่ระบุว่า บทแปลต้องสื่อความหมายได้ครบถ้วน เพราะผู้วิจัยได้พิสูจน์แล้วว่า การสื่อความหมายได้ครบถ้วนในระดับคำนั้นเป็นไปได้ในการแปลเพลงภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง

7.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอแบ่งข้อเสนอแนะจากงานวิจัยฉบับนี้ออกเป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้

7.3.1 การเผยแพร่ความรู้ด้านการแปลเพลง

เนื่องจากการแปลเพลงเพื่อการขับร้องมีความพิเศษดังที่ได้อภิปรายมา อีกทั้งยังไม่มี การแสดงแนวคิดในการแปลสารประเภทนี้มากนักเมื่อเทียบกับแนวคิดในการแปลสารประเภทอื่น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการจัดทำตำราหรือหลักการในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง หรือควรเพิ่ม เนื้อหาเรื่องการแปลเพลงเพื่อการขับร้องลงไปในส่วนของการแปลเฉพาะทาง เพื่อเป็นการแตก แขนงของศาสตร์การแปล และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษา หรือผู้ที่ต้องการลงมือปฏิบัติ

7.3.2 การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

สำหรับการนำผลงานแปลจากงานวิจัยฉบับนี้ไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยเห็นว่า เพลงฉบับ แปลในงานวิจัยฉบับนี้อาจเป็นประโยชน์สำหรับเด็กในการเรียนร้องเพลงได้ เช่นเพลง โด เร มิ ที่ น่าจะนำมาใช้สอนร้องเพลงเบื้องต้นได้จริง นอกจากนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า เพลงฉบับแปลเพลงอื่นบาง เพลงในงานวิจัยฉบับนี้น่าจะมีคุณภาพพอที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนในสถาบัน สอนร้องเพลงและการแสดงได้ เนื่องจากเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music มี ลักษณะเป็นเพลงสำหรับการแสดงละครเวที ซึ่งเป็นที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนและสอนร้องเพลงใน ปัจจุบัน เพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ฉบับภาษาไทยจึงน่าจะเป็นประโยชน์ สำหรับผู้เรียนร้องเพลงที่ไม่มีความถนัดในภาษาอังกฤษไม่มากนักน้อย

7.3.3 การใช้จินตนาการในการฟังเพลง

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ฟัง คือ ผู้ฟังควรใช้จินตนาการประกอบการฟังเพลงด้วย เพลง บางเพลงอาจไม่สื่อความหมายที่ตรงไปตรงมา ไม่ว่าจะเป็นเพลงในงานวิจัยฉบับนี้หรือเพลงอื่นๆ เพลงบางเพลงอาจใช้ภาพพจน์ หรือโวหารต่างๆ ซึ่งหากผู้ฟังรับรู้บริบทของเพลง และใช้จินตนาการ ประกอบการฟัง ผู้ฟังก็สามารถตีความเพลงได้เหมือนกันหรือแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับจินตนาการ ประสบการณ์ และความสามารถในการตีความของแต่ละคน เช่นเดียวกับการอ่านหนังสือ ที่ผู้อ่าน สามารถตีความ และจินตนาการได้โดยอิสระ นอกจากนี้ ในส่วนของผู้ฟังที่ต้องการฟังบทเพลงฉบับ แปลของงานวิจัยนี้ ผู้ฟังควรได้ชมภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music มาก่อน เพื่อให้ทราบถึง บริบทของแต่ละเพลง เพื่อให้เข้าใจในบทเพลงมากยิ่งขึ้น

7.3.4 การศึกษาด้านการแปลเพลง

สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาการแปลเพลง อาจศึกษาการแปลเพลงจากภาพยนตร์เรื่องอื่น หรือเพลงประกอบการแสดงประเภทอื่น หรือนำเพลงฉบับภาษาไทยจากงานวิจัยฉบับนี้ไปใช้จริงในละครเวทีหรือในการพากย์ โดยอาจปรับปรุงวิธีการขับร้องเพื่อให้คำร้องชัดเจนยิ่งขึ้น และประเมินผลจากผู้ชมได้ นอกจากนี้ การศึกษาการแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง ก็เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาด้านการแปล โดยในปัจจุบันมีการแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษและได้รับการเผยแพร่อยู่บ้าง ซึ่งอาจนำมาเป็นกรณีศึกษาได้

ผู้วิจัยยังยินดีเป็นอย่างยิ่งหากผู้วิจัยท่านอื่นสนใจจะต่อยอดการศึกษาการแปลเพลง ประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ฉบับนี้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขบทแปลหรือเพื่อศึกษาต่อในประเด็นอื่นๆ ต่อไป

หัวข้อวิจัยที่ผู้วิจัยขอเสนอแนะ มีดังต่อไปนี้

- 1) การปรับบทแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อใช้ในการแสดง
- 2) การศึกษาการแปลเพลงสมัยนิยมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง
- 3) การศึกษาเชิงเปรียบเทียบการแปลเพลงปลุกใจจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง
- 4) การศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงความซาบซึ้งของผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงรัก ระหว่างบทเพลงต้นฉบับ และบทเพลงฉบับแปล

การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง

TRANSLATION OF ORIGINAL SOUNDTRACK IN *THE SOUND OF MUSIC* FROM ENGLISH INTO THAI FOR SINGING

สิรารุจ กิตติวรเชษฐ์ 4937877 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุขุมาวดี ขำหิรัญ, M.A., กฤตยา อกนิษฐ์, ศศ.ม., สุภาพร ฤดีจำเริญ, ศศ.ม.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

1. ความสำคัญและที่มาของการศึกษา

เพลงเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ได้เป็นอย่างดี ในการที่เพลงหนึ่งสามารถสื่อความหมายและอารมณ์ได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบสำคัญที่มีความเหมาะสมในทางดนตรี อันได้แก่ ทำนอง จังหวะ ระดับเสียง การประสาน และคำร้อง ที่ประพันธ์ขึ้นโดยการเลือกสรรถ้อยคำที่สื่อเรื่องราว และก่อให้เกิดจินตนาการและอารมณ์ต่อผู้ฟัง ได้ตามวัตถุประสงค์ของเพลง ด้วยความสามารถในการสื่อสารของเพลงนี้เอง เพลงจึงแทรกซึมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมมนุษย์ และถูกนำมาใช้สร้างความบันเทิงและใช้ประกอบการสื่อสารหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแสดงต่างๆ

ภาพยนตร์เพลง (musical films) เป็นความบันเทิงรูปแบบหนึ่งที่ใช้ศิลปะการแสดงที่มีเพลงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินเรื่อง มีคำร้องที่สื่อเรื่องราว ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกรักนึกคิดของตัวละคร บ่งบอกสถานการณ์และสถานภาพของตัวละคร เล่าถึงอดีต เบื้องหลัง ความสัมพันธ์ ความใฝ่ฝันของตัวละคร รวมถึงใช้เป็นบทสนทนาระหว่างตัวละครได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การแปลบทภาพยนตร์เพลงทั่วไปที่พบในประเทศไทย (ยกเว้นภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็ก) ไม่นิยมแปลเพื่อทำบทพากย์ แต่เป็นการแปลเพื่อทำบทบรรยายได้ภาพเป็นส่วนใหญ่ กลวิธีการแปลเพลง

ประกอบภาพยนตร์เพลงเพื่อการขับร้องจึงเป็นประเด็นการศึกษาด้านการแปลที่ยังได้รับความสนใจไม่มากนัก

ภาพยนตร์เพลงเรื่อง The Sound of Music เป็นภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากละครเวทีที่สร้างอิงอัตชีวประวัติของมาเรีย ฟอน ทรัปปี้ (Maria Von Trapp) เรื่อง The Sound of Music ที่เคยได้รับความนิยมมาก ภาพยนตร์เพลงเรื่อง The Sound of Music ฉายครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ. 1965 และต่อมาจึงฉายในประเทศต่างๆ จนโด่งดังไปทั่วโลกและได้รับรางวัลมากมายเช่น Academy Award สาขา Best Picture, Best Sound, Best Music และ Best Director รางวัล Golden Globe สาขา Best Motion Picture-Musical และ Best Motion Picture Actress-Musical ภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music มีเพลงที่ใช้ในการขับร้องเพื่อดำเนินเรื่องจำนวน 12 เพลง แต่ละเพลงประกอบด้วยสาระ วัตถุประสงค์ อารมณ์ คำร้อง และท่วงทำนองที่แตกต่างกัน และยังมีเรื่องของวัฒนธรรมปรากฏอยู่ในเนื้อเพลงอีกด้วย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music มีความเหมาะสมที่จะใช้ในการศึกษากลวิธีการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง อันเป็นการประมวลความรู้ด้านการแปลมาใช้ในสถานการณ์จริง และเพื่อศึกษากลวิธีการแปลเนื้อเพลงเพื่อใช้ในการขับร้อง ศึกษาปัญหาในการแปลเพลงและวิธีแก้ไขเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาด้านการแปลสืบไป

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อประมวลความรู้ด้านการแปลมาใช้ในการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
2. เพื่อให้ทราบหลักสำคัญในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง
3. เพื่อศึกษาปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขในกระบวนการแปลเพลง
4. เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจและความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงฉบับแปล

3. ขอบเขตในการวิจัย

1. ผู้วิจัยแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เพลงเรื่อง The Sound of Music จำนวน 12 เพลง ประพันธ์ทำนองดนตรีโดย ริชาร์ด โรเจอร์ส (Richard Rogers) และเขียนคำร้องโดย ออสการ์ แฮมเมอร์สไตน์ที่สอง (Oscar Hammerstein II) โดยแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง รายชื่อเพลงเรียงตามลำดับที่ปรากฏในภาพยนตร์ มีดังนี้

1) The Sound of Music	2) Maria
3) I Have Confidence	4) Sixteen Going on Seventeen

5) My Favorite Things	6) Do-Re-Mi
7) The Lonely Goatherd	8) So Long, Farewell
9) Edelweiss	10) Climb Ev'ry Mountain
11) Something Good	12) Sixteen Going on Seventeen (reprise)

2. การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษากลวิธีการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง ดังนั้น การวิเคราะห์และอภิปรายข้อมูลจะจำกัดอยู่ในส่วนของเนื้อเพลง ไม่รวมถึงการแปลชื่อเพลงแต่อย่างใด

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การศึกษางานที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการแปล แนวคิดด้านการแต่งเพลง และงานวิจัยด้านการแปลเพลงและกวีนิพนธ์ ดังต่อไปนี้

4.1.1 ทฤษฎีและแนวคิดด้านการแปล

ในการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดด้านการแปลนี้ มีทั้งแนวคิดด้านการแปลทั่วไป การแปลเพลง การแปลบันเทิงคดี และการแปลกวีนิพนธ์ โดยผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดด้านการแปลทั่วไปของ สัญฉวี สายบัว (2542) มารีอานน์ เลเดอเร่ (Marianne Lederer, 2540 อ้างถึงในสุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548) นพพร ประชากุล (2539) ปัญญา บริสุทธิ์ (2537) ปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark, 1982, 1991) มิลเดรด แอล ลาร์สัน (Mildred L. Larson, 1984) เจ ซี แคทฟอร์ด (J.C. Catford อ้างถึงใน สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2548) และยูจีน เอ ไนดา (Eugene A. Nida, 1964) ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการแปลเพลงของธานี พูนสุวรรณ (2551) ศึกษาแนวคิดด้านการแปลบันเทิงคดีของ วินิตา ดิถียนต์ (2541) และศึกษาแนวคิดด้านการแปลกวีนิพนธ์ของ เซวง จันทรเขตต์ (2528) ปีเตอร์ นิวมาร์ค (Peter Newmark, 1982) มนตรี อุมะวิชนี (2520) อองเดร เลอเฟฟวร์ (André Lefevre, 1975 อ้างถึงใน Susan Bassnett, 2002) ยูจีน เอ ไนดา (Eugene A. Nida, 1964) แจ็คสัน แมททิวส์ (Jackson Mathews, 1959 อ้างถึงใน Eugene A. Nida, 1964) และวิลเลียม เอ คูเปอร์ (William A. Cooper, 1928 อ้างถึงใน Eugene A. Nida, 1964)

4.1.2 แนวคิดด้านการแต่งเพลง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดด้านการแต่งเพลงของเขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์ (2545) และไพรัช มากกาญจนกุล (2535)

4.1.3 งานวิจัยด้านการแปลเพลงและกวีนิพนธ์

ผู้วิจัยทบทวนงานวิจัยด้านการแปลเพลงและร้อยกรองจากวิทยานิพนธ์ และสารนิพนธ์จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ สรณ มานะวานิชเจริญ (2549) สกุนตลา ผาติธรรมรักษ์ (2547) สิริรัตน์ วิเศษสุข (Sirirat Wisedsook, 2002) ยศยอด คลังสมบัติ (2544) นฤพนธ์ สอนศรี (2544) และทองทิพย์ ฉลาดสุนทรวาทิ (2544)

4.2 การเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ได้แก่ ขั้นตอนการแปล ขั้นระหว่างการแปล และขั้นหลังการแปล โดยแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.1 ก่อนการแปล

4.2.1.1 คัดเลือกภาพยนตร์เพลงเพื่อนำเพลงจากภาพยนตร์นั้นมาแปล โดยมีหลักในการเลือก ได้แก่ 1) เป็นภาพยนตร์เพลงที่ได้รับการยอมรับว่ามีคุณภาพ และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง 2) เป็นภาพยนตร์ที่ใช้เพลงประกอบการดำเนินเรื่อง และมีความหลากหลายของบริบท และลักษณะทางดนตรี 3) เป็นภาพยนตร์ที่มีเพลงที่ยังไม่ได้มีการแปลเป็นภาษาไทยเพื่อการจับร้องอย่างเป็นทางการ

4.2.1.2 วิเคราะห์เนื้อหา และโครงสร้างของเพลงต้นฉบับ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของตัวละครผู้ร้องเพลง เนื้อหาหลักของเพลง วัตถุประสงค์ในการร้องเพลง อารมณ์เพลง ความสำคัญของเพลง รวมทั้งเพื่อให้ทราบถึงจำนวนท่อนเพลง จำนวนวรรคในแต่ละท่อน และลักษณะการสัมผัสคำ

4.2.1.3 เลือกการใช้สัมผัสคล้องจองในบทแปลแต่ละเพลง

4.2.2 ระหว่างการแปล

4.2.2.1 ผู้วิจัยลองคิดคำแปลอย่างง่าย เมื่อเห็นว่าการแปลโดยใช้การสัมผัสแบบใดเหมาะสมจึงเลือกใช้การสัมผัสคล้องจองตามนั้น แล้วจึงลงมือแปลอย่างจริงจัง โดยคำนึงถึงการสื่อความหมายเป็นหลัก และคำนึงถึงการใช้เสียงให้เข้ากับเสียงเพลงต้นฉบับ

4.2.2.2 แก้ไขบทแปลที่ไม่สามารถแปลตามลักษณะการสัมผัสคล้องจองตามที่เลือกไว้ โดยเปลี่ยนเป็นลักษณะการสัมผัสคล้องจองแบบอื่น และแก้ไขในส่วนของการใช้คำเพื่อให้สื่อความหมายได้ดีขึ้น และเข้ากับทำนองมากขึ้น

4.2.2.3 รวบรวมร่างฉบับแปลตามลำดับการแก้ไข เพื่อเปรียบเทียบ เลือกหรือนำบางส่วนจากแต่ละร่างมาประกอบกันเพื่อให้ได้บทแปลที่ผู้วิจัยเห็นว่าเหมาะสมที่สุด

4.2.2.4 ทดสอบร้องเพลงภาษาไทยเพื่อแก้ไขครั้งสุดท้าย

4.2.3 หลังการแปล

4.2.3.1 ประเมินบทแปลโดยผู้มีความรู้ด้านการแปล คนตรีและการขับร้องจำนวน 3 ท่าน เพื่อแก้ไขและเตรียมนำเพลงไปขับร้องและบันทึกเสียง โดยการแก้ไขจะอยู่ในดุลยพินิจของผู้วิจัย

4.2.3.2 วิเคราะห์การแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย

4.2.3.3 บันทึกเสียงร้องบทแปลภาษาไทย โดยเน้นเสียงร้องหลัก

4.2.3.4 ประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังที่มีต่อบทแปลภาษาไทยโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล กลุ่มผู้ฟังเป้าหมายเป็นผู้ที่เคยชมและชื่นชอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music อายุ 20 ปีขึ้นไป แบ่งผู้ฟังเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละไม่ต่ำกว่า 5 คน ได้แก่ 1) กลุ่มผู้ฟังทั่วไป (ผู้ฟังทั่วไป) และ 2) กลุ่มผู้ฟังที่มีความเชี่ยวชาญด้านดนตรี การแสดง และการขับร้อง (ผู้ฟังเฉพาะทาง)

4.2.3.5 วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟัง สรุปผลและอภิปราย

4.3 ขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการแปลเพลงเพื่อการขับร้องของผู้วิจัยเอง และรวบรวมและสรุปข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำเสนอบทเพลงฉบับแปลในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลในบทที่ 5 และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ฟังในบทที่ 6

5. ผลการศึกษา

ผลการศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้ แบ่งได้เป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ผลจากการทดลองแปลเพลงจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง ซึ่งจะนำเสนอในหัวข้อ กลวิธีการแปล และผลการประเมินความพึงพอใจในบทเพลงภาษาไทยจากผู้ฟัง ซึ่งจะนำเสนอในหัวข้อ ความพึงพอใจของผู้ฟังต่อบทเพลงภาษาไทย

5.1 กลวิธีการแปล

กลวิธีที่ผู้วิจัยใช้ในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง แบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง การใช้สัมผัสคล้องจอง และการถ่ายทอดความหมาย

5.1.1 การใช้คำโดยคำนึงถึงเสียง

เสียงในที่นี่ ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของเสียง น้ำหนักคำ และการลงคำ

การใช้เสียงวรรณยุกต์นั้น ผู้วิจัยพยายามใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่ให้เสียงสูงหรือต่ำเข้ากับเสียงตัวโน้ตต้นฉบับ โดยการพยายามใช้เสียงวรรณยุกต์เอกในพยางค์ที่ต้องการเสียงต่ำ และใช้เสียงตรีหรือจัตวาในพยางค์ที่ต้องการเสียงสูง ในส่วนของเสียงสามัญนั้น ผู้วิจัยได้ค้นพบหลังจากการประเมินบทแปลโดยผู้ฟังว่า เสียงสามัญจำเป็นต้องอยู่ในตำแหน่งเสียงที่ไม่สูงและไม่ต่ำเกินไป โดยผู้แปลต้องดูเสียงตัวโน้ตและเสียงวรรณยุกต์รอบข้างด้วยเพื่อไล่ระดับเสียงให้เหมาะสม เพื่อให้เสียงวรรณยุกต์ไม่เพี้ยน

ในเรื่องความสั้นยาวของเสียง ในตำแหน่งที่ต้องการเสียงยาว ผู้วิจัยใช้คำที่มีเสียงสระยาว เช่น เสียงสระ ออ อา อี อือ อุ เอ โอ อัว ไอ โอ หรือใช้คำที่มีเสียงสะกดในแม่ กง กน กม เกย เกอว หรือแม่ ก กา ส่วนคำหรือพยางค์ที่ให้เสียงสั้น ผู้วิจัยพยายามใช้คำหรือพยางค์ที่มีเสียงสระสั้น เช่น อะ อิ อุ เอะ โอะ เป็นต้น

ในเรื่องของน้ำหนักคำนั้น สำหรับพยางค์ที่ลงเสียงเบา ผู้วิจัยใช้คำที่เป็นเสียงสั้นและให้น้ำหนักเสียงเบาได้โดยธรรมชาติของการพูด เช่นคำว่า “นะ” ส่วนพยางค์ที่เป็นเสียงหนักนั้น ผู้วิจัยใช้คำไทยที่มีเสียงสระยาว เนื่องจากผู้ร้องจะสามารถลงน้ำหนักคำในคำที่มีเสียงสระยาวได้ง่ายกว่าคำที่มีเสียงสระสั้น

ในส่วนของการลงคำ ผู้วิจัยพยายามเรียบเรียงคำร้องให้ลงตามจังหวะหรือการเว้นช่วงของเพลง โดยพยายามให้คำหนึ่งคำไม่แยกออกจากกันเมื่อนำไปขับร้องกับทำนอง

5.1.2 การใช้สัมผัสคล้องจอง

ผู้วิจัยเลือกใช้คำโดยคำนึงถึงสัมผัสคล้องจองเพื่อให้ถูกต้องตามรูปแบบการสัมผัสคล้องจองของบทเพลงที่ผู้วิจัยตัดสินใจใช้ภายใต้ข้อจำกัดของเสียง และการสื่อความหมายของคำร้อง การใช้สัมผัสคล้องจองในบทเพลงในงานวิจัยฉบับนี้มีทั้งหมด 4 แบบ ได้แก่ การใช้สัมผัสคล้องจองตามต้นฉบับ การใช้สัมผัสคล้องจองอิงร้อยกรองไทย การใช้กลอนเปล่า และการใช้สัมผัสคล้องจองแบบผสมผสาน

5.1.3 การถ่ายทอดความหมาย

การแปลเพลงเพื่อให้บทเพลงสามารถนำไปขับร้องได้อย่างไพเราะและสื่อความหมายได้นั้นมีข้อจำกัดมากมาย ผู้วิจัยจึงต้องใช้กลวิธีต่างๆ เพื่อถ่ายทอดความหมายที่นอกเหนือจากการแปลตรงตัว อันได้แก่ การเพิ่มคำหรือข้อความ การตัดคำหรือข้อความ การเปลี่ยนคำหรือข้อความ การถอดความ การเรียบเรียงข้อความใหม่ และการทับศัพท์ โดยรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ ใจความสำคัญ และอารมณ์เพลงของเพลง

5.2 ความพึงพอใจของผู้ฟังต่อบทเพลงภาษาไทย

ผลการประเมินความพึงพอใจในบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟังทั่วไป คือ ผู้ฟังทั่วไปมีความพึงพอใจในบทเพลงฉบับแปลในระดับสูงมาก และส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องของความหมายและความไพเราะของคำร้อง ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจในบทเพลงภาษาไทยของผู้ฟังเฉพาะทาง ปรากฏว่า ผู้ฟังเฉพาะทางมีความพึงพอใจในบทเพลงฉบับแปลในระดับสูง และส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อความหมายและความเข้ากันของคำร้องกับทำนองเพลง

ความเห็นเพิ่มเติมจากผู้ฟังทั้ง 2 กลุ่ม มีความสัมพันธ์กับอายุและความชำนาญเฉพาะทาง และในส่วนของความคิดเห็นเลือกผู้ฟังชอบบทเพลงฉบับแปลเพลงใดมากที่สุดและน้อยที่สุดนั้น เป็นการเลือกจากความเห็นส่วนตัวโดยใช้เกณฑ์การตัดสินที่แตกต่างกันไป ผลจึงออกมาไม่เป็นเอกฉันท์

6. อภิปรายผลและข้อสรุป

หลังจากที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการแปล และผลจากการประเมินความพึงพอใจจากผู้ฟังแล้ว ผู้วิจัยพบว่า เสียงของคำร้องในฉบับแปลเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เนื่องจากเสียงเป็นสิ่งทำให้เกิดความไพเราะให้กับบทเพลง หากผู้แปลเลือกใช้คำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เข้ากับทำนองเพลง บทเพลงฉบับแปลอาจนำไปขับร้องได้ไม่ไพเราะเท่าที่ควร หรือสื่อความหมายที่ผิดเพี้ยนไปได้

เพราะฉะนั้น การเลือกสรรคำแปลสำหรับเนื้อเพลงจึงมิใช่จำกัดอยู่เพียงความหมาย ความเป็นธรรมชาติ และความถูกต้องตามหลักภาษาเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงเสียงเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถนำคำแปลไปขับร้องตามทำนองต้นฉบับได้อย่างใกล้เคียงที่สุด

การแปลเพลงเพื่อการขับร้องมีข้อจำกัดมากกว่าการแปลสารทั่วไป ไม่ว่าจะ เป็นข้อจำกัดของความหมาย เสียง จำนวนพยางค์ และสัมผัสคล้องจอง การที่จะรักษาไว้ซึ่งรายละเอียดทุกประการของเนื้อหาในต้นฉบับไว้ในฉบับบทเพลงแปลนั้นจึงเป็นไปได้น้อยมาก หรืออาจแทบจะเป็นไปไม่ได้ ผู้แปลเพลงจึงต้องพยายามคงไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ ใจความสำคัญของเพลง และทำนองเพลงต้นฉบับ โดยให้ความสำคัญกับความหมายโดยรวมและความไพเราะควบคู่กันไปเป็นอันดับแรก ควรขยกรายละเอียดของเนื้อหาเพลงต้นฉบับไว้เป็นเรื่องรอง และมีความยืดหยุ่นในการถ่ายทอดรายละเอียดของเนื้อหา ยกเว้นในกรณีที่เป็น เช่น การใช้คำให้สัมพันธ์กับภาพที่ปรากฏในภาพยนตร์หรือในการแสดง ในกรณีนี้ ผู้แปลเพลงควรมีทักษะทางภาษาที่ดีเยี่ยม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของบทเพลงฉบับแปล คือ ประสบการณ์ ผู้วิจัยเองไม่มีประสบการณ์ในการแต่งเพลงมาก่อน จึงทำให้ขาดความชำนาญในด้านนี้ แม้ผู้วิจัยจะมีพื้นฐานความรู้ทางดนตรีอยู่บ้าง ได้ศึกษาวิธีการแต่งเพลงมาก่อน และมีประสบการณ์ในการแปลสารประเภทอื่น แต่ความรู้และประสบการณ์ที่ผู้วิจัยมีอาจน้อยเกินไปที่จะสร้างสรรค์บทเพลงที่สมบูรณ์แบบได้ อีกทั้งยังมีตัวอย่างการใช้เสียงวรรณยุกต์ที่ไม่ถูกต้องให้ได้ยินอยู่เสมอจากเพลงสมัยใหม่ในท้องตลาด ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจผิดในการใช้เสียงวรรณยุกต์ในการแต่งเพลง

นอกจากนี้ เสียงร้องเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สร้างความประทับใจให้ผู้ฟังได้ ลักษณะการร้องเพลงภาษาอังกฤษและภาษาไทยนั้นมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะในเรื่องของเสียงวรรณยุกต์ ในเพลงภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเอื้อนเสียงเพื่อความชัดเจนของคำ แต่สำหรับภาษาไทยนั้นจำเป็นต้องมีการเอื้อนเสียงเสียงวรรณยุกต์โท ตรี และจัตวาเพื่อความชัดเจน แต่เนื่องจากระยะเวลาที่จำกัด ทำให้ผู้ขับร้องไม่ได้ฝึกซ้อมมากเท่าที่ควร อีกทั้งยังไม่มีตัวอย่างที่เหมาะสมเพื่อใช้ฟังในการฝึกซ้อมขับร้อง เสียงร้องที่บันทึกเพื่อใช้สำหรับการประเมินบทเพลงฉบับแปลจึงยังมีข้อค้อยในเรื่องการเอื้อนเสียงอยู่ ซึ่งอาจส่งผลให้เสียงวรรณยุกต์ไม่ชัดเจน

การแปลเพลงเพื่อการขับร้องนั้นเป็นการแปลเฉพาะทาง มีความพิเศษกว่าการแปลสารประเภทอื่น เนื่องด้วยข้อจำกัดที่มากกว่า ผู้แปลเพลง ผู้ฟัง และผู้ศึกษาด้านการแปลเพลงควรเปิดใจยอมรับการปรับเปลี่ยนในบทเพลงที่อาจมีมากกว่าการปรับเปลี่ยนในการแปลสารทั่วไป และไม่ควรรนำหลักการหรือแนวคิดในการแปลสารทั่วไปมาประเมินบทเพลง

7. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการจัดทำตำราหรือหลักการในการแปลเพลงเพื่อการขับร้อง หรือควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องการแปลเพลงเพื่อการขับร้องลงไปในส่วนของการแปลเฉพาะทาง เพื่อเป็นการแตกแขนงของศาสตร์การแปล และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษา

เพลงฉบับแปลในงานวิจัยฉบับนี้อาจเป็นประโยชน์ในการเรียนร้องเพลงได้ เนื่องจากเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music มีลักษณะเป็นเพลงสำหรับการแสดงละครเวที ซึ่งเป็นที่นิยมนำมาใช้ในการเรียนและสอบร้องเพลงในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ฟัง คือ ผู้ฟังควรใช้จินตนาการประกอบการฟังเพลงด้วย เพลงบางเพลงอาจไม่สื่อความหมายที่ตรงไปตรงมา ซึ่งหากผู้ฟังรับรู้บริบทของเพลง และใช้จินตนาการประกอบการฟัง ผู้ฟังก็จะสามารถตีความเพลงได้เหมือนกันหรือแตกต่างกันไป

สำหรับผู้สนใจศึกษาการแปลเพลง อาจศึกษาการแปลเพลงจากภาพยนตร์เรื่องอื่น หรือเพลงประกอบการแสดงประเภทอื่น หรือนำเพลงฉบับภาษาไทยจากงานวิจัยฉบับนี้ไปใช้จริง หรืออาจศึกษาการแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้องได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยินดีให้ผู้วิจัยท่านอื่นต่อขอการศึกษาการแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music ฉบับนี้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขบทแปลหรือเพื่อศึกษาต่อในประเด็นอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะหัวข้อวิจัย ดังนี้

- 1) การปรับบทแปลเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อใช้ในการแสดง
- 2) การศึกษาการแปลเพลงสมัยนิยมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง
- 3) การศึกษาเชิงเปรียบเทียบการแปลเพลงปลุกใจจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยเพื่อการขับร้อง และจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อการขับร้อง
- 4) การศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงความซาบซึ้งของผู้ฟังที่มีต่อบทเพลงรัก ระหว่างบทเพลงต้นฉบับ และบทเพลงฉบับแปล

TRANSLATION OF ORIGINAL SOUNDTRACK IN *THE SOUND OF MUSIC*
FROM ENGLISH INTO THAI FOR SINGING

SIRARUJ KITTIVORACHATE 4937877 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND
DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUKUMA-VADEE KHAMHIRAN, M.A.,
KRITTAYA AKANISDHA, M.A., SUPAPORN RUEDEECHAMROEN, M.A.

EXTENDED SUMMARY

1. Introduction

Music and songs are effective tools for conveying meanings and moods. To convey meanings and moods, a song must possess fitting musical components: well arranged melody, rhythm, volume, chorus and a suitable selection of words as lyrics that convey stories and fire the imagination of listeners together with the song's objective. With this communicative ability, songs have become integral to human culture and are commonly used for entertaining and in various forms of communication, especially performance.

Musical film is a form of entertainment that combines acting and songs in its story telling method. The songs in musical films are used to tell the story, convey a character's thoughts, history, background, relationships, dreams, status and situations and also used as part of the dialogue. However, most musical films (other than cartoons) in Thailand, are translated for subtitling. The methods used for translating songs in musical films for singing are not widely studied.

The musical film *The Sound of Music* was adapted from the famous Broadway musical, *The Sound of Music*, based on Maria Von Trapp's autobiography. The film was first released in 1965 in U.S.A. and later in other countries, became

famous worldwide and earned prizes such as Best Picture, Best Sound, Best Music and Best Director Oscars and Golden Globes for Best Motion Picture-Musical and Best Motion Picture Actress-Musical. There are 12 songs sung along with the story in the film, each comprising unique content, objective, mood, lyric and melody. Some cultural content is shown in some songs as well. The researcher considered that songs in *The Sound of Music* were suitable for a study of song translation for singing in that they would allow the researcher to gather knowledge about translation and put it in real practice; furthermore, such a study would reveal fundamental aspects and problems of song translation for singing and be of benefit to translation studies in the future.

2. Objectives

1. This research aims to gather knowledge about translation and apply this knowledge in the real translation practice of *The Sound of Music*'s soundtrack from English into Thai for singing.
2. This research aims to reveal the basics of song translation for singing.
3. This research aims to reveal the problems of song translation and their solutions.
4. This research aims to survey the listeners' satisfaction and their comments on the translated songs.

3. Scope of the Study

1. In this research, the researcher translated 12 songs from the movie, *The Sound of Music*, the music for which was composed by Richard Rogers and the lyrics written by Oscar Hammerstein II. The translation is from English into Thai and is designed for singing. Below, the songs are listed chronologically according to the movie's storyline.

1) The Sound of Music	2) Maria
3) I Have Confidence	4) Sixteen Going on Seventeen
5) My Favorite Things	6) Do-Re-Mi
7) The Lonely Goatherd	8) So Long, Farewell
9) Edelweiss	10) Climb Ev'ry Mountain

11) Something Good   12) Sixteen Going on Seventeen (reprise)

2. The researcher focused on the study of methods of song translation for singing, thus, the analysis and discussion would cover only the lyrics, not the song titles.

4. Methods

This research is divided into 3 main sections: revision of related works, data collection and analysis and presentation of the results as shown in the following topic details.

4.1 Review of Related Works

Revised concepts and theories can be categorized into 3 groups: concepts and theories of translation, concepts of song composing and studies of song translation and poem translation.

4.1.1 Concepts and Theories of Translation

Translation concepts and theories, general translation, song translation, fiction translation, and poem translation, were reviewed and collected from various sources. The concepts and theories of general translation were reviewed from Sanchawi Saibua (1999), Marianne Lederer, (1997, cited in Supanee Pinmanee), (2005), Nopporn Phrachakul, (1996), Panya Borisut, (1994), Peter Newmark, (1982 and 1991), Mildred L. Larson, (1984), J.C. Catford cited in Supanee Pinmanee, (2005) and Eugene A. Nida, (1964). Song translation concepts were reviewed from Thanee Poonswan, (2008), concept of fiction translation from Vinita Diteeyont, (1998) and the concepts and theories of poem translation from Chaweng Chantaraket, (1985), Peter Newmark, (1982), Montri Umavijani, (1977), André Lefevere, (1975, cited in Susan Bassnett), (2002), Eugene A. Nida, (1964), Jackson Mathews, (1959, cited in Eugene A. Nida), (1964) and William A. Cooper, (1928, cited in Eugene A. Nida), (1964).

4.1.2 Concepts of Song Composing

Concepts of song composition were reviewed from Ketaran Lerdpipat, (2002) and Pairat Makkanchanakul, (1992).

4.1.3 Studies of Song Translation and Poem Translation

Six researches of song translation and poem translation were reviewed from Sorn Manavanicharone, (2006), Sakuntala Patithammarak, (2004), Sirirat Wisedsook, (2002), Yodyord Klangombat, (2001), Narupon Sornsri, (2001) and Tongtip Chaladsuntornwati, (2001).

4.2 Data Collection and Analysis

Three major steps were carried out for data collection and analysis: pre-translation, while-translation and post-translation.

4.2.1 Pre-Translation

4.2.1.1 The selection of a musical film, whose songs were to be translated, has been done under the following 3 limitations: 1) The movie had to be widely accepted as a quality movie and well-known. 2) The movie's songs were to be sung along with the storyline and include different contexts and musical features. 3) Songs in the movie have never been officially translated into Thai for singing.

4.2.1.2 The songs were analyzed in detail: the singing characters, the songs' main points, the singing objectives, the moods, the significance of the songs including the songs' structures and rhyming.

4.2.1.3 The researcher chose the rhyming to be used in the translated versions.

4.2.2 During-Translation

4.2.2.1 The researcher tried simple translation to see which rhyming best suited the translated version. Then, the rhyme was selected and put into the final translation, focusing on delivering meaning and sounds that matched the original.

4.2.2.2 Rhyming chosen that did not match the original melody was changed for another kind of rhyming. Also, the lyrics were edited and improved so that they could deliver the meanings better and better suit the original melodies.

4.2.2.3 The various drafts of translated songs were collected to compared, chosen or combined for the best translated versions.

4.2.2.4 The translated songs were tested sung and finalized.

4.2.3 Post-Translation

4.2.3.1 The translated songs were evaluated by a translation scholar and music scholars in order to edit and prepare the songs for singing and recording. The editing was for the researcher to determine.

4.2.3.2 The methods of song translation from English into Thai were analyzed.

4.2.3.3 The translated songs were sung and recorded, focusing on lead singing.

4.2.3.4 The listeners' satisfaction towards the translated songs was evaluated by using individual surveys and interviews. The target listeners must have seen, enjoyed and recognized *The Sound of Music* film and aged 20 years and over. The target listeners were divided into 2 groups: 1) general listeners and 2) listeners who are experts in music, performance and singing (specific listeners). Each group must have had at least 5 listeners.

4.2.3.5 The evaluation results from a total of 13 listeners were analyzed, summarized and discussed.

4.3 Presentation of the Results

The methods of song translation for singing were analyzed and the listeners' satisfaction evaluation results collected are summarized. The translations were presented in chapter 4, the translation methods in chapter 5 and the listeners' satisfaction evaluation results in chapter 6.

5. Results of the Study

The results of the study are presented in 2 parts: 1) the results of the song translation for singing experiment which is presented in the topic Translation Methods and 2) the results of the listeners' satisfaction evaluation towards translated songs which is presented in the topic Listeners' Satisfaction towards Translated Songs.

5.1 Translation Methods

The methods used for song translation were divided into 3 parts: the use of words and sounds, the use of rhymes and the conveying of meaning.

5.1.1 The Use of Words and Sounds

The “sounds” here refers to the tones, the duration, the stress and the rhythms.

For suitable Thai tones, the researcher has tried to use syllables with low tone on low notes and syllables with high tone and rising tone on high notes. The researcher discovered following the listeners' satisfaction evaluation that the mid tone had to be on the position of the notes that were not too high or too low. To do that, the surrounding tones had to be considered. The way the words were put together in the translated versions depended on the notes of the original songs so that the tones of the syllables in Thai words were not distorted when singing.

For suitable duration of words, the words with long vowel sounds such as /ε:/, /i:/, /u:/, /a:/, and /ua/ or with /-m/, /-n/, /-ŋ/, /-w/ and /-y/ finals were used in the long notes and the words with short vowel sounds such as /ə/, /ɪ/ and /æ/ were used in the short notes.

For suitable word stress, the researcher used short words and words that could be uttered with light sounds in Thai, such as the final particle “na”, on falling syllables. And also long vowel sounding words were used on stressed syllables because the singers could stress the words with long vowels easier than those with short vowels.

For the correct rhythm of the words, the researcher tried to arrange Thai words to match the rhythm or pauses in the original songs by trying to keep each word together, not separated by the rhythms when being sung.

5.1.2 The Use of Rhymes

The researcher arranged the words according to rhyme chosen. The arrangement of words was done depending on the sounds and meanings as well. There are 4 ways of rhyming in the translated songs in this research: 1) following of the original rhyming, 2) adaptation of Thai rhyming, 3) the use of blank verse and 4) a combination of various rhymings.

5.1.3 Conveying the Meanings

Song translation, that is supposed to be melodious and to convey the correct meaning, is subject to many limitations. The researcher used many methods other than direct translation to convey meaning, such as addition, deletion, changing, paraphrasing, rearrangement of the message and transliteration. For all these methods, the objective, the main point and the mood of the original song must be retained in the translated version.

5.2 The Listeners' Satisfaction toward the Translated Songs

The listeners' satisfaction evaluation results show that the non-professional listeners' satisfaction toward the translated songs was at the "very high" level and that they mostly focused on the lyrics' meaning and melodiousness while the professional listeners' satisfaction toward the translated songs was at the "high" level and that they mostly focused on the meaning and the harmony of the lyrics and the tunes.

Additional comments from the 2 groups of listeners are related to their ages and fields of expertise. The most and least liked translated songs depended on each listener's personal criteria so there was no unanimous choice for either.

6. Discussion and Conclusion

After analyzing the translation methods and the listeners' satisfaction evaluation results, it was found that the sounds of words in the translated versions were very important because the beauty of the songs depends on the sounds. An unsuitable selection of words might harm the melodiousness and distort the meaning of the song. Therefore, word selection for the lyrics does not only depend on meaning,

naturalness and correct grammar, but also on the sound of the word so that the lyrics fit the original tunes as much as possible.

Compared to general translations, song translation for singing has more limitations in terms of the meaning, sounds, the number of syllables and the rhymings. It is unlikely to be able to keep every single detail of the original lyrics in the translated versions. A translator must try to keep the objectives and the main points of the original songs by giving priority to overall meanings along with the melodiousness and second priority to the lyric details. A translator should be flexible in delivering the details except in necessary cases; for example, the lyrics represent scenes in the films or performances. Moreover, a song translator should have excellent language skills.

A factor that influences the quality of song translation is experience. The researcher does not have experience in song composition, thus, lacks of skill in this field. Although the researcher has some background knowledge of music and has learnt the theories of song composition and experience in translating other kinds of documents, such knowledge and experience are not enough to create a perfect song translation. Also, the incorrect use of Thai tones in lyrics is common in many modern Thai songs and this led to the researcher misunderstanding about the use of tones in song composition.

Moreover, the singer's voice is another factor that influences the listener's impression of the translated songs. The singing of Thai songs is different from the singing of English songs, especially the voicing of syllable tones. Singers do not need to shift the voice in singing English songs for the clearance of a word. However, singers in Thai need to shift the voice for Thai words with the falling tone, the high tone and the raising tone in order to voice the words clearly. Unfortunately, because of time limitations for this research, the singers had only limited time to practice singing and did not have enough rehearsals. They also did not have suitable examples to listen to while practicing. The recorded songs of the translated versions, therefore, have some faults in the voice drawing for the correct tones.

Song translation for singing is translation for a specific purpose. There are more limitations than there are for general translations. Translators, listeners and researchers of song translation should be open-minded and accept more changes in

song translation than are necessary in general translations, and they should not judge translated songs based only on the concepts or theories of general translations.

7. Recommendations

The basics of song translation for singing should be written or included into existing texts of translation for specific purposes so as to widen the scope of the art of translation and to offer guidelines for those who are interested in this methods of translation.

The translated songs in this research may be useful for teaching and learning singing because of the fact that Broadway musicals like *The Sound of Music* are currently popular in singing classes.

A recommendation for listeners is that when listening to songs, listeners should use their imagine along with the songs. Some songs do not directly speak out their messages. If the listeners know the context of the song and imagine along with the words, they should be able to interpret the meaning the same or differently.

For those who are interested in studying song translation, many more options are available such as studying the translation of songs from other movies or other kinds of performance, using the translated songs from this research in a real situation or studying song translation from Thai into English, for singing. Furthermore, any researcher is welcome to make a further study of this research so as to improve the translated songs or to study other areas, focused on. Following are recommended research topics.

- 1) Adaptation of the Translated Versions of *The Sound of Music* Soundtrack for Performance
- 2) Study of Popular Song Translation from Thai into English for Singing
- 3) Comparative Study of Anthems Translation from English into Thai for Singing and Vice Versa
- 4) Comparative Study of Listeners' Mood Appreciation towards Love Songs between Originals and Translated Versions

บรรณานุกรม

- เขตต์อรัญ เลิศพิพัฒน์. (2545). *คิดคำทำเพลง: ศิลปะการแต่งเนื้อเพลงไทย*. กรุงเทพฯ: ชมรมคีตกวี.
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2545). *สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ในกรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาครอบครัววณ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช่อประยงค์. (2548). *กลอนและวิธีเขียนกลอน*. กรุงเทพฯ: บริษัท รวมสาส์น (1977) จำกัด.
- เชวง จันทร์เขตต์. (2528). *การแปลเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2545). *ทฤษฎีคนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2542). *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองทิพย์ ฉลาดสุนทรวาที. (2544). *การแปลบทร้อยกรองในภาพยนตร์เรื่อง Cyrano de Bergerac*. สารนิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพร ประชากุล. (2539, พฤษภาคม). การแปลกวีวรรณกรรม. *นิตยสารสารคดี*, 12 (135), 196 - 198.
- นภลัย สุวรรณธาดา, วินัยภูระหงส์, ธิดา โมสิกรัตน์. (2533). *เอกสารชุดวิชา ภาษาไทย 2 การประพันธ์ไทย*. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด กิ่งจันทร์การพิมพ์.
- นฤพนธ์ สอนศรี. (2544). *การแปลเพลงสมัยนิยมของนักร้องหญิงอเมริกัน: กลวิธีและการแก้ปัญหา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปณิธาน หล่อเลิศวิทย์. (2529). *วิธีโศคลาสติก*. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์.
- ปราศรัย รัชไชยบุญ. (2533). “นิตา” เล่าเรื่องการแปล. *วารสารภาษาปริทัศน์*, 11 (ฉบับปีการศึกษาที่ 2533), 1 – 4.
- ปัญญา บริสุทธี. (2537). *ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติในการแปล*. กรุงเทพฯ: บริษัท สหธรรมิก จำกัด.
- ไพรัตน์ มากกาญจนกุล. (2535). *หลักการแต่งเพลง*. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์.

- มนตรี อุมะวิชนี. (2520). *สี่กวีเือกอเมริกัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แพรวพิทยา.
- ยศยอด คลังสมบัติ. (2544). *การแปลเพลงจากภาพยนตร์เรื่อง Moulin Rouge*. สารนิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- วินิตา คิติยนต์. (2541). ภาษาไทยกับการแปลงานบันเทิงคดี. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 17 (1), 61 – 70.
- สกุนตลา ผาติธรรมรักษ์. (2547). *การแปลเพลงประกอบภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สรณ์ มานะวานิชเจริญ. (2549). *การแปลบทเพลงในภาพยนตร์เรื่อง Jesus Christ Superstar*. สารนิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญาวี สายบัว. (2542). *หลักการแปล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2548). *การแปลขั้นสูง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Baker, M. (1998). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*. London and New York: Routledge.
- Bassnett, S. (2002). *Translation Studies*. London: Routledge.
- Connolly, D. (1999). Translating Prismatic Poetry: Odysseus Elytis and The Oxopetra Elegies. In G. Anderman & M. Rogers (Eds.), *Word, Text, Translation : Liber Amicorum for Peter Newmark* (pp. 142). Clevedon: WBC Book Manufacturers Ltd.
- Hornby, A.S., Wehmeier, S., & Ashby, M. (Eds.). (2000). *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English* (6th ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Larson, M. L. (1984) *Meaning-Based Translation*. Lanham: University Press of America.

- Lefevere, A. (1992). *Translation Literature: Practice and Theory in a Comparative Literature Context*. New York: Modern Language Association of America.
- Newmark, P. (1982). *Approaches to Translation*. Oxford: Pergamon Press, 1981.
- Newmark, P. (1991). *About Translation*. Clevedon: Multilingual Matters.
- Nida, E. A. (1964). *Toward a Science of Translating*. Leiden: E.J. Brill.
- Reader's digest word power dictionary*. (1996). China: RR Donnelley.
- Wisetsook, S. (2002). *Translation Techniques of Song Lyrics in Animation Films for Thai Versions as Translated by Tanee Poonsuwan*. Thesis for the Degree of Master of Arts, Institute of Language and Culture for Rural Development, Mahidol University.

เว็บไซต์

- ภาทิพ ศรีสุทธี. (2550). *ฉันทลักษณ์ในการแต่งกลอนสุภาพ ตัวอย่างและกิจกรรมการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม, 2553, จาก <http://www.st.ac.th/bhatips/glon.htm>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (ม.ป.ป.). *หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาเยอรมัน*. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม, 2553, จาก <http://www.royin.go.th/th/profile/index.php?SystemModuleKey=124&SystemMenuID=1&SystemMenuIDS=>.
- รินฤทัย สัจจพันธุ์. (2548). *กลอนเปล่า กับ กลอนอิสระ*. สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม, 2551, จาก <http://www.thai poem.com/ forever/ipage/poem69339.html>
- Amazon.com company. (n.d.). *Awards for The Sound of Music*. Retrieved March 11, 2008, from <http://www.imdb.com/title/tt0059742/awards>.
- Artist direct, Inc. (n.d.). *The Sound of Music*. Retrieved March 12, 2008, from <http://www.artistdirect.com/nad/store/movies/title/ 0,,1866211,00.html>
- Jantharat, P. (n.d.). *Pronunciation and Phonetic Symbols*. Retrieved April 13, 2010, from http://siamwestdc.com/yahoo_site_admin/assets/docs/Thai_Pronunciation.14781422.pdf.
- Sriwittayapaknam School. (n.d.). *Tones Rules*. Retrieved April 12, 2010, from <http://www.learningthai.com/tones/index.html>.
- Wikipedia. (n.d.). *Musical Film*. Retrieved March 12, 2008, from http://en.wikipedia.org/wiki/Musical_film#Lists_of_musical_films

Wikipedia. (n.d.) *The Sound of Music*. Retrieved March 11, 2008, from http://en.wikipedia.org/wiki/The_Sound_of_Music

การประชุม

ธานี พูนสุวรรณ. (2551). *การแปลบทภาพยนตร์และบทเพลง*. เสวนาการแปลและล่ามประจำปี 2551 ครั้งที่ 3: พบนักแปลวรรณกรรม. จัดโดย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วันที่ 18 กันยายน 2551. กรุงเทพฯ: โรงแรมสยามซิตี้. สัมมนา.

โสตทัศนวัสดุ

Wise, R. (Producer & Director). (1965). *The Sound of Music* [Motion picture]. California: Twentieth Century Fox Home Entertainment.

ภาคผนวก ก

เนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์ The Sound of Music

มาเรียเป็นหญิงสาวที่อาศัยอยู่ในอาราม แต่ด้วยนิสัยรักอิสระและรักสนุกของเธอ ทำให้เหล่าแม่ชีเห็นว่าเธอไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมจะเป็นแม่ชีได้ วันหนึ่งอธิการินีได้ส่งเธอไปเป็นครูพี่เลี้ยงของเด็ก 7 คนที่คฤหาสน์ ตามจดหมายขอของผู้การฟอน ทร็ปปี้ ผู้เป็นพ่อของเด็กทั้ง 7 คน เมื่อเธอได้เข้าไปดูแลเด็กที่บ้านผู้การ เธอก็พบว่าหลังจากที่แม่เด็กได้เสียชีวิตไป เด็กๆ ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่เคร่งครัดของผู้เป็นทหารเรือปลดเกษียณแล้ว และเด็กๆ ไม่มีความสุขตามที่ควรจะมี เธอจึงได้สอนเด็กๆ ให้ร้องเพลงและพาเที่ยวเล่น จนเป็นที่รักและสนิทกับเด็กทั้ง 7 คน ผู้การเองก็ได้เรียนรู้ถึงความต้องการของลูกๆ ของตนและสนิทกับลูกๆ มากขึ้น จากนั้นเสียงเพลงและความสุขก็คืนกลับมาสู่ครอบครัวฟอน ทร็ปปี้ อีกครั้ง

ผู้การฟอน ทร็ปปี้ ได้หมั้นหมายกับสาวสังคมผู้ร่ำรวยคนหนึ่ง แต่ผู้การก็เริ่มมีความรักให้กับมาเรีย และมาเรียเองก็เริ่มมีความรักให้กับผู้การเช่นกัน เมื่อมาเรียรู้ตัวจึงหวั่นกลัวและหนีกลับไปยังอาราม เด็กทั้ง 7 คนผูกพันและคิดถึงมาเรียเป็นอย่างมาก พวกเขาไม่มีความสุขเมื่อมาเรียจากไป อธิการินีได้แนะนำให้มาเรียเผชิญหน้ากับความเป็นจริงและตามหาสิ่งที่ใจต้องการ มาเรียจึงกลับไปยังคฤหาสน์ของผู้การอีกครั้ง ผู้การเปิดเผยความจริงกับคู่หมั้นและยกเลิกการแต่งงานกับเธอ

ผู้การฟอน ทร็ปปี้ แต่งงานกับมาเรีย แต่หลังจากนั้นไม่นาน ภัยจากสงครามโลกก็มาคุกคามประเทศออสเตรียและครอบครัวของพวกเขา โดยผู้การฟอน ทร็ปปี้ถูกเรียกตัวให้ไปรบให้กับฝ่ายนาซี แต่ด้วยความรักชาติและหยิ่งในศักดิ์ศรี เขาไม่ต้องการร่วมรบกับฝ่ายนาซี จึงได้พาครอบครัวหลบหนีออกนอกประเทศ และเดินทางไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อประเมินบทเพลงภาษาไทย
แปลจากเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง The Sound of Music

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ฟัง

ชื่อ .....

อายุ ..... ปี

เพศ หญิง ชาย

จบการศึกษาระดับ.....กำลังศึกษาระดับ.....

อาชีพ.....

ส่วนที่ 2 การประเมินบทเพลงภาษาไทยจากผู้ฟัง

กรุณาเติมทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องวัดระดับความเห็น ในแต่ละประเด็นของแต่ละเพลงต่อไปนี้

1. เสียงดนตรี (The Sound of Music) ร้องโดยมาเรีย

เป็นเพลงที่ใช้เปิดภาพยนตร์ ในฉากที่มาเรียกำลังเปลือยเปลือยอยู่บนเนินเขา และพรรณนาถึงความสุขของคนที่ได้เที่ยวเล่นบนเนินเขานั้น

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

2. มาเรีย (Maria) ร้องโดยเหล่าแม่ชี

เหล่าแม่ชีปรึกษาและถกเถียงกันถึงมาเรียว่าเธอเป็นคนเช่นไร และได้ข้อสรุปว่าเธอไม่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมจะอยู่ในอาราม

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

3. ฉันมั่นใจ (I Have Confidence) ร้องโดยมาเรีย

หลังจากที่มาเรียได้รับมอบหมายให้ไปเป็นครูพี่เลี้ยงเด็กเจ็ดคนซึ่งเป็นลูกของผู้การฟอน ทรัปป์ ทหารเรือนอกราชการผู้เป็นพ่อหม้าย มาเรียจึงออกเดินทางไปยังบ้านของผู้การฟอน ทรัปป์ เธอรู้สึกกังวลในภาระหน้าที่ใหม่นี้ จึงร้องเพลง I Have Confidence ซึ่งเป็นการคุยกับตัวเองพร้อมทั้งให้กำลังใจตัวเอง

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

4. สิบหกปีเต็ม (Sixteen Going on Seventeen) ร้องโดยรอล์ฟและลิเซิล

ในวันแรกที่มาเรียเข้าไปอยู่ที่บ้านของผู้การฟอน ทรีปปี หลังอาหารค่ำ ลิเซิล ลูกสาวคนโตของผู้การ แอบออกมาพบกับรอล์ฟ ทหารเยอรมันหนุ่ม ทั้งสองก็วิวาทราสีกัน โดยร้องเพลงนี้ที่มีใจความว่าลิเซิลเริ่มโตเป็นสาวแต่ยังไร้เดียงสา ฉะนั้นรอล์ฟจึงเสนอตัวเป็นคนดูแลเธอเอง ซึ่งลิเซิลตกลง

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

5. ของถูกใจ (My Favorite Things) ร้องโดยมาเรีย

ในคืนแรกที่มาเรียมาอยู่ที่บ้านของผู้การฟอน ทรีปปี เกิดฝนฟ้าคะนอง เด็กๆ กลัวเสียงฟ้าร้อง จึงพากันมาอยู่ที่ห้องของมาเรีย มาเรียจึงร้องเพลง My Favorite Things ซึ่งเป็นเพลงที่กล่าวถึงสิ่งต่างๆ ที่ตนชอบ เพื่อให้เด็กๆ รู้สึกดีขึ้น

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

6. โด เร มี (Do-Re-Mi) ร้องโดยมาเรียและเด็กๆ

ระหว่างที่ผู้การไปต่างเมือง มาเรียพาเด็กๆ ออกไปเที่ยวเล่นนอกบ้าน (ซึ่งเด็กๆ ไม่เคยได้สนุก เช่นนี้หลังจากที่แม่ตายไป) และขึ้นไปบนเนินเขา มาเรียพบว่าเด็กๆ ร้องเพลงไม่เป็น เธอจึงสอนเด็กๆ ร้องเพลงโดยใช้เพลง Do-Re-Mi

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

7. ชายเลี้ยงแกะที่เหงา (The Lonely Goatherd) ร้องโดยมาเรียและเด็กๆ

ผู้การฟอน ทริปปี้กลับตัวมาเป็นพ่อที่ให้ความอบอุ่นแก่ลูกๆ มาเรียและเด็กๆ แสดงหุ่นกระบอกประกอบเพลง The Lonely Goatherd ให้ผู้การฟอน ทริปปี้และกลุ่มนั้นของเขาชม เนื้อหาของเรื่องคือ ชายเลี้ยงแกะคนหนึ่งได้ตะโกนร้องไปจนใครต่อใครได้ยิน และสาวคนหนึ่งได้ยินเสียงของเขาจึงร้องตะโกนกลับไป ในที่สุดสองคนนี้จึงได้มารักกัน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

8. เอดิลไวส์ (Edleweiss) ร้องโดยผู้การฟอน ทรีปป์

ผู้การฟอน ทรีปป์ร้องเพลงนี้ให้ครอบครัวฟัง ซึ่งเป็นกรกล่าวถึงดอกเอดิลไวส์ที่เป็นสัญลักษณ์แทนประเทศออสเตรีย เพลงกล่าวว่าดอกเอดิลไวส์เป็นดอกไม้ที่สวยงาม ชาวสะอาคตา ขอให้ดอกไม้นี้แบ่งบานและอยู่คู่บ้านเกิดตลอดไป

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

9. ไปนะ ลานแล้ว (So Long, Farewell) ร้องโดยเต็กๆ

ในงานเลี้ยงที่ผู้การฟอน ทรีปป์จัดขึ้นให้บารอนเนส มาเรียได้ให้เต็กๆ ร้องเพลงเพื่อเป็นการลาแยกก่อนเข้านอนด้วยเพลง So Long, Farewell

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

10. ปีนไปบนภูเขา (Climb Ev'ry Mountain) ร้องโดยอชิการิณี

มาเรียนรู้ว่าตนมีใจให้ผู้อื่น เธอจึงหนีกลับไปทีอารามและเก็บตัว เมื่ออชิการิณีทราบปัญหาจึงให้คำแนะนำแก่มาเรียด้วยเพลง Climb Ev'ry Mountain ซึ่งบอกให้มาเรียทำตามหัวใจของตน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

11. สิ่งดีๆ (Something Good) ร้องโดยมาเรียและผู้การฟอน ทรีปปี

มาเรียกลับไปที่บ้านผู้การฟอน ทรีปปี ผู้การได้ยกเลิกการแต่งงานระหว่างเขากับคู่มั้น จากนั้นเขาจึงเปิดเผยความรู้สึกที่มีต่อมาเรีย ทั้งสองจึงร้องเพลง Something Good ที่มีใจความสำคัญว่า แม้นตนจะมีอดีตที่ไม่ดีนัก แต่คงเคยมีความดีที่ส่งผลให้ได้มารักกัน

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

---

12. สิบหกปีเต็ม (ร้องซ้ำ) (Sixteen Going on Seventeen (reprise)) ร้องโดยมาเรียและลีเซล

หลังจากที่มาเรียแต่งงานกับผู้การฟอน ทรีปีแล้ว ความรักของลีเซลกลับไม่ราบรื่น ลีเซลจึงปรึกษากับมาเรีย มาเรียให้คำแนะนำด้วยการร้องเพลง Sixteen Going on Seventeen (reprise) ที่มีใจความว่า ลีเซลยังเป็นเด็กสาว ตอนนี้อาจยังไม่พบรักแท้ตามที่ใฝ่ฝัน ฉะนั้นควรรออีกหน่อย

ประเด็นการประเมิน	ระดับความเห็น				
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. เนื้อเพลงสื่อความหมายได้ดี					
2. ภาษาที่ใช้เป็นธรรมชาติ					
3. เนื้อเพลงมีความไพเราะ					
4. เนื้อเพลงเข้ากับทำนอง					

ความเห็นเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ฟัง

กรุณากรอกความคิดเห็นในประเด็นต่อไปนี้

1. ท่านชอบบทแปลของเพลงใดมากที่สุด เพราะเหตุใด

---

2. ท่านชอบเพลงของเพลงใดน้อยที่สุด เพราะเหตุใด

---

3. ความเห็นอื่นๆ

*****+ ขอขอบพระคุณ *****

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวสิรารุจ กิตติวรเชษฐ

วัน เดือน ปีเกิด

27 มีนาคม พ.ศ. 2525

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.2543-2547

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2549-2553

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาและ

วัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการ

พัฒนา) วิชาเอกการแปล

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

การประชุมวิชาการ การเสนอผลงานวิจัยระดับ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ครั้งที่ 1 วันที่
27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552 บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ที่อยู่ปัจจุบัน

17 หมู่ 8 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี 11000

โทรศัพท์ 02-526-5092

E-mail: siraruj@hotmail.com